

VIÊN GIÁC

SỐ NR 233 TẠP CHÍ CỦA KIỆU BÀO VÀ PHẬT TỬ VIỆT NAM TỰ NẠN TẠI CỘNG HÒA LIÊN BANG ĐỨC
Zeitschrift der Vietnamesen und Buddhistischen Vietnamflüchtlinge in der Bundesrepublik Deutschland
PL. 2.563 NĂM THỨ 40 - THÁNG 10 NĂM 2019 JAHRGANG 40. OKTOBER 2019 - AUSGABE IN VIETNAMEISCH

Đức Phật đã từng dạy cho các chúng đệ tử xuất gia và tại gia rằng: Kẻ nào hiểu được Phật, người ấy sẽ hiểu được Pháp. Người nào hiểu được Pháp, kẻ ấy sẽ hiểu được Tăng. Người nào hiểu được Tăng, người ấy sẽ hiểu về sanh diệt. Kẻ nào hiểu được sự sanh diệt, kẻ ấy sẽ liễu chứng được Niết Bàn. Nghe thì dễ như vậy; nhưng thế nào là hiểu? Chữ hiểu ở đây không có nghĩa là sự hiểu biết thông thường mà chữ hiểu ở đây phải hiểu là sự nhận biết, sự nhận ra. Tiếng Đức nó không có nghĩa là wissen đơn thuần, mà là erkennen. Sự nhận rõ các Pháp để thực hành mới là điều quan trọng. Vậy ai là người rõ được Pháp, kẻ ấy sẽ an lạc hạnh phúc vô cùng. Nhưng sự an lạc ấy nó không phải chỉ là một sự hiểu biết của bản thân hay tâm, mà chính là điều thực chứng của thân cũng như tâm qua các Pháp mà hành giả đã thực nghiệm được.

Vậy Pháp ấy là Pháp gì? Đó là Tam hay Tứ Pháp Ấn, gồm: Vô Thường, Khổ và Vô Ngã (theo Nam Tông) hay Vô Thường, Khổ, Không và Vô Ngã (theo Bắc Tông). Ai trong chúng ta cũng biết Vô Thường là gì rồi; nhưng nhận chân ra thật tướng của Vô Thường mới là một điều khó. Ví dụ ta biết thân này bị chi phối bởi sự sanh, già, bệnh, chết. Thế nhưng khi bệnh đến chúng ta vẫn lo lắng về bệnh tật của mình mà không chấp nhận căn bệnh ấy đang ở nơi thân và tâm của mình. Do vậy miệng thì nói Vô Thường, còn Tâm thì không chấp nhận sự Vô Thường. Hoặc giả sự già và sự chết cũng vậy. Ta biết rằng ta phải chết; nhưng mình có bao giờ chuẩn bị cho cái chết đâu; đến khi chết đi rồi thì lúc ấy làm sao nhận chân ra được pháp sanh diệt được. Cho nên trong Kinh Pháp Cú, Đức Phật cũng đã dạy rằng: Sống trăm năm mà không rõ được Pháp, không bằng sống một ngày mà hiểu được Pháp. Trăm năm là thời gian dài đối với đời người; nhưng nếu sống để mà sống thì đâu có ích lợi gì cho đời, cho mình và cho người. Chi bằng chỉ sống một ngày thôi; nhưng ta rõ được tất cả pháp sanh diệt thì ấy mới là người liễu đạo. Đạo không xa ta, chỉ có ta xa đạo mà thôi. Khổ thì ai cũng biết, nhưng đa phần chúng ta không chấp nhận sự khổ. Khổ ấy là khổ của người khác, chứ không phải sự khổ của chính mình. Như vậy là có bản ngã, còn chủ thể và còn chấp trước thì không thể nhận chân ra Vô Ngã được. Vô Ngã là Niết Bàn. Ấy là sự bất sanh, bất diệt.

Đại Thừa Phật Giáo còn thăng hoa thêm lên ý niệm của Không nữa. Không ấy không phải là không gì cả, mà là cái không diệu hữu của Vô Dư Y Niết Bàn, trạng thái hoàn toàn vắng lặng của tâm. Đây chính là mục đích tối hậu của người tu Phật cần đạt đến. Lúc bấy giờ hai chữ Giác Ngộ, Giải Thoát sẽ luôn hiện hữu bên mình. Sự Giác Ngộ và Giải Thoát ấy không nhất thiết phải là khi chết mới nhận ra được, mà ngay khi còn sống, nếu nhận rõ các Pháp sanh diệt bên trên, chúng ta cũng có thể Ngộ được thể tánh Không này như thường và từ đó ta thõng tay vào chợ, chẳng chút lụy phiền nào có thể trói buộc được mình cả. Danh, lợi, tiền, tài, thăng, trầm, vinh, nhục v.v... tất cả chỉ là những phù hoa mộng ảo. Do vậy chúng ta cần phải nắm rõ được Pháp mới là điều quan trọng. Có nhiều người đi chùa rất lâu năm và đọc qua không biết bao nhiêu kinh sách Phật, nhưng vẫn không hiểu được lời Phật dạy. Đơn giản chỉ là không nắm bắt được Pháp mà thôi. Cho nên Đức Phật dạy rằng: Người nào rõ được Pháp, kẻ ấy sẽ hiểu được Phật là vậy. Thế giới ngày hôm nay khổ đau chông chênh, ai có thể giải quyết được nghiệp lực này của chúng sanh? Nếu mỗi chúng ta không tự tìm ra lối thoát của sự

trói buộc kia. Cuối cùng, chính ta là tác nhân để trở thành thiện lương hay ác nghiệp; chứ không có ai khác cả.

Ngày 11 tháng 9 năm 2001 qua sự kiện hai tòa nhà thương mại ở New York Hoa Kỳ bị quân khủng bố cho hai chiếc máy bay lao vào cảm tử, khiến cho cả gần 3.000 người tử vong và có không biết bao nhiêu người bị thương. Mãi cho đến hôm nay, sau hơn 18 năm trôi qua, nhưng mỗi năm khi ngày 11 tháng 9 trở về, Hoa Kỳ nói riêng và mọi người trên khắp các châu lục nói chung, không ai là không hướng về cũng như quan tâm chia sẻ về sự đau thương mất mát ấy của nước Mỹ và nhân loại. Thế giới này hầu như không ai chấp nhận và tha thứ cho chiến tranh cũng như bạo lực. Thế nhưng những người đang đứng trên cao lại sử dụng bạo lực và hận thù để vay trả với nhau. Nếu lấy hận thù để diệt hận thù thì ngàn năm vẫn đau khổ; chỉ có lòng Từ Bi mới có thể chấm dứt được hận thù. Do vậy mà Đức Đạt Lai Lạt Ma thứ 14 khi Ngài vân du đến bất cứ nơi nào trên thế giới, Ngài đều kêu gọi hãy dùng lòng Từ Bi để đối xử với nhau và hãy tránh xa hận thù để Trí Tuệ tâm linh được có cơ ngơi tăng trưởng. Loài người đa phần đều sử dụng sự thông minh, kèm theo sự lừa đảo; nên thế giới ngày nay mới như vậy. Nếu ai trong chúng ta cũng tôn trọng sự sống và không ức chế kẻ khác thì thế giới này đã hòa bình, hạnh phúc, an lạc từ lâu rồi. Bây giờ người giàu cứ càng giàu thêm trên sự khổ đau của người khác; nhưng có bao giờ người giàu kia hiểu bằng Trí Tuệ rằng: có một ngày nào đó mình phải nghèo chăng? Hay cứ mãi làm giàu bất chính qua sự đầu tư, buôn bán bom đạn để làm giàu cho cá nhân hay quốc gia mình, mà quên đi nhiều sinh linh sẽ sống quằn quại dưới bom rơi đạn nổ của những người nhân danh cho lẽ phải và công lý?

Để thực hiện được việc an lạc của nội tâm, mỗi người trong chúng ta nên tư duy như thế này: ai ai cũng có cái xấu và cái tốt. Cái xấu xem như rác rưởi. Việc tốt xem như sự an bình, sự thiện lương. Điều quan trọng là mình phải chấp nhận ngay cả mình cũng như thế nữa; chứ không phải chỉ có người khác xấu, còn mình thì tốt đâu. Cho nên khi nhìn về một người thì chỉ nên nhìn cái tốt cái hay của người khác để cho tâm của chúng ta rảnh rang, không phải đối phó với những phiền não khổ đau, khiến cho chúng ta cũng bị liên lụy. Tu nghĩa là gạt đục khơi trong. Chỉ có giải pháp như vậy thì chúng ta mới có thể nhận cái khổ của người khác làm cái khổ của mình và vui theo cái vui của kẻ khác; chứ không phải chỉ vui riêng với cái vui của mình, trong khi nhiều người khác khổ đau đang ở bên cạnh, mà mình không quan tâm gì cả. Nếu muốn thế giới này hạnh phúc nhiều hơn khổ đau thì mỗi chúng ta hãy cố gắng tu thân và từ đó Pháp Phật sẽ nhiệm mầu và chính chúng ta sẽ là những người an lạc, giải thoát nhất trên hành tinh này. Nếu quý vị không tin hãy thử ngắm nhìn một sự kiện như sau: Hôm qua ngôi nhà kia là chỗ đánh bạc, không biết bao nhiêu sự sát phạt, ăn thua đã xảy ra và nhiều khi còn tạo ra nhiều án mạng cũng chỉ vì lòng ham muốn mà ra; nhưng sáng nay chỗ ấy người ta dọn dẹp sạch sẽ, tổ chức một buổi lễ cầu nguyện. Mọi người đi vào ngôi nhà này không ai mang tâm sát phạt hay hơn thua với nhau trong cuộc đen đỏ kia; cho nên mọi người dùng tâm thanh tịnh ấy để hướng vào lời kinh, lời giảng của vị Đạo Sư thì hầu như mọi người đều được an lạc; nhưng sự an lạc ấy được bao lâu? Chỉ có trong lúc cầu nguyện? còn sau khi cầu nguyện thì sao? Đó là vấn đề mà mỗi người trong chúng ta hãy tự giải quyết theo cách riêng của mình vậy.

Nước sông dâng cao thành lụt lội. Nước biển tràn vào đồng bằng khiến cho nông dân không cày cấy được, gặt hái thất thu. Bão táp mưa sa, nắng gắt trái mùa. Tuyết rơi vào hè, Tsunami vào Thu... tất cả là những hiện tượng bất thường và tất cả đều do con người gây ra cả; chứ không phải thiên nhiên. Thiên nhiên vốn vô tình và thiên nhiên không gây ra tai họa. Chỉ có con người làm cho thiên nhiên phần nộ biến đổi và cuối cùng con người cũng như muôn vật đang sống trên quả địa cầu này phải hứng chịu mà thôi. Ai gây ra chiến tranh? Nếu không phải là con người? Ai phá rừng, chặt cây, dẫn gỗ? nếu không phải là con người? Ai giết hại sinh vật? nếu không phải là con người? Tất cả chỉ vì quyền lợi riêng tư và tiền bạc; nên xã hội này đã biến con người ra như thế. Nhưng cuối cùng chúng ta phải hiểu rằng: con người là chủ thể của muôn loài; chứ không phải muôn loài là chủ thể của con người. Do vậy muốn tồn tại lâu dài trên quả đất này thì chúng ta phải tôn trọng môi sinh, môi trường chung quanh chúng ta và chúng ta phải tự hỏi rằng: Ta là ai? Từ đó mỗi người sẽ có câu trả lời cho chính mình.

• Ban Biên Tập Báo Viên Giác

NHỮNG NGÀY NẮNG GẤT

• Thích Như Điển

Âu Châu này mỗi năm có 4 mùa rõ rệt. Đó là Xuân, Hạ, Thu và Đông. Mùa Xuân thường bắt đầu sau những tháng ngày lạnh giá của tháng Giêng, tháng Hai... Lúc ấy cây cỏ xanh tươi, cây cối đâm chồi nảy lộc và muôn hoa đua sắc thắm. Chim đua nhau chuốt giọng trên cành, ong bướm tha hồ bay liệng đó đây để đón Chúa Xuân sang. Khung cảnh ở đây mấy mươi năm nay đều như thế.

Mùa Hè bắt đầu với những đêm hầu như không bao giờ tối, và những ngày mới bắt đầu đón nhận ánh thái dương có khi từ hai hay ba giờ sáng cũng là chuyện thường tình. Nghe đâu ở Na Uy, thuộc miền Bắc của Âu Châu này, nhiều ngày mùa Hạ không có đêm tối. Nghĩa là khi mặt trời vừa lặn ở phía Tây thì kể đó mặt trời lại mọc lên ở phía Đông liền, khiến cho ai đó mới đến xứ này cũng sẽ ngỡ ngàng không ít.

Mùa Thu thì quá đẹp rồi. Có ai trong chúng ta không thích mùa Thu, dẫu cho người đó không là thi nhân đi chẳng nữa, thì mùa Thu cũng sẽ mang lại không khí êm đềm của ánh trăng thanh lúc tối đến, với những chiếc lá vàng bay lơ lửng trên không trung, lượn vòng nhiều lần trước khi gửi thân vào dòng nước hay mặt đất khô cằn. Vì vạn vật cũng như thiên nhiên đã trải qua một thời gian 3 tháng ít mưa hơn nắng của mùa Hạ, nên Thu đến mang cho ta bao cảm giác nhẹ nhàng, khiến cho ai đó dẫu cho có khó tính đến mấy đi chẳng nữa thì cũng dễ hòa nhập vào với cái lạnh nhẹ nhàng thổi khắp bờ vai do gió Thu mang lại.

Đến rồi mùa Đông sang, những bông tuyết đầu mùa rơi là tả đó đây, phủ vào người, vào núi vào sông, vào cỏ cây vạn vật, như không chừa một ai cả. Đây là năng lực của Đông sang. Con người thì có được sưởi ấm từ củi lửa hay máy sưởi hiện đại; nhưng cầm thú thì phải dùng trí thông minh của mình để tom góp thức ăn trong hang để dự trữ cho cả ba tháng dài. Tiếp đến là việc sinh con, đẻ cái để nối dõi dòng họ của mình. Ở Âu Châu ít có thú dữ như: Sư Tử, hổ, báo, mèo rừng, cá sấu v.v... nhưng những loài động vật cơ bản nhỏ hơn vẫn phải tìm cho mình một hang động để nương thân trong suốt thời gian 3 tháng Đông về giá buốt ấy.

Trên đây là 4 mùa rất rõ rệt về khí hậu và thời tiết của Âu Châu cũng như Mỹ Châu; còn Á Châu, Phi Châu và Úc Châu thì lại khác. Ví dụ trong khi Âu Châu mùa Hè thì Úc Châu lại là mùa Đông và ngược lại Úc Châu mùa Xuân thì Âu Châu mùa Thu. Đây là do cách sắp đặt của đất trời vạn vật. Xưa nay vẫn là như vậy; chỉ có con người, nếu chưa một lần đến đó thì sẽ ngỡ ngàng khi gặp phải chuyện khó tin này, nhưng nếu ai đó đã một lần trải nghiệm thì câu trả lời là: Ở đây là thế đó. Hãy chấp nhận nó như là. Còn Á Châu và Phi Châu, ngoại trừ những xứ như Nhật Bản, Hàn Quốc, phần Bắc của Trung Quốc thì Á Châu mỗi năm chỉ có hai mùa mưa nắng chứ không đầy đủ bốn mùa như tại Âu hay Mỹ Châu. Con người sống trong những đại lục này bị ảnh hưởng bởi thiên nhiên cũng như thời tiết không ít. Từ đó ngôn ngữ, văn hóa, tôn giáo, tập tục, tín ngưỡng v.v... lại không đồng. Ấy là lẽ tự nhiên. Loài người phân chia với nhau qua ngôn ngữ và hình tướng; nhưng động vật hầu như không khác nhau bởi tiếng gáy, tiếng hót hay tiếng rống của muôn loài. Phải chăng vì loài vật chưa có văn hóa và tư tưởng riêng, trong khi loài người cũng là một động vật, nhưng động vật ấy có lý trí, khôn ngoan hơn loài cầm thú, nên mới thiết lập ra những phạm trù khác nhau như vậy để thể nghiệm cuộc sống tâm linh của mình? Nếu loài người không có văn hóa và văn minh thì chẳng khác nào những loài hoang dã khác, nhưng nhiều khi ngẫm nghĩ lại có nhiều loài thú bảo vệ thiên nhiên còn kỹ càng hơn cả loài người. Chúng giết hại nhau để sinh tồn, nhưng môi sinh và môi trường vẫn được bảo vệ tốt. Trong khi loài người tự cho mình là loài động vật có lý trí cao và văn hóa hơn những loài động vật kia, nhưng ngày nay nhìn khắp năm châu bốn biển, nơi nào cũng bị lụt lội, gió bão, Tsunami cuốn trôi đi những sinh mạng và tài sản của con người đã tạo ra bằng chính mồ hôi nước mắt của mình.

Thông thường mùa Hè ở Âu Châu ngày nóng nhất cũng chỉ lên đến 30 độ Celcius là nhiều, nhưng năm nay lại khác. Những ngày lễ của Chùa Viên Giác tại Hannover được tổ chức từ ngày 27 đến ngày 30 tháng 6 năm 2019 vừa qua, ai ai cũng ngán với độ nắng nóng của Âu Châu lần này, ngay cả những vị đến từ Á Châu như Ấn Độ hay Việt Nam đã quen với khí hậu nhiệt đới, nhưng cũng phải than thảm hoặc thành tiếng khi cái nóng của Âu Châu lần này dẫu có khác gì Á Châu là mấy. Tuy nhiên có một điều là cả mấy trăm Tăng Ni và mấy ngàn Phật tử về dự 4 ngày lễ hội này, đều tiếp nhận được

những pháp vị cam lồ tươi mát từ chư Tôn Đức tỏa ra, cũng như những gương mặt thuần hậu của Phật tử bốn phương quy tụ về, nên ai ai cũng cảm nhận được rằng: Chính nhờ năng lượng từ bi và trí tuệ của chư Tôn Đức cũng như của mọi người về tham dự đã hóa giải được cái nóng sôi sục kia, mà Âu Châu trải qua bao nhiêu mùa mưa nắng đã chưa từng hứng chịu như vậy. Người và cảnh, cảnh và người luôn là những hiện tượng đối đãi với nhau và tự nó đã như là những gì có thể nối kết cũng như cảm nhận để được là như vậy. Những tưởng những ngày lễ hội như vậy sẽ có nhiều vấn đề như hỏa hoạn, tai nạn có thể xảy ra, vì số người quá đông, nhưng được Phật tử bi gia hộ nên mọi khâu tổ chức đều hoàn thành một cách ngoài dự tưởng (xem thêm bài "Đức Chúng như hải" cùng tác giả) cũng như bài ("Giấc mơ trở thành sự thật" của Hòa Thượng Thích Bảo Lạc đã đăng trên báo Viên Giác số 232 tháng 8.2109).

Khóa Tu Học Phật Pháp Âu Châu kỳ thứ 31 lần này được tổ chức tại Dinant, Bỉ Quốc cũng đã hứng chịu những tia nắng nóng gắt trời vào những ngày 23 đến 28 tháng 7 năm 2019 vừa qua; khiến cho gần cả ngàn học viên và chư Tăng Ni không thể nào bước ra ngoài nhà trai để lên Chánh điện kinh hành nhiều Phật được. Những ngày này nhiệt độ ít nhất cũng là 37 độ C. Nhìn những cụ già lấy tay che nắng, nhìn những em bé đoàn sinh Gia Đình Phật Tử hay Đại Học Oanh Vũ mà cảm thấy thương thay, vì dường như tất cả chưa bao giờ chịu đựng cái nắng nóng ở Âu Châu như vậy. Hòa Thượng Đệ Nhất Chủ Tịch luôn nhắc gọi những người tham dự khóa tu, dù già hay trẻ, lớn hay bé phải uống nước nhiều vào để chống lại cái khát và làm cho cơ thể mát dịu hơn. Cũng rất may là suốt cả 10 ngày ấy đã chẳng xảy ra một sự kiện nguy khốn nào, mặc dầu tất cả chư Tăng Ni và các học viên phải chịu đựng đến 7 ngày nắng nóng trong 10

ngày như thế. Cũng có thể nói đây là Khóa Tu Học Phật Pháp Âu Châu bị hứng chịu cái nóng nhiều nhất ở độ cao như vậy. Kết quả rất khả quan, khi Thượng Tọa Trưởng Ban tổ chức khóa tu đọc lời bế mạc với bao thành quả đạt được qua việc tu cũng như việc học và hành trì, nên mọi người đã nhẹ nhõm ra về với gói hành trang nặng trĩu chất liệu yêu thương giữa con người và con người, cũng như giữa sự vật và ngoại cảnh. Nguyên sẽ tiếp tục cho hành trình tâm linh của mỗi người vào Khóa Tu Học Phật Pháp của năm tới.

Mùa tu học cũng là mùa để tưởng nhớ đến ân đức giáo dưỡng của những bậc tiền bối hữu công với Đạo; đồng thời Giáo Hội Âu Châu lúc nào cũng không quên ơn gây dựng Giáo Hội của cố Hòa Thượng Thích Minh Tâm, nên buổi lễ tưởng niệm vào Chủ nhật ngày 28/7/2019 về bốn đời Tăng Thống của Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Thống Nhất và lễ húy kỵ Hòa Thượng Cố Chủ Tịch, đã làm cho hàng ngàn con tim thổn thức và cũng có nhiều người không ngăn chặn được những giọt lệ chảy dài trên hai gò má qua lời dẫn nhập thâm trầm của Thượng Tọa Thích Hoằng Khai, Tổng Thư Ký của Giáo Hội. Đây là những hình ảnh đẹp mà muôn đời Phật Giáo Việt Nam tại Âu Châu sẽ không bao giờ quên được cho "*Ân giáo dưỡng một đời nên huệ mạng; nghĩa Ân sư muôn kiếp khó đáp đền*" là vậy. (xem thêm bài và tin tức của Thượng Tọa Hoằng Khai đã viết).

Nhật Bản là một quốc gia Á Châu, nhưng có khí hậu cũng tương tự như Âu Châu, nghĩa là một năm có 4 mùa rõ rệt. Nơi đó, gạo cơm, nước uống, vật thực... tôi đã cật nhờ thọ dụng từ năm 1972 đến 1977, hơn 5 năm dài như vậy ở xứ mặt trời này, nên mỗi lần trở lại Nhật Bản là một kỷ niệm khó quên. Năm nay 2019 lễ Đại Tường giáp hai năm của Cố Hòa Thượng Thích Minh Tuyên, người khai sơn nên Chùa Việt Nam đầu tiên tại

Aikawamachi, huyện Kanagawa gần Tokyo và tôi đã cùng Thầy Hạnh Bốn và Thầy Trung Thành về đây cũng trong những ngày nắng Hạ từ 1 đến 4 tháng 8 năm 2019 vừa qua. Chuyến đi này cũng là một chuyến đi lịch sử, vì tôi chưa bao giờ bị cái nắng gay gắt của Đông Kinh, rồi Kyoto, Nara và Shimonoseki hành hạ như vậy. Đúng là một năm có cả ba nơi cùng một mùa Hè; nhưng là một mùa Hè đáng ghi nhớ suốt đời của mình. Tôi sẽ cố gắng ghi lại đây từng chi tiết một để những vị nào chưa có duyên đi Nhật thì lấy đó làm một bản đồ nho nhỏ dò đường.

Chuyến bay A380 của hãng Emirates đã đưa Thầy trò chúng tôi bay từ Hamburg đến Dubai tốn độ hơn 6 tiếng đồng hồ vào tối ngày 1 tháng 8 năm 2019 vừa qua. Phi trường Dubai có thể nói là một trong những phi trường mới nhất và hiện đại nhất của thế giới ngày nay. Vì mới phát triển, nên sân bay cũng mới, rộng rãi, thoáng mát có thể chứa nhiều ngàn người trong một lúc và máy bay tất cả đều mới được mua của Âu Châu hay Hoa Kỳ, nên rất hiện đại và giá cả lại rất được lòng khách; nghĩa là không đắt quá mà cũng không rẻ quá so với các hãng khác; đặc biệt khâu phục vụ của các chiêu đãi viên trên máy bay thì không chê vào đâu được và có đến 14 ngôn ngữ có thể trao đổi trên máy bay, nếu hành khách ấy không biết tiếng Anh hay những ngôn ngữ Âu Châu khác. Chỉ có vấn đề ăn chay là hơi tệ hơn các hãng khác một chút, vì Dubai chỉ có một món chay duy nhất của Hindu, do vậy lúc nào cũng thấy curry Ấn Độ đi kèm, dầu cho đó là bữa sáng, bữa trưa hay buổi tối. Chúng tôi đợi tại phi trường Dubai chừng hai tiếng đồng hồ, sau đó bay tiếp đến phi trường Haneda, thuộc thủ đô Tokyo. Sau hơn 10 tiếng bay ngang qua Ấn Độ, Trung Quốc, Đại Hàn, cuối cùng chúng tôi đã đáp xuống phi trường mà cách đây 48 năm về trước chúng tôi lần đầu tiên đã đáp ở đó, nhưng lần này thì Haneda rất lớn và khác xa lần trước rất nhiều. Dĩ nhiên là trong thời gian từ năm 1977 cho đến 2019, trong khoảng thời gian hơn 42 năm ấy, sau khi rời Nhật Bản tôi đã nhiều lần trở lại Nhật, nhưng thường thì hạ cánh ở Osaka, hay Narita chứ không phải Haneda như lần này. Tất cả đều đổi mới, làm tôi ngạc nhiên vô cùng.

Khoảng 1 giờ khuya sáng sớm ngày 2 tháng 8 năm 2019, Thầy trò chúng tôi đã có mặt tại chùa Việt Nam, nơi Thầy Nhuận Ân đang Trụ Trì và trước đây do cố Hòa Thượng Thích Minh Tuyên khai sơn, nhưng Ngài đã ra đi cách đây 2 năm về trước, và lý do chính tôi đến Nhật Bản lần này là để tham dự lễ Đại Tường của Ngài.

Buổi trưa hôm sau có lễ bạch Phật khai kinh, cung tiến Giác Linh. Buổi chiều tụng Kinh Vu Lan và tối ngày 3 tháng 8 là một đêm lễ hội đặc biệt nhằm tưởng nhớ đến ân đức sinh thành của Mẹ Cha, nên Sư Cô Giới Bảo đã dàn dựng lên một lễ rửa tay chân cho Cha Mẹ để thể hiện người con hiếu hạnh. Hôm đó tôi đã nói chuyện với mọi người một hồi lâu bằng Nhật ngữ, vì có rất đông trẻ em Việt Nam sinh ra tại Nhật không rành tiếng Việt lắm; sau đó nhờ Thầy Triệt Học, là một học giả của Phật Giáo Việt Nam tại Nhật Bản, dịch dùm ra Nhật Ngữ khi tôi bắt đầu bằng tiếng Việt về nhiều câu chuyện trong Nam Hải Phổ Đà Sơn Dị Truyện, nói về sự hiện thân của Đức Quan Thế Âm Bồ Tát là một người Mẹ bằng da bằng thịt của mình; cũng như câu chuyện về niệm ân và báo ân khi Phật còn tại thế của một ông già ăn xin. Ai nấy cũng đều lắng đọng tâm tư để nghe cả phần Nhật Ngữ và Việt Ngữ này.

Hôm đó bên ngoài trời cũng nóng ghê hồn, nếu mở cửa ra là chịu không nổi với làn gió như lửa từ bên ngoài cửa sổ hắt vào. Xen kẽ vào đó có những bài ca, bài hát nói lên tình Mẹ bao la như biển Thái Bình. Nếu năm 1960 khi Hòa Thượng Thích Nhất Hạnh đến thăm Hòa Thượng Thích Thiên Ân đang học tại Nhật nhân ngày

Haha no Hi (ngày của Mẹ) và Thầy Nhất Hạnh đã được cài lên mình cành hoa Cẩm chướng màu đỏ, sau khi về lại Hoa Kỳ, Thầy Nhất Hạnh bắt đầu viết tác phẩm *Bông Hồng Cài Áo* từ những ngày đầu thập niên 60 của thế kỷ trước và nay tác phẩm này đã được dịch ra trên 50 ngôn ngữ của thế giới. Mặc dầu tác phẩm này không nhiều trang như những tác phẩm khác của Thiền Sư Nhất Hạnh, nhưng rất có giá trị sâu lắng về vấn đề tâm linh, khi Vu Lan về.

Như vậy việc cài bông hồng nhân ngày Vu Lan đã đi vào dân tộc Việt Nam và thế giới đã có nguồn gốc từ Nhật Bản này. Nay tại Nhật, nhân ngày Vu Lan cũng là ngày Đại Tường của cố Hòa Thượng Thích Minh Tuyên, chư Tăng Ni và Phật tử Việt Nam tại đây đã bắt đầu với nghi lễ rửa chân tay để tạ ân Cha Mẹ cũng là lần đầu. Biết đâu sau này phong tục này sẽ lan xa về Việt Nam và các nước Âu Mỹ nữa thì quả là Nhật Bản rất có duyên với người Phật tử Việt Nam của chúng ta không phải là ít.

Sáng ngày 4 tháng 8 là ngày Chủ nhật, mặt trời chưa ló dạng mà cái nóng ở đâu đã mang đến cho mọi người, mọi nhà. Đóng cửa lại thì mát mà mở cửa ra lại nóng, vì không khí cũng như nhiệt độ bên ngoài cao hơn bên trong rất nhiều. Mặc dầu bên cạnh chùa có dòng sông chảy xiết và cây cối ở núi rừng gần đó không ít, nhưng sao cái nóng của xứ mặt trời lần này lại khủng khiếp như vậy. Hầu như ai cũng thở dốc.

Buổi lễ hôm ngày 4 tháng 8 năm 2019 vừa qua tại Chùa Việt Nam ở Nhật Bản có hai phần: Phần đầu là lễ Vu Lan, bông hồng cài áo, và Hòa Thượng Như Minh đến từ chùa Việt Nam tại Los Angeles Hoa Kỳ ban đạo từ; sau đó tất cả mọi người lên Chánh Điện đánh lễ Giác Linh và cung tuyên tiểu sử của Hòa Thượng Thích Minh Tuyên. Tôi đã nhắc lại những điều khi tôi gặp cố Hòa Thượng từ những năm 1972 tại Nhật, cho đến những ngày cuối đời của Ngài tại Úc Châu

cũng như tại Đức. Ai nghe cũng mũi lòng cho một bậc Tôn sư đã vì Đời vì Đạo, hết mình hy hiến cả một thời gian dài suốt trong 50 năm qua tại Nhật Bản này. Lịch sử Phật Giáo Việt Nam tại Nhật Bản sẽ ghi lại đậm nét son của một thời như vậy.

Buổi chiều hôm đó tôi có một thời pháp ngắn nói về "Hình ảnh của một ngôi chùa qua thi ca và văn học Việt Nam", mọi người chăm chú lắng nghe như đưa hồn mình trở về nơi cố quốc, để sống lại với những hình ảnh xa xưa của một ngôi chùa nơi làng quê mộc mạc, nơi đó mình đã được sinh ra và một thời vang bóng như thế đã trôi về dĩ vãng.....

Từ Aikawamachi, nơi có Chùa Việt Nam đi đến nhà ga Shinyokohama chỉ độ 50 cây số chạy bằng xa lộ, thế mà Thầy Nhuận Ân đã phải khó khăn lắm, sau hơn hai tiếng rưỡi đồng hồ mới mang Ông cháu, Thầy trò chúng tôi gồm Thầy Tâm Như đang học tại Đại Học Kozasan; Thầy Hạnh Bốn và Thầy Trung Thành đến nhà gare. Khi xe vừa đậu tại bãi, chúng tôi vội đi về phía soát vé để lên chuyến tàu khác, vì chuyến tàu dự định đi Kokura (Tiểu Sáng) thuộc miền Bắc Kuyshyu (Cửu Châu) đã chạy rồi. Shinkansen (Tân Cán Tuyến) là loại xe chạy nhanh nhất thế giới, nhanh hơn TGV của Pháp và nhanh hơn rất nhiều so với xe ECE, ICE của Đức, rất hiện đại và tiện nghi. Trước khi đi Nhật Bản lần này, chúng tôi mua vé "Japan Rail Pass" đi trong vòng một tuần lễ cho khắp nước Nhật bằng tàu Shinkansen hay bất cứ loại xe công cộng nào của Nhật Bản, nhưng chỉ trả chưa đến 300 Euro, quá rẻ cho những chặng đường dài như vậy. Có loại 14 ngày và cũng có loại 21 ngày bán cho du khách từ ngoại quốc đến tham quan Nhật Bản. Ngược lại ở Âu Châu cũng có bán một loại vé Europa Rail Pass cho người ngoài vào Âu Châu trong vòng 3 tháng đi 27 nước bằng xe lửa chỉ có gần 300 đô Mỹ mà thôi. Quý vị đi xa và đi nhiều nên dùng

những phương tiện như vậy thì đỡ tốn kém hơn cho túi tiền hành hương của mình.

Khi đến nhà ga Kokura ở Bắc Kyushu vào 2 giờ chiều ngày 5 tháng 8 năm 2019 đã có Giáo Sư Harada, người Nhật dạy Piano tại Đại Học Hildesheim đón chúng tôi và sau đó đi gửi đồ để vào thăm thành Kokura của những tướng quân Nhật Bản đời xưa. Hôm ấy cũng một ngày nắng cháy không bút mực nào diễn tả nổi. Chẳng biết tại sao hôm ấy trời lại đãi ngộ chúng tôi như vậy. Thầy Hạnh Bốn thấy biển là muốn bơi liền, hẹn lại ngày hôm sau, nhưng ngày hôm sau ấy không bao giờ nóng nữa để đi bơi, vì Taifu đã đến rồi. Về đến nhà Giáo Sư Harata cũng như 20 năm về trước tôi đã dẫn Thầy Hạnh Nguyên và Thầy Hạnh Tấn đến đây, cảnh vật không có gì khác mấy. Duy chỉ vắng mặt hai người, đó là Thân phụ của Giáo Sư đã quá vắng và Thân mẫu thì vào ở trong viện dưỡng lão gần đó. Ở nhà chỉ còn người em gái và em rể lo quán xuyến một nhà trọ tương đối cũng đầy đủ tiện nghi. Tối đó chúng tôi được mời đi dùng cơm chay cùng với hai người đàn bà đặc biệt, đó là bà giáo cũ ngày xưa dạy Giáo sư Harata lúc còn ở vườn trẻ và một bà là bà con bạn dì của Giáo Sư.

Sáng sớm hôm sau ngày 6 tháng 8 năm 2019, Thầy trò, Ông cháu chúng tôi tụng một thời Kinh Lăng Nghiêm và Vu Lan bằng tiếng Việt cho gia đình, có cả 4 gia đình đều có mặt để nghe tiếng Việt, nhưng phần hồi hướng cầu an cho Thân mẫu của Giáo Sư và cầu siêu cho những người trong các gia đình thì tôi xưng tên và Pháp danh họ bằng Nhật Ngữ. Thông lệ của người Nhật là khi chết mới có Giới danh (Pháp danh) do vị Trụ Trì một ngôi chùa thuộc Tông Phái của mình theo đặt cho; nhưng Mẹ của Giáo Sư Harata thì tôi đã cho Pháp danh là Thiện Liên, nói cho đủ là Viên Giác Viện Thiện Liên Đại Tỷ.

Cho đến nay Giáo Sư Harata vẫn cầu nguyện cho bà với Pháp danh này. Kể đó tôi nói một ít tiếng Nhật về sự cầu nguyện cho mọi người cùng nghe nhân lễ Vu Lan báo hiếu theo truyền thống của Phật Giáo.

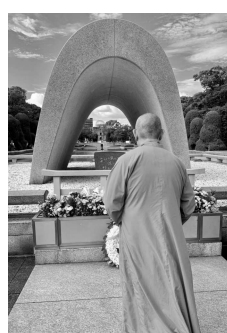
Gió thật mạnh, thổi rung đổ những cành lá bên đường, nhưng Giáo Sư Harata cũng chở chúng tôi đến được viện dưỡng lão gần đó để thăm Cụ bà, Mẹ của Giáo Sư. Nhìn người đàn bà 85 tuổi nằm bất động trên giường như chờ một điều gì đó thật vô vọng. Tôi nói thật lớn để cho Bà nghe và Bà cụ đã mở mắt ra nhìn, nhưng chắc rằng chẳng biết chúng tôi là ai, ngay cả người con ruột của mình hình như cũng vậy. Vì không ra ngoài được, nên chúng tôi đi vào Hải dương học viện, nơi nối liền hai eo biển của Kokura (Tiểu Sánh) và Shimonoseik (Hạ Quan), nơi đây cũng không khác Hải dương học viện của Singapore là mấy, vì cá vẫn ung dung bơi lội trong hồ và người vẫn đứng phía dưới cá trong lồng kính để xem. Người xem cá và cá xem người. Đến trưa thì Giáo Sư Harata chở chúng tôi lên một nhà hàng nằm trên ngọn núi để dùng Tempura chay, thật là tuyệt hảo. Ngồi đó nhìn cây cầu bắc ngang qua đảo quốc Kyushu thật đẹp; nhưng xe hơi không được thông hành, vì gió quá mạnh. Buổi tối đến một nhà hàng đặc biệt của Nhật, ở đó khách hàng tự làm Pizza cho mình thưởng thức. Chỉ có mấy ngày ở Shinshinoseiki mà quý Thầy Hạnh Bốn và Trung Thành đã biết khá nhiều về phong tục, tập quán cũng như cách ăn uống của người Nhật rồi. Đây cũng là chủ ý của tôi muốn quý Thầy hiểu thêm về một nền văn hóa đặc biệt như vậy của chuyến đi kỳ này.

Sáng sớm ngày 7 tháng 8 năm 2019, người tài xế taxi già đưa chúng tôi đến nhà ga Shimonoseiki để chuyển xe Shinkansen tại

Shinshimonoseiki đi Fukuyama (Phước Sơn) và từ đó đổi xe để đi thăm Đức Địa Tạng không có đầu ở Fuchu. Tôi thì đã có nhân duyên đến đây nhiều lần rồi, trong khi đó Giáo Sư và hai Thầy chưa lần nào đến, họ chỉ nghe tôi kể chuyện hoặc đọc qua những quyển sách của tôi dịch ra Việt ngữ từ tiếng Nhật, nên ai cũng mong đến đây một lần để cầu nguyện.

Sau khi làm lễ tại chỗ Đức Địa Tạng không đầu (Kubinashi Ojizosama) chúng tôi vào nhà hàng gần đó, mấy tô bánh canh chay thật tuyệt hảo nơi đồng quê thanh vắng đã giúp cho chúng tôi no lòng, tiếp đó lấy taxi trở lại nhà ga Fuchu để đi Fukuyama và đổi tàu đi Hiroshima (Quảng Đảo). Sau khi mọi việc đã ổn định Giáo Sư Harada từ giả chúng tôi, về lại nhà mình; còn Thầy trò, Ông cháu chúng tôi đi sang công viên Hòa Bình để vào viện bảo tàng lịch sử, đang triển lãm những hình ảnh mà quả bom nguyên tử của Hoa Kỳ đã thả xuống thành phố này vào lúc 8 giờ 15 phút sáng ngày 6 tháng 8 năm 1945, đã có 140.000 người chết và cả thành phố đều ra tro bụi. Sau khi thăm viện bảo tàng, chúng tôi đến trước đài tưởng niệm để tụng cho những người đã quá cố một thời Kinh Bát Nhã và Vãng Sanh. Chúng tôi chỉ đến sau một ngày kỷ niệm (6/8) nên lễ cũng như bàn ghế vẫn còn dựng ở những nơi công cộng cho những người đến tham dự lễ tưởng niệm ngày hôm qua.

nên cái nóng lại càng gay gắt hơn. Đang chụp hình kỷ niệm thì Thầy Nhuận Phổ, Trụ Trì chùa Hòa Lạc ở Kobe và chùa Đại Nam ở Himeiji cùng Thầy đệ tử Đức Trí đã lái xe đến kịp. Chúng tôi vào Đại điện có thể chứa 5.000 người để lễ Tổ và lễ Phật. Đặc biệt của chùa này có để lại một con cuối được bên bằng tóc của tất cả những người phụ nữ Nhật Bản tự phát nguyện cạo đầu, dâng hiến tóc của mình để bện lại thành những con cuối dài gần 60 mét, nhằm kéo được những cây gỗ lớn về dựng chùa. Quả thật ý chí của người xưa thật là vĩ đại, ngày nay ít có người có thể sánh kịp, mặc dầu ngày nay phương tiện đủ đầy, nhưng để xây một Đại điện như ở Đông và Tây Bản Nguyên như vậy chắc phải tốn hàng khối công trình, hăng tá kỹ sư, kiến trúc sư mới có thể dựng nên được.

Tiếp đến chúng tôi đi thăm Thanh Thủy Tự (Kiomizudera) rồi Tri Ân Viện (Chionin), nơi Ngài Pháp Nhiên, Tổ của Tịnh Độ Tông và là Thầy của Ngài Thân Loan khai sáng. Thầy thì chủ trương niệm Phật cần tự lực, nhưng trò thì chủ trương mới hơn là niệm Phật không cần tự lực, chỉ cần nương vào tha lực của Đức Phật A Di Đà là đủ. Bước lên hàng trăm bậc thang đá dựng ngược mới đến được cổng Tam quan, to hơn cả cổng Chùa Vĩnh Nghiêm, mà chùa này đã dựng lên hằng mấy trăm năm trước khiến cho mọi người đều phải thán phục, nhất là Thầy Ngô Nguyên, Thầy Hạnh Bổn và Thầy Trung Thành. Lại cũng cái nắng Kyoto làm cho chúng tôi choáng váng mặt mày, cả hai cây dù của Thầy Ngô Nguyên và Thầy Đức Trí che cho tôi, nhưng tôi vẫn cảm thấy say nắng như thường.

Sáng sớm ngày 8/8/2019 chúng tôi bắt xe Shinkansen chạy từ Hiroshima đến Shinosaka (Tân Đại Phán) và đổi xe để đi Kyoto (Kinh Đô). Xe đến đúng giờ và nơi ấy đã có Thầy Ngô Nguyên cũng như Cô Đức Huệ đón Thầy trò, Ông cháu chúng tôi. Sau khi gửi hành lý ở nhà ga, tất cả 5 người đi bộ đến Đông Bản Nguyên Tự (Highashi Honganji), là Tổng Bản Sơn của Tịnh Độ Chơn Tông do Ngài Thân Loan (Shinran) sáng lập từ thế kỷ thứ 13. Hôm ấy cũng là một ngày nắng nóng khủng khiếp. Ai cũng muốn ở bên trong nhà chứ ít người muốn ra đường, vì Kyoto là một vùng thung lũng, chung quanh là núi đồi,

Chiều ngày 8/8 chúng tôi đi thăm chùa Vàng (Kinkakuji); thăm Đại Học Phật Giáo Otani (Đại Cốc), nơi Thầy Tường Nghiêm đang làm luận án

Tiến Sĩ; và Đại Học Hanazono (Hoa Viên), nơi Thầy Ngô Nguyên đang học Cao Học Phật Giáo tại đó. Kyoto có cả hằng trăm ngôi chùa, muốn đi thăm phải tốn ít nhất là 3 ngày, nhưng chúng tôi chỉ có chừng ấy thời gian, nên phải tận dụng hết mình để được đi tham quan như vậy. Thầy Nhuận Phổ chở chúng tôi về Chùa Đại Nam ở Himeiji để thăm và ở lại đó một đêm nơi đồng quê thanh vắng với tương chao đạm bạc, nhưng cũng nặng tình nghĩa quê hương của những người con Phật xa xứ. Tối đó tôi thăm viếng, hỏi han quý Phật tử và Đại chúng, và đến sáng hôm sau, sau thời công phu khuya, một lần nữa tôi có mấy lời khuyến tấn Tăng chúng mới xuất gia và thọ giới, không ngờ sau đó có một đệ tử xuất gia của Thầy Nhuận Phổ Pháp danh là Đức Tuyên viết một bài ngắn nhan đề là "Hòa Thượng Thích Như Điển lưu lại dấu chân nơi chùa Đại Nam ở Himeiji", được đăng trên trang nhà quangduc.com cũng như viengiac.de, khiến cho ai đó đọc đến cũng phải mỉm lòng. Thầy Hạnh Bốn đại diện Chùa Viên Giác cúng dường Chùa Đại Nam và Tăng Ni chúng ở đây cũng như Quý Thầy Cô du học Tăng đang nghiên cứu tại Nhật Bản. Tiếp đến Thầy Trung Thành ra nhà ga về Tokyo trước để kịp đáp chuyến bay sang Đài Loan cùng ngày 9/8 này. Trong khi đó Thầy trò Thầy Nhuận Phổ chở chúng tôi đi đạp đất một cơ sở mới gần đó mà Thầy ấy định mua lại cho chùa để làm chỗ tịnh tu. Đây quả thật là một phước báu vô ngần, mà chuyện này gần 50 năm về trước ở tại Nhật Bản, chúng tôi chưa bao giờ có thể mơ ước đến; nhưng ngày nay thì đã có 11 ngôi chùa Việt Nam trên đất Nhật cũng như gần 400.000 người Việt đang sinh sống, làm việc tại đây. Quả là một phước báu không nhỏ vậy.

Chỉ còn 8 tiếng đồng hồ nữa thôi là Thầy trò chúng tôi phải bay về lại Đức trong ngày 9/8/2019, nhưng Thầy Nhuận Phổ, Thầy Tường Nghiêm và Thầy Đức Trí cũng đã đưa chúng tôi đến được Nara để thăm Chùa Todaiji (Đông Đại Tự), mà ngôi chùa này lúc Thiên Hoàng Thánh Vũ làm lễ khai nhậm cúng dường tượng đức bằng đồng Ngài Tỳ Lô Giá Na Phật, đã phải sang nước Phù Nam của chúng ta để thỉnh hai Ngài Phật Triết và Bồ Đề Tiên Na đến dự lễ trọng đại này. Thầy Hạnh Bốn viết tên Chùa Viên Giác lên miếng ngói để cúng dường xây Chùa Đông Đại mà mồ hôi nhễ nhại, khiến Thầy Nhuận Phổ làm Livestream cũng động lòng. Có lẽ vì cảm động quá! Mà cũng có lẽ vì cái nóng khủng khiếp của vùng Nara ngày hôm ấy, nên Thầy Nhuận Phổ đã mua tặng cho Thầy trò chúng tôi hai cây dù Nhật Bản đem về Đức làm kỷ niệm. Lúc về thì không dám đi xe hơi nữa, vì sợ kẹt đường, nên Thầy Tường Nghiêm đã cùng đi xe lửa với chúng tôi về Kyoto, còn Thầy trò Thầy Nhuận Phổ lái xe về lại Himeiji. Ngồi chờ xe tại Nara, có một bà người Nhật hỏi thăm và tôi đã tự giới thiệu cũng như giới thiệu Thầy Tường Nghiêm đang làm luận án Tiến Sĩ tại Đại Học Otani ở Kyoto. Bà ta cảm động lắm và trước khi lên xe còn dúm vào tay Thầy Tường Nghiêm tờ giấy bạc 1.000 Yen (độ 10 USD) để uống trà. Và chẳng cái tình tự dân tộc là chỗ ấy. Nó không phải chỉ là chuyện tiền bạc, mà là một sự cảm thông giữa con người và con người. Tiếng Nhật của tôi sau 43 năm rời Nhật Bản chắc chắn còn đủ để diễn tả cho bà ta hiểu thế nào là một dân tộc Việt Nam bị chiến tranh trong nhiều năm tháng và bị bắt hạnh như thế nào, mà điều này người Nhật cũng đã phải gánh chịu qua thời gian của đệ nhị thế chiến từ năm 1939 đến năm 1945. Kể đó tôi cảm ơn nước Nhật cũng như người Nhật và tôi bảo rằng: Sở dĩ tôi có được ngày hôm nay là nhờ cơm, gạo và nước uống của Nhật Bản đã nuôi tôi hơn 5 năm trường, cách đây gần 50 năm về trước và tất cả là nhân, là duyên, là quả để hôm nay tôi có cơ hội ngồi đây để hầu chuyện cùng Bà....

Chuyến đi Nhật Bản năm 2019 này tuy vón vẹn chưa đầy 10 ngày, nhưng tình người, tình đạo, tình dân tộc, tình Đạo pháp, tình Pháp lữ, tình Linh Sơn cốt nhục đã thể hiện đầy đủ ở mọi phương diện, nên riêng tôi rất mãn nguyện với chuyến đi này. Dầu sao đi nữa thì cũng là một chuyến ra đi, dầu ngắn dầu dài, ít nhất phải làm cho tâm mình hoan hỷ và những người khác cũng cảm nhận được nguồn năng lượng này để trợ duyên trong việc tu hành của mỗi người. Tôi

vẫn thường hay nói rằng: Cây cỏ là những loài thực vật, dầu là cây nhỏ nhất đi chăng nữa, nó cũng nở ra được những bông hoa thật đẹp và thật thơm nằm nép vào nhau hai bên vệ đường, nhằm trang điểm cho đời, hay gần nhất là cho người đi đường có được cái nhìn thiện cảm hơn với thiên nhiên. Còn chúng ta là con người, nếu không làm được một cái gì đó có ý nghĩa cho cuộc đời này, thì quả thật rằng chúng ta vô dụng biết mấy, so với cỏ cây còn kém xa rất nhiều. Do vậy tất cả chúng ta nên cố gắng để mang đến một sự lợi lạc nho nhỏ nào đó cho tha nhân bằng hữu. Ấy mới là chuyện đáng quan hoài.

Dòng chảy của những tia nắng gắt từ Đức, chảy mãi sang tận Bỉ, rồi sợi nắng này chảy dài đến Tokyo cũng như Kokura, rồi Shimonoseki, tiếp đến Kyoto và Nara. Sức nóng ấy đã đốt cháy thiên nhiên, nhưng không đốt cháy được lòng người khi quan tâm đến Đạo và chính nhờ sức nóng ấy mà giúp cho ta có cái nhìn thực tế hơn với những gì đang xảy ra chung quanh mình như: Hạn hán, lụt lội, tai trời, ách nước v.v... để chúng ta phải có bốn phận bảo vệ trái đất, bảo vệ môi trường trên quả địa cầu này, nơi chúng ta đang sống. Chính niềm hỷ lạc vô biên của dòng chảy tâm thức ấy đã mang tôi về lại Nhật Bản ngày nào và chính cái nóng gay gắt ở đây hay ở kia, cũng chính là những sự thử thách căn bản mà con người cần phải quan tâm nhiều hơn nữa về môi trường chung quanh, nơi chúng ta đang sống. Đó là ý thức trách nhiệm của mỗi người về những việc làm của mình trong hiện tại. Thiết nghĩ như thế cũng đã đủ cho một chuyến đăng trình, dầu ngắn hay dài rồi.

Viết xong vào một sáng ngày Rằm tháng Bảy năm Kỷ Hợi tại thư phòng Chùa Viên Giác, Hannover, Đức Quốc, nhằm ngày 15 tháng 8 năm 2019.

• Thích Như Điển

Tôi Vẫn Chờ

Sáng mở máy vi tính
 Đọc tin nhắn nghe vui
 Hồi âm bạn vài chữ,
 Con chữ, như đang cười...
 Ngoài vườn tươi nắng sớm
 Lá cỏ còn mướt sương
 Ai kể chuyện đời thường
 Gió nhẹ êm thanh thản
 Ai ngược dòng ký vãng,
 Nhớ chuyện thời xa xưa
 Hà-Nội đã trong mơ!
 Sài-Gòn, Ôi kỷ niệm...
 Thuyền, từ xa lia bến!
 Thơ, hoài niệm... ngàn trang
 Con Chữ nào lang thang
 Trong nguồn sâu bất tận...
 Con chữ nào lặn độn!
 Thao thức đáy biển khơi
 Con chữ nào chơi vơi...
 Trong mưa chiều tuyết đổ...
 Gió có hồn nức nở
 Đàn trầm khúc bi ai...
 Tôi lặng thầm! hỏi tôi!
 Bao năm rồi lữ thứ,
 Lạc loài quê quán ai!
 Sóng vẫn nổi ngoài khơi
 Thơ âm thầm... tuyết rơi ...
 Ôi ngậm ngùi con chữ!
 Mây tím giăng... Mâu Nhớ!
 Tôi thả nhớ về trời
 Con chữ lặng lẽ trôi...
 Ước mơ, sớm tinh khôi
 Chữ thanh bình rạng rỡ
 Chữ yêu thương... Tình Người...
 Mâu nhiệm ngày nắng mới,
 Hiện hiện giữa đời thường
 Nắng hồng trên đất Mẹ
 Ôi con chữ yêu thương
 Sáng ngời non nước Việt...
 Quê hương xa biên biệt!
 Tôi vẫn đợi vẫn chờ,
 Con chữ vui...reo vui...
 Ngày Việt Nam nắng mới
 Xuân hồng quê hương tôi...
 Con chữ vui... reo vui...
 Thật đầm ấm... Tình Người...

• Tuệ Nga

KARUNA VÀ TIẾNG HÁT CỦA MỘT BÀ LÃO ĂN XIN

* Hoang Phong

Karuna là tiếng Pa-li và tiếng Phạn, kinh sách Hán ngữ gọi là "Từ bi" (慈悲). Qua hình ảnh của người Bồ Tát, *Karuna* hay *Từ bi* được xem là lý tưởng của toàn bộ Đại Thừa, ngang hàng với Trí tuệ. Bồ Tát Quán Thế Âm là vị Bồ Tát tiêu biểu nhất cho lý tưởng đó. Thế nhưng cũng nên hiểu rằng *Karuna* không phải chỉ là vốn liếng riêng của Đại Thừa mà còn là cốt lõi trong việc tu tập của Phật giáo Theravada. Phép tu tập đó của Phật giáo Theravada được nêu lên trong một khái niệm thật quan trọng gọi là "*Bốn phẩm tính vô biên của tâm thức*", tiếng Pa-li là *Cattari brahmavihara*, nguyên nghĩa là "*Bốn lãnh vực an trú tối thượng*", đó là: lòng "*Nhân ái*" (tiếng Pa-li: *Metta*), lòng "*Từ bi*" (*Karuna*), niềm "*Hân hoan*" (*Mudita*) và sự "*Thanh thản*" (*Upekkha*). Phát huy bốn thể dạng tâm thức trên đây là một phép tu tập "cụ thể", cho thấy một sự "cân bằng" nào đó đối với phép tu tập tập trung vào Trí tuệ, còn gọi là Tu tuệ, mang tính cách trừu tượng và lý thuyết hơn. Nói chung tình thương yêu chúng sinh thể hiện qua bốn thể dạng vô biên của tâm thức trên đây sẽ tạo ra một bầu không gian rộng lớn bao trùm và bàng bạc trong Phật giáo, và tỏa rộng bên trong bầu không gian đó là Trí tuệ.

Bốn phẩm tính của phép tu tập trên đây là: *Lòng nhân ái vô biên* là niềm "ước vọng tất cả chúng sinh đều tìm được hạnh phúc và nhận thấy được cả các nguyên nhân mang lại hạnh phúc cho mình"; *Lòng từ bi vô biên* là niềm "mong ước tất cả chúng sinh đều vượt thoát mọi khổ đau và cả các nguyên nhân mang lại khổ đau cho mình"; *Niềm hân hoan vô biên* là tình thương yêu và vui sướng khi "ước mong tất cả chúng sinh đều đạt được hạnh phúc lâu bền, không còn vướng mắc một thứ khổ đau nào"; và sau hết là *Sự thanh thản vô biên* là "niềm ước vọng tất cả chúng sinh đều được bình đẳng và ngang hàng nhau" (tiếng Anh là equanimity), niềm ước vọng đó sẽ mang lại cho mình sự thanh thản minh mông và một niềm an vui tỏa rộng, không còn phân biệt, bám víu hay ghét bỏ bất cứ một thứ gì".

Kinh sách Hán ngữ gọi khái niệm về *Bốn phẩm tính vô biên* trên đây là *Tứ vô lượng tâm* và bốn phẩm tính vô biên thì gọi là: *Từ, Bi, Hỷ* và *Xả*. Cách dịch sang tiếng Hán này có thể khiến một số người hiểu sai, nhất là đối với hai phẩm tính sau cùng là *hỷ* và *xả*. Chữ *hỷ* đôi khi được ghép với chữ *hoan* và trở thành *hoan hỷ* với ý nghĩa là "vui lòng" hay "sẵn lòng" làm một việc gì đó. Mặt khác hai phẩm tính sau cùng này tức là *hỷ* và *xả* đôi khi cũng được ghép chung với nhau tạo ra một thuật ngữ mới là *hỷ xả* với ý nghĩa là "tha thứ" hay "bỏ qua" một chuyện gì đó mang tính cách tiêu cực. Do vậy các thuật ngữ *hoan hỷ* và *hỷ xả* trên đây chẳng những không liên hệ gì đến khái niệm về *Bốn phẩm tính của tâm thức* mà còn bị lạm dụng và trở thành sáo ngữ.

Tóm lại bốn ước vọng trên đây là một phép thiền định nhằm tinh khiết hóa tâm thức, tức có nghĩa là hóa giải thái độ hẹp hòi, dửng dưng, và ích kỷ phát sinh từ các thứ bản năng của sự sống. Các phẩm tính vô biên mang lại từ bốn ước vọng đó là thức ăn nuôi dưỡng tâm thức mình và cũng là cách làm hiển lộ sự giác ngộ bên trong chính mình. Trong số bốn phẩm tính trên đây của tâm thức thì dường như *Lòng từ bi vô biên* (tiếng Pa-li: *Karuna appamanna*) là phẩm tính quan trọng hơn cả vì phẩm tính này không những giúp người tu tập cảm nhận được sâu xa hơn thực trạng khổ đau cùng khắp của chúng sinh mà còn ý thức được cả bổn phận mình trước thực trạng đó. Thái tử Tất Đạt Đa sau khi nhận thấy tình trạng khổ đau mê mông đó của con người đã từ bỏ gia đình, danh vọng và quyền lực để mưu cầu một giải pháp hầu đương đầu với tình trạng khổ đau mang tính cách hiện sinh đó. Phải chăng *Karuna appamanna* hay *Lòng từ bi vô biên* chính là động lực sâu xa đã biến Thái tử Tất Đạt Đa trở thành một vị Phật? *Bốn phẩm tính vô biên* của tâm thức được Đức Phật trực tiếp thuyết giảng trong một số bài kinh, chẳng hạn như *Brahmavihara-Sutta/Kinh về [bốn] nơi an trú tối thượng* (Anguttara Nikaya/Tăng chi bộ kinh, AN 10.208, AN 4.125, *Metta Sutta/Kinh về Lòng nhân ái* (Samyutta Nikaya/Tương ưng bộ kinh, SN 46.54), và gián tiếp hơn trong một số các kinh khác,

Sau này khi Giáo Huấn của Đức Phật được diễn đạt rộng rãi hơn qua sự phát triển của Đại thừa thì nhiều sáng kiến tu tập về lòng từ bi cũng được đề nghị thêm, chẳng hạn như phương pháp *Tonglen* trong Phật giáo Tây Tạng. Đó là phương pháp "nhận chịu khổ đau của người

khác" và "hiển dương niềm an vui và hạnh phúc của mình cho họ". Nhận chịu khổ đau của người khác không có nghĩa là mình sẽ cảm thấy đớn đau cụ thể và thật sự như chính họ, hoặc lây nhiễm bệnh tật của họ, mà chỉ là cách mang các thứ ấy vào bên trong chính mình qua hơi thở vào dưới hình thức các xúc cảm từ bi, sau đó là tinh khiết hóa chúng, chuyển chúng trở thành những niềm hạnh phúc và an vui để trao trả lại cho họ. Sự tinh lọc khổ đau đó của người khác thật ra cũng là một cách loại bỏ cái tôi hay cái ngã của chính mình, tức là các *karma* hay nghiệp tồn lưu bên trong tâm thức của mình. Qua một góc nhìn khác thì những gì mà mình trao trả cho kẻ khác là Phật tính hiển lộ bên trong tâm thức của chính mình. Sự trao trả đó là một cách "hồi hướng" công đức mình cho những kẻ đang phải gánh chịu khổ đau. *Tonglen* là một phương pháp thiền định siêu việt, đòi hỏi một sự luyện tập kiên trì, vậy chúng ta hãy thử tìm một phương pháp giản dị hơn, tuy không sánh bằng thế nhưng biết đâu cũng có thể là dễ thực hiện hơn chăng? Trong chiều hướng đó tôi xin mạn phép thuật lại một câu chuyện nhỏ về một đứa bé và bà lão ăn xin dưới đây.

Năm tôi lên mười, nhà cha mẹ tôi ở trong một con hẻm nơi một khu phố đông đúc. Thành thoảng có một bà lão ăn xin mù lòa hát rong đi vào xóm. Bà vừa khua gậy lần từng bước một, vừa ê a "hát" lên các câu chuyện cổ tích, hoặc than vãn thân phận mình nơi làng quê: chiến tranh, nhà cửa cháy rụi, ruộng vườn tan hoang, bà lưu lạc đến đây, mù lòa, không nơi nương tựa... Cứ mỗi lần nghe thấy vắng vắng từ xa tiếng hát của bà thì mẹ tôi liền kéo hộc bàn đưa cho tôi vài cái để mang cho bà lão.

Một hôm tôi hỏi mẹ: "*Tại sao cứ mỗi lần nghe thấy tiếng hát của bà lão ăn xin thì mẹ lại sai con mang tiền cho bà ấy?*". Mẹ tôi không trả lời mà hỏi lại tôi như thế này: "*Vậy thì con ăn mỗi ngày mấy lần?*". Thuở bấy giờ nào tôi có đủ sức để hiểu hết được ý nghĩa của lời dạy bảo ấy đâu. Các câu chuyện cổ tích của bà lão thì tôi cũng đã từng được nghe, các cuộc chiến tranh thì tôi cũng đã từng được nếm, thế nhưng âm hưởng vang vọng trong tiếng hát hay tiếng than vãn của bà lão dường như có một chút gì đó thật mê hoặc và đã ám ảnh tâm trí tôi. Lâu lâu không thấy bà lão đi vào xóm thì tôi cảm thấy thiếu vắng một chút gì đó trong lòng mà tôi không hiểu được hết. Sau này lớn lên tôi mới ý thức được phía sau những tiếng hát rong đó của bà

Bài Thơ Tháng Mười mừng Sinh Nhật 90

*(Viết tặng Bác Thị Tâm Ngô Văn Phát,
bút hiệu Tích Cốc,
Khánh tuế 90 – 30.10.2019)*

Thường gặp Bác mỗi lần về Viên Giác
Vẫn nụ cười đầy tự tại an nhiên
Thêm niềm tin xóa hết mọi ưu phiền
Và an lạc ươm mầm thêm sức sống.

Kể từ buổi – phải tan hàng buông súng
Hơn năm năm tù cải tạo tập trung
Vẫn một lòng Bác quyết giữ thủy chung
Với „Tổ Quốc - Danh Dự - (và) Trách Nhiệm“.

Thân lữ thứ kể từ ngày quốc biến
Vẫn dẫn thân vào chuyện đạo, chuyện đời
Chuyện gia đình, xã hội, đạo làm người
Bác luôn giữ chính danh người tỵ nạn.

Tuy lớn tuổi - tinh thần còn minh mẫn
Bác quyết tâm giữ ngọn lửa đấu tranh
Mong một ngày đất nước sớm thanh bình
Và dân chúng thoát khỏi vòng nô bệch.

Nơi viễn xứ luôn hướng về tổ quốc
Bốn mươi năm tuy làm kiếp lưu dân
Bác ngậm ngùi thương số phận trầm luân
Của dân tộc dưới gọng kiếm đảng trị.

Tôi vẫn biết cần kiên tâm trì chí
Cuộc đấu tranh còn tiếp diễn không ngừng
Còn niềm tin khi lòng vẫn thủy chung
Còn hy vọng khi tâm luôn bừng sáng!

• **Tùy Anh**

(Hamburg, tháng 10.2019)

lão ăn xin là cả một niềm đau đớn mệnh mong, và một chút gì thiếu vắng trong tôi chính là tình thương của tôi đối với bà lão...

Một hôm, như thường lệ vào lúc ngày sắp tắt, bà đi ngang xóm tôi. Trời chuyển mưa tối sầm. Mẹ tôi đưa cho tôi vài cái, tôi chạy tìm bà lão trong ngõ, vừa trông thấy bà thì trời đổ mưa to, tôi vội bỏ tiền vào chiếc lon trên tay bà và cầm cổ tay kéo bà vào nấp dưới một mái hiên gần đó. Tay kia cầm gậy bà khua trên mặt đất để tìm bậc thềm trước khi bước lên. Mưa rào rào trên mái tôn, bà lão và tôi nhìn ra trước mặt, thế nhưng dường như chỉ có tôi là trông thấy những dòng nước cuộn cuộn trên mặt đất và những bọt bong

bóng trên thềm sân. Tôi lén ngược nhìn gương mặt bà, mờ mờ dưới chiếc nón lá là một mái tóc bạc phơ, da mặt nhăn nheo, miệng móm, đôi mắt mở lớn nhưng trắng đục, không thấy tròng đen đâu cả. Gương mặt bà thật thanh thản, gần như lạnh lùng, không thấy thoáng hiện một chút tình cảm nào cả. Tôi cảm thấy bối rối và xao xuyến trong lòng, và chợt cảm thấy thương bà lão vô cùng, thế nhưng vào tuổi đó nào tôi có biết gợi chuyện là gì.

Được một lúc lâu thì cơn mưa cũng ngớt, bà lão nói với tôi: *"Trời bớt mưa rồi, thôi ngoại đi nghen con"*. Câu nói thật bất ngờ, chân tình và ấm áp đó khiến tôi bàng hoàng, chẳng biết phải đáp lại như thế nào. Tôi nắm tay bà để cùng bước xuống thềm. Một vài hạt mưa vẫn còn lộp độp trên chiếc nón lá rách và lấm tẩm trên lưng áo bà-ba đen đã bạc màu của bà. Tôi đứng im nhìn theo, bà lão tay khua gậy tiếp tục cất tiếng kể câu chuyện cổ tích Tấm Cám: *"Ngày xưa có một cô gái nhỏ mồ côi mẹ tên là Tấm..."*. Bóng bà xa dần trong ngõ tối thế nhưng tiếng kể chuyện của bà vẫn còn văng vẳng trong mưa. Tôi giật mình chạy ù về nhà vì đã đến giờ cơm.

Câu chuyện đùa bé và bà lão ăn xin xảy ra cách nay đã 70 năm, thế nhưng nó vẫn còn ám ảnh tôi. Cũng vậy đối với lời dạy bảo của mẹ *"mỗi ngày con ăn mấy lần?"*, thì tôi cũng vẫn chưa quên. Từ ngày đó đến nay tôi đã ăn không biết bao nhiêu vụn bát cơm, nhưng nào tôi có trông được một hạt gạo nào đâu? Ngoài cơm áo ra, tôi còn được hưởng thuốc men, nhà cửa và mọi thứ tiện nghi khác. Món nợ đó quả là to lớn, thế nhưng còn to lớn hơn thế là món nợ của giáo dục, sự hiểu biết và tình thương yêu của những người chung quanh, và càng mở rộng hơn nữa là cả dưỡng khí và môi sinh của địa cầu này. Lớn lên tôi mới hiểu được sâu sắc hơn những gì phía sau câu hỏi của mẹ cùng sự ấm áp của tình người bên trong lời giãi từ của bà lão ăn xin. Là chúng sinh, mẹ tôi và bà lão đều khổ đau như nhau, thế nhưng *Karuna* hay Từ bi bên trong họ là cả một sức mạnh giúp họ vượt lên trên những khổ đau của mình để nói lên những lời thật chân tình và triu mến. Tiếc thay trong thế giới vô thường, dù tôi có muốn thốt lên một lời ngọt ngào với mẹ thì mẹ nào có còn đó để mà nghe, hoặc nói lên một lời thật thân thiết với bà lão ăn xin: *"Ngoại à, trời còn mưa, ngoại hãy đứng lại với con thêm một chút nữa đi"*, thì bóng dáng của bà lão cũng đã khuất mờ trong con hẻm tối.

THÀNH KÍNH PHÂN ƯU

Được tin buồn thân phụ của Đạo hữu
Bác Sĩ Bảo Chí, Phật tử Chùa Viên Ý tại Ý là:

Cụ Ông **VĨNH THÀNH** Pháp Danh **THIỆN Ý**

Sinh ngày 15 tháng 2 năm 1926 tại Huế,
đã thuận thế vô thường trả thân tứ đại về với cát
bụi ngày 28 tháng 7 năm 2019
(nhằm ngày 26 tháng 6 năm Kỷ Hợi),
tại Hayward, California – USA.
Thượng thọ 94 tuổi.

Chúng tôi chân thành Phân Ưu cùng Đạo hữu
Bảo Chí và đại gia đình tang quyến; đồng thời
thành kính cầu nguyện cho Hương linh cụ Ông
Thiện Ý Vĩnh Thành sớm được vãng sanh Cực Lạc
Quốc.

Thành Kính Phân Ưu

- Hòa Thượng Thích Như Điển, Phương Trưởng
chùa Viên Giác, Hannover, Đức Quốc.
- Thượng Tọa Thích Hạnh Bảo, trụ trì Chùa Viên
Ý tại Ý và Chùa Liên Tâm tại Phần Lan.
- Gđ. Phù Vân tại Hamburg, Đức Quốc.

Thế nhưng Đức Phật cũng dạy rằng tất cả mọi hiện tượng, dù vô hình hay hữu hình, thuộc quá khứ, hiện tại hay tương lai, tất cả đều liên hệ và tương kết với nhau. Đó là nguyên lý *Tương liên, tương kết và tương tạo giữa mọi hiện tượng*, tiếng Phạn là *Pratityasamutpada*, kinh sách Hán ngữ gọi là *Lý duyên khởi*. Qua nguyên lý đó thì dù chỉ là một chiếc lá hay một con côn trùng nhỏ bé, một tiếng kêu đau thương của một con thú hay một thoáng xúc cảm nhỏ nhoi trong tâm thức của một cá thể con người, thì tất cả đều tác động và liên hệ đến toàn thể môi sinh và sự an vui của nhân loại trên hành tinh này. Điều đó giúp tôi hiểu rằng dù không còn một dịp may nào để trả món nợ đối với công ơn dạy dỗ cho mẹ, hồi đáp cái ấm áp của tình người trong câu giãi biệt của bà lão ăn xin, thì tôi cũng có thể trả các món nợ ấy cho từng chiếc lá và từng mỗi chúng sinh trong thế giới này. Sự ý thức đó có thể tạo ra bên trong tâm thức chúng ta một xúc cảm từ bi thật sâu xa và rộng lớn, và phải chăng đó cũng là một trong số *Bốn phẩm tính vô biên* gọi là *Karuna* của một tâm thức giác ngộ?

Bures-Sur-Yvette, 21.06.19
Hoang Phong

BỒ ĐỀ NHÍ

• Mặc Nhiên Thích Nữ Liên Nguyệt

Như thường lệ, sau giờ điểm tâm sáng, tiểu Ngọc đều ra khoảng sân rộng trước đài Quan Âm đọc truyện tranh Phật Giáo. Ngọc chọn một chỗ lý tưởng cho mình rồi nhẹ nhàng ngồi xuống với tư thế hoa sen, hít vào thật sâu và thở ra thật chậm rãi, 3 lần trước khi bắt đầu đọc sách. Làm như vậy giúp lưu thông khí huyết dẫn lên não bộ để tiếp nhận thông tin tốt nhất. Đây là công việc hàng ngày của Ngọc vì là chú tiểu nhỏ nhất chùa nên không phải chấp tác.

Trời trong xanh, gió xuân hiu hiu thổi, tiểu Ngọc bắt đầu lật từng trang sách dưới gốc cây hoa Anh Đào. Đang chăm chú đọc từng dòng kinh, kê thì một cơn gió nhẹ lướt qua thổi rơi cánh hoa trên cành, vô tình rơi trúng vào quyển sách trên tay của Ngọc, cảm giác tò mò trỗi dậy, tiểu Ngọc tự hỏi: Wow... cánh hoa thật đẹp, màu hồng phấn của cánh hoa thật tuyệt lại có mùi thơm nhẹ nữa chứ. Cơ mà cánh hoa này từ đâu bay đến đây vậy nhỉ? Đoạn, Ngọc ngó xung quanh rồi ngược mặt nhìn lên trời. À, thì ra là cánh hoa của cây hoa Anh Đào rụng. Rồi tiểu Ngọc lại tự hỏi: Sao cánh hoa này lại bị rụng trong khi những cánh hoa khác vẫn còn ở trên cành. Rất nhiều câu hỏi tại sao được đặt ra trong tâm trí của tiểu Ngọc. Rồi cúi mặt nhìn xuống quyển sách thì vô tình tiểu Ngọc lại lật trúng trang kinh Vô Thường. Đọc từ đầu đến đoạn viết "Vạn vật trên thế gian này là vô thường, là biến hoại". Ngọc ngồi bứt bứt vành tai, nghiêng nghiêng cái đầu trầm tư mặc tưởng hồi lâu mà vẫn chưa thể nghiệm được câu kinh, bèn chạy vào trong chánh điện hỏi Sư phụ

- Sư Phụ à! Sư Phụ uuuuu.

- Sư phụ cũng đang tọa thiền, nghe tiểu Ngọc gọi thì từ từ mở mắt đáp. Con đọc hết quyển sách chưa mà sao ồn ào thế?

- Dạ chưa, nhưng Sư phụ à! Con có điều thắc mắc: Sao cánh hoa này lại rơi chỉ vì một làn gió nhẹ thổi qua vậy?

- Cánh hoa đó đã đến đúng thời điểm phải rụng thôi con.

- Vậy sao các cánh hoa khác không rụng theo ạ?

- Mỗi cánh hoa đều có sứ mạng riêng của nó, không có cánh hoa nào giống cánh hoa nào hết, mặc dù toàn bộ cánh hoa đều mọc ra từ một

thân cây, nhưng nghiệp duyên của mỗi cánh hoa là khác nhau và cũng rơi rụng ở những thời điểm khác nhau đó con.

- Hà? tiểu Ngọc hỏi thật to. Cánh hoa mà cũng có nghiệp duyên nữa sao?

- Có chứ con. Vạn vật trên thế gian này từ con người đến ngọn cỏ lá cây đều có nghiệp và duyên như nhau. Và tất cả cũng chịu sự biến hoại như nhau, đến thời cơ chín muồi thì con người sẽ hoại và cây cỏ cũng vậy.

- A... con biết rồi. Đó là định luật Vô Thường phải không Sư phụ?

- Đúng rồi đó con.

- Con vừa mới xem qua mà không hiểu nên thỉnh sư chỉ dạy của Người đó. Trong kinh dạy: "Đời sống luôn luôn biến chuyển và bị hủy diệt bởi vô thường". Á Sư phụ. Sao lạ vậy Sư phụ? Triết lý này cao siêu quá, con không hiểu.

- Không phải triết lý cao siêu mà là con còn quá nhỏ để hiểu và thể nghiệm thôi.

Với giọng nói ngọt nhẹ và trầm bổng đầy uy lực của Sư phụ, tiểu Ngọc ngay ngẩn ngồi lắng nghe. Cũng giống Ta và con vậy, hiện giờ con vẫn còn là chú tiểu nhỏ tuổi thì sự biến đổi ở cơ thể con là bắt đầu phát triển lớn dần dần đến ngưỡng giới hạn nhất định. Khi tứ chi, lục phủ ngũ tạng của con đã đạt đỉnh rồi thì nó sẽ trụ ở đó một thời gian rồi quay đầu đi ngược lại, giống như con lắc đồng hồ vậy. Con xem Sư phụ đây, cơ thể vật lý Ta đang vay mượn để sử dụng này được mấy mươi năm rồi và cũng chỉ được nhiều đó thôi. Nó đang hủy hoại từng chút một qua mỗi sát na đồng hồ. Da dẻ của con đang căng tràn, mịn màng, hồng hào đầy sức sống nhưng của Ta thì đã lão hóa, nhăn nheo, khô cằn và thiếu đi sức sống, sự đàn hồi. Mắt của con đang tinh tường nhìn xa trông rõ ràng như gương nhưng mắt của Ta thì mờ nhòe khi nhìn, phải nhờ đến sự giúp đỡ của cặp kính lão. Tai của con thì trong suốt khi nghe kinh nhưng Tai của Ta thì không còn nghe rõ nữa. Con mỗi ngày tung tăng chạy nhảy nhưng Ta thì phải bước từng bước chậm chạp, cơ thể con đang lớn dần mỗi ngày với sự dài ra của tứ chi nhưng cơ thể Ta thì các khớp xương đau nhức, cơ tay cơ chân đang tép tóp, co dãn, vân vân và vân vân.

Tiểu Ngọc ngồi chăm chú nghe Sư phụ giảng dạy, khẽ liếc nhìn lên khuôn mặt chai sạm bởi định luật vô thường của Người rồi gãi gãi cái chóp tóc mấy sợi lưa thưa. Tiểu Ngọc chưa hiểu lắm sự thay đổi vi diệu của Thành, Trụ, Hoại, Không. Chốc chốc lại thay đổi tư thế ngồi rồi lật lật trang sách như là đang chăm chỉ học hành

lắm vậy. Chợt như nhận ra điều gì, vậy nhăn nheo, mắt mờ, bước đi chậm chạp rồi thì sao hờ Sứ Phụ? Có bị rơi xuống đất như cánh hoa kia không?

- Có chứ con. Phải như vậy thôi. Nhưng con người thì rơi theo kiểu khác. Tất cả chúng ta, ai ai rồi cũng phải về lòng đất mẹ thôi con, vì chúng ta cũng từ đất, nước, lửa, gió hợp lại mà thành nên khi bốn yếu tố chính đó hết duyên liên kết với nhau thì thân mạng này cũng sẽ trả về nơi sản xuất thôi.

Hai má phúng phính, mếu máo nũng nịu:

- Không được, con không muốn Sứ Phụ rời đâu, con không muốn Sứ Phụ rời xa con, con muốn được ở bên cạnh mãi mãi cơ.

Vừa nói tiểu Ngọc vừa nắm tay áo của Sứ Phụ lay lay trông đáng yêu lắm.

- Không được như vậy con à. Tất cả chúng sanh đều phải già, bệnh tật, và chết đi cũng giống như cánh hoa này vậy. Nó được sanh ra, già cõi, hết chất dinh dưỡng, héo khô dần và rơi xuống trở về cát bụi thôi.

- Lại nữa, kinh Tăng Chi Bộ đức Phật dạy những điều bất khả thi đó là: 1. Không ai tránh được tuổi già; 2. Không ai tránh được bệnh tật; 3. Không ai có thể tránh được cái chết; 4. Không ai tránh được sự mất mát này nọ; 5. Cái gì cũng phải có lúc kết thúc, mình tránh không được. Đây là định luật bất di bất dịch, con phải hiểu biết và quán triệt rõ ràng để thể nghiệm trong đời sống hàng ngày của con. Mỗi giây phút trôi qua đều có sự sinh diệt.

- Tiểu Ngọc ngời với vẻ mặt buồn tui ngịu. Nếu sinh ra mà phải chết như thế thì sinh làm gì hờ Sứ Phụ?

- Là nhân là duyên của mỗi chúng sanh con ạ. Ta cũng vậy, con cũng vậy, không tránh được. Tất cả đều do nghiệp lực từ nhiều kiếp trước con đã tạo mà có tiểu Ngọc như hôm nay.

- Vậy là ai già rồi cũng phải chết hết... buồn nhì!

- Cũng không hẳn như vậy đâu con. Có một số người chết già theo lẽ tự nhiên, số khác lại chết trẻ, khi còn thanh niên trai tráng, số khác nữa thì chết non nghĩa là chết ở trong bụng mẹ hoặc vừa sinh ra đã chết vì những nghiệp duyên khác nhau. Tất cả đều phải theo nghiệp riêng của họ đã tạo thôi.

- Vậy thì khi nào con sẽ chết hờ Sứ Phụ?

- Ta không biết, khi nào hết duyên hết nghiệp thì con sẽ phải trở về cát bụi thôi. Đừng lo và cũng đừng sợ gì cả. Con chỉ cần hành trì đúng giáo pháp của đức Phật thôi vì giáo pháp

chính là người thầy cao thượng nhất, và là người duy nhất bảo hộ, che chở cho con đến hơi thở cuối cùng mà không sợ bị đọa lạc.

- Sứ Phụ ngời, có vẻ trầm ngâm hỏi. Con biết tại sao Ta gọi con là tiểu Ngọc không? Nó có ý nghĩa to lớn đối với con đó.

- Dạ không ạ!

Ngọc là tượng trưng cho sự trong veo, dịu mát như nước suối thượng nguồn, là thanh khiết, và sáng suốt cả thân lẫn tâm. Thân hành đúng pháp, tâm sáng như gương để quán chiếu thân. Ngọc càng tôi luyện thì càng sáng và sắc. Con phải biết nương nhờ sự tồn tại của tâm thức trên cái thân vật lý này để đãi bỏ những thói hư tật xấu của thế gian, mài giũa ngày đêm bằng giới luật và trau dồi trí tuệ bằng sự tinh tấn cần mẫn trong từng sát na, biết rõ vạn pháp như thật. Phải luôn luôn ghi nhớ và quán chiếu 32 thứ bất tịnh trên thân và trong thân một cách nghiêm mật cho đến khi toàn thân con trở thành viên ngọc quý. Những lời dạy này con vẫn chưa hiểu ngay được, Sứ Phụ hy vọng con luôn ghi nhớ ý nghĩa tên của con để duy trì sự tu hành cho mai sau. Vậy nên, con không nên sợ sự chết mà bị quan mất phương hướng, ngược lại con phải vui vẻ tiến tới vì nhờ nó là mục tiêu chính để có thêm động lực cố gắng tu tập.

- Mô Phật thưa Sứ Phụ con có hiểu chút chút rồi ạ. Khi trưởng thành giống như Người con sẽ noi gương Người, luôn luôn tinh tấn tu hành để viên ngọc của con mãi mãi sáng.

Sứ Phụ mỉm cười xoa xoa vuốt nhẹ chõm tóc trên vàng trán cao vuông vức của tiểu Ngọc rồi nhẹ giọng:

- Uhm! Thôi được rồi, khi trưởng thành con sẽ tự mình nghiệm ra nhiều đạo lý hơn bằng sự trải nghiệm của chính con nhé.

- Dạaaa. Tiểu Ngọc ngoan ngoãn như con mèo nằm gọn lòn trong lòng Sứ Phụ với cảm giác thật ấm áp.

Bầu trời hôm nay thật đẹp, gần 7 giờ sáng rồi mà nắng vẫn chưa chiếu rọi đến hiên chùa, gió xuân cứ hiu hiu thổi. Hai thầy trò tiểu Ngọc vẫn miệt mài ngồi quán sát hơi thở, hít vào - thở ra đều đặn, quán sát sự biến đổi tinh tế của dòng tâm thức và của từng tế bào trên cơ thể. Nhận biết một cách rõ ràng mọi sự biến đổi của đất, nước, lửa, gió và an vui tự tại trong từng khoảnh khắc.

• **Mặc Nhiên**
Thích Nữ Liên Nguyệt

Tánh Không trong thơ Vương Duy

• Lâm Minh Anh

Vói tay lấy hộp trà, ông Tào Lý ngoắc tay về phía Tân:

- Lại đây cháu. Sao, bữa nay đến chỗ Bác có việc gì nào?

Tân chẳng chút ngại ngần, ngồi xuống ghế mà ông Tào Lý đã kéo sẵn ra:

- Thưa bác, cháu có một việc đã nhờ bác Tư giúp. Nhưng bác ấy nói bấy lâu những gì ưu tư đều nhờ bác cắt nghĩa cho lý lẽ. Vì vậy có bảo cháu nên đến chỗ bác.

Ông Tào Lý cười xòa:

- Cái ông ưa tư lự chuyện đời đây muốn quấy quá thêm chuyện ấy mà. Nhưng cháu cần gì ở bác đây.

Tân đặt tập giấy trên tay xuống bàn:

- Dạ thưa bác, cháu muốn nhờ bác giúp cháu hiểu Thơ của Vương Duy là như thế nào, và tại sao người xưa gọi ông là Thi Phật.

Tào Lý hơi chút ngạc nhiên. Lớp trẻ hiện nay hiếm có người như Tân, quan tâm đến thi ca, lại còn muốn tìm biết từng nét riêng của người xưa thể hiện qua thi ca. Tập giấy của Tân trên bàn có chép bài thơ Tương Tư của Vương Duy:

Tương Tư

Hồng đậu sinh nam quốc,

Xuân lai phát kỷ chi.

Nguyên quân đa thái hiệt,

Thử vật tối tương tư (tư).

Lầm nhẩm nghĩa của bài thơ *Đậu đỏ sinh ở đất phương Nam / Mùa xuân đến nảy bao cành xinh / Xin chàng hãy hái cho thật nhiều / Vật ấy rất gọi tình tương tư*, Ông Tào Lý thấy mình phần chần hẩn lên.

Thơ là một trong những phương thức giao tiếp, nó tĩnh lặng êm đềm nhưng có thể đánh thức nội tâm sâu xa của con người. Ngôn ngữ thi ca chính là biểu thị tâm hồn mẫn cảm của thi nhân. Nhưng người đọc tiếp nhận được hết phải đòi hỏi sự lĩnh hội không chỉ riêng về ngôn ngữ mà còn ở vốn sống của mình. Như người xưa có nói *Ý thú, duyên, diệu tại văn tự chi ngoại* - Ý tứ thú vị, sâu lắng huyền ảo, kỳ diệu nằm ở ngoài con chữ.

Phạm Công Thiện từng nhắc nhở *Đọc Thơ cũng giống như đọc Kinh*. Phải thọ, trì, đọc, tụng. Đọc không phải để hiểu mà để biết... Tại sao cụ Tiên Điền thường sử dụng chữ *Biết* trong thơ và ít khi dùng chữ *Hiểu*?... Thơ là cái gì mà

chỉ nên *Biết* chứ không thể *Hiểu*, may ra thì chúng ta mới có thể biết được cái thâm mật, cái quảng mật, và cái thâm quảng mật có thể biết được sơ sơ, qua loa chứ không thể nào hiểu được.

Bùi Giáng cũng đã phát biểu về thi ca, Thơ là cái gì không thể bàn tới, không thể dịch hay diễn được... Thế có nghĩa là muốn bàn tới Thơ, diễn dịch Thơ, người ta chỉ có thể làm một bài thơ khác. Người xưa am hiểu sự đó nên họ chỉ họa vịnh thơ, chứ không bao giờ diễn rõ gì mà luận bàn về thơ. Người đời nay trái lại, họ buộc phải luận thơ có mạch lạc, luận lý, không được bốc đồng vịnh lãng nhăng. Cái chỗ ngây ngô si dại đó là điều bất khả tư nghì vậy.

Thế thì ở đây làm sao dám luận bàn thơ của Vương Duy, mà giản dị, chỉ là cảm nhận một phần nào hương vị suối nguồn thi ca của thi nhân, cảm nhận phần nào hư không, tĩnh lặng, tịch tịnh trong thơ ông. Tự tịnh, tử diệt Tướng đến Tánh không, để thấy Tâm nơi mà không một Pháp nào dính vào; vô sở trụ của tâm biến diệt vô tác vô thường, để thấy Tánh.

Tưởng nghĩ vậy, ông Tào Lý khẽ hỏi Tân:

- Cháu đã biết được gì về cây hồng đậu trong bài Tương Tư của Vương Duy?

- Thưa bác, bấy lâu cháu được học theo kiểu cỡi ngựa xem hoa. Thứ gì cũng học nhưng mỗi thứ chỉ học có một chút. Nên với điều đó cháu biết đại khái: Theo truyền thuyết, lòng trong lời thơ là nói về lòng nhung nhớ của người vợ có chồng trong đoàn quân Nam chinh lưu bước ở Lĩnh Nam. Trông chờ, thương nhớ mỏi mòn, mắt vói dài theo năm tháng mà chồng vẫn biển biệt bất tin, nàng buồn khóc đến cạn nước mắt. Những giọt nước mắt trở thành những giọt máu nhỏ xuống đất, từ mảnh đất này cây hồng đậu được sinh ra. Người đời sau lấy làm cảm động mỗi tình này, đã ví cây hồng đậu là cây tương tư làm biểu tượng cho tình yêu nam nữ. Thưa bác, cháu chỉ biết về cây tương tư là vậy.

Ông Tào Lý gật gù:

- Có một truyền thuyết khác không bi thương, ít lãng mạn hơn. Người đời thấy bên trong hạt đậu, có chấm đỏ hình trái tim, chẳng biết ai đó giàu trí tưởng tượng đã gọi tên là Tương tư đậu, hay là Hạt tình yêu (loved seed). Trong đời sống, khi đôi tình nhân gắn bó yêu thương cùng thề non hẹn biển, thường trao đổi cho nhau hồng đậu. Nó được xem là tín vật của tình yêu. Có câu "tâm tâm tương ấn", hai trái tim cùng in lên nhau là vậy. Lại nữa vào thời xa xưa, cây đậu đỏ cho trái hạt nhỏ, hình nghiêng tròn xinh xinh màu hồng hồng đo đỏ. Nhiều người đã

lấy nó kết thành râu chuỗi tặng cho nhau, tượng trưng cho sự thâm thiết tình bạn, tình thân... Bởi yếu tố đa diện văn hóa nói trên, bài Tương Tư của Vương Duy đã được nhiều người thích mà lưu truyền rộng rãi.

Thực ra bước vào cõi thơ Vương Duy, hầu như gặp ngay một góc trời bàng bạc ngôn từ *Vô, Bất, Không, Hư không, Trống không, Tĩnh tịch, Thanh tịnh*... hiện diện trong mỗi bài thơ. Ví dụ như trong các bài:

+ Lộc Trại:

Không sơn bất kiến nhân
Đã văn nhân ngữ hương
Núi vắng không bóng người
Tiếng nói đâu vọng lại

+ Sơn Cư Thu Minh:

Không sơn tân vũ hậu
Thiên khí vẫn lai thu
Núi Không sau trận mưa rào
Khí chiều hiu hắt về chiều ra thu

+ Điểu Minh Giản:

Nhân nhàn hoa quế lạc
Dạ tĩnh xuân sơn không
Nhàn nhàn nhìn hoa quế rụng
Đêm yên tĩnh non xuân vắng không

Để biết nét riêng này trong thơ Vương Duy, trước hết ta xét về những ngôn từ *Bất, Vô, Không*... đó:

Chữ Bất [不] – nghĩa là không, chẳng như, bất khả...

Chữ Vô [無] hoặc [毋] – nghĩa là không, chẳng có, chớ, đừng... dùng theo thể phủ định đối với chữ Hữu [有], theo thể khẳng định tức Có và Không với nghĩa nhị nguyên đối đãi tuyệt đối.

Chữ Không [空] – nghĩa cũng là không, nhưng khác với chữ Bất và Vô ở trên, phải hiểu nghĩa tự nó là trống không (emptiness), vắng không (vacancy), không gì cả (nothingness), không hiện hữu (non-existence), rỗng lặng (silent state), có mà không (voidness)... tức có cái tính cách của cái Không để phủ định các phủ định trên.

Nhờ ý nghĩa đó mà "Không" mới có thể dung chứa tất cả, ôm lấy các Pháp để tất cả cùng tan biến vào cõi hư không, trống không, vô tận không... Đây là cái "Một" mà là "Tất cả" – "Lý nhất tức nhất thiết, nhất thiết tức nhất", Tánh nhất như Không trong tư tưởng Hoa Nghiêm

Tông, được định nghĩa là không tự tánh, không thực thể, không chủ thể.

Kể đến, xét từng cặp đôi các vẽ trong thơ Vương Duy, cho thấy thể hiện ý nghĩa tư tưởng *sắc tức thị không không tức thị sắc*:

+ Núi vắng nhưng lại có tiếng người
+ Núi không nhưng lại có khí chiều
+ Đêm vắng nhưng lại có người
(...)

Nói theo Bát Nhã Tâm Kinh, phẩm Đẳng Không: "Sắc hay sự vật thanh tịnh, cũng là vô lậu, chẳng bị dính lắm, trói buộc, vì là tánh Không. Tâm hay trí huệ thanh tịnh, cũng là vô lậu, chẳng bị dính lắm, trói buộc, vì là tánh Không. Vì các Pháp rốt ráo thanh tịnh, các Pháp là tướng Như, Như thị, Như Phật. Do nhân duyên nên vũ trụ vạn vật hợp, duyên tận thì diệt (không), đồng đẳng với hư không cũng dung thọ vô lượng, vô biên, vô số chúng sinh".

Theo Kinh Bát Nhã, Tánh không được hiểu là Vô ngã, là Trí huệ vượt thoát qua bờ bên kia.

Như vậy cũng có thể nói Tánh không là cái Trống không có thể dung chứa được muôn vật. Tạm hiểu như cái bát có chỗ trống để nước có thể rót vào, như trang giấy trống không để chữ có thể được viết vào, như cửa sổ trống không để ánh sáng đi vào.

Ở Việt Nam ta Thiền sư Hương Hải (1628 – 1715) đã có cái nhìn Tánh không qua bài kệ:

Nhạn quá trường không / Ảnh trầm hàn thủy
Nhạn vô di tích chi ý / Thủy vô lưu ảnh chi tâm
Nhạn liệng trên trời không / Bóng chìm dòng nước lạnh
Nhạn không có ý lưu dấu vết / Nước cũng đâu giữ bóng trong tâm

Riêng Vương Duy đã tự nói: "Trong lòng siêu thoát, không trở ngại, như băng trong suốt, cho nên hạ bút không có khí hồng trần". Theo như nghĩa của Kinh Kim Cang "Ứng vô sở trụ nhi sinh kỳ tâm" – Đừng trụ vào đâu cả sẽ xuất hiện cái tâm. Hoặc như Pháp Bảo Đàn Kinh "Bổn lai vô nhất vật" – Xưa nay chưa từng có vật nào cả thì lấy gì mà bám chử? Như vậy thực rõ thơ của Vương Duy biểu thị Tánh không của nhà Phật. Có thể thấy qua các bài:

+ Hý Tặng Trương Ngũ Đệ Yên:

Thanh xuyên hứng du du / Không lâm đối yến kiến
Suối trong vui nhớn nhơ / Rừng vắng nằm thành thơ

+ Hán Giang Lâm Diểu:

Giang lưu thiên địa ngoại / Sơn sắc hữu vô trung
Sông chảy ngoài trời đất / Sắc núi ẩn hiện trong mờ sương

+ Sơn Trung:

Sơn lộ nguyên vô vũ / Không thúy thấp nhân y

Lối mòn núi không mưa / Khí lam ướt áo người

Những câu thơ trên diễn tả qua tâm cảnh cũng như vật cảnh, chẳng những tịch tĩnh mà còn trống không, vắng không... Nếu nói có người, có núi, có rừng... là mượn ngôn ngữ khoác lên các vật để có tên mà gọi, Trống không mới là Thực tướng. Theo như Hoàng Thúc Xáng cho thấy: Phản chiếu cảnh núi rừng tịch mịch là Lộc Uyển (Vườn Nai), mà Lộc Uyển đối với nhà Phật là chân Tánh.

Ý niệm Không (trong Toán học áp dụng để thay đổi vị trí) chẳng phải là Hư vô, mà là trạng thái vượt qua nhị biên: Hữu – Vô, Sinh – Diệt, Sắc – Không... "Không" nó không có khởi đầu cũng như kết thúc, nó không thể thấy, đoán được bằng lý luận hay suy nghĩ, chỉ có thể cảm nhận được nó bằng trực giác.

Thể hiện màu sắc thanh tịnh nhàn tâm của nhà Phật, nói theo cách khác là khi vượt qua lưỡng cực của Hữu – Vô là không còn đem tâm chấp trước mà dính mắc vào pháp Trần, từ đó thấy đâu cũng là pháp Chân Như Thường Hằng. Nó không phải là cái Trống không của không có gì hết, mà là cái trống Không vẫn nằm trong các thứ hiện hữu. Tuy là hành hoạt nhưng mà hình ảnh bên trong là tâm bất động như một ngọn núi cao to.

Đến đây Tân bồng chen vào:

- Người đương thời đã có nhận xét về Vương Duy như thế nào, thưa bác?

Ông Tào Lý ôn tồn:

- Vương Xương Linh đời Đường đã cho phong cách sống của Vương Duy là "*Thân ở thế gian nhưng Tâm thì vượt thoát thế gian*". Đó cũng là "*lời nói trong*" mà chữ Chu Hy vào đời Tống thường dùng để nói lên hay diễn đạt tâm cảnh.

Xét về mặt thẩm mỹ, thi nhân lấy Hư không, Tĩnh lặng làm hoài bão trực nghiệm lý Duyên sinh, rồi dùng phương cách tĩnh tâm mà triệt ngộ Tánh không cũng như ý nghĩa Nhân sinh. Nhờ vậy có cái nhìn thoáng Không về vạn vật, có tấm lòng bao dung của tâm cảnh để quan sát vật cảnh. Từ đó cảnh vật mới xuất hiện dưới mắt một Hư vô, Vắng không, Trống không... Một cái Không rất sáng tỏ.

Cái Không sáng tỏ qua thơ cũng như tính thẩm mỹ ngôn ngữ trong thơ của Vương Duy, chúng thể hiện cái nhìn ẩn dụ đầy sắc màu Tánh không theo nghĩa "Bất khả tri":

+ tính sát na thời gian trong quá trình sinh diệt, có thể thấy trong bài Tân Di Ổ:

Giản hộ tịch vô nhân / Phân phân khai thả lạc

Ngõ khe vắng không người / Mặc tình hoa nở rụng

+ tính bất ngàn không gian trong bài Đào Nguyên Hành:

Xuân lai biến thị đào hoa thủy / Bất biện tiên nguyên hà xứ tằm

Xuân đến khắp nơi Đào hoa trôi / Chẳng rõ Người tiên ở đâu rồi

+ không gian và thời gian cả hai cùng lúc kết hợp nói lên cái như nhau mà tương phản lẫn nhau, như trong bài Nam Xá:

Cách phố vọng nhân gia / Dao dao bất tương thức

Bờ này ngóng tin nhà / Xa xôi cùng không biết

Không gian của một ở lại "Bờ này" và một không gian đã ra đi "Xa xôi". Thời gian "Xa xôi" trong quá khứ và thời gian vọng tức "ngóng tin" trong tương lai

+ khoảnh khắc của thời gian dung chứa cả muôn đời, quá khứ có thể dung chứa cả hiện tại và tương lai, hiện tại có thể dung chứa cả tương lai và quá khứ. Có thể thấy trong bài Cân Trúc Lĩnh:

Đàn, loan ánh không khúc / Thanh thúy dạng liên y

Ấn nhập thương sơn lộ / Tiêu phu bất khả tri
Đàn, Loan trở khúc không / Hồ biếc lẫn tằm sóng
Ấn khuất trong lối mòn / Tiêu phu không hay biết

"Khúc không" đã làm trống không cả thời gian và không gian hiện tại. "Bất khả tri" ở đây cũng giống như "bất tương thức" trong bài Nam Xá, nói lên cái khả năng không thể biết bởi khoảng cách của không gian và vì đã quên hết thời gian.

Cũng từ đây mà thấy được thơ của Vương Duy mang dáng dấp phóng khoáng, tiêu dao tự tại, du sơn ngoạn thủy của tư tưởng Đạo gia, miêu tả ở các bài thơ:

+ Chung Nam Sơn:

Bạch vân hồi vọng hợp / Thanh ái nhập khan vô
Mây trắng tụ thành một / Khói xanh thành hư vô

+ Tống Biệt - Há Mã Ấm Quân Tử:

Đãn khứ mạc phục vấn / Bạch vân vô tận thi
Tôi đi xin đừng hỏi / Mây trắng không ngừng bay
"Bạch vân" – Mây trắng, nghĩa ẩn dụ trong thơ xưa là ẩn dật, cảnh giới cao siêu của người tu tâm dưỡng tánh, người tu tiên.

Với cảnh vật hữu tình cỏ cây hoa lá, mây gió trăng sao... thi nhân đưa vào cõi thơ dưới bút pháp nho nhã thanh tao, biểu hiện phong cách siêu thoát tuy rằng cuộc sống vẫn đầy bể dâu. Thử xem lại cảnh sắc các bài thơ sau, ít ra nó

cũng mang lại sự tu dưỡng tinh thần, niềm thanh thoi an lạc thân tâm, đậm màu thắm mỹ nhân sinh:

+ Sơn Cư Thu Minh:

*Không sơn tân vũ hậu / Thiên khí vẫn lai thu
Minh nguyệt từng gian chiếu / Thanh tuyến thạch thượng lưu
Trúc huyền quy hoán nữ / Liên động há ngư chu
Tùy ý xuân phương yết / Vương tôn tự khả lưu*
Không không tòa núi sau trận mưa / Trời chiều mang khí mùa thu đến
Trắng sáng chiếu qua đám cây tùng / Suối nước xanh chảy trên tảng đá
Tiếng trúc xào xạc mấy cô giặt áo đi về / Tiếng lá sen xao động người đưa thuyền xuống
Tùy ý hương xuân đã hết / Các vương tôn muốn ở lại cứ tự nhiên

+ Điền Viên Lạc:

*Đào hồng phục hàm túc vũ / Liễu lục cánh đờ xuân yển
Hoa lạc gia đồng vị tảo / Oanh đẽ sơn khách do miên*
Mưa cũ Đào tươi vẫn ngậm / Khói xuân Liễu biếc còn đeo
Hoa rụng trên nhà chưa quét / Oanh ca khách núi ngủ khoèo

Tân nghe đến đây chợt thấy như bối rối:

- Cháu chưa từng trải đời nhiều, nhưng với bọn bề cuộc sống hiện nay bước vào cõi thơ của Vương Duy, có ít nhiều lãng động trong tâm mà vẫn còn nỗi lo trước thực tại bác ới.

Ông Tào Lý mỉm cười thông cảm:

- Chính Vương Duy cầm lòng không đặt trước cảnh đời trái ngang, oái ăm buồn khổ đã thốt lên trong bài thơ Thán Bạch Phát:

Nhất sinh kỷ hứa thương tâm sự / Bất hướng không môn hà xứ tiêu

Ở đời bao chuyện thương tâm / Không nương cửa Phật biết làm sao khuây

Lâm Ngữ Đường đã từng cho "Thơ có nhiệm vụ thay thế tôn giáo làm cho tâm hồn thanh khiết, cảm nhận được cái đẹp của vũ trụ khiến cho con người cảm hóa được sinh vật".

Còn nếu nói về việc nương nhờ cửa Phật (Không môn), chữ Phật nguyên gốc tiếng Phạn là Buddha. Bud là Giác, dha là Người. Buddha có nghĩa là Giác giả. Từ ngữ này đã được ngài Huyền Trang Đường Tam Tạng dịch là Phật Đà [佛 陀], bấy lâu nói tắt thường gọi là Phật.

Chữ Phật [佛] gồm bộ Nhân ở bên trái [人] nghĩa là người, bên phải chữ Phất [弗] nghĩa là không, chẳng được, chẳng như, theo thuật ngữ

Đường mưa phố nhỏ

*Rồi một hôm tôi trở về phố nhỏ
Nghe lạ từng tên con hẻm người qua
Mái nhà xưa tường vôi trắng nhạt nhòa
Thân rét mướt dải dẫu đời khôn khó*

*Có những buổi chân trời mưa tím ngắt
Hàng cây che cơn sóng vỗ ngập ngừng
Trái nắng vàng trên lối vắng đứng đưng
Soi trắng lạnh đong đầy thu hiu hắt*

*Khói nhà ai vương thêm màu tê tái
Cơn mơ đi tìm quên lãng nhạt nhòa
Đất khô cằn cát bụi trải đường xa
Nghe tiếng nấc đầu dây đời oan trái*

*Hoàng hôn xuống chim xa bầy cuối nẻo
Xé còi tàu mang hơi lạnh sơn Khê
Bước chân đi sương mờ mịt lối về
Lời muốn nói mất môi giờ đã héo*

*Thời bôn ba chia bát cơm manh áo
Kỷ niệm đầu mây trắng lững lờ trôi
Phù sa tìm bến lở để vun bồi
Hồn hoang lạnh đắm chìm trong hư ảo.*

• **Hoài Thi**
(01.2019)

nhà Phật là Tánh không, hay Phật tánh. Gộp nghĩa lại thì Phật là người ngộ Tánh không.

Cũng từ đây, do thơ của Vương Duy luôn thường trú Tánh không, theo nghĩa "sự sự vô ngại" cái gì cũng có thể dung chứa, nên người đời sau kính ngưỡng, đã xưng tụng ông là Thi Phật (Phật trong thơ). Cư sĩ Ma Cật Vương Duy cũng là nhà thơ pháp nổi tiếng cùng sánh vai với Thi Thánh, Thi Tiên – Đỗ Phủ và Lý Bạch đại diện cho Thơ thời Thịnh Đường.

Tân cúi đầu trầm ngâm, được ông Tào Lý giúp tiếp cận thơ Vương Duy, ít nhiều gì cũng đã giải tỏa sự bện lòng bấy lâu của anh. Anh chợt nhớ ai đó có câu *Bản chất bầu trời vốn trong trẻo, vì cứ chăm chăm nhìn, cái thấy mới thành ra mờ mịt.*

• **Lâm Minh Anh**

LỄ PHẬT BẰNG TRÁI TIM

• **Trần Lệ Hương**

Lạy Phật một lạy tội diệt hà sa

Niệm Phật một câu phước sinh vô lượng

Chúng ta đã sống quá xa thời của Đức Phật, vì nghiệp duyên quá nặng nên không được gần Người, để được đánh lễ Người và nghe Người chỉ giáo. Tuy nhiên theo lịch sử Phật giáo, có vị vua tên là Ưu Đà Diên trị vì nước Câu Diêm Di vì quá sùng kính Đức Phật nên kính xin Đức Phật cho phép vị vua này được tạc tượng Ngài để đem ngày chiêm ngưỡng và lễ bái. Đức Phật hoan hỉ và giảng dạy kinh công đức tạo tượng Phật. Nhờ vậy mà ngày nay chúng ta mới có những tượng Phật tướng hảo uy nghi để đánh lễ, bái sám.

Mỗi khi lên chùa, sau khi đốt hương đánh lễ, và nghe quý Thầy giảng Pháp, thường quý Thầy thường nhắc đến hai câu này.

Trước tiên lễ Phật có phải là mê tín không? Xin thưa là không, vì theo quan điểm cá nhân lạy Phật là để nhớ nghĩ đến thâm ân của Người. Người đã mục kích được nỗi khổ của sinh, già, bệnh, chết của kiếp người, nên Người đã từ bỏ cung vàng điện ngọc, vợ đẹp con ngoan ra đi chỉ mong muốn tìm cầu một con đường thoát ra khỏi cảnh khổ ấy. Năm năm tìm Thầy học đạo, sáu năm khổ hạnh rừng già để rồi cuối cùng Người đã tìm ra được con đường cứu khổ cho chính Người và cho cả nhân loại. Ôn ấy đức ấy thật khó báo đáp, vậy thì đánh lễ Người là một việc nên làm.

Trong mười lời nguyện của Đức Phổ Hiền Bồ Tát, cái nguyện đầu tiên là: Lễ Kính Chư Phật, phải lạy Phật bằng tất cả tấm lòng cung kính, năm vóc sát đất (ngũ thể đầu địa) là vậy. Lạy xuống một lạy chúng ta phải ý thức rằng chúng ta đang lạy một bậc chánh đẳng chánh giác, một đấng toàn giác, chứ không phải chúng ta lạy một bức tượng bằng xi măng hay tượng gỗ. Lạy Phật còn là từ bỏ tâm kiêu mạn trong con người của chính mình.

Cái nguyện thứ hai của Bồ Tát Phổ Hiền là: xưng tán Như Lai - Xưng danh hiệu của Người và tán thán công đức của Người qua những bài giảng gọi là Phật Pháp, thường chúng ta gọi là niệm. Niệm là nhớ nghĩ, theo chữ Hán thì viết ở trên chữ kim và bên dưới là chữ tâm, có nghĩa là cái tâm trong hiện tại bây giờ và ở đây. Không

nghĩ về quá khứ vì quá khứ đã đi qua, có nhớ nghĩ thì cũng chỉ còn là dư âm của tương. Còn tương lai thì chưa tới, có ai biết được ngày mai rồi sẽ ra sao.

Những lúc tham dự thời khóa của chùa, chúng ta mặc áo tràng, lên chánh điện đốt hương đánh lễ, gõ chuông đánh mõ, mở kinh ra đọc một lèo cho xong thời kinh rồi gọi là tụng kinh. Thật ra theo Ôn Trí Tịnh (trong tác phẩm Vãng Vực Một Mảnh Lòng của ông Nguyễn Hiền Đức) thì đó chỉ là đọc kinh mà thôi. Vì tụng có nghĩa là thuộc nằm lòng và có thể đọc bất cứ lúc nào và ở đâu, mỗi khi đi đứng nằm ngồi đều có thể tụng được, và như thế lời kinh mới có thể thâm nhập vào tâm của chúng ta dễ dàng hơn. Tụng được như thế thì tâm ta mới có thể bớt đi những niệm xấu, và niệm lành mới có cơ hội sinh trưởng. Lời Phật dạy mục đích là hướng dẫn con người bỏ ác làm lành - Hãy bỏ các việc ác, nguyện làm các việc lành, giữ tâm ý trong sạch, đó là lời Phật dạy. Mỗi khi tụng niệm lời kinh, tâm chúng ta không duyên vào sắc, thanh, hương, vị, xúc, pháp thì đó là tu. Còn khi mặc áo tràng, gõ mõ, tụng kinh mà tâm vẫn luôn nghĩ đến sắc, thanh, hương, vị, xúc và pháp, hoặc tâm nghĩ hết chuyện này đến chuyện khác, thì như vậy là miệng tụng chứ không phải tâm tụng. Tụng như vậy cho dù đọc đến mòn, rách cả sách thì vẫn chỉ là vô minh mà thôi. Chúng ta phải tự mình thấp lên ngọn đuốc chánh pháp để soi sáng tâm tư và hành động của chính bản thân mình. Sai một chút thì sửa liền chút đó, làm lỗi thì nhận lỗi, không tìm lời biện hộ để tha thứ cho lỗi lầm của chính mình. Đó mới thật là tu. Chúng ta mỗi ngày bớt đi được một chút ý niệm xấu ác, thì chúng ta sẽ có được một ngày với chút niệm lành, tuy không được giải thoát như Đức Phật nhưng ít ra cũng tích lũy được một chút từ tâm và trí tuệ.

Cũng theo Ôn Trí Tịnh thì tụng kinh niệm Phật ngoài mục đích được hưởng tới những cảnh giới tốt đẹp về sau, còn có tác dụng hàng phục phiền não, nghiệp chướng, khiến cho những thiện căn, công đức được tăng trưởng. Nếu mỗi ngày tu tập đều đặn thì sẽ bớt đi những tập khí xấu ác, để tiến dần đến cái gọi là giác ngộ cơ bản của một con người cần phải có. Đó là không còn chấp chặt vào cái tôi, cái của tôi và cái tự ngã của chính tôi nữa. Nhìn chung việc dứt trừ phiền não, nghiệp chướng không phải là chuyện dễ, vì chúng ta vẫn còn là phàm phu, nhưng nếu chúng ta có tu tập đều đặn, có ý chí là có thể bước đi, mà đã có bước đi ắt sẽ có bước đến, có bước một bước là giải thoát một bước, chứ

không phải chờ đến chung cuộc rồi mới mong giải thoát. Đây là lời dạy của Ôn Trí Tịnh.

Chúng ta không thể lo cho hạnh phúc của chính mình trên sự khổ đau của người khác, chà đạp lên sự đau khổ của người khác để đạt tới niềm vui và hạnh phúc cho chính bản thân mình. Sống như vậy thật uổng một kiếp người. Vì hạnh phúc thì ngăn ngủi nhưng nghiệp lực thì đeo theo chúng ta dài dài.

Ý dẫn đầu các pháp

Ý làm chủ tạo tác

Đối với ý nhiễm ô

Nói năng hay hành động

Khổ nào bước theo sau

Như bánh xe lăn theo dấu chân con vật

Ngược lại, Đối với ý thanh tịnh

An lạc bước theo sau

Như bóng không rời hình.

(Kinh Pháp Cú)

Người sống một trăm năm mà không hiểu được chánh pháp, không bằng một người chỉ sống một ngày mà hiểu được chánh pháp. Chánh pháp của Phật là ngọn đuốc, là hải đăng soi đường cho chúng ta bước đi trong đêm đen tăm tối để tránh khỏi những hầm hố, những nguy hiểm của cuộc đời. Ngọn đuốc đó cũng chính là giới, giới luật của Đức Phật không phải là sự ngăn cấm, mà là một bản đồ hướng dẫn chúng ta đi đến bến bờ an vui và hạnh phúc. Người biết giữ giới là người biết tôn trọng người khác và cũng biết tôn trọng chính bản thân mình, không hại người hại vật, không cướp của công để làm lợi riêng mình, không tham lam sân hận khi không được thỏa mãn lòng ham muốn của chính mình. Khiêm cung, nhường nhịn, nhân ái để sống hài hòa với tha nhân. Có một vị đạo sư nói rằng: Đừng để tâm người dao động bởi những việc bên ngoài, nhưng cũng đừng để tâm người sa đọa giữa những niệm tưởng ở bên trong, lia tất cả chấp trước, bởi vì cái tôi, cái của tôi và cái tự ngã của tôi không là gì cả. Ứng vô sở trụ, nhi sanh kỳ tâm (Kinh Kim Cang) là thế đó.

Nhìn chung lẽ Phật và niệm Phật bằng một trái tim tha thiết thành khẩn ắt sẽ tìm được cho chính mình một chỗ dựa về tinh thần mà không một ai có thể lấy đi được.

Mùa hè năm nay thay đổi bất thường, được mấy ngày nắng ấm, rồi ngay sau đó nhiệt độ lại xuống làm cho con người cũng bị đổi thay, đang vui đó rồi lại buồn ra, thật là vô thường, biết làm sao đây. Thôi thì:

Khi vui chẳng muốn vui hơn,

Khi buồn đủ sức để buồn trôi nhanh.

THƠ ĐƯỜNG

Thích Như Điển

dịch theo lối thơ lục bát (Paris ngày 16.8.2018)

送杜少府之任蜀州 - 王勃

城闕輔三秦

風煙望五津

與君離別意

同是宦遊人

海內存知己

天涯若比鄰

無為在歧路

兒女共沾巾

Tống Đỗ Thiệu Phủ

Chi Nhậm Thục Xuyên - Vương Bột

Thành khuyết phụ Tam Tần

Phong yên vọng Ngũ Tân

Dữ quân ly biệt ý

Đồng thị hoạn du nhân

Hải nội tồn tri kỷ

Thiên nhai nhược tỷ lân

Vô vi tại kỳ lộ

Nhi nữ cộng chiêm cân

- Tam Tần: Hạng Vũ diệt Tần xong, chia đất làm ba cho Ung Vương, Tắc Vương, Địch Vương, gọi là Tam Tần

- Ngũ Tân: sông Thục có năm bến: Bạch Hoa, Vạn Lý, Giang Thủ, Sa Đầu, Giang Nam

- Hoạn du: làm quan phía ngoài

- Kỳ lộ: ngã đường phân chia nhiều nhánh

- Chiêm cân: khóc ướt mũ áo

- Thục Châu: nay thuộc tỉnh Tứ Xuyên

Tiến đưa Đỗ Thiệu Phủ

nhậm chức ở Thục Xuyên - (Vương Bột)

Tam Tần ngày ấy còn đâu

Thành xưa đã cũ một màu tuyết sương

Khói bay gió lộng bên đường

Nhớ về năm bến tầm dương thuở nào

Cùng người chia cách phương nao

Ý riêng người cũng ra vào chẳng yên

Cùng ai bày tỏ nỗi niềm

Làm quan như thế chẳng phiến ngoài mong

Biển đời khi đục khi trong

Hỡi ai tri kỷ mà hòng biết ta

Trời xanh có biết chẳng là

Gần xa đây đó những là nhớ nhung

Chẳng làm nên đấng anh hùng

Nhiều đường chia tẻ có cùng chung nhau

Nữ nhi ngày ấy còn đâu

Áo xiêm liệm ướt giọt sầu mệnh mang./.

Ngôi chùa ở Tây phương, một kiến trúc từ miền viễn Đông

(Chương trình phát thanh
Đài Deutschland Funk ngày 26.06.2019)

**Ký giả Mechthild Klein
Văn Công Trâm chuyển ngữ**

Hamburg đang trở thành thủ đô Phật giáo tại nước Đức.

Hai con rồng vàng oai nghiêm tọa vị trên nóc một tòa nhà, chính giữa là một Bánh Xe Pháp phản chiếu dưới ánh nắng. Đó là hình ảnh Một Ngôi Chùa (ở Hamburg). Khởi đầu, những Phật tử chỉ hẹn nhau gặp gỡ tại một căn hộ ở một chung cư để cùng tụng niệm, tọa thiền. Sau đó họ đã bắt tay xây dựng.

Thăm một tu viện Phật giáo

Thuở xưa, trước đây trên 2500 năm khi Đức Phật chuyển bánh xe Pháp thì chưa có những ngôi chùa. Tăng đoàn của Ngài lúc ấy là những vị du tăng. Họ du hành và truyền bá giáo lý Phật giáo khắp Ấn Độ. Chỉ trong mùa mưa họ mới cư trú trong những ngôi nhà do những Phật tử xây dựng nên và cúng dường. Sau khi Đức Thế Tôn nhập diệt thì những ngôi nhà này trở thành những nơi thờ phụng, chỗ ở cho Tăng ni hay là nơi thờ phụng xá lợi, gọi là những Stupas.

Rồi càng ngày Tăng đoàn càng đông đảo, số lượng những ngôi chùa cũng phát triển khắp Á Đông. Và những tu viện lớn được các vị quốc vương đương thời hỗ trợ.

Gần 100 năm nay trên nước Đức đã có nhiều nhóm nghiên cứu Phật giáo, nhiều nhóm thực tập Thiền và một số cũng đã xây dựng Thiền đường và nơi thờ tự. Trong vòng 50 năm gần đây nhiều nhóm Phật tử di dân đã đến Đức như từ Thái Lan, Trung Quốc, Nhật Bản. Với tổng số độ 100.000 người ở Đức, người Việt là nhóm di dân đông đảo nhất.

Trì Tụng kinh điển trong khu kỹ nghệ ở Hamburg

Phật tử tại Hamburg họ đã cùng nhau xây dựng nên ngôi chùa tên là Bảo Quang, có nghĩa là „Giữ gìn ánh sáng chân lý“. Chùa nằm trong khu kỹ nghệ Billwerder, Hamburg, bên một dòng sông nhỏ chảy vào sông Elbe. Từ ngoài đường người ta đã nhận ra ngay đó là ngôi chùa.

Trên nóc chùa bánh xe Chuyển Pháp Luân với 8 cánh bên trong vàng chói dưới ánh nắng, hai bên là hai con rồng vàng châu. Đó là biểu tượng đặc trưng của Phật Pháp.

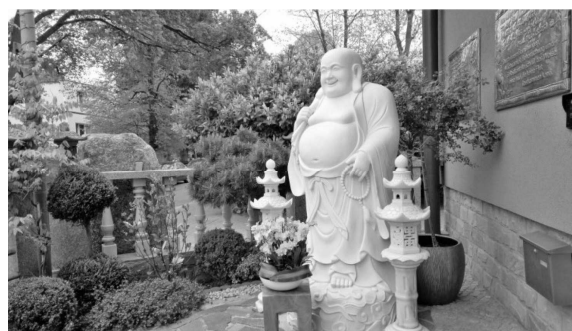
„Theo truyền thống Việt Nam ảnh hưởng từ văn hóa Trung Hoa, Rồng là một con vật linh thiêng bảo vệ ngôi chùa“ Olaf Beuchling, chuyên viên nghiên cứu tôn giáo và nhân chủng học, ông ta đã nghiên cứu hơn 20 năm qua về Phật giáo Việt Nam tại Âu châu:

„Rồng là dấu hiệu của may mắn và bảo tồn. Như múa Lân, múa Rồng là để xua đuổi các ảnh hưởng xấu xa và trừ ma quỷ“.

Trong khi đa số các nhóm Phật giáo người Đức, họ vừa lòng với một phòng khách tư gia được sửa chữa và trang trí một số tôn tượng để trở thành nơi sinh hoạt Thiền định. Ngược lại số Phật tử di cư đến Đức xây dựng những công trình kiến trúc đặc sắc. Sau mấy chục năm họ đã xây dựng những ngôi chùa Việt Nam, Thái Lan, Nhật Bản... Có nơi họ sửa sang các nhà tư nhân cũ, nhưng cũng có nơi xây dựng những kiến trúc Á Đông mới.

Từ đường cái bước vào chùa Bảo Quang qua một cửa Tam Quan kang trang. Xéo bên trái là một tôn tượng „Đức Phật bụng bự“ cao 2 mét với nụ cười Từ Bi chào đón quan khách. Tôn tượng màu đá trắng tượng trưng cho Vị Phật tương lai sẽ thể hiện trong cõi Ta Bà này.

„Thông thường thì vị Phật bụng bự tương lai được thể hiện với nhiều hình ảnh đám trẻ con quanh quẩn bên mình“ Beuchling giải thích: *„Hình ảnh tượng trưng cho tương lai, vì tuổi trẻ là tương lai“.*

*Một tượng Phật trong vườn chùa Bảo Quang, Hamburg
(Deutschlandradio / Mechthild Klein)*

Từ Bi thương muôn loài chúng sanh

Lối vào chùa nằm phía sau của tòa nhà, có một khu vườn và bến đậu thuyền. Ngày chủ nhật hôm nay dù trời mưa lâm râm nhưng đã có khoảng 500 Phật tử đang chờ cử hành nghi thức được yêu thích nhất: đó là Lễ Phóng Sanh. Ba thùng lớn đầy nước trong đó hàng ngàn con cá nhỏ bơi lội.

Hai vị Sư được mời từ Pháp quốc đến để chủ trì buổi lễ. Càng đông các vị tu sĩ gia trì tụng niệm thì buổi lễ càng nghiêm trang và lời cầu nguyện càng linh ứng. Các vị Sư trong bộ y màu vàng nghệ cầu nguyện. Ngài nhúng một cành hoa cắm chướng và rảy nước vào thùng cá. Cuối cùng sau những bài kinh dài mỗi Phật tử nhận một bát nước trong đó có hai con cá. Họ sắp hàng, từng người đi xuống bến tàu, định tâm cầu nguyện và thả cá vào dòng sông, trả lại tự do cho loài cá.

„Phóng sanh cá vào nước là thể hiện lòng Từ Bi với muôn loài chúng sanh. Đức Phật đã dạy phải thương yêu mọi loài. Đó cũng là điều mà chúng tôi dạy cho các em, các cháu đầu tiên hết. Thể hiện lòng Từ Bi với chúng có nghĩa là yêu mọi loài vật”, cô Bùi Thị Ngọc Trân đã nói với chúng tôi như vậy. Bà Bùi, 40 tuổi, là huynh trưởng của nhóm Gia Đình Phật Tử nói thêm: „Khi được phóng sanh những chú cá cũng sẽ có cơ hội để trong kiếp sau tự nghe được Pháp Phật giải thoát”.

Nghi lễ Phóng Sanh trong khuôn viên chùa Hamburg (Deutschlandradio / Mechthild Klein)

Sau những thời kinh dài của buổi lễ Phóng Sanh là bữa cơm chay chùa cho mọi người. Bữa cơm chùa có nghĩa là không phải trả tiền. Các tay đầu bếp chuyên nghiệp Việt Nam đã xin nghỉ phép để làm từ thiện không lương sửa soạn cho bữa trai phạn này. Giống như hàng trăm Phật tử khác, ngay cả giới trẻ, cũng đã công quả nhiều ngày tại chùa.

Những sinh hoạt sống động

Chùa Bảo Quang có một phong trào sinh hoạt trẻ sống động: những ngày cắm trại của Gia Đình Phật Tử, những khóa giáo lý cho thanh thiếu niên, có đoàn múa lân tập dượt và trình diễn đều đặn nhất là vào mùa Tết Nguyên Đán. Có độ 4.000 Phật tử ở thành phố và các vùng phụ cận lui tới sinh hoạt tại chùa ở Hamburg. Các Sư Cô sinh sống ngay trong chùa mỗi ngày hành trì 3 thời kinh điển và tổ chức các buổi giáo lý cho Phật tử.

„Các Sư cô lãnh đạo các sinh hoạt của chùa vì đây là một ngôi chùa Ni”, ông Văn Công Trâm đã cho biết như vậy. Vị Bác Sĩ hưu trí này thường đến chùa đều đặn, làm các công tác từ thiện, tư vấn y tế cho những người Việt tỵ nạn và thực tập thiền quán

„Các Sư cô là người đứng đầu hướng dẫn tinh thần. Họ hiểu biết về kinh điển, biết về giáo lý Phật pháp. Nhưng các Sư cô cũng đảm nhận những công tác xã hội. Họ không chỉ là các vị chủ lễ, hướng dẫn thiền quán mà còn đi vào xã hội giúp đỡ các Phật tử trong những hoàn cảnh khó khăn. Đó là ý nghĩa của đời sống tăng sĩ.”

Ở ngay tại hành lang trước khi bước vào chánh điện, các Phật tử cởi giày và choàng bên ngoài một áo tràng màu lam. Điều đó có ý nghĩa là giúp cởi bỏ thế giới bần tâm bên ngoài.

Một Phật tử chùa Hamburg trước tượng Phật lớn (Deutschlandradio / Mechthild Klein)

Như một ngôi nhà thân yêu thứ hai

„Đối với tôi, chùa là một ngôi nhà thân yêu thứ hai. Ở đây tôi có thể bỏ đi những phiền muộn” Bà Bùi cho biết.

Nhiều người tôi gặp ở đây cũng nói về cảm tình ấm cúng trong chùa như trong một gia đình đông đảo thành viên. Đây là trung tâm văn hóa, nơi mà họ có thể trao đổi mọi việc với nhau bằng tiếng mẹ đẻ, chia sẻ với nhau những bữa cơm chay. Ở đây họ thảo luận về Phật pháp, các em trong GDPT tập dượt múa lân hoặc có những sinh hoạt riêng, là nơi mà những tình thân được phát triển. Bà Trần Thị Bích Phương, 36 tuổi là một huynh trưởng hướng dẫn nhóm oanh vũ nói: „Tất cả những công tác này hoàn toàn tự nguyện và mang đến cho chính cá nhân nhiều niềm vui.” „Cha mẹ, ông bà, cô chú, anh chị em đều cùng đi chùa thì ở nhà đâu còn ai. Đến chùa sẽ gặp được mọi người, nhất là thế hệ trẻ để trao đổi”.

Mỗi ngày các Sư cô có 3 thời kinh với những khí cụ nhỏ; còn đại hồng chung và trống Bát nhã lớn chỉ được sử dụng trong các Đại lễ.

Trong chánh điện phảng phất mùi hương trầm. Trên nóc nhà là những cây phượng, lồng đèn sà xuống. Một số Phật tử đang quỳ lạy hay

ngồi xấp bằng cầu nguyện. Có vài trẻ em đi qua lại.

Hai bên là bàn thờ hai vị Hộ pháp trông uy nghi như các tướng quân. Vị bên trái, ông Thiện, nhìn nghiêm trang trên tay cầm vũ khí. Một vị khác (ông Ác) mặt mày hung dữ như quỷ sứ. Olaf Beuchling cho biết ý nghĩa của hai tượng này, thường họ cũng đứng trước cửa vào chánh điện. „Hai vị Hộ pháp bảo vệ ngôi chùa, ngăn chặn cái ác xâm nhập vào chùa”.

Những vị Phật, Bồ Tát cho các cõi Trời

Trong chánh điện còn có nhiều tôn tượng khác nhau. Ở giữa là một tôn tượng nặng cả tấn bằng đồng, phía trước là tượng các vị Bồ Tát. Chư vị Bồ Tát này là những vị hộ trì và gia hộ trong những hoàn cảnh khổ khó. Thường Phật tử biết tên và niệm danh hiệu Bồ Tát trong lúc hoạn nạn. Tôn tượng Bồ Tát thường có những Pháp khí và qua đó Phật tử có thể nhận diện từng vị. Đứng giữa tôn tượng các vị Bồ Tát là tôn tượng Đức Phật A Di Đà.

Theo truyền thống Đại thừa ngài ngự ở cõi Tây Phương Cực Lạc. Nhiều Phật tử Đại thừa cầu mong được tái sinh về đây, để từ đó đi vào cõi Niết Bàn.

„Đức A Di Đà là một vị Phật chứ không phải Bồ Tát. Trong Phật giáo Đại thừa có nhiều vị Phật ở nhiều cõi giới khác nhau và trong nhiều kiếp khác nhau. Theo quan niệm Phật giáo Việt Nam, Phật A Di Đà trong cõi Tịnh Độ có một vai trò rất quan trọng”, Ông Beuchling cho biết. „Bàn tay chỉ xuống đất là dấu hiệu cho những ước nguyện thành đạt. Những Phật tử có lòng tin niệm danh hiệu Ngài sẽ được sanh vào cõi Cực Lạc. Đó là một nơi trước khi vào cõi Niết Bàn. Bởi vậy Phật tử cầu nguyện cho những linh hồn quá cố được sinh vào nơi ấy.

Chùa Bảo Quang thuộc vào dòng Thiền Lâm Tế tương tự như các dòng Thiền Trung Hoa” Beuchling cho biết. „Trong dòng Thiền này sự bảo trì truyền thống được nhấn mạnh hơn là Thiền quán. Cũng có những Pháp môn huyền bí. Như là mỗi buổi công phu khuya người ta tụng Chú Lăng Nghiêm (Surangama-Sutra) khoảng 15 phút¹, thần chú này có hiệu lực trị liệu và bảo vệ cho hành giả. Thần chú này gồm những tên gọi nối tiếp nhau, rất khó học thuộc lòng. Tương truyền rằng trong bao lâu Thần Chú Lăng

Nghiêm còn được tụng niệm thì Phật pháp chưa bị hủy diệt trên cõi đời này”.

Một nhóm tôn tượng các Bồ Tát, chính giữa là tượng Phật A Di Đà.
(Deutschlandradio / Mechthild Klein)

Bồ Tát Quán Thế Âm: „như Đức Mẹ Maria”

Phía xa nhất cuối chánh điện là một tôn tượng Phật lớn nhất bằng đồng nặng hàng tấn. Ngài ngồi xấp bằng trong tư thế thiền định, mắt nhắm lại. Chung quanh là các trang trí bằng hoa lan vàng. Bên cạnh đồ cúng cơm là tháp bằng kim loại chứa Xá Lợi Phật. Đó là tôn tượng Đức Phật Thích Ca Mâu Ni không thể thiếu trong chánh điện.

Olaf Beuchling: "Tượng lớn nhất trong chánh điện là Đức Thích Ca Mâu Ni. Tượng này được một Sư cô về Việt Nam để chọn đúc thành và di chuyển sang đây bằng đường tàu thủy. Bên mặt là một tôn tượng mà nhiều Phật tử đi ngay đến đánh lễ trước tiên. Đó là Bồ Tát Quán Thế Âm, tiếng Phạn gọi Avakiteschvara. Đó là vị Bồ Tát của lòng Từ Bi Cứu Khổ, được yêu chuộng nhất và được biểu hiện trong truyền thống Trung Quốc, Việt Nam, Nhật Bản qua hình dạng nữ nhi. Lòng Từ Bi là tấm gương mà mọi người mong mỏi. Nghĩa là người ta thường tụng danh hiệu Ngài và cầu sự phù hộ của Ngài trong cơn hoạn nạn. Frau Thu: "lúc đó thì cầu nguyện Ngài Quán Thế Âm”.

Đức Quán Thế Âm: Bồ Tát Từ Bi
(Deutschlandradio / Mechthild Klein)

Tỵ nạn sau cuộc chiến Việt Nam

Olaf Beuchling: "Tôi thường so sánh với Mẹ Maria trong Thiên Chúa Giáo. Như vậy có lẽ để

¹ Ghi chú của người dịch: Tên đầy đủ của Kinh Lăng Nghiêm là „Surangama Sutra”. Thời kinh này kéo dài gần 45 phút chứ không phải chỉ 15 phút.

hiếu hơn. Người ta niệm danh hiệu Ngài Quán Thế Âm, như những thuyền nhân vượt biển trên biển Đông trong thập niên 1970 trong cơn hoạn nạn". Sau chiến tranh Việt Nam người Việt vượt biên chạy trốn các Trại học tập, các sự tra tấn của chính quyền Cộng Sản trên những chiếc thuyền con không đủ sức vượt biển Đông. Nhiều người bị hải tặc cướp bóc hãm hiếp. Độ 250.000 người đã bỏ mình trên biển Đông trong thập niên 70 và đầu 80. Cap Anamur đã vớt hơn 10.000 người Việt trên biển Thái Bình Dương. Số lớn hiện nay đang định cư tại Đức, quê hương mới của họ".

Bà Bùi biết những chuyện thương tâm này từ ngay trong gia đình. Cha bà ta là một thuyền nhân vượt biên khi còn trẻ: "và như vậy, ông ta bị trôi lênh đênh trong một chiếc thuyền con trên biển Đông, sau đó còn bị nạn cướp biển. Hình như không còn một chút hy vọng sống sót. Nhưng may mắn là tàu Cap Anamur đi ngang qua. Thật là may mắn. Rồi ông ta được định cư ở Đức. Tôi nghĩ, đây là vết thương lòng rất lớn. May mà nhờ hiểu Phật pháp ông ta mới bớt hận thù chế độ Cộng sản Việt Nam". Bà Bùi kể lại.

163 Thuyền Nhân, trong đó 72 trẻ em trong ngày đến Đức, phi trường Hannover 03.12.1978 (Deutschlandradio / Mechthild Klein)

Kẹo Schokolade cho hương linh ông bà

Quay lại câu chuyện ở ngôi chùa tại Hamburg, nơi mà một số "Boat People" sinh hoạt ở đây. Bởi vậy nhà Chùa rất quan tâm những thời kinh cầu siêu cho ông bà cha mẹ.

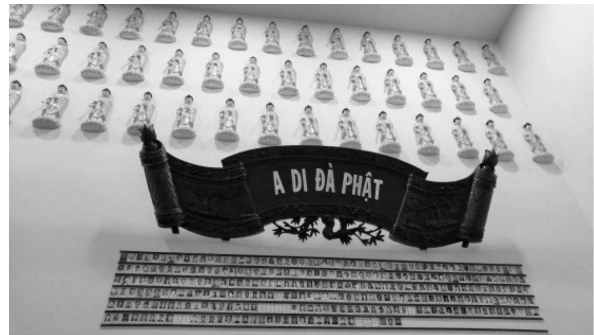
"Ở Việt Nam những nghi lễ (thờ cúng ông bà quá cố) này rất quan trọng, không phải chỉ với tín đồ Phật giáo mà ngay cả tín đồ Thiên Chúa giáo Việt Nam hay những người theo đạo Khổng hoặc chỉ thờ cúng ông bà". Olaf Beuchling nhấn mạnh.

"Trong hầu hết các ngôi chùa Việt Nam đều có một bàn Tổ, nơi thờ phụng những vị Sư khai sơn và một bàn linh để thờ ông bà tổ tiên. Những chùa lớn có nơi có đến hai phòng và phòng thờ hương linh năm riêng. Ở đây thì thờ cúng chung và người ta treo hình ảnh người quá

cổ trên một khung tường. Trong ngày giỗ, ngày kỷ niệm thân nhân qua đời, cả gia đình đến chùa hành lễ. Sau đó là một buổi thọ trai tại chùa. Thời gian ba năm đầu sau ngày chết rất quan trọng".

Người ta cử hành lễ Cầu siêu và dâng cúng cho hương linh, mong tạo phước đức để cầu mong hương linh mau siêu thoát. Mỗi ngày các Sư cô đặt trước tấm hình người quá cố một chén cháo và thân nhân dâng cúng những cây quả tươi cũng như bánh kẹo, những món mà người quá cố yêu thích khi còn sinh tiền. Trên bàn linh bánh kẹo, Schokolade dựng cao thành quả tháp nhỏ. Những bánh kẹo này sẽ chia cho các trẻ em và khách viếng chùa.

Sự tiếp xúc với cái chết là một việc rất tự nhiên đối với những Phật tử. Thị Bích Phương Tâm kể chuyện về một bé 6 tuổi trong nhóm Gia Đình Phật tử vừa mất cha. Hôm cô ta đến nhà thăm bé và đem theo kẹo dẻo hình gấu (Gummibärchen) làm quà. "và bé xé gói kẹo dẻo hình gấu, trước khi ăn bé nói: Mời Papa trước đã và để lên bàn thờ".

Phòng thờ Hương Linh tại chùa Hamburg (Deutschlandradio / Mechthild Klein)

Có chăng một vị Phật người Đức?

Chùa Hamburg đã được hình thành 11 năm nay². Những vị đạo hữu lớn tuổi rất hãnh diện về chùa, nhất là về lòng tự nguyện làm công quả của nhiều thế hệ tuổi tác khác nhau trong nhiều năm qua.

Văn Công Trâm cũng tu theo Pháp Thiển của một thiền sư tu sĩ nổi tiếng nhất là Thiền sư Thích Nhất Hạnh, cũng thuộc dòng thiền Lâm Tế. Thiền sư Thích Nhất Hạnh đã đến viếng Hamburg hai lần. Trong một lần đến đây Ngài hỏi:

"Anh hãy chỉ cho tôi Đức Phật người Đức".
"Tôi vô cùng ngạc nhiên và kính hãi. Đức Phật

² Ghi chú của người dịch: Chùa Bảo Quang dời về địa điểm này từ 11 năm nay, nhưng đã thành lập từ năm 1984 tại Hamburg, ngay sau khi Sư Bà Diệu Tâm đến định cư tại thành phố này.

người Đức? Chẳng lẽ có một Đức Phật người Đức, một Đức Phật người Việt, một Đức Phật người Ấn Độ?

Nhưng nếu suy nghĩ chín chắn, sâu đậm thì Thiền Sư có lý".

Trong lịch sử truyền bá Phật giáo, khi đến một quốc gia xa lạ, Giáo Pháp đã có những thay đổi thích hợp với hoàn cảnh địa phương, đi vào dân tộc địa phương và tạo ra những truyền thống xã hội tốt đẹp.

Đó là sức mạnh của Phật giáo trong tương lai.

Một vị Phật người Đức có thể sẽ thể hiện trong thế kỷ 22 hay 23 tới đây".

Cuối tháng sáu năm nay sẽ là lễ kỷ niệm 40 năm thành lập Tổ Đình Viên Giác, tại Hannover.

Phật Giáo ở Cộng Hòa Liên Bang Đức vẫn còn rất trẻ trung.

• Văn Công Trâm chuyên ngữ

Thành Kính Phân Ưu

Được tin Hiền thê của Ông HỒ VĂN THÁI

BÀ MARIA TÊRÊSA PHAN THỊ HÒA HUỲNH

**đã được Chúa gọi về nhà Cha
ngày 10.09.2019
tại Mannheim, Đức quốc.
Hưởng thọ 78 tuổi.**

Chúng tôi chân thành phân ưu cùng Ông HỒ VĂN THÁI và gia đình tang quyến. Thành kính nguyện cầu cho linh hồn MARIE TÊRÊSA PHAN THỊ HÒA HUỲNH sớm về hưởng nhan thánh Chúa.

- Gđ. Trương xuân Sao Gustavburg
- Gđ. Trần đình Lý, Niederau
- Gđ. Vũ duy Minh, Wiesbaden
- Gđ. Lê quang Thông, Frankfurt

Tri Ân và Cảm Tạ

**Tang quyến chúng con/chúng tôi
xin chân thành cảm tạ và tri ân:**

- Hòa Thượng Thích Như Điển - Phương Trưởng Chùa Viên Giác -Đức Quốc.
- Cùng toàn thể chư Tăng Ni, Phật tử Khóa tu học Phật Pháp Âu Châu Tại Bỉ Quốc 2019
- Thượng Tọa Thích Hạnh Bảo - Trụ Trì Chùa Viên Ý - Italy và Chùa Liên Tâm - Phần Lan.
- Thượng Tọa Thích Từ Lực - Trụ Trì Chùa Phổ Từ - Hayward, California, USA, cùng Ban Hộ Niệm.
- Thượng Tọa - Trụ Trì Chùa Kim Linh-Sacramento, California, USA.
- Hội cựu Sinh Viên Sĩ Quan Trường Võ Bị Quốc Gia Đà Lạt, Bắc California.
- Cùng toàn thể quý thân bằng quyến thuộc, quý Ông Bà, quý Bác, Cô, Chú, Anh Chị Em và Bạn hữu gần xa đã chia buồn, điện thoại, điện thư, gửi vòng hoa, tưng kính hộ niệm hồi hướng, ủng hộ và giúp đỡ mọi mặt cũng như tiễn đưa đến nơi an nghỉ cuối cùng của Chồng, Cha, Ông của chúng con/chúng tôi là:

Cụ Ông VĨNH THÀNH Pháp Danh THIÊN Ý

**Sinh ngày 15 tháng 2 năm 1926 tại Huế.
Tạ thế ngày 28 tháng 7 năm 2019 (nhằm
ngày 26 tháng 6 năm Kỷ Hợi),
tại Hayward, California – USA
Thượng thọ 94 tuổi**

Trong lúc tang gia bối rối, có nhiều sơ sót. Kính mong quý Chư Tôn Đức Tăng Ni và quý vị niệm tình tha thứ.

Tang gia thành kính tri ân và kính bái

- Bà quả phụ: Lê thị Kim Oanh
- Trưởng nam: Bảo Chí, vợ Đoàn Huyền Nga
- Thứ nam: Bảo Lan, vợ Adrianna Baldini
- Thứ nam: Bảo Thanh, vợ Trần Thị Thanh Phương
- Thứ nam: Bảo Thịnh, vợ Nguyễn Minh Thơ
- Thứ nữ: Tôn Nữ Thư Thư, chồng Raymond Jackson
- Thứ nữ: Tôn Nữ Thanh Tùng, chồng Diego Zorzi
- Nội tôn: Bảo Pha Lê và chồng, Bảo Quốc, Bảo Lộc, Bảo Liên và chồng, Bảo Long, Bảo Huy, Bảo Trân Châu, Bảo Quý Anh, Bảo Quý An
- Ngoại tôn: Mai thanh Tôn Nữ Thùy Vi và chồng, Christopher Jackson, Benjamin Jackson, Sara Zorzi
- Chắt: Kim Elisa Turri, Alessandro Coccato.

HỌC VÀ HÀNH... Việt Nam qua các thời đại

• Nguyên Trí Hồ Thanh Trước

HỌC

Trong chúng ta ai cũng đã nghe danh từ «học» từ lúc nhỏ, khi ta vừa có sự nhận thức và sự hiểu biết đầu tiên trong cuộc đời làm người, «học» nó theo đuổi chúng ta suốt cuộc đời cho đến khi chúng ta rời bỏ thế giới Ta Bà.

Học nghĩa là tiếp nhận những điều ta chưa biết; hoặc bổ túc, phát triển những kiến thức đã có trước, học không chỉ ở trường mà ở khắp nơi trong cuộc sống hằng ngày, «*học ăn, học nói, học gói, học mở*»; lúc nhỏ phải «*tiên học lễ hậu học văn*», rồi học chữ, học nghề, học làm người v.v..., về già tiếp tục học an lạc, học tu tập, học thiền định. «*Ngọc bất trác, bất thành khí, nhân bất học, bất tri lý*» (*Ngọc không mài không thành ngọc quý, người không học không biết đạo lý*), có học thì mới hành được, với kỹ thuật tân tiến hiện tại, ngay cả robot cũng phải học, như Artificial Intelligence Robot thay thế hay giúp đỡ con người trong một số ngành nghề nên cũng phải «học» để tự «giải quyết một số vấn đề».

Nhớ lại năm tôi vào lớp đệ ngũ trung học kỹ thuật, trong chương trình học kỹ thuật, chúng tôi, những học sinh chưa tròn 12,13 tuổi, phải bắt đầu làm quen với các dụng cụ như búa, đe, bàn kẹp (vise), cưa, giũa, máy hàn hồ quang điện, máy dụng cụ, v.v... một vị giáo sư nói: - ở đây là «*tiên học ễ hậu học ản*». Lúc đầu vừa nghe, chúng tôi có ý không hiểu, nhưng sau vài bài thực tập và vài thương tích với các dụng cụ kể trên, chúng tôi mới hiểu ra nghĩa bóng của câu thầy đã nói, học và hành cái khó trước, phần sau sẽ dễ hơn.

Các phương pháp học

- Học bằng cách bắt chước, phương pháp này phổ biến nhất. Thí dụ như một đứa trẻ phát triển theo một khuôn mẫu và đạt hết ý chí để đạt được khuôn mẫu đó.

- Học bằng cảm ứng. Đây là phương pháp rất tốt nếu nó được hướng dẫn và theo dõi bởi những người kinh nghiệm, thường được áp dụng trong các trường học.

- Học bằng cách liên kết, liên kết những điều mới khám phá với cái đã biết, để tạo kiến thức mới.

- Học bằng thử nghiệm và sai lầm. Thử

nghiệm và điều chỉnh sau mỗi sai sót

- Học bằng sự giải thích
- Học bằng cách lặp lại nhiều lần
- Học bằng cách kết hợp
- Học bằng cách hòa nhập trong môi trường.

Học sinh ngữ tại quốc gia và môi trường sử dụng ngôn ngữ đó.

Tóm tắt việc học ở Việt Nam qua các thời đại

Thời kỳ Nho học

Sau khi hai Bà Trưng bị đánh bại năm 43, Việt Nam rơi vào thời kỳ bắc thuộc lần thứ nhất, việc học ở Việt Nam gần như không có. Ngô Quyền giành lại độc lập năm 939, lập ra nhà Ngô, rồi đến nhà Đinh và tiếp theo là nhà Tiền Lê, việc học vẫn chưa được chú trọng.

Việc học ở nước ta thật sự bắt đầu từ đời vua Lý Thánh Tông, ngài cho lập Văn Miếu năm 1070 và Quốc Tử Giám (Đại Học đầu tiên của Việt Nam) năm 1076. Việc học vào thời này chịu ảnh hưởng văn học Trung Hoa dựa trên kinh điển Nho giáo Tứ Thư, Ngũ Kinh:

Tứ Thư

- 1./ Đại Học
- 2./ Trung Dung
- 3./ Luận Ngữ
- 4./ Mạnh Tử

Ngũ Kinh

- 1./ Kinh Thi
- 2./ Kinh Thư
- 3./ Kinh Lễ
- 4./ Kinh Dịch
- 5./ Kinh Xuân Thu

Việc học này chú trọng «văn, thơ, thi, phú» mang tánh cách «từ chương», những người đi học phải thuộc các sách này mới có thể đỗ đạt qua các kỳ thi và ra làm quan. Các ngành Xã hội, Chính trị, Kinh tế, Kỹ thuật, Toán học, v.v... hầu như hoàn toàn không được biết đến.

Hơn nữa, chữ Trung Hoa vào thời kỳ này không phải ai cũng học được, vì thiếu mọi phương tiện và không phải dễ học, cần vận dụng trí nhớ; vì chữ viết và cách phát âm cần phải ghi nhớ, nếu quên không cách gì tìm lại được cách viết và phát âm của chữ đã quên; vì không có phương pháp «*đánh vần*» như trong Quốc Ngữ Việt Nam. Vào thế kỷ 19, ở Trung Hoa, phương pháp «*đánh vần*» cách phát âm Hoa ngữ mang tên «*PoFoMo*» (ㄆㄨㄛㄇㄛ) được phát minh và được sử dụng rộng rãi tại Đài Loan. Tuy nhiên phương pháp này không tiện lợi vì cạnh mỗi chữ phải được ghi thêm cách phát âm *PoFoMo*, và cũng không phải là dễ học.

Khoảng năm 1950, một phương pháp mới được phát minh, bằng cách dùng chữ cái Latin (Latinisation), phương pháp này được áp dụng ở

Trung Hoa 1979-1980 và Đài Loan 2008-2009. Nhưng cũng không dễ dàng như cách học văn ngược, văn xuôi trong Việt ngữ.

Thời kỳ này thi cử khó khăn, phải lên tận kinh đô ứng thi, phải mang theo lều chõng vào trường thi, và không mấy người qua được kỳ thi. Hai bài «Đi thi tự vịnh» của Nguyễn Công Trứ và Trần Tế Xương dưới đây nói lên được phần nào việc thi cử:

Nguyễn Công Trứ (1778 - 1858)
*Đi không, há lẽ trở về không?
Cái nợ cầm thư phải trả xong!
Rắp mượn điền viên vui tuổi nguyệt
Trót đem thân thể hẹn tang bồng
Đã mang tiếng ở trong trời đất
Phải có danh gì với núi sông
Trong cuộc trần ai, ai để biết?
Rời ra mới rõ mặt anh hùng.*

Trần Tế Xương (1870 - 1907)
*Tấp tễnh người đi tớ cũng đi
Cũng lều cũng chõng cũng vô thi
Tiễn chân cô mất hai tiền lẻ
Sờ bụng thầy không một chữ gì
Lộc nước cũng chờ thêm giải ngạch
Phúc nhà may được sạch trường quy
Bốn kỳ trọn vẹn thêm kỳ nữa
Ú ớ u ơ ngọn bút chì.*

Tuy việc học và thi cử không phổ biến rộng rãi trong đại chúng, nhưng cũng đào tạo được vài nhân vật xuất sắc, Lý Thường Kiệt (1019 – 1105); Nguyễn Bình Khiêm (1491 – 1585); Lê Quý Đôn (1726 – 1784), ông được xem như là nhà khoa học đầu tiên của Việt Nam; Nguyễn Công Trứ (1778 – 1858) một nhà chánh trị, quân sự, nhà văn.

Đại đa số vua, quan đều có tinh thần phong kiến, thủ cựu, nên không chú trọng việc cải tổ đất nước. Như việc vua Tự Đức và triều thần, nhiều lần bác bỏ kiến nghị của Nguyễn Trường Tộ, (1830 – 1871) về việc canh tân đất nước. Nguyễn Trường Tộ đã trình nhiều bản điều trần về việc canh tân, phát triển đất nước theo các nước tiên tiến ở Âu châu, nhất là về việc cải tổ giáo dục:

- Ông đề nghị cải cách việc học, hành, thi cử, để chọn được nhân tài hữu ích. Không nên tiếp tục lối học từ chương Nho giáo. Đáng chú ý là việc ông đề nghị đem các môn khoa học vào trong chương trình học, nhất quyết phải dùng chữ Nôm để dạy học, soạn sách, và văn bản hành chánh.

Các bản điều trần này đều bị bác bỏ, không

hắn vì tinh thần phong kiến, thủ cựu của vua, quan, và cũng không hẳn vì ưa thích lối học từ chương; nhưng các môn khoa học, kỹ thuật này còn quá xa lạ trong thời kỳ đó, không được phổ biến trong nước và có thể không biết phải bắt đầu từ đâu.

Trong khi đó cùng thời điểm này, tại Nhật, Minh Trị đã bắt đầu cải tổ đất nước, thành quả như chúng ta đã thấy, nhưng cũng trải qua không ít khó khăn, trở ngại, và cái giá phải trả trên mọi phương diện cũng không nhỏ.

Tương tự như Nguyễn Trường Tộ, Bùi Viện cũng hết lòng canh tân đất nước, nhưng như Nguyễn Trường Tộ, ông cũng không đạt được kết quả mong muốn.

Hậu bán thế kỷ 19, Nho học ở Việt Nam lần lần cáo chung, nhường cho Tây học và chữ Quốc Ngữ, tiêu biểu qua bài thơ của cụ Tú Trần Tế Xương:

*Cái học nhà nho đã hỏng rồi
Mười người đi học chín người thôi
Cô hàng bán sách lim dim ngủ
Thầy khóa tư lương nhấp nhòm ngồi
Sĩ khí rụt rè gà phải cáo
Văn chương liều lĩnh, đấm ăn xôi
Tôi đâu dám mỉa làng tôi nhỉ
Trình có quan Tiên, thứ chỉ thôi.*

Thời kỳ Tây học

Qua thời kỳ tây học, việc học được mở mang hơn, ngôn ngữ giảng dạy là Pháp ngữ, Quốc ngữ được xem như là «ngoại ngữ». Các trường được thành lập tại Hà Nội: Trường Puginier 1898, Trường tiểu học nam 1901, Trường tiểu học nữ 1907; Trường trung học bảo hộ 1908, Trường trung học Albert Sarraut 1920; Đại học Y khoa 1918, Đại học Đông Dương 1927; v.v...

Ở Sài Gòn có Trường Chasseloup-Laubat 1878; Trường nữ sinh Áo Tím thành lập năm 1913, Trường Collège de Cochinchine (tiền thân trường Pétrus Ký) 1927; Trường Cơ Khí Á châu (tiền thân trung học kỹ thuật Cao Thắng) 1906; v.v...

Thời kỳ này, có một số học sinh, sinh viên sang Pháp theo học tại các trung và đại học Pháp, Nhật và Trung Hoa. Thập niên 1940-1950 thêm nhiều sinh viên du học, sang Anh và Hoa Kỳ,

Thời kỳ Việt Nam Cộng Hòa

Đây là thời kỳ phát triển và tốt đẹp nhất trong lịch sử Việt Nam tính đến ngày nay; sau năm 1954, các trường trung và đại học được chuyển vào miền nam, quốc ngữ bắt đầu phổ

biển rộng rãi. Mở thêm các trường trung học kỹ thuật và Cao Đẳng Kỹ Thuật, Cao Đẳng Mỹ Thuật, Cao Đẳng Nông Lâm, Quốc Gia Âm Nhạc và Kịch Nghệ, v.v...

Các trường trung học chương trình Pháp được duy trì, các trường ngoại ngữ được thành lập, song song với việc phát triển các đại học, cao đẳng và Học viện Quốc Gia Hành Chánh theo cách tổ chức và giáo dục theo mẫu ENA (L'École Nationale d'Administration) của Pháp, v.v... Không quên đề cập đến đại học quân sự Võ Bị Quốc Gia Đà Lạt theo mẫu ESM Saint-Cyr (L'École Spéciale Militaire de Saint-Cyr) Pháp và West Point (United States Military Academy) Hoa Kỳ.

Ngoài Sài Gòn, các đại học công lập còn được thành lập tại Huế, Cần Thơ, cùng các đại học tư thực dưới sự điều hành của các giáo phái, Phật giáo với Đại học Vạn Hạnh; Thiên chúa giáo với Đại học Minh Đức, Đà Lạt, Cao học Chính Trị Kinh Doanh, Tiểu, Đại Chúng Viện đào tạo linh mục; Hòa Hảo với Đại học Long Xuyên; Cao Đài với Đại học Tây Ninh, v.v...

Việc thi cử cũng được phát triển, thi tuyển vào lớp đệ thất các trung học công lập, thi tú tài 1 và 2 hàng năm được tổ chức ở các thành phố. Thi tuyển hàng năm vào các Đại học Y, Dược, Nha; Đại học Sư Phạm, Đại học Kiến Trúc, Cao Đẳng Nông Lâm Súc và Cao Đẳng Kỹ Thuật cùng Đại học quân sự Đà Lạt, Học viện Quốc Gia Hành Chánh.

Việc thi lấy văn bằng cử nhân được tổ chức tại các đại học Luật, Văn khoa, Khoa học, v.v...

Việc xuất ngoại du học phát triển rộng rãi hơn, nhiều học bổng được chính phủ cấp, hoặc học bổng các quốc gia Âu, Hoa Kỳ, Úc, Tân Tây Lan; hoặc gia đình du học sinh tự đài thọ, ngoài Pháp còn có Hoa Kỳ, Anh Quốc, kế tiếp Thụy Sĩ, Bỉ, Đức, Gia Nã Đại, Ý, Nhật, Hòa Lan, v.v...

Sau 1975

Người viết bài không được biết nhiều về thời kỳ này, nhưng có một điều ngạc nhiên qua các tài liệu, báo chí trong nước: sao quá nhiều Tiến Sĩ, Thạc Sĩ, quá nhiều bằng cấp!? Quá nhiều trường đại học, trong khi trình độ dân trí chưa được nâng cao! Nhiều người bỏ học vì cuộc sống, vì thiếu phương tiện hoặc cảm thấy việc học không còn cần thiết.

Một anh bạn làm việc tại CENS (Centre National d'Études Spatiales Toulouse), đã có dịp về Việt Nam dạy ở Đại Học Tổng Hợp vào những năm 2000 – 2005, cho biết rằng việc học mở mang kiến thức không được chú trọng bằng việc lấy bằng cấp!! Thậm chí đưa đến việc mua bằng,

cấp bằng theo vị trí trong đảng! Việc này nhắc tôi nhớ đến một bài hát của ban AVT, những thập niên 60 thế kỷ trước: *«mạnh bằng chỉ một gang (tay) thôi, mà sao thiên hạ họ mê quá trời»*.

Nhớ lại năm đệ nhất chúng tôi lo lắng vì gần hết niên khóa, gần kỳ thi tú tài phần hai, mà chương trình còn quá dài; chúng tôi hỏi vị giáo sư các môn toán, lý hóa và được trả lời rằng, nếu để đi thi tôi chỉ cần dạy các anh ba tháng, nhưng ở đây tôi dạy các anh kiến thức cho suốt phần đời về sau của các anh. Điều này chúng tôi phải nhìn nhận là rất đúng, vì sau này khi ra các đại học Âu, Mỹ, đi tìm việc làm và sau nhiều lần đổi việc, người ta chỉ hỏi ứng viên về kinh nghiệm ngành nghề, ít khi hỏi đến bằng cấp. Vì bằng cấp là có học, nhưng không có hành cũng vô dụng.

HÀNH

Học phải đi đôi với hành, bởi vì hành là một sự tiếp nối của học, đem sự học ra áp dụng vào đời sống, phụng sự gia đình, quốc gia, xã hội và cao hơn là phụng sự nhân loại.

Nhưng giữa học và hành còn một điều quan trọng là **«hạnh»** ! Trong văn chương Việt Nam thường nhắc đến hai nhân vật Phạm Đình Trọng và Nguyễn Hữu Cầu, cả hai cùng học một thầy, cùng rất giỏi, nhưng Nguyễn Hữu Cầu có học lại thiếu hạnh nên làm giặc, Phạm Đình Trọng nhờ có học và có hạnh nên làm quan.

Học mà thiếu hạnh, khi hành sẽ mang lại nhiều nguy hại hơn là lợi ích cho xã hội !

Tuy nhiên học đã khó, hành có thể nói là khó hơn, vì hành khác với học ở một điểm, học có phương pháp nhất định, hành mang những điều đã học, đã biết ra áp dụng, thực hiện, phát triển, mỗi người, mỗi nhóm mỗi khác, tùy theo hoàn cảnh, môi trường, điều kiện, v.v...

Khi vào đại học, chúng tôi các sinh viên kỹ sư thường có các giờ toán học chung với sinh viên ban toán, một hôm một vị giáo sư toán hỏi chúng tôi: *'Các anh, chị có biết sự khác biệt về quan điểm toán học giữa sinh viên ban toán và ban kỹ sư ?'*, câu trả lời: Ban toán cần biết tất cả lý thuyết toán học để có thể mang ra dạy lại thế hệ sau, hoặc dùng trong việc nghiên cứu, phát triển toán học, họ ít chú ý đến kết quả sau cùng của bài toán. Ngược lại Ban kỹ sư chú ý đến kết quả bài toán hơn là lý thuyết, họ sử dụng nhiều phương pháp toán học khác nhau để đạt được kết quả cần thiết cho công việc họ phải thực hiện. Điều này chứng minh việc so sánh cái khác biệt giữa học và hành nói trên. Do đó Ban toán được gọi là 'Sciences Mathématiques (ban khoa

học toán)' và Ban kỹ sư là 'Sciences Appliquées (ban khoa học áp dụng)'. Thí dụ như «Laplace Transform» hay «Fourier Transform» là những lý thuyết toán học cho ban khoa học toán, nhưng với ban khoa học áp dụng kỹ sư điện và điện tử không thể thiếu trong việc tính các mạch điện.

Một thí dụ điển hình khác biệt giữa học và hành, ở Việt Nam ngày nay có rất nhiều đại học, nhưng không ai tìm thấy «Đại Học Bách Khoa Tham Nhũng, Hối Lộ», nghĩa là không có trường nào dạy môn này, nhưng sao môn này phát triển khá mạnh mẽ khắp nơi, khắp mọi tổ chức từ cao xuống thấp!? Và trường nào cũng «dạy» nói thật, nên họ «hành» rất đúng, qua báo cáo của chính phủ, được báo chí trong nước phổ biến, thành phần tham nhũng hối lộ trong chính phủ chỉ chiếm vài phần trăm trong cả nước!!! Tôi tự hỏi, không biết họ viết làm hay tôi đọc làm?

Trái lại trong cái **hành không thể thiếu cái học**, vì trong khi hành, đôi khi gặp trở ngại, cần phải trở về học lại cái chưa biết hay cái mới để hành cho đúng, vì vậy có các lớp «tu nghiệp, đào tạo chuyên ngành» còn được gọi là «seminar» hay «continuing education, further education» được tổ chức tại các trường chuyên môn, đại học, công ty, xí nghiệp.

Trong suốt thời gian làm việc gần như không năm nào tôi không đi tu nghiệp ngắn hay dài hạn, thường từ một, hai tuần, vài tháng cho đến một, hai năm. Mẹ tôi thường nói, con có phước nên được đi học thường xuyên; tôi nghĩ rằng mẹ tôi nói rất đúng, vì chung quanh chúng ta bao nhiêu người không được học, vì hoàn cảnh không cho phép, hay không thuận tiện!

Làm sao để biết là mình hành đúng? Thông thường hành đúng thì đạt kết quả tốt, nhưng không hẳn hoàn toàn như vậy. Có nhiều phương pháp để kiểm nghiệm việc hành, tuy nhiên phương pháp tương đối thích hợp nhất được phát minh do ông William Edwards Deming (1900 - 1993), một Giáo sư toán, lý và Kỹ sư, người Mỹ mang tên «Bánh xe Deming (Deming Wheel)» còn gọi là PDCA (Plan-Do-Check-Act (Adjust):

- Lập chương trình (Plan)
- Thực hiện (Do)
- Kiểm chứng kết quả (Check)
- Điều chỉnh, sửa đổi, phát triển (Act)

Và cứ như một bánh xe lăn và tiến tới, Plan-Do-Check-Act, rồi lại Plan-Do-Check-Act... kết quả càng tiến, càng gần thành quả tốt đẹp nhất.

Điều này không khác với «Chuyển Pháp Luân» trong Phật Giáo, Pháp Luân càng chuyển càng lợi ích cho chúng sanh.

Tôi lại nghĩ đến chánh sách «sửa sai» của cộng sản trong «cải cách ruộng đất»; ai đó đã nói tóm tắt «*sai rồi lại sửa, sửa rồi cứ sai, càng sửa càng sai*», bánh xe cộng sản càng lăn tới, càng gây đau khổ, tai họa; đó cũng là cái «*hành*» của cộng sản!

Học và hành trong Phật Pháp

Khi về hưu, tôi nghĩ rằng việc học, hành «tình thế gian» của tôi tạm chấm dứt, chỉ còn lại sự học tập «xuất thế gian» chuẩn bị cho mình con đường an lạc, nên tôi bắt đầu học Phật pháp.

Sau một thời gian học kinh điển, học tu tập, tôi nghiệm ra rằng cái học trong Phật pháp thoạt nhìn qua thấy dễ, nhưng lâu dần càng tiến tới càng không dễ như mình tưởng!

Như «tình thế gian» việc học «xuất thế gian» phải đi đôi với hành, và hành trong Phật pháp còn khó hơn hành «tình thế gian». Vì trong Phật pháp học mà không tu thêm lớn tà kiến, tu mà không học thêm lớn vô minh; vì tu có nghĩa là sửa, sửa mình theo giới, định, tuệ, tức là hành, hành những điều đã học do Phật dạy để chiến thắng chính mình, và chiến thắng chính mình không phải là điều dễ làm.

Điều không dễ này làm tôi nhớ lại câu chuyện Thiền Sư Đạo Lâm (Ô Sào Thiền Sư) và Quan Thái Thú Hàng Châu Bạch Cư Dị về việc học và hành trong Phật giáo:

Bạch Cư Dị hỏi Thiền sư:

- "Thưa thiền sư, đại ý của Phật giáo là gì?"

Thiền sư mỉm cười và đáp rằng:

- "Không làm các điều ác, siêng làm những điều lành, giữ tâm ý trong sạch, đó là lời Phật dạy".

Bạch Cư Dị nghe xong trầm nghĩ, ngỡ là Thiền sư sẽ khai thị đạo lý thâm sâu cho mình, không ngờ Ngài lại nói ra điều tầm thường đến thế. Cảm thấy quá thất vọng, Bạch Cư Dị nói:

- Đạo lý này đưa bé ba tuổi cũng biết nói.

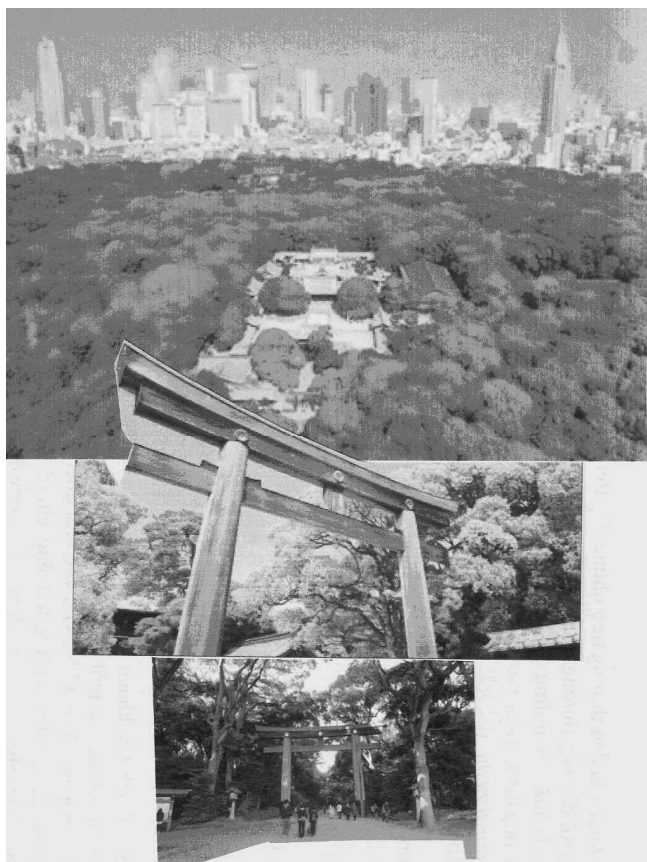
Thiền sư Đạo Lâm mỉm cười:

- Đúng thế! Đứa bé ba tuổi cũng nói được, nhưng ông lão 80 tuổi làm chưa xong.

Qua đó cho chúng ta thấy cái khó trong «hành» Phật giáo, đòi hỏi nhiều cố gắng tu tập của hành giả.

Đức Phật giảng kinh Trí Tuệ Bát Nhã trong 22 năm hoằng pháp, một bài kinh rất quan trọng vì học văn tự Bát Nhã không phải dễ, hành quán chiếu Bát Nhã càng khó hơn, cố gắng hành đến thực chứng Bát Nhã mới là cứu cánh. Nguyên cho chúng sanh «Cố gắng, cố gắng hơn nữa, cố gắng hơn chút nữa, đạt đến kết quả Bồ Đề»./.

MINH TRỊ Thần Cung

• Trần Phong-Lưu

Điện Thần đạo thờ Thiên hoàng Minh-Trị và Hoàng hậu Chiêu Hiến trong lâm viên rộng lớn, ở quận Shibuya thuộc Đông Kinh, tại địa điểm Diên vĩ hoa viên mà Nhật hoàng đã từng thăm viếng và chọn làm vị trí xây dựng được tôn vinh là Thần cung (Jingu, nguyên chữ là Ise-Jingu)

Người Nhật tự nhận là con cháu của Thái Dương Thần Nữ, nên từ xưa tên nước đã được đặt là Nhật Bản (nguồn gốc từ mặt Trời) và tin theo Thần Đạo, một tôn giáo cổ truyền, nguyên thủy, đã hiện diện từ trước Công nguyên, với tín ngưỡng tôn sùng thiên nhiên: Các thần linh cư ngụ khắp nơi từ cây cỏ, đá, suối đến núi, sông. Trải qua nhiều thế kỷ, các ngôi Thần xã đã trở thành chỗ dựa tinh thần vững chắc trong cuộc sống hằng ngày của dân Nhật, vốn gắn bó với công việc đồng áng, canh tác lúa nước. Các Nhật hoàng phần đông là những vị vua tốt nên đã được sùng bái là vua cõi Thiên (Thiên Hoàng) và sau khi băng hà đều được tôn thờ như Thần Linh.

Minh Trị Thiên hoàng (1852-1912) là vị minh quân có công lớn nhất trong lịch sử Nhật Bản đã canh tân và đưa nước Nhật lên hàng cường quốc hiện đại, nên càng được tôn thờ trong Thần cung danh tiếng nhất nước Nhật.

Hoàng tử Mục Nhân nối ngôi Thiên hoàng Hiếu Minh lúc mới 12 tuổi. Quyền bính vẫn còn nằm trong tay dòng họ Đức Xuyên Mạc phủ. Mãi đến năm 1867 Thái tử được 15 tuổi mới chính thức Đăng quang và xưng hiệu là Minh Trị, để hiển thị một nền chánh trị sáng suốt. Vì sau một loạt hiệp ước bất bình đẳng với Phương Tây, đe dọa sẽ trở thành thuộc địa của các cường quốc, như các nước châu Á khác, Nhật Bản đứng trước cuộc khủng hoảng dân tộc và chế độ phong kiến Mạc Phủ lúc đó phải đối mặt với sự thù nghịch tràn lan trong nước. Được sự hỗ trợ của các lãnh chúa (Daimyo) và sự ủng hộ của giai cấp tư sản đang lên. Minh Trị Thiên Hoàng đã ép được Đại Tướng quân Đức Xuyên Chinh Di phải nhường quyền bính lại cho Hoàng Gia. Dĩ nhiên cuộc tranh chấp vẫn còn dây dưa một khoảng thời gian, chế độ phong kiến Mạc Phủ lạc hậu mới chịu rút lui hẳn. Để đoạn tuyệt với quá khứ và chấm dứt chánh sách ngoại giao bế quan tỏa cảng, năm 1869 Thiên Hoàng cho dời đô từ Kyoto về Giang Hộ và đặt tên cho Kinh đô mới là Đông Kinh, tạo điều kiện cho chủ nghĩa Tư Bản phát triển, đặt nền móng cho sự "Thần kỳ của Nhật Bản" về mọi lãnh vực. Chỉ trong khoảng 30 năm mở cửa hội nhập vào thế giới sau hàng chục thế kỷ tự cô lập với bên ngoài, nước Nhật đã nhanh chóng trở thành một trong những cường quốc trên thế giới.

Năm 1912 Thiên hoàng Minh Trị băng hà, Hoàng thái tử Yoshihito lên nối ngôi đặt niên hiệu là Đại Chánh. Hai năm sau Hoàng hậu Chiêu Hiến cũng tạ thế. Nghị viện Nhật Bản đã thông qua quyết nghị Tưởng niệm vai trò của cố Thiên hoàng trong thời kỳ Minh Trị Duy Tân. Cho đến năm 1915 Thiên hoàng Đại Chánh xuống lệnh kiến tạo Minh Trị Thần cung để tưởng niệm vua cha và thờ mẫu hậu trong vùng Harayuku ở Tokyo. Lúc khởi công xây dựng, vì dân chúng đều tưởng nhớ đến vị minh quân duy tân nước Nhật, nên đã quyên góp hàng trăm ngàn cây cảnh từ khắp nước về đây, để lập thành lâm viên Yoyogi. Khu rừng nhân tạo này hiện nay rộng 7 hecta và đã trồng lên 170.000 cây thuộc 245 loại khác nhau với 240 loại sinh vật hoang dã, tạo thành khoảng không gian xanh rộng lớn rất yên

binh và thiêng liêng giữa lòng Đông Kinh nhộn nhịp, đông đúc. Nên rất nổi tiếng và nơi thu hút du khách nhiều nhất là "Kiyomasa no ido", mỗi ngày đều có rất đông người đến xếp hàng ở đây trong vòng buổi sáng, để kịp tham quan hết toàn khu.

Thần cung được kiến tạo theo kiểu thức Nagare zukuri rất được ưa chuộng, trên khuôn viên dinh cơ đầu tiên của Tướng quân Kato Kiyomasa và sau cùng là dinh phủ của Tể Tướng Ii Naosukes phục vụ dưới triều Đức Xuyên Mạc phủ. Từ năm 1912 sau khi Thiên hoàng băng hà, Ban nghi lễ triều đình đã chuẩn bị thiết kế nhưng mãi đến năm 1920 mới hoàn thành. Vào ngày 1 tháng 11 năm 1920 đã cử hành lễ khánh thành Thần cung và từ đó hàng năm ngày này đã trở nên ngày lễ trọng đại nhất trong các ngày lễ mùa thu.

Nhưng Thần cung đã bị bom Mỹ tàn phá vào ngày 1 tháng tư năm 1945. Sau thế chiến Thần cung mới được tái thiết với sự góp sức của 110.000 tình nguyện viên, cho đến năm 1958 mới hoàn tất.

Khuôn viên Thần cung bao gồm hai phần chủ yếu: Nội viện gồm những cung thờ chính và một bảo tàng viện quý trọng tàng trữ những vật dụng của Thiên hoàng và Hoàng hậu đã được kiến tạo theo kiểu thức Azekurazukuri, Ngoại viện với một trụ lang Hội họa trưng bày một bộ sưu tập 80 đại bích họa minh chứng những biến cố trong đời sống của Thiên hoàng và Hoàng hậu, cũng bao gồm cả những tiện nghi thể thao khác nhau như vận động trường Quốc gia, mà về sau, từ năm 1956, được cải tiến thành Vận động trường Thể vận hội Đông Kinh. Thêm Sân đường tưởng niệm Minh Trị, mà từ đầu đã được sử dụng làm nơi hội họp Chính phủ, bao gồm cả những cuộc thảo luận chung quanh bản dự thảo Hiến Pháp Minh Trị vào cuối thế kỷ 19. Hiện nay được dùng để tổ chức đám cưới theo Thần đạo, cũng như hội trường và những phòng họp cho mướn cùng với những nhà hàng phục vụ ăn uống. Cả hai khu này nằm trong Lâm viên Trường thanh đã trồng đây 120.000 cây, lên đến 365 loại khác nhau cũng do dân chúng Nhật ở khắp nước hiến tặng. Khu rừng thanh tịnh này được đông đảo dân chúng đến dạo chơi và là không gian giải trí, nghỉ ngơi giữa trung tâm đô thị phồn hoa Đông Kinh.

Lối vào Thần cung là một khoảng sân rộng thừa chỗ cho nhiều đoàn du khách từ các xe bus

đổ người xuống hay từ ga Harajuku lũ lượt kéo đến. Mọi người phải ngược lên ngắm tòa cổng chánh cao 40 feet (# 12 m), gọi là cổng Torii, tiếng Hán Nhật viết là Điều cư. Chiết tự gồm Tori là con gà và i là chỗ ở, theo truyện cổ tín ngưỡng, có lần vì giận hờn, thần Mặt Trời đã lánh vào hang sâu khiến thế giới phải chịu tối tăm, lạnh lẽo nhiều ngày. Chư thần phải đem gà đến trước cửa hang, đậu trên một thanh ngang, gác trên hai trụ cột và gáy lên để đánh thức thần Mặt Trời, ra khỏi hang... Nên cấu trúc cơ bản của Torii gồm hai cột cao thẳng đứng, chịu hai thanh ngang đóng sát nhau. Thanh trên đỉnh, hai đầu to dần dần hơn khoảng giữa và hơi vượt cong lên làm mái che mưa tên kasaghi, thanh đà chịu bên dưới cũng hơi uốn cong hai đầu theo đà dưới của thanh trên gọi là shimaghi, ba bông cúc tròn là biểu hiệu của Hoàng gia bằng kim loại, gắn trên mặt đà này, hai bông phía trên đầu cột, bông giữa trên tấm Ngự biển đóng giữa thanh này và thanh ngang nuki phía dưới nữa. Hai cột tuyệt tùng thẳng vút cao lên, chịu toàn bộ thanh ngang phía trên, gối chân trên hai tảng đá tròn, mà lúc đến gần không ngờ lại to bằng hai người ôm. Phía trước cổng hai bên còn có hai cột thấp chịu hai mái nhà nhỏ thờ Hộ vệ thần, vì khi bước vào cổng Torii tức là đã đi vào khu vực linh thiêng của Thần thánh, vì thế nhiều người Nhật thường cúi đầu chào Điều cư nhằm tỏ lòng tôn kính Thần linh. Con đường tráng nhựa dẫn đi tiếp rộng như đại lộ xuyên qua khu rừng rậm cây cao được gọi là Tham đạo để kính viếng Thần linh. Lúc qua ngã rẽ vào khu bán đồ lưu niệm, ngay bên lề đường, ai cũng nhìn thấy một dãy tủ kệ lớn với mái che bằng kính nhựa trong, như một dãy nhà 10 gian, mỗi gian 3 tầng kệ, mỗi tầng đặt hai thùng gỗ lớn rượu vang, bên dưới ghi chữ Pháp tên rượu và nơi sản xuất như rượu Burgundy. Bên cạnh còn dựng một tấm bảng ghi phương châm "Tinh thần Nhật Bản, kiến thức Tây phương" của vua Minh Trị lúc quyết định canh tân nước Nhật, đã cho nhập cảng rượu vang làm từ nho trồng trong vùng Bourgogne của lâu đài cùng tên bên Pháp. Cho đến nay loại rượu này vẫn được chọn cho Hoàng gia dùng và để cúng tế các dịp lễ trong Thần cung và làm chứng tích cho tinh thần học hỏi văn minh phương Tây của người Nhật. Cách đây một khoảng trên lề đường bên kia cũng dựng một giàn tủ lớn nhiều gian, mỗi gian 6 hàng chông 6 lớp các tĩn rượu Saké dán nhãn các tỉnh thành khắp nước Nhật tiến cúng. Một biểu tượng gìn

giữ truyền thống thuần túy dân tộc, mặc dù Thiên hoàng đã khuyến khích văn hóa Tây phương.

Quanh co vài khoảng đường hai bên đã có những hàng hoa kiểng. Trước khi qua cổng Torii thứ hai, hơi nhỏ và thấp hơn cổng 1, khách viếng đền thường phải thực hành nghi thức tẩy trần tại giếng Thanh tẩy, trước kia là một bồn bằng đá đựng nước mưa. Nay là hồ nước nổi xây gạch hay đúc bê tông, trên gác hai giàn gỗ hai bên để các gáo tre nhỏ xinh xắn xếp thành hàng. Trên nữa ngay giữa hồ đặt một ống tre lớn vạt nhọn hai đầu, bên trong đặt ống nước, nên hai đầu đều có dòng nước chảy đều đặn, nên hồ nước không bao giờ cạn dù rất đông khách đến rửa mặt, súc miệng để thanh tẩy theo Thần đạo: Trước tiên, khách dùng tay phải cầm lấy gáo nước hứng lấy dòng nước đang tuôn chảy từ bên trong ống tre như máng dẫn nguồn Thần thủy, xối gáo nước rửa tay trái trước, rồi đổi tay rửa tay phải. Kế đến rửa và súc miệng. Xong úp gáo lại vị trí ban đầu. Qua cổng Torii bằng thông Bá hương, đến một khoảng sân với vài tòa nhà phụ thuộc ở hai bên như các tòa Giải vũ Đông Tây trong các ngôi chùa cổ bên nhà, tới cổng thứ ba gồm bốn cột chịu ba tầng con sơn chông đấu, đỡ tầng bao lơn vây lan can quanh bốn phía và chịu tiếp tầng cổ lâu che mái như tam quan, với phía trước hai cột đèn lồng tròn hình bầu dục đứng, phất giấy trắng, viết mấy chữ đen, trên che hai mái. Chỉ mở cửa giữa cổng thông thương, treo rèm trên cao, còn hai gian phụ hai bên nhỏ hơn đóng vách kín, các cột bên ngoài, cũng đóng hai đà ngang trên dưới. Hai bên chầu hai ngôi nhà phụ ba gian thấp hơn chỉ một bậc nền và chỉ mở một gian sát cổng làm lối đi, còn hai gian kế dừng vách đóng bằng trắng viết thơ Hải cú đại tự (chỉ 5 câu, bốn chữ). Cửa cổng mở vào một khoảng sân rộng lát đá. Hai bên các tòa giải vũ tiếp đó là những dãy trụ lang bao quanh, với những cột tùng cổ thụ. Đặc biệt dưới gốc một cây Long não to, họ dựng hàng tủ kệ cao ngang chiều cao một người bình thường, bao quanh thành hình lục giác mà mỗi cạnh là một tủ phân ba ngăn, trên có mái che, căng 7 dây từ trên xuống dưới, treo 6 móc trên mỗi dây để móc những thẻ gỗ mỏng cỡ gấp đôi tấm danh thiếp như thẻ bùa bình an gọi là Hội mã (hội là vẽ) tức là ngựa vẽ, vì xưa kia người giàu thường dâng ngựa cho đền, nhưng ngày nay phổ biến cho đại chúng chỉ cần vẽ ngựa trên thẻ gỗ đem treo tại

đây để cầu sức khỏe bình an, công ăn việc làm thành công hay thi cử đỗ đạt và hạnh phúc lứa đôi trong cuộc sống... Khách viếng có thể mua các tấm thẻ gỗ này ngay trong cửa hàng trong dãy trụ lang gần đó để viết những điều ước bằng chính ngôn ngữ nước mình rồi treo trên giá này, vì Thần có thể đọc được hết và hoàn thành điều ước. Ở một góc sân kia trên thân hai cột tùng trồng gần nhau, còn treo một sợi dây thừng bện dày, nối hai cây lại với nhau, thông phần giữa phất phơ năm chùm tua. Dây thừng nổi này gọi là chú liên thừng để trừ tà, trên đó còn móc thêm những chỉ Thủy, được xếp bằng giấy trắng hay vải hồ cứng thành hình tia sét để tăng thêm năng lực đuổi tà.

Từ cửa cổng thứ ba nhìn thẳng qua một khoảng sân chính rộng lớn, ta đã thấy tòa nhà quy mô 5 gian và hai gian nhà phụ hai bên khuất sau các tầng cây tùng rậm lá. Đi mới được một quãng, chưa kịp nhận dạng các tòa giải vũ hai bên, đã thấy nhiều người đàn bà Nhật tấp vào ba dãy bàn cao phía tay mặt, họ đứng khom lưng cúi mình chăm chú viết những lời cầu nguyện, xong bỏ vào thùng gỗ, giống như thùng phước sương, đặt ở góc bàn. Đến cuối sân mới nhận dạng ra tòa kiến trúc chính 5 gian, gian giữa lớn nhất, kế đến 2 gian bên và 2 gian cuối hẹp lại. Điện thờ hai mái lợp chông lên nhau, xây trên nền cao 7 bậc thang, rất đông khách viếng và vào lễ bái, chính là tòa bản điện. Hàng cột cao vút chịu những đà, những tầng con sơn chông đấu, rồi đến hai hàng rui đỡ các mái cong. Trên cao các khung cửa các gian điện đều có treo rèm kẻ ô chữ nhật, tiêu biểu nghệ thuật trang trí, khác với rèm kẻ ô vuông ngoài cổng, hay treo trên các gian nhà phụ. Khách chen chúc qua lại quanh hành lang vì bên trong chỉ còn chừa trống khoảng 3 hàng người đứng cúng bái trước các bàn thờ. Nghi lễ đầu tiên khách viếng đền thường làm là ném các đồng tiền vào thùng lễ vật Seisenbako là một bàn gỗ đánh vécni, mặt bàn chỉ là vỉ các thanh gỗ đóng ngang còn chừa các khe. Việc cúng tiền cũng là một nghi thức thánh tẩy, vì tiền cúng dường dâng lên Thần để xóa tan những hoen ố vì tội lỗi của đời mình. Khi đứng thẳng dưới khung cửa điện, khách viếng cúi đầu hai lần trước bàn thờ, trên chỉ bày đồ tự khí và mấy tấm bản trắng viết chữ đen, mà không thấy hình tượng nào cả, sau đó khách dang rộng hai tay ra, rồi vỗ tay hai tiếng mới bắt đầu cầu nguyện. Âm thanh tiếng vỗ như gậy sự

chú ý cho Thần linh, xin nghe lời khẩn nguyện. Sau cùng khách viếng đèn cúi chào thêm lần nữa. Tiến vào bên trong điện, để xem triển lãm những bài thơ các hộp văn phòng tứ bửu chưng bày trên bàn, trong tủ. Thơ ngâm vịnh của Thiên Hoàng gọi là Gyosei, còn thơ của Hoàng hậu ngâm gọi Kogoheika. Hai bên Bái điện còn hai mái nhà phụ, chỉ có hai gian mở các cửa hàng bán đồ kỷ niệm, sách báo... Rồi tiếp nối những dãy trụ lang dài treo đầy thơ hài cú, chỉ gian đầu trụ lang tiếp nối với mái nhà phụ để cửa thông vào nội viên bên trong. Nhưng cửa đã bị chặn lại bởi một rào thấp, chỉ mở ra vào những ngày giỗ Thiên hoàng, Hoàng hậu và những ngày Tết, lễ đặc biệt. Lễ đầu năm là Hatsumode (đi viếng thăm Thần cung vào ngày Nguyên Tiêu, tức ngày đầu tiên của năm mới) có số lượng người viếng thăm đông nhất Nhật Bản. Từ khoảng trống này khách còn nhìn ra khoảng sân trống lát gạch với hai tòa giải vũ hai bên, mà cuối mái chui đầu vào hai mái cong của gian cuối Bái điện ở cuối sân và nằm ngay trên trục chánh từ cổng vào, qua Bái điện và chạy tiếp qua Thần điện ở cuối sân nhỏ sau rốt. Các mái cong của tòa Bái điện kết cấu gối đầu lên nhau hình thành kiểu thức mái đặc biệt tiêu biểu Nhật Bản: Phần chánh 5 gian, nếu kể thêm hai phần phụ hai bên, mỗi phần phụ hai gian, cộng lại thành tòa điện 9 gian mà mái 5 gian chánh cao vượt lên tới 3 gian giữa diềm mái cong, cao dần lên thành phần mái đầu hồi nhô thẳng góc ra và gian chính giữa rộng, cao nhất nhờ diềm mái uốn cong giê ra như mi mắt. Sau hết mái hai gian cuối thấp nhất chui đầu vào hai mái tòa điện chính. Bái điện xây trên nền cao hơn nền của hai tòa giải vũ một bậc cấp, nên các gian phụ đều dùng lan can chặn lại, duy chỉ gian chính giữa mới có thêm một bậc cấp lên xuống. Rèm khung tre đan hình chữ nhật phất giấy trắng cũng theo chiều cao của các gian mà nhỏ dần ra hai bên. Sân nội trước Bái điện hoàn toàn trống vắng. Nghe như chỉ mở ra vào các dịp đại lễ.

Thần điện là khu vực linh thiêng nhất vì là nơi thờ Thần và cất giữ các bảo vật linh thiêng, chỉ có các Thần chủ (Kannushi) mới được phép vào hành lễ, người thường không nhìn thấy những gì bên trong, nên không thấy hình ảnh hay tài liệu gì.

Các sách tài liệu và trên Internet chỉ ghi lại hình ảnh các vụ nữ (Miko) giữ nhiệm vụ chăm sóc đèn thờ, quét dọn sân đền, thắp các đèn

lồng, làm thẻ xăm bói toán và bán các loại bùa bình an, may mắn. Từ xưa các vụ nữ được chọn là những trinh nữ giúp các thần chủ cử hành những buổi lễ, biểu diễn các điệu múa „Vu nữ Thần lạc“ (Miko Kagura).

Như trong ngày giỗ Hoàng hậu Chiêu Hiến, họ xếp hàng ngang trước bàn thờ Hoàng hậu trong Bái điện để làm lễ tưởng niệm. Khách viếng đền chỉ được thấy họ mặc áo khoác voan trắng tay rộng, buộc gút hoa đỏ ở cổ áo, choàng ngoài áo đỏ và quần hay váy đỏ rộng, phủ tận gót gọi là hakama, tóc thả dài cũng buộc dây vải trắng đỏ. Họ cầm phất xuyên là nhánh cây chẻ sakari gắn chỉ Thùy, từ cửa thông nơi Bái đường, tiến hàng một ra sân chính.

Tận cùng về phía Bắc của Thần cung, còn hiện diện nhà kho tàng, được xây dựng một năm sau khi ngôi đền khai trương: Tàng viện này trưng bày nhiều vật dụng cá nhân của Thiên Hoàng và Hoàng hậu, bao gồm cả xe ngựa mà Thiên Hoàng đã ngự trong ngày chánh thức tuyên bố Hiến pháp Minh Trị năm 1889. Ngoài ra còn một bảo tàng phụ lục xây dựng ở phía đông của Thần cung, trưng bày những cuộc triển lãm tạm thời hay định kỳ.

Xuống phía nam Thần cung, đặc biệt vào thời gian từ giữa đến cuối tháng sáu, khách đến viếng thăm đông đảo khu vườn hoa rộng lớn trong nội viên, để thưởng ngoạn 150 chủng loại hoa Diên vĩ (Iris) nở, như một lễ hội. Trong vườn còn có một giếng nhỏ cũng thu hút nhiều khách thăm viếng, vì giếng Kisomasa được xem như chốn "quyền lực thiêng liêng" do họ Kato Kiyomata đào khi khu đất này thuộc quyền sở hữu của dòng tộc vào thời Giang Hộ.

Nếu trong thành Nội của Hoàng thành Huế hiện diện tòa Thái miếu, để thờ phượng tổ tiên vua chúa triều Nguyễn, thì các thần cung bên Nhật cũng phụng thờ các vị tổ tiên Thiên Hoàng. Đặc biệt Minh Trị Thần cung với quy mô rộng lớn như một lâm viên giữa Đông Kinh nhận nhíp phần hoa vừa là thắng tích cho du khách khắp thế giới đến thưởng ngoạn, vừa là nơi tổ chức các lễ hội tưởng niệm vị Hoàng đế có đại công canh tân nước Nhật, vừa là nơi giải trí nghỉ ngơi của toàn dân đô thị sau những ngày giờ làm việc mệt nhọc, và còn là nơi tổ chức các dịp quan hôn tang tế của dân chúng toàn quốc nhất là các đám cưới truyền thống với các vụ nữ dẫn đầu và lính hầu che lọng cho cô dâu chú rể vận lễ phục cổ truyền. /.

TIẾNG THÉT BUỒI RẠNG ĐÔNG!

• Song Thư TTH

Có tiếng gõ cửa. Gương mặt một người đàn bà nghiêng đầu nhìn vào phòng, qua cánh cửa mở hé. Cô điều dưỡng đang loay hoay bên bà cụ đang nằm trên giường, bèn quay đầu nhìn ra. Người đàn bà gật đầu chào:

- Xin lỗi. Tôi không biết có cô ở đây.

Trong khi nói, nốt ruồi đen phía trên khóe môi người đàn bà thật ấn tượng, đối với bất kỳ ai, đang đối diện. Cô điều dưỡng nhìn bà, rồi lại quay sang dìu bà cụ đặt ngồi trên chiếc xe lăn. Như hiểu cô đang muốn đưa bà cụ ra ngoài, người đàn bà vội bước đến nói:

- Tôi có thể đưa mẹ tôi dạo chung quanh khuôn viên Viện dưỡng lão được không?

Cô điều dưỡng im lặng. Cái đầu gần như miễn cưỡng hơi gật xuống. Cô bước thẳng ra khỏi phòng. Người đàn bà nhún vai, khi thấy thái độ cô điều dưỡng hơi bất lịch sự, không thân thiện như các cô khác lúc bà tỏ ý muốn phụ chăm sóc mẹ, họ đều tỏ ra vui vẻ, nói tiếng cảm ơn. Vì vậy, dù mới gặp cô điều dưỡng này lần đầu, bà thấy cũng không nhất thiết giới thiệu về mình. Phần bà, biết được tên cô điều dưỡng là Sylvia, trên cái bảng tên gắn ở ngực áo cô.

Người đàn bà cúi xuống ôm nhẹ mẹ thăm thì:

- Thưa mẹ, con là Loan đây! Loan đây! Con đến thăm mẹ.

Bà cụ ngược lên, chăm chăm nhìn vào mặt người đàn bà, đầu gật gật, nói đót đát, giọng như rung hột trong cuống họng:

- Con Loan!... con Loan! Bi...ết... rồi!

Loan sung sướng nhoẻn cười, hun chụt vào má mẹ, khen:

- Mẹ "giỏi" quá!

Lần nào cũng vậy, khi gặp mẹ, Loan điều lặp lại câu đầu tiên rập khuôn, vì muốn biết rằng mẹ vẫn còn minh mẫn, trí nhớ nhận biết đứa con nào của mẹ hay không? Kể từ nửa năm về trước, sau cơn đột quỵ đưa vào bệnh viện cấp cứu, tuy mẹ thoát chết nhưng bị bại liệt hai chân, đầu óc lảng đãng khi nhớ, khi quên và nói năng khó khăn. Cuối cùng, mẹ được chuyển vào Viện dưỡng lão này hơn tháng nay, trong thành phố thuộc miền đông Thụy Sĩ, nơi Loan cư ngụ để tiện việc thăm viếng mẹ.

Sau khi đẩy xe đưa mẹ dạo một vòng, Loan tìm một chỗ có ánh nắng, đến ngồi bên bàn, nơi góc sân ngoài trời của nhà hàng thuộc Viện dưỡng lão. Nơi đây dành cho các nhân viên làm việc đến dùng bữa, giải lao và cả thân nhân những người già nhập viện. Ngồi một lúc, thấy các nhân viên lần lượt đi đến trong giờ giải lao. Người ngồi trong nhà, người ra sân. Họ tụ từng nhóm nhỏ, uống cà phê và chuyện trò. Loan chợt thấy cô Sylvia đi ra, ngang qua các bàn, gương mặt gần như lạnh lùng. Ra khỏi khuôn sân nhà hàng, cô đến ngồi trên băng ghế đá xa xa, đặt cạnh gốc cây phong. Nơi đây là khuôn viên Viện dưỡng lão để người già đi dạo hoặc ngồi nghỉ, phơi nắng bên ngoài cho thoáng khí. Cô ngồi cách biệt với những đồng nghiệp, lủi thủi, lặng lẽ. Loan chợt nghĩ có lẽ hôm nay tâm trạng cô Sylvia không được vui, không muốn tiếp xúc với ai dù là bạn đồng nghiệp. Vì vậy mà cô mới có thái độ lạnh nhạt vừa rồi đối với Loan chăng?

Nhưng vài lần sau, khi đến thăm mẹ, Loan lại bắt gặp hình ảnh cô Sylvia ngồi đơn độc trên đúng băng ghế cũ, trong giờ giải lao. Có vẻ, cô muốn tránh né sự ồn ào, sự tiếp xúc cho dù là đồng nghiệp, để tìm một thế giới riêng biệt. Hẳn là cá tính của cô như vậy. Chẳng có gì phải lưu tâm.

Rồi một hôm, Loan đến thăm mẹ vào đúng bữa trưa. Mọi khi mẹ ngồi chung với những người già khác trong phòng ăn. Riêng lần này, Loan yêu cầu họ dọn một chỗ riêng biệt trong phòng khách cho mẹ. Loan ngồi bên cạnh, nhìn mẹ khó khăn tự tay dứt từng muỗng đồ ăn vào miệng. Chùi mặt cho mẹ khi bà làm vung vẩy thức ăn hay bị sặc sụa, Loan liền vỗ nhẹ sau lưng. Mặc dù vậy, Loan vẫn muốn mẹ tự làm công việc ấy để tay được mềm dẻo, không bị cứng đơ. Những lúc như vậy, tuy xót xa, nhưng

Loan cảm nghe một niềm hạnh phúc tràn ngập, được gần gũi bên mẹ. Sao lại có thứ hạnh phúc lạ lùng này! Nó không sôi nổi, thăng hoa như bao hạnh phúc khác mà chỉ êm đềm âm thầm trong lòng len lỏi pha lẫn với niềm chua xót khác. Và tuy, nó nằm trong tận cùng sâu thẳm nhưng lại vượt lên trên tất cả. Đó chính là niềm hạnh phúc chan hòa giữa tình mẫu tử thiêng liêng!

Sau khi lo mẹ ăn xong, đưa bà về phòng nghỉ, Loan đi về. Chợt nghe đói bụng, Loan ghé nhanh nhà hàng trong Viện dưỡng lão dùng qua bữa. Lúc này cũng vào giờ ăn trưa của nhân viên. Loan cũng vừa xong đứng lên ra về. Từ chỗ này có thể đi xuyên qua khuôn viên Viện dưỡng lão ra chỗ đậu xe hơi. Xa xa, Loan chợt thấy có ai ngồi trên băng ghế đá chỗ cô Sylvia thường ngồi. Càng đến gần, nhìn kỹ thì chính là cô ấy. Loan vẫn thản nhiên đi tiếp. Nhưng khi đến gần hơn, Loan thấy cô Sylvia đang ngẩn người chăm chăm nhìn vào một vật gì đó, trong lòng bàn tay. Cuối cùng, cô cúi xuống hôn một cách tha thiết. Đó là cái gì mà có thể làm cho cô Sylvia thương cảm, mất cả hồn, không còn biết việc gì chung quanh. Ngay cả khi Loan ở cách cô không xa.

Đột nhiên óc tò mò nổi dậy. Loan bèn đi vòng và dừng lại sau lưng cô Sylvia. Cô vẫn hoàn toàn không hay biết gì, vẫn dán mắt vào cái vật kia. Một lúc, cô từ từ ngẩng mặt lên. Loan chú mắt nhìn vào cái vật nằm trong tay cô.

- Ô! Một cô bé thật xinh xắn dễ thương!

Loan buột miệng kêu lên, khi thấy đó là tấm hình của cô bé độ 3 tuổi; đôi mắt to, tròn, mái tóc dài xoăn lọn, vàng óng. Cô Sylvia giật mình quay lại, thấy Loan. Cô vội áp chặt tấm hình vào ngực, hốt hoảng:

- Không! Không ai được cướp con tôi! Nó là con của tôi!

Loan ra phía trước ngồi xuống ghế bên cạnh cô Sylvia, nhỏ nhẹ:

- Cô hãy bình tĩnh lại, kể tôi nghe có việc gì đã xảy ra với cô.

Cô Sylvia lặng người một lúc như suy nghĩ, rồi quay sang Loan:

- Bà muốn nghe phải không? Tôi sẽ kể cho bà nghe đây.

Đôi mắt cô Sylvia chợt xa xăm như nhớ về dĩ vãng, giọng cô trầm buồn:

- Cách đây hơn 10 năm, tôi cũng có một gia đình hạnh phúc. Tôi người Thụy Sĩ, còn chồng tôi là người Ý. Khi tôi vừa hạ sanh đứa con gái đầu lòng cũng là lúc, tôi phát hiện chồng tôi có người đàn bà khác bên ngoài. Từ đó chúng tôi thường

căn đản cãi cọ nhau và một đêm gây gỗ kịch liệt, anh ta thẳng thừng nói lấy tôi chỉ vì lợi dụng muốn định cư tại Thụy Sĩ mà thôi. Tôi bàng hoàng đau đớn! Cả đêm không ngủ, chỉ biết khóc. Qua sáng hôm sau, tôi mang bộ mặt không hồn đi làm việc. Tôi đứng bán thịt tại quầy ở một siêu thị. Lúc đó có người đàn bà đến mua. Vì tâm trạng bất định, tôi đưa nhầm một loại thịt rẻ tiền thay vì loại thịt bò phi-lê mà bà ta muốn mua. Thế là bà ta nổi giận, lớn tiếng. Ông sếp đi ra. Bà ta đưa danh thiếp cho ông và nói, ông ta hãy đọc đi. Đây là danh thiếp của chồng bà ta, với cương vị trong xã hội như vậy, người bán hàng lại bán nhầm loại thịt rẻ tiền nhất cho bà. Nếu có người quen thấy, mặt mũi của vợ chồng bà để đâu? Bà ta còn nhấn mạnh: "Không hiểu ông nhận người làm việc thế nào, mà giữa thịt bò phi-lê và loại thịt rẻ tiền nhất, lại có thể nhầm lẫn được!". Ông sếp đọc danh thiếp rồi đưa trả cho bà ta và nói: "Thưa bà Dr. Greiner, tôi sẽ xử lý vụ này".

Thế là sau đó tôi bị thất nghiệp!

Gần hai năm lãnh trợ cấp. Trong thời gian này, tôi học khóa cấp tốc chăm sóc người già và sau đó vào làm điều dưỡng tại đây. Nhưng cũng chính sự thay đổi công việc này, đã dẫn đến cái chết của con tôi!

Kể tới đây, Cô Sylvia dường như bị kích động mãnh liệt. Cô giơ tấm hình trước mặt Loan. Hơi thở và giọng nói của cô trở nên dồn dập:

- Bà xem đây! Đây là tấm hình tôi chụp con gái tôi vừa lên ba tuổi, cũng là tấm hình cuối cùng trước khi con tôi chết. Cái chết tức tưởi của con tôi người ta có đăng báo với bản tin... Hồi đó bà có đọc không? Tờ báo TB của địa phương đó. Tôi hận người đàn bà phách lối đã đẩy tôi vào ngã rẽ nghiệt ngã. Lỗi chính bà ta tất cả. Ôi! Jasmin! Jasmin! Hôm nay, ngày đó... chính là ngày con mất! Con gái đáng thương của mẹ! Con gái đáng thương của mẹ!

Cô Sylvia nấc lên rồi òa khóc!!!

Loan đưa tay chặn ngực đè nén sự xúc động. Lâu lắm Loan mới hỏi một câu:

- Nếu cô gặp lại người đàn bà đó cô có còn nhận ra bà ta không?

Cô Sylvia chỉ nín lặng, đứng phắt lên và đi thẳng.

Đêm đó, Loan trằn trọc khó ngủ. Sao lại có câu chuyện thương tâm như vậy. Một ông chồng đốn mạt! Còn bà trí thức nào đó chỉ dựa hơi chồng vênh váo, kiêu căng, phách lối thật đáng ghét. À, nghĩ cho cùng bà ta có liên quan gì về cái chết của con bé nhi!? Chỉ tại người mẹ đau

khổ quá nên đổ lỗi rồi sinh lòng oán hận. Cũng không phải. Nếu không có chuyện bà ta gây lúc đầu thì làm sao dẫn đến chuyện về sau. Một đầu quá! Loạn đi vào giấc ngủ lúc nào không hay...

Loan chợt vùng dậy. Trán rướm mồ hôi. Tiếng thét! Tiếng thét của một người đàn bà nào đó trong giấc mơ. Có lẽ hôm nay mệt mỏi quá nên mơ hoang. Nhưng rồi vài đêm sau, và những lần sau nữa Loan lại nằm mơ nghe tiếng thét của một người đàn bà. Giấc mơ đều giống nhau. Là tiếng THÉT!!!

Loan bắt đầu lo sợ. Để khóa lấp sự khủng hoảng đó, Loan ra phố lang thang shopping. Phố sá im lìm thưa thớt người. Hàng quán cửa tiệm ế ẩm. Loan chợt nhớ gần 2 năm về trước vào ngày 11.9.2001 đã xảy ra một vụ khủng bố tàn khốc. Hai máy bay đâm vào tòa tháp đôi tại New York làm sụp đổ hoàn toàn. Ngoài thương vong vô số, còn gây ra thiệt hại nghiêm trọng cho nền kinh tế nước Mỹ, và như một trận động đất khốc liệt mà dư chấn của nó còn lan rộng tác động đáng kể tới thị trường thế giới. Thụy Sĩ trong khối Âu Châu, cũng không thoát khỏi tầm ảnh hưởng. Một số hãng xưởng lớn, nhỏ lần lượt giảm bớt nhân viên hoặc bị đóng cửa, hoặc dời hãng về các nước ở Đông Âu có nhân công rẻ dẫn đến nạn thất nghiệp và ít ai muốn mua sắm, ăn uống hàng quán nữa. Loan trở về nhà, không còn hứng thú đi dạo phố gì cả. Đầu óc vẫn căng thẳng, tâm bất an vì bị ám ảnh bởi tiếng thét nào đó. Cần phải làm gì? Câu hỏi đó đưa Loan đến một nơi...

...

- Bạch Thầy, đó là tất cả câu chuyện.

Vị Sư già lim dim mắt, tay lần chuỗi hạt. Một chốc, Ngài mở mắt nhìn thiếu phụ đang quỳ trước mặt, không ai khác, chính là Loan, rồi ôn tồn nói:

- Con cứ yên tâm trở về. Mỗi đêm, nhớ niệm Phật trước khi ngủ. Và cần nhất...

...

Mùa thu, dường như sớm về. Lá lác đác ngả vàng. Thỉnh thoảng bắt chợt một buổi sáng mù sương. Không gian bàng bạc sự lặng lẽ u vắng hay chính nỗi lo âu của mọi người trước sự đe dọa thất nghiệp vẫn gia tăng khiến cảnh man mác buồn. Thị trường gần như đóng băng. Đến nỗi thành phố nơi Loan cư ngụ, chính quyền đã phải ra kế sách phân phát cứ mỗi thành viên trong mỗi gia đình, một Gutscheine trị giá 50 Fr, cho việc sinh hoạt hằng ngày nhằm cứu vãn tình trạng kinh tế trong giai đoạn trì trệ này.

Viện dưỡng lão nơi cô Sylvia làm việc cũng đang giảm bớt nhân viên. Cứ vài tháng là có người bị giám đốc gọi lên văn phòng cho nghỉ việc. Mọi người đều nơm nớp lo âu, không biết khi nào đến lượt mình.

Một hôm Loan đến thăm mẹ. Khi vừa đến chân cầu thang nơi dẫn lên văn phòng giám đốc, thì thấy cô Sylvia từ văn phòng đó bước ra. Nét mặt cô ngơ ngác, thần thờ như người mất hồn, lê bước chân xuống từng bậc cầu thang. Cô chợt nhìn thấy Loan đang đứng phía dưới ngược lên. Ánh mắt cô nhìn Loan thật khó hiểu. Cô đứng trước mặt Loan, hai tay giơ về phía trước, giọng run run:

- Thưa bà... Thưa bà Dr. Greiner! Xin phép bà cho tôi được phép nắm lấy tay bà để nói lên lời cảm tạ, cũng như lời xin lỗi...

Loan đưa tay nắm chặt tay cô Sylvia như truyền sự cảm thông. Cô Sylvia tiếp tục:

- Giám đốc đã cho biết tất cả sự thật. Tôi thật không ngờ, chính bà đã nhờ chồng bà là Dr. Greiner nói giúp cho tôi khỏi bị sa thải. Giám đốc còn nói Dr. Greiner là bạn thân của ông, nên tôi cứ việc an tâm mà làm việc lâu dài tại đây.

Loan vỗ nhẹ nhẹ lên tay cô Sylvia:

- Chính cô, mới tự giúp bản thân. Ngay khi nghe được câu chuyện về cuộc đời cô, tôi biết, cô đã nhận ra tôi là ai. Nhìn ánh mắt hận thù của cô nhìn tôi lúc đó và giọng nói hằn học như trút tất cả tội lỗi lên người tôi khi giờ tắm hình con gái cô trước mắt tôi. Sau ngày đó, tôi lo ngại vì oán tôi cô có thể trút sự trả thù lên mẹ tôi, nên tôi hết sức âm thầm dò xét thái độ cô. Nhưng không ngờ, cô vẫn một mực chăm sóc ân cần chu đáo cho mẹ tôi. Cô vẫn làm đúng trách nhiệm, bổn phận của một người điều dưỡng có lương tâm. Làm sao có thể sa thải một nhân viên gương mẫu như vậy! Thái độ thể tất, cao cả, phân minh của cô làm tôi cảm động và càng khiến lương tâm tôi ray rứt nghĩ lại những hành động sai lầm trước đây của tôi đối với cô. Tôi đã học ở cô một bài học về cách xử thế, làm người.

Cô Sylvia vội ngắt lời bà Greiner:

- Xin bà đừng nói như vậy. Tôi không dám nhận đâu. Tôi cũng sai, khi quy tội lỗi lên đầu bà về cái chết của con tôi. Nghĩ lại, hôm đầu tiên gặp bà trong phòng khi bà đến thăm mẹ, nhìn gương mặt có nút ruồi đen phía trên khóe môi của bà, thật ấn tượng, khiến tôi thầm giật mình. Mặc dù chưa quyết đoán, nhưng tôi vẫn ác cảm về bà từ giây phút đó nên mới có thái độ hơi khiếm nhã. Về sau, nghe các bạn đồng nghiệp chào bà là bà Dr. Greiner thì tôi khẳng định bà,

chính là người đàn bà mua thịt ở siêu thị ngày đó.

Bà Greiner siết chặt tay cô Sylvia hơn, giọng bà trầm trầm:

- Nghĩ lại tôi thật xấu hổ vì hành động nông nổi của mình. Về cái chết của bé Jasmin, ngày ấy, tôi có đọc báo TB. Tôi đã cảm thương, bần thần cả ngày và đã in sâu trong lòng tôi từ đó.

Nói tới đây, đôi mắt bà Greiner hơi chớp chớp như hạt bụi nào vừa vương vào mắt. Bản tin đăng trong báo như hiện rõ mồn một trong đầu bà với hàng tít lớn:

Tiếng thét buổi rạng đông!

Tờ mờ sáng ngày... tháng... năm... cả khu phố trên đường..., mọi người bỗng choàng thức giấc vì một tiếng thét kinh hoàng vang dội của một người đàn bà. Theo nguồn tin cho biết, khi đó người đàn bà này đang chở đứa bé gái độ 3 tuổi, đặt ngồi trên ghế cột ở yên sau chiếc xe đạp. Vì phải dựng đầu đứa bé dậy, đang trong lúc say ngủ, khi còn quá sớm, để chờ tới chỗ gửi con cho kịp giờ làm việc. Và, đứa bé còn ngủ gà, ngủ gật phía sau xe nên đã bị rơi xuống đường. Người mẹ vẫn không hề hay biết cho đến khi chợt nghe tiếng thảng xe rất gấp kêu rít thật dài phía sau và người mẹ quay lại nhìn...

Một cảnh tượng rùng rợn đập vào mắt người mẹ! Chiếc xe vận tải đang cán nghiêng qua thân hình bé nhỏ, đứa con của bà! Người mẹ chỉ kịp thét lên một tiếng hãi hùng, rợn óc như xé toạc màn không gian rồi ngất xỉu!!!

...

Nghĩ tới đây bà Greiner không cầm được xúc động, lấy khăn giấy chặm nước mắt. Bà chợt nhớ lại lời vị Sư già đã nói:

"Cuộc sống con người tự chung cũng quy vào chữ Duyên. Trường hợp này là nghịch duyên và thuận duyên. Con và người đàn bà đó mắc phải nghịch duyên chông chéo tự kiếp nào nên mới gặp nhau kiếp này và xảy ra những chuyện trở trêu. Con hãy kiên tâm chờ một ngày nào đó thuận duyên đến, lấy ân tình bù đắp, tự nhiên oán thù sẽ được hóa giải. Đó cũng chính là chủ trương nhà Phật nêu cao tinh thần từ bi hỷ xả, độ lượng khoan dung, đạo đức nhân hòa và một khi tất cả hương liệu này hòa quyện sẽ tỏa ra hương vị "Giải Thoát" làm tiêu tan sự sân si, mê lộ. Riêng con, cái Tôi quá lớn cũng từ chấp ngã mà ra, là đầu dây mối nhợ cho những sự phiền não. Hãy buông xả đi con!"

Giọng bà Greiner chợt hơi khàn:

- Tiếng thét khủng khiếp của người mẹ đau khổ đó, lại chính là cô, đã ám ảnh tôi sau khi nghe cô thuật chuyện. Tôi đã tự trách mình và những xung đột mâu thuẫn luôn giằng xé trong tôi, và về sau, sự cư xử độ lượng của cô đối với mẹ tôi lại càng làm lương tâm tôi ray rứt nên hay mơ hoảng nghe tiếng thét của một người đàn bà nào đó. Phải chăng, đó là sự trừng phạt của lương tâm! Tôi mong rằng, chúng ta sẽ là bạn của nhau. Từ nay hãy cho quá khứ khép lại.

Cô Sylvia rút tay về, nói rụt rè:

- Thưa bà Dr. Greiner, thân phận tôi thấp hèn, tôi không dám.

Bà Greiner ôm choàng lấy cô Sylvia, nói hết sức chân thành:

- Nếu cô không nhận, có nghĩa là cô còn giận tôi.

- Không đâu thưa bà. Để tỏ lòng, tôi rất hân hạnh được làm bạn với bà.

Nói xong cô Sylvia nhoẻn miệng cười. Đây là lần đầu tiên bà Greiner bắt gặp nụ cười của cô. Nụ cười của một ngày mới bắt đầu. Nụ cười đã giải tỏa tất cả tâm tư canh cánh bấy lâu, không còn oán hờn, không còn đau khổ. Bà Greiner cũng hân hoan cười. Nụ cười của hai người bạn nói lên sự thông cảm nỗi niềm cho nhau và hiểu rằng cái chết của bé Jasmin chỉ là do bàn tay Định mệnh đã bắt tay với Tử thần!

Hai người đàn bà từ biệt nhau. Bà Greiner bước vào thang máy bấm nút lên tầng lầu phòng mẹ. Tự nhiên bà mỉm cười, khi nhớ lời vị Sư già:

"Bất cứ việc gì trên đời rồi cũng sẽ có kết thúc ổn thỏa. Nếu nó chưa ổn thỏa, có nghĩa là, chưa đến hồi kết thúc."

Câu chuyện trên đã kết thúc một cách ổn thỏa. Tôi kể lại câu chuyện trên -dù đó là một trong muôn vàn những câu chuyện nhan nhản trong cuộc sống, để tự nhắc nhở mình. Khi đã vướng mắc những hệ lụy không thể tránh, nhiều hay ít do nghiệp chướng nặng nhẹ của mỗi người, nên nhà Phật mới có câu: "Đời là bể khổ". Có thoát được hay không còn tùy vào phương cách giải quyết. Người ngoại đạo hay người Phật tử nếu có niềm tin vào chánh pháp của Đức Phật thì có thể nhờ vào đó thoát khỏi nỗi phiền, vượt cơn sóng gió bơi đến bờ giải thoát. /.

● Song Thư TTH

THU VÀNG MẤY TUỔI

• Huỳnh Ngọc Nga

Thùng... thùng...thùng....

Tiếng trống tan học vang lên khi đồng hồ văn phòng hiệu trưởng điểm đúng mười hai giờ trưa, lũ học trò nhao lên như ong vỡ tổ chuẩn bị ra về, riêng lớp Nhì A2 vẫn không xao động. Các cô cậu "mầm non tương lai đất nước" đang ngồi nghiêm trang lắng nghe cô giáo Lang kể đoạn chót chuyện "Nước suối trường sinh" có chàng hoàng tử đẹp trai, dũng cảm đã vượt qua bao gian nan, nguy hiểm để đến suối tiên đem nước trường sinh bất lão về triều làm sính lễ cưới cô công chúa đẹp nhất trần gian vì đó là điều kiện duy nhất mà nàng đã đặt ra trong cuộc chiêu phu. Câu chuyện thật là hấp dẫn, đám nam sinh hể hả thấy hoàng tử cuối cùng đã chém được đầu ác quỷ, diệt được khủng long, thật rõ mặt anh hùng cái thế. Đám con gái ngẩn ngơ ao ước được là công chúa để uống nước suối tiên muôn thuở trẻ mãi không già. Buổi học nào cũng trở nên thật hào hứng vào những ngày có dư năm mươi phút vào giờ cuối với những chuyện cổ tích thú vị mà cô giáo Lang thường kể để đợi tiếng trống tan trường. Chuyện hôm nay đến đây chưa dứt dù theo thường tình khi hoàng tử - công chúa cưới nhau thì đám con nít vỗ tay hát "ò e con ma đánh đu, tarzan nhảy dù, thẳng tây bắn súng" theo điệu đàn kéo màn hạ cánh của các sân khấu cải lương, cô giáo Lang cười vui vẻ nói với đám thần dân nhỏ bé của cô:

- Thôi, chúng ta tạm ngừng nơi đây, còn một đoạn ngắn nữa mới hết câu chuyện, các em cứ thử đoán xem sao, kỳ tới cô sẽ cho biết kết cuộc thế nào. Các em về nghe.

Thu, Huyền và Định, ba cô bé thân nhau nhất lớp, có dịp bàn tán trên đường về nhà. Định láu láu:

- Theo tao, cô sẽ kể là hoàng tử lên ngôi vua, công chúa làm hoàng hậu và họ sinh thật nhiều con cái rồi hết, chẳng có chuyện gì đặc biệt nữa.

- Không như vậy được - Huyền chen lời bạn - tao nghĩ công chúa uống nước suối nhưng không nhường cho hoàng tử cùng uống, vậy là hoàng tử và con cái của họ cũng như mọi người sẽ già rồi chết còn công chúa trẻ và sống hoài, cuối cùng công chúa sống một mình.

Thu trầm ngâm như người lớn:

- Tao thấy công chúa trẻ mãi không già, đẹp hoài không phai là đủ rồi, cần gì chuyện khác.

Huyền lắc đầu phản đối:

- Tính như con Thu thì công chúa quá ích kỷ, tao không thích, Nhưng thôi, đợi khi cô kể tiếp xem thế nào.

Và quả đúng như tiên đoán của Huyền, vài hôm sau cũng vào giờ gần tan trường, cô giáo cho biết cuối cùng nàng công chúa xinh đẹp chỉ sống trợ trôi một mình với nhan sắc lộng lẫy thách đố cùng thời gian khi những người thân đồng thời và nhiều thế hệ sau nàng lần lượt già rồi chết theo luật thải hồi của tạo hóa. Công chúa không chịu nổi cảnh cô đơn nên khẩn nguyện cho nàng được trở lại bình thường như bao người khác. Câu chuyện chấm dứt với sự hài lòng của nàng công chúa được chết bởi tuổi già căn cổ và với sự tiếc nuối của bé Thu về lọ nước suối thần cho một nhan sắc vĩnh cửu không còn hiệu nghiệm nữa. Theo bé nghĩ, nàng công chúa thật đại dột làm sao, già rồi chết là chuyện thường tình, công chúa được "ngoại lệ" mà lại chê, uống ơ là uống. Phải chi bây giờ cũng có một dòng suối tiên như chuyện cô kể, bé sẽ bắt thằng Trúc đi lấy nước suối đem về cho bé, dĩ nhiên bé sẽ tốt bụng hơn công chúa để chia cho nó một ly hay một ngụm đủ để nó uống và cũng sống mãi muôn đời như bé cho bé nhờ cậy mỗi lúc có chuyện cần.

Trúc là con của bà Tư Xuyên bán nhang đầu xóm, học cùng trường, cùng lớp với bé, nó hay khen bé đẹp và hay hái trái trứng cá sân nhà nó cho bé mỗi ngày, bé muốn gì nó cũng răm rắp làm theo, nếu nhờ nó đi lấy nước suối tiên không biết nó có sợ gặp ác quỷ, khủng long mà từ chối không. Nhưng thôi, thời buổi này làm gì có suối tiên cho bé mơ ước viễn vông, thằng Trúc và ba má bé cùng mọi người chung quanh thường tấm ta, tấm tặc khen bé xinh, bé đẹp là đủ rồi,

chuyện cổ tích chỉ để dành cho "con nít", qua năm sau bé lên lớp Nhất rồi thi vào Trung học làm người lớn rồi chứ có nhỏ nhít gì đâu mà vẫn vợ nghĩ ngợi.

Tuy vậy, giấc mơ trẻ mãi không già vẫn đeo đuổi mãi bé cho đến ngày bé được thời gian thối phồng để biến thành một cô Thu mỹ miều duyên dáng. Cô gái mang nhan sắc của một nụ mầm theo gió xuân chuyển mình hé cánh khoe màu rực rỡ cùng bướm ong trong rừng hoa thiếu nữ. Thu hãnh diện với "mây thua nước tóc, tuyết nhường màu da", mắt long lanh sáng, môi thanh thanh cười của nàng, đó là chưa kể những con số lý tưởng cho những vòng đo của tượng thân Venus mà nàng đã được ân sủng trời cho. Thi hào Nguyễn Du bảo "trời xanh quen thói má hồng đánh ghen" để chỉ sự ganh tị của tạo hóa đối với những cảnh hoa đẹp, nhưng với Thu thì làm gì có chuyện ganh tị đó, trái lại là khác, trời thương nên cho nàng có tất cả mọi thứ mà các cô gái khác thèm ao ước, đẹp, giàu và học giỏi. Thu vượt xa bạn bè thời để chỏm trên tất cả mọi phương diện, trong khi Định lấy chồng cảnh sát, làm vợ, làm mẹ ở tuổi hai mươi hai; Huyền an phận làm y tá sản khoa tại bệnh viện Từ Dũ; Trúc khiêm nhường làm thư ký một Công ty xuất nhập khẩu thì Thu tốt nghiệp Đại học Chính trị Kinh doanh và sau đó trúng tuyển một việc làm hậu hi tại Ngân Hàng Việt Nam Thương Tín. Thu vẫn tốt với bạn bè cùng xóm, vẫn nhớ những trái trứng cá chín hươm của Trúc ngày nào. Duy có điều khi Thu biến thành hoa thắm, Trúc biến thành bướm xinh thì những trái trứng cá thuở xưa đã được Trúc thay thế bằng trái tim mình để tặng cho Thu nhưng cô gái đã nhẹ nhàng từ chối vì với cô, Trúc luôn mãi là một người bạn thuở thiếu thời thân quen trong sáng chứ không thể là chàng hoàng tử trong mơ của nàng.

Và Thu lên xe hoa, Thuần, chồng Thu là một bác sĩ trẻ mới ra trường và có phòng mạch riêng. Họ chung bước trên đường tình, đường công danh rộng mở. Khi sinh đứa con đầu lòng thì cũng là thời điểm Thu như đóa hoa đang độ mãn khai trở sắc khoe màu, đóa hoa đó đang rực rỡ giữa mùa hạ của tuổi đời Thu có với ông chủ vườn bác sĩ luôn chăm chú kề cận thương yêu, họ có với nhau thêm hai đứa con thay những chứng từ nói lên hạnh phúc của một gia đình hoàn hảo. Thình thoảng về thăm xóm cũ, gặp lại bạn bè xưa, Thu thấy trong ánh mắt của Định sự ngưỡng mộ vô bờ, trong lời khen của Huyền về thềm thuồng ao ước và hình như trong tiếng chào, câu thăm của Trúc có chút tủi buồn. Tất cả những việc đó cho Thu sự hài lòng thỏa mãn về

minh, không phải về một cuộc sống cao sang, hạnh phúc mà về nhan sắc của một hoa khôi không mang vương miện.

Chiến tranh Nam Bắc Việt Nam chấm dứt kéo theo những xáo trộn của buổi giao thời. Với gia sản có được, Thuần và Linh - đứa con trai lớn của vợ chồng chàng - xuống tàu đi trước, qua bao sóng gió họ định cư an toàn trên đất Ý, ba năm sau chàng bảo lãnh cho Thu và hai đứa con thứ cùng sang đoàn tụ gia đình. Mọi thứ bắt đầu lại bằng đôi tay và khối óc của tất cả mọi người trong gia đình và bây giờ cuộc sống đã ổn định, thêm vào đó là sự thành đạt của những đứa con. Những năm tháng đổi thay cộng thêm tuổi đời oằn nặng trên vai khiến Thu mất đi nét tươi thắm ngày nào dù nàng biết mình vẫn còn rất đẹp. Nàng ghét nhìn những tờ lịch bay biến vào mênh mông, sợ thấy con số những cây nến lung linh trên chiếc bánh sinh nhật của mình, những con số cứ gia tăng như những nếp nhăn nhiều thêm trên vầng trán thanh tú ngày nào, như những dấu chân chim e dè mờ ản đầu mày, cuối mắt. Thuần thấy vợ soi gương nhiều hơn xưa và thỉnh thoảng chàng nghe cả tiếng thở dài của vợ sau mỗi khi trang điểm. Hơn ai hết Thuần biết Thu đang hốt hoảng trước hình ảnh hạ tàn, thu đến. Mùa thu của đời người đồng nghĩa với những héo úa và mùa thu của người đàn bà có nghĩa là tàn tạ, nhạt phai. Mỹ phẩm, dược phẩm được Thu mua chất đầy bàn trang điểm cũng không làm hài lòng thiếu phụ vì những thứ đó không đem đến cho Thu sự dài lâu, lớp phấn che, kem đắp sẽ làm da mặt nàng cứng ngắt chẳng khác gì chiếc mặt nạ của một kỹ nữ Gheisa. Thu trở nên cáu kỉnh mỗi lần nghĩ đến tương lai, tương lai của một "bà già" da môi, tóc bạc như mọi người đàn bà bình thường trên cõi trần này. Tiếng cười vui trong gia đình Thuần dường như hiếm hoi hơn trước, tất cả cũng vì mùa thu đang đến và nữ chủ nhân của gia đình này không muốn thấy lá thu phai.

Kỷ niệm ba mươi năm ngày cưới nhau, Thuần đề nghị vợ chồng chàng cùng trở lại quê nhà tìm gặp bè bạn cũ năm xưa, chàng muốn vợ thấy thời gian không thiên vị với bất cứ người nào để nàng bằng lòng với định luật của hóa công, hơn nữa sau bao năm sống đời phiêu bạt, cả hai cũng cần tìm lại âm vang một thời đã mất nơi thân nhân xưa, bằng hữu cũ. Thu gật đầu đồng ý kèm theo nụ cười cảm ơn tình yêu của chồng, và trong phút giây vui vẻ, nàng đùa:

- Nếu anh tặng kèm cho em trong chuyến đi này một lọ nước suối trường sinh bất lão để em

trở về nguyên vẹn như ngày xưa thì hay biết mấy.

Thuần nheo mắt nhìn vợ, nửa đùa, nửa thật:

- Trước hết em hãy tìm cho anh dòng suối thần tiên kia đi rồi anh sẽ đi lấy nước suối về cho em. Không có suối tiên ở đây, nhưng có các thẩm mỹ viện níu kéo nhan sắc các bà, các cô. Nếu em muốn có thể đi làm đẹp ở đây trước khi lên đường. Nghe đâu bên Việt Nam mình bây giờ cũng mọc đầy các thẩm mỹ viện đó, giá rẻ nữa. Em tính sao?

- Anh thấy em có tệ nhiều so với này xưa không? Nếu em không xuống sắc lắm thì để về Việt Nam em xem thử các nơi bên đó làm việc thế nào rồi quyết định sau.

Thuần đáp không cần suy nghĩ:

- Em lúc nào cũng là người đẹp của anh, như công chúa đã uống nước suối trường sinh rồi vậy. Nhưng thôi, đừng làm thiên hạ sững sờ khi gặp lại em mà hãy chuẩn bị để ngạc nhiên trong ngày mình trở lại đi em, chắc có nhiều thay đổi lắm đó.

Và Thu đã thực sự sững sờ khi bước xuống phi cơ trước những khác biệt của phi trường Tân Sơn Nhất cũng như lúc thấy lại Sài Gòn qua những con đường tuy thân quen mà lạ lẫm. Bàn tay và khối óc con người đã thay đổi cảnh quang phố thị nhưng chính thời gian mới thực sự biến dạng vóc dáng thân nhân, bè bạn của nàng. Bà con nội, ngoại hai bên của vợ chồng nàng có người đã ra đi về cát bụi, kẻ ở lại chẳng mấy ai giữ lại nhan dáng ngày nào, kẻ thì mập phì như những nhân vật của tranh Botero, người thì gầy ốm nhăn nheo khốn khó hẳn trên sắc diện. Bạn bè Thu, khó khăn lắm nàng mới gặp lại từng đứa, từng nhóm, nam hay nữ gì cũng tóc phai sương phủ nếu không dỏm dáng nhuộm gội gian dối với tuổi đời thật của họ. Định đã cùng chồng trôi giạt phương nào. Huyền vẫn độc thân và đã về hưu sau bao năm làm việc, nàng nuôi con của một người chị để nhà cửa đỡ quạnh hiu, cô gái thanh mảnh hơn năm mươi năm trước đang bước những bước chậm chạp vì chứng thấp khớp đau nhức từng khớp xương thối thịt. Trúc cũng chẳng kém ai, nhìn chàng Thu cứ tưởng chú ba tàu nào của những tiệm hàng trong Chợ Lớn với chiếc bụng tròn như chiếc trống trường của bọn họ ngày xưa, chàng đã lập gia đình sau khi Thu lên phi cơ cùng chồng sum họp. Chẳng có ai giữ được dáng xưa, nét cũ cả. Lúc gặp lại bạn, Thu chợt phì cười khi nhớ ý định "sai" Trúc đi tìm nước suối tiên thuở nào, với chiếc bụng trống chầu của Trúc bây giờ, nếu có suối tiên mà

chàng ta nhận lời đi lờ gập chằng, gập quý thì chiến đấu sao cho nổi để lấy nước suối đem về cho nàng đây. Thuần xem vậy vẫn còn phong dáng thanh lịch hơn Trúc rất nhiều, họa hoằn ra có thể hạ được chẳng tinh, khủng long chi chi đó. Lan man nghĩ về dòng suối thần tiên chợt Thu nhớ đến lời chồng nói về những thẩm mỹ viện Việt Nam và những nhận xét của mọi người về nàng hiện tại. Hơn bao giờ hết Thu biết, so với mọi người trang lứa mình vẫn còn đẹp, nét đẹp mệnh phụ phu nhân hay nói đúng hơn đó là nhan sắc của những ngày đầu thu lá mới chuyển màu vàng, màu đỏ để điểm tô nét thắm cho bầu trời đang mất dần tia sáng chói lọi của vàng dương mùa xuân, mùa hè nóng bỏng. Thu đã thấy những gì Thuần muốn, đó là sự công bằng của tạo hóa, sự biến chuyển của thời gian nhưng Thu không muốn nàng nằm trong chu trình vận chuyển đó, hoặc nếu chẳng đặng đừng thì nàng muốn mình chậm bước hơn mọi người dưới vận tốc tàn phá của vòng quay nhật nguyệt. Nàng có tiền, có tình và nàng muốn có cả sự trường tồn của nhan sắc, nhan sắc để hãnh diện với đời và cũng để giữ tình yêu của chồng cùng năm tháng. Ngày mai nàng sẽ đi viếng các thẩm mỹ viện tại Sài Gòn để dò hỏi khả năng làm việc và giá cả ra sao.

Những ngày sau đó, thay vì cùng Thuần đi theo những tuyến du lịch thăm mọi miền đất nước, Thu bắt chồng cùng nàng lặn lội đi từng thẩm mỹ viện để tìm nơi thích đáng "điều chỉnh" lại những vết tích của thời gian. Thương chiều vợ, và nhớ tại chính mình đưa ra ý kiến về chuyện sửa sắc đẹp nên Thuần bấm bụng "thấp tùng" vợ đi "thăm" mấy thẩm mỹ viện được biết bằng quảng cáo trên báo chí, TV hoặc qua sự giới thiệu của bạn bè. Sài Gòn chỉ hai mùa mưa nắng, ngày xưa họ cưới nhau vào tháng tám trời chuyển mùa mát mẻ, nhưng bây giờ cũng tháng đó, cả hai trở về vào thời điểm ngày nào trời cũng vẫn vũ đổ mưa. Trận bão số 5 đang tiến vào vịnh Bắc bộ, tạt ghé miền Trung, ảnh hưởng vào miền Nam bằng những cơn mưa sáng, mưa chiều tầm tã như tưới mát tình chồng vợ của họ sau ba mươi năm kết hợp mặn nồng. Nhưng bất cứ chuyện gì quá hạn cũng sinh những điều tai hại, cho dù đó là những tai hại nhỏ của cơn giận dữ thiên nhiên - nếu so với những tàn phá ở những miền ven biển Bắc và Trung, - khi nước sông, nước cống dâng ngập đầy đường phố. Sài Gòn bỗng chốc như biến thành một Venice của Ý, vậy mà Thuần vẫn cùng vợ đi hết ba thẩm mỹ viện với dù che, áo phủ mưa, taxi lồm bồm chạy nhọc nhằn khăn khó đôi khi tắt máy ngập

xăng giữa đường, những lúc như thế có một "Gondola" của Venise có lẽ cuộc di chuyển sẽ nhanh hơn. Sau gần một tuần xuôi ngược đũa giỡn với trời và nước, họ dừng chân ở một thẩm mỹ viện nổi tiếng nhất Việt Nam, có chi nhánh ở Hà Nội, dưới sự điều khiển của các bác sĩ thẩm mỹ Hàn - Việt. Gì chứ cái xứ Hàn quốc chuyện thẩm mỹ đã trở thành một thời thượng, các thiếu nữ hay nam nhân Hàn bây giờ đâu còn mắt một mí tí hí hay mũi xẹp lép, má dẹt mỏng như ngày xưa. Người Việt ta vốn để bắt chước thiên hạ, nhất là bắt chước những thứ vui chơi, làm đẹp, những năm đạn bom mù mịt còn có nào Thẩm Thúy Hằng, Diễm Thúy,... đi Nhật vun bồi nhan sắc, nay đất nước thanh bình thì chuyện canh tân thẩm mỹ chỉ là chuyện thường tình. Kỹ thuật y học tân tiến với dao kéo, silicon đã phù phép biến hóa Lộ Lem thành công chúa hay Trương Chi thành Phan An, Tống Ngọc. Ngày trước chỉ có phụ nữ mới chú ý đến chuyện sửa sang nhan sắc, nhưng bây giờ các đấng mày râu cũng bắt chước học câu nam nữ bình quyền, đòi được làm đẹp như ai. Đó cũng là điều rất tốt, tốt cho phù phiếm bên ngoài nhân dáng những ai muốn đổi thay hình dạng mẹ cha ban phát cũng như tốt cho những linh tinh khác như xã hội có thêm cơ sở mới để người dân có thêm công ăn việc làm, chính phủ có thêm nơi thu thuế... Chỉ phiền một điều là có những gia đình lương không đủ sống, nheo nhóc từng bữa kiếm ăn mà cũng có người - đa số là phụ nữ - chạy vay mượn nợ để đem tiền đóng góp cho các nhà làm đẹp đó với hy vọng sở hữu được một nhan sắc chói lòa hầu chen lấn vào những nơi có đèn màu chớp chóa của sân khấu, phim trường hay những hộp đêm với những người đàn ông sẵn sàng tung tiền như nước chỉ để mua một "cơn vui suốt sáng, trận cười thâm canh".

Cuối cùng thì địa điểm "canh tân" được Thu chọn tại thẩm mỹ viện X này, sau khi thỏa thuận các chi tiết để "chỉnh trang" như hút mỡ bụng, ủi da, bơm môi, cấy thêm tóc với giá cả "phải chăng" chỉ trên dưới khoảng ba ngàn Euro, Thu được hẹn ngày nhất định để được trở về thuở má hồng môi thắm ngày xanh năm nào. Thuần tuy không thích sự "trở về" với thời gian này nhưng cũng nén lòng chiều vợ, ba mươi năm tình nghĩa với sướng, khổ, ngọt, bùi bên nhau, sự thuận ý hôm nay ví cũng như nước suối thần tiên trẻ mãi không già chàng mang về tặng vợ làm quà kỷ niệm ngày cưới nhau.

Chỉ hai hôm nữa đến hẹn thì trời lại mưa gió dữ dội hơn những ngày trước, trường học đóng cửa, các công tư sở vài nơi khó khăn đi lại cũng

thưa vắng người, vợ chồng Thuần ngồi coi TV tại khách sạn trú ngụ để theo dõi tình hình giông bão khắp miền trên lãnh thổ Việt Nam. Những hình ảnh sụp đổ, cuốn trôi người và vật theo dòng nước, theo con giông phủ phàng đập vào mắt họ. Những gương mặt đen màu nắng cháy của người dân ven biển, những nét nhăn nheo, hốc hác của cụ già, trẻ em giữa đói khát và mất mát người thân. Nước sông, nước biển, nước mưa và nước mắt nạn nhân hòa trộn vào nhau, không có gì để gọi là đẹp trong thiên tai cả. Lời kêu gọi đồng bào cứu trợ cũng được loan truyền, những phái đoàn thiện nguyện đang lên đường cứu giúp, các danh sách đóng góp lá lành đùm lá rách được thành lập. Thu và Thuần lặng im coi TV, không ai nói với ai lời nào, hình như có một cái gì đang nổi lên trong đầu óc họ. Thuần chợt quay sang bảo vợ:

- Thôi mình tắt TV đi em. Mưa bão người ta chết chóc, khổ sở như vậy anh chẳng còn bụng dạ nào để coi gì nữa hết. Ngày một khi em nhập viện, xong việc rồi sẽ phải tịnh dưỡng ít nhất một tuần, để anh xem trong thời gian đó anh có thể làm gì đóng góp cho những người bị nạn được không? Người ta khổ quá, mình làm ngơ coi không được, dù sao anh cũng đã từng là bác sĩ cứu người.

Thu không nói gì, Thuần ngạc nhiên hỏi nàng:

- Em đang suy nghĩ gì vậy? Có nghe anh nói không?

- Em muốn hủy bỏ chương trình anh à.

- Chương trình nào? Chương trình sửa sắc đẹp của em à? Sao vậy? - Thuần sáng mắt hỏi vợ, giọng ngạc nhiên chen lẫn phần khời.

Thu đưa hai tay luồn vào tóc, ôm đầu, chậm rãi nói:

- Anh thấy không? Giông bão cuốn trôi không từ nan thứ gì hết, kể cả nhan sắc khuynh thành. Nếu giả dụ như bây giờ em đã đi làm đẹp lại rồi chúng ta du lịch ở những nơi trước khi có bão tố đi qua, biết đâu vì một tình huống nào đó em cũng bị cuốn hút đi mất thì sao?

Thuần cười giòn tan:

- Thì tiêu tùng đời em và tiêu cả tiền trả việc sửa sắc đẹp chứ sao. Ủa, sao em lại hỏi thế? Việc gì thay đổi ý em vậy?

- Anh nghĩ em không còn trái tim sao? Người ta khổ sở, thiếu cơm, thiếu áo trong khi em dùng cả ngàn Euro để chỉnh trang một nhan sắc đã về chiều, em nghe lương tâm không ổn anh à. Em

làm đẹp một phần vì muốn giữ hoà tình yêu của anh đó thôi.

Thuần bước đến bên vợ, dịu dàng xoa má nàng, giọng chàng cảm động:

- Vợ anh ngoan quá, vậy mà anh cứ tưởng em ích kỷ chỉ biết nghĩ đến mình thôi chứ. Em đừng lo, anh yêu em trước sau không đổi, chúng ta là vợ chồng bao nhiêu năm mà em vẫn lo nghĩ viễn vông thế sao? Theo tuổi đời, nếu em già xấu đi thì anh có trẻ hoài được đâu, luật tạo hóa, em biết điều đó mà. Tồn vài ngàn Euro để trẻ lại chỉ vài năm chứ không suốt cuộc đời, nước suối trường sinh không có trong thời buổi này, và lại nếu có, em thích sống trẻ đẹp mãi khi anh và các con chúng ta già, chết như mọi người được sao?

Thu lắc đầu, vùi mặt vào ngực chồng:

- Không, không, em không muốn thế, em muốn bình thường như mọi người, em muốn chúng ta lúc nào cũng đồng hành bên nhau. Số tiền dùng để sửa sắc đẹp, ngày mai mình dùng để cứu trợ nạn nhân bão lụt ghen anh.

- Em không sợ màu lá thu phai à?

- Em không muốn làm chiếc lá xanh giữa rừng lá úa nữa, trơ trọi lắm.

Thuần vuốt tóc vợ, mái tóc không còn óng mượt như ngày xưa, chàng âu yếm nói:

- Em đẹp lắm Thu à, không chỉ đẹp sắc, đẹp tình mà đẹp cả tâm hồn. Anh hạnh phúc có em là vợ, em biết không?

Vài ngày sau, bão tan, người ta thấy trong danh sách đóng góp cứu trợ có số tiền một ngàn Euro ghi tên vô danh trên báo Tuổi Trẻ. Thu và Thuần rồi cũng hết hạn visa, đang trên đường trở lại Ý. Những đứa con của họ đón họ ở phi trường Linate – Milano, chúng ôm hôn cha mẹ rồi ngắm nhìn Thu, đứa con gái út của nàng cười, nói:

- Đi chơi có một tháng mà con thấy má trẻ đẹp hơn ra.

Thuần đùa:

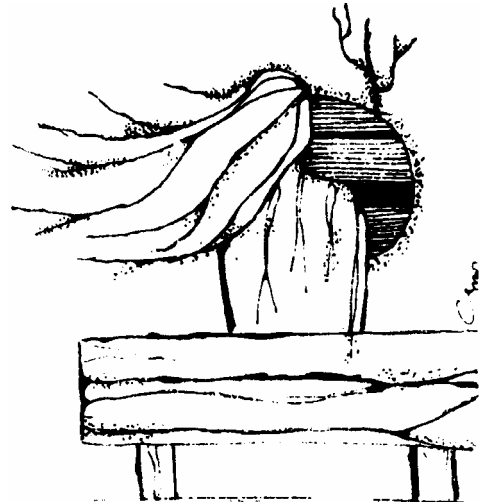
- Má tụi con là mùa thu quyến rũ của ba đó.

Tất cả lên xe về nhà, trời tháng chín vào thu, gió mát thổi hiu hiu, lá mới nhuộm vàng, nhuộm cam, nhuộm đỏ, cảnh sắc như tranh vẽ, như áo mới của thiếu phụ đài các kiêu sa, đẹp mặn mà, thanh khiết. Thu ngã người vào lưng ghế, mắt nhắm nhẹ, vắng vắng trong tai nàng tiếng cô giáo Lang ngày xưa đang kể đến đoạn nàng công chúa xin tiên nương xóa bỏ hiệu lực của nước suối thần trường sinh bất lão.

HUYỀNH NGỌC NGA

Torino, ITALIA - 14.10.2008

HUẾ VÀ NỖI NHỚ

• Nguyên Hạnh HTD

Quê quán tôi ở tận làng Nguyệt Biều, ngoại ô thành phố Huế, nơi nổi tiếng có những vườn thanh trà xanh um, trái ngọt.

Hơn 50 năm trên đất Việt, tôi đã sống hơn 30 năm trên đất Huế, uống nước sông Hương hai mùa mưa nắng, ăn cơm gạo de An Cựu. Mùa hè tắm biển Thuận An, mùa xuân ngắm hoa đào trên chùa Từ Hiếu, mùa đông vẫn dầm mưa qua đò Thừa Phủ; chưa kể tiếng thông reo trên đồi Thiên An, tiếng ve sầu rả rích trên các tầng cây dọc con đường vào Thành Nội. Còn nữa, màu hồng, màu trắng của hoa sen hồ Tịnh Tâm, màu đỏ rực của phượng vĩ mùa hè. Tôi là dân Huế chính cống, Huế chạy, "mô - tê - răng - rứa" tôi nói không sai một chữ. Cũng có thể máu huyết tôi thấm đậm hương vị quýt Hương Cần, thanh trà, nhãn lồng Nguyệt Biều, mít Kim Long, dâu Truồi ngọt lịm...

Ai đã trải qua tuổi thanh xuân ở Huế, không thể nào quên được các đoạn đường, khúc quanh ngã rẽ: bún bò mù Rớt, bánh bèo Tây Thượng, bánh khoai cầu Đông Ba, chè bắp Cồn Hến, bánh ướt thịt nướng Kim Long, cơm Âm Phủ. Còn rất nhiều thứ để nhớ; những đêm trăng với mùa hoa lài, hoa dạ lý hương, hoa hoàng lan, nguyệt quế. Những hương vị đó luôn luôn phảng phất, lẫn quất trong tôi làm nên nỗi nhớ trong những giấc ngủ mộng mị, mơ hồ...

Ký ức tôi thường đọng lại ở đó, nơi ngôi trường cũ, nơi có những tường hồng nép mình bên những hàng phượng già gần gốc.

Trường tôi cách trường Quốc Học bởi con đường Nguyễn Trường Tộ nhưng nổi tiếng nhờ

con đường trước mặt mà nhạc sĩ Trịnh Công Sơn gọi là đường Phượng. Con đường đó mỗi khi đổ rục hoa Phượng, báo hiệu hè về là lúc phải chia tay, bởi thế "em đi về cầu mưa ướt áo" vì "đường phượng bay mù không lối vào" và "hàng cây lá đan gần lấy nhau" (Mưa hồng).

Người con gái mong mưa trở lại để được tự trường dù mưa lạnh buốt giá, dân Huế vẫn sống đẹp, sống mộng mơ, sống còn để lớn lên, sống vượt cái nghèo, cái đói, cái ảm thấp thiếu thốn, vượt thời gian, không gian. Thành phố Huế nghèo nàn nhưng vẫn hùng tráng như mẹ Âu Cơ dặt 50 con về biển, bằng cơm mem, tần tảo đưa con đến bến bờ.

Tôi đã đi qua cầu Tràng Tiền mỗi ngày:

*"Cầu Tràng Tiền 6 vại 12 nhíp
Anh qua không kịp tội lỗi em ơi
Chẳng thà chẳng biết nhau thôi
Biết rồi mỗi đứa mỗi nơi thêm buồn".*

Nhưng ấn tượng về Huế vẫn là những ngôi chùa. Huế có rất nhiều chùa nhưng tôi thường thích đi chùa Báo Quốc, chùa Từ Đàm, chùa Thiên Mụ. Huế có niềm vinh dự là chính trên mảnh đất nhỏ hẹp này có một số lượng chùa nhiều nhất so với bất cứ một địa phương lớn nhỏ nào trên toàn lãnh thổ Việt Nam.

Những người mệt mỏi vì cuộc đời, đến chùa để tìm một chút tĩnh tâm, thư giãn đầu óc, những Phật tử Huế đi xa, giờ đây có dịp về thăm quê, tìm về chùa để nhớ lại những kỷ niệm êm đềm của một thời xa vắng.

Chùa Thiên Mụ

Được tạo dựng trên đồi Hà Khê trên một khoảnh đất bằng phẳng hình chữ nhật diện tích khoảng 6 mẫu, cách trung tâm thành phố Huế 5 km về phía tây thuộc địa phận xã Hương Long. Chùa được bao quanh bằng khuôn tường xây đá hai vòng trong và ngoài.

Thiên Mụ là ngôi chùa lịch sử với kiến trúc đồ sộ và cũng là ngôi chùa đẹp nhất Huế. Theo

truyền thuyết khi xưa nơi đây ban đêm thường có một bà lão mặc áo đỏ, quần lục xuất hiện trên đồi, phán rằng "Rồi đây sẽ có một vị chân chúa đến lập chùa để tụ linh khí, làm bền long mạch cho nước Nam hùng mạnh". Quả nhiên sau này chúa Nguyễn Hoàng - vị chúa Nguyễn đầu tiên ở Đàng Trong trên đường vào Nam trấn thủ xứ Thuận Hóa và Quảng Nam; trên đường rong ruổi Ngài bắt gặp một ngọn đồi nhô lên bên dòng sông Hương uốn khúc, thế tựa như hình một con rồng đang quay đầu nhìn lại. Đồi có tên là Hà Khê và chùa được chúa Nguyễn Hoàng cho khởi lập chính thức vào năm 1601, đặt tên là Thiên Mụ.

Ngày nay chùa vẫn còn huy hoàng tráng lệ, chính nhờ công lao trùng tu và xây dựng của Hòa Thượng Thích Đôn Hậu. Hòa Thượng đã hứng chịu bao gian nguy trước sức phá hoại của bạo lực qua bao cuộc chiến tranh ác liệt và nhờ đó mà Thiên Mụ đã trở lại tốt đẹp như xưa. Bây giờ đương kim Trụ trì chùa là Hòa Thượng Thích Trí Tự.

Đến với Thiên Mụ, du khách không khỏi cảm kích trước vẻ đẹp thiên nhiên, trước công trình đời xưa để lại với ngọn tháp hùng vĩ đứng soi mình trên dòng Hương Giang duyên dáng. Nơi đây qua bao thế kỷ, sớm chiều tiếng chuông chùa ngân nga vang vọng cùng với khói hương ngào ngạt tỏa ra giữa thình không vắng lặng đã hấp dẫn và làm say đắm biết bao lòng người xứ Huế. Khó ai có thể quên được chùa Thiên Mụ cùng với tiếng chuông từ bao đời đã đi vào ca dao, để lại trong lòng người xứ Huế và bạn bè gần xa thiết tha với Huế:

*"Gió đưa cành trúc la đà
Tiếng chuông Thiên Mụ canh gà Thọ Xương"*

Chùa Báo Quốc

Tọa lạc trên đồi Hàm Long thuộc địa phận phường Phường Đúc, phía đông giáp đường

Phan Thanh Giản, phía tây giáp thôn Lịch Đợi, phía nam giáp thôn Trường Giang, phía bắc là nhà ga Huế.

Chùa xây theo kiểu chữ khẩu, ở giữa sân rộng có nhiều loại chậu cảnh và phong lan. Chùa do Hòa Thượng Giác Phong khai sáng vào cuối thế kỷ 17, chùa xưa có tên là Hàm Long Thiên Thọ Tự. Ban đầu chùa cũng chỉ là một ngôi thảo am về sau dần dần được tu sửa và xây dựng quy mô hơn.

Năm 1940, trường Cao Đẳng Phật Học được mở tại chùa Báo Quốc do cố Tăng Thống đại lão Hòa Thượng Thích Tịnh Khiết làm Giám Đốc. Báo Quốc đã trở thành một trung tâm đào tạo Tăng tài cho đến ngày nay. Vị Cao tăng có công lao trong việc trùng tu tái thiết chùa Báo Quốc sau cái giai đoạn khói lửa gần đây là Hòa Thượng Thích Trí Thủ. Ngài vừa là Giám đốc Phật học đường vừa là Trụ trì chùa Báo Quốc.

Báo Quốc là một ngôi chùa cổ ở vị trí trung tâm thành phố, được nhiều người biết đến. Từ nhiều năm nay, chùa đã hấp dẫn và thu hút được đông đảo du khách gần xa, trở thành một trung tâm du lịch của thành phố Huế. Đương kim Trụ trì là Hòa Thượng Thích Đức Thanh.

Chùa Từ Đàm

Tọa lạc trên một khoảng đất cao rộng, bằng phẳng thuộc địa phận phường Trường An cách trung tâm thành phố Huế 2 km về hướng nam. Mặt chùa hướng đông nam, trước có núi Kim Phụng, bên trái có chùa Linh Quang và nhà thờ cụ Phan Bội Châu, phía sau có chùa Thiên Minh. Đặc biệt trong sân chùa có cây Bồ Đề quanh năm tỏa bóng mát. Đây là cây Bồ Đề được chiết ra từ cây Bồ Đề nơi Phật đản đạo do bà Karpeies, Hội trưởng Hội Phật học Pháp thành từ Ấn Độ qua tặng Việt Nam và được trồng vào năm 1936.

Trong chánh điện có pho tượng lớn, Đức Phật Thích Ca Mâu Ni ngồi trên tòa sen. Chùa Từ Đàm thờ độc tôn, cách bài trí và thờ tự trong điện có phần đơn giản so với các ngôi chùa khác ở Huế.

Chùa Từ Đàm do Hòa Thượng Minh Hoảng Tử Dung sáng lập. Mặc dù không phải là ngôi chùa vào loại cổ nhất Việt Nam nhưng Từ Đàm đã được nhiều người ở khắp đất nước biết đến do vai trò quan trọng của chùa trong công cuộc chấn hưng và phát triển của Phật Giáo Việt Nam và các cuộc đấu tranh vì hòa bình và tự do tín ngưỡng. Chùa còn là trụ sở của Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam thuộc tỉnh Bình Trị Thiên do Hòa Thượng Thích Thiện Siêu trụ trì ngày trước. Ngày nay Trụ trì là Hòa Thượng Thích Hải Ấn.

Đối với mỗi chúng ta, nhất là người con xứ Huế thì Huế đâu chỉ là địa danh lịch sử, đâu chỉ là những con đường, những dòng sông, đâu chỉ là những Kim Long, Đại Lược, Bao Vinh, Vỹ Dạ, Gia Hội, Kê Vạn... mà còn là những nhịp cầu, hàng phượng, bến đò, góc thành cổ, công viên; những gì thật thân thương, mộc mạc qua những xóm nghèo; những gánh bún bò buổi sáng, những tiếng rao hàng đặc sệt Huế, những tà áo trắng buổi tan trường...

Huế vẫn còn trong hình bóng của một cô chèo đò trên sông Hương, tối tối chờ một vì sao mượn từ trời sao xứ Huế và chờ cả tiếng hò của cô.

Thuyền xuôi dòng. Cái tỉnh lặng nên thơ giữa trời nước mênh mông êm ả ngự trị chỉ còn ta với ta. Chỉ có Huế ngày nào có được giây phút tuyệt vời lặng lẽ mênh mang. Xa Huế đã bao lâu, chuyển đổi đến bao miền, hoa lau cũng nhiều lần trở lại với mắt nhìn ở một chốn nào đó, nhưng không một lần tìm thấy lại nét thủy mạc của bờ lau bên dòng nước biếc của những ngày áo trắng lang thang. Nỗi nhớ quê vì vậy cứ canh cánh bên lòng!

Tất cả phong cảnh Huế, tình cảm Huế sau bao thay đổi của cuộc đời, có thể phần nào Huế và tâm tình không còn trọn vẹn như xưa nhưng mãi mãi người đi xa Huế vẫn luôn luôn hướng về quê xưa với tình Huế với vợ trong lòng!

Sở phận đã đưa tôi xa Huế, càng ngày càng thấy ngày về mơ hồ xa ngút... và lòng luôn cảm thấy u hoài vì mãi hơn mấy chục năm rồi, gia tài của Mẹ để lại cho con vẫn chỉ là một nước VIỆT buồn!!

• **Nguyễn Hạnh HTD**

Tháng 9/2019

(Viết về quê hương)

THÀNH TÍCH TẶNG ĐẢNG NGÀY 02.09

• Tích Cốc Ngô Văn Phát

Ngày 02.09.2019, đảng Việt cộng đã long trọng, tưng bừng cử hành lễ mừng ngày Quốc Khánh (cướp chánh quyền) lần thứ 74 (02.09.1945 – 02.09.2019).

Nhân dịp này, Tích Cốc muốn tặng cho đảng Việt cộng một trong muôn ngàn thành tích mà đảng đã gây ra cho nhân dân miền Nam trong suốt cuộc trường chinh xuyên rừng, xẻ dọc Trường Sơn cưỡng chiếm miền Nam. Thành tích đó là:

„Pháo kích vào trường Tiểu học Cai Lậy“

Ngày **09.03.1974**, Việt cộng dùng súng cối 82 ly pháo kích vào trường Tiểu Học Cai Lậy, tỉnh Định Tường, Tiền Giang (quê của Tích Cốc) lúc 14 giờ 55 đúng vào lúc các em trong giờ ra chơi, giết chết 29 em học sinh và 55 em khác bị thương nặng nhẹ.

Để chạy tội, đảng Việt cộng đã cho ghi thành tích dã man này vào cuốn lịch sử anh hùng của đảng với câu: **„Cứu cánh biện minh cho phương tiện“** với ngụ ý là cứ dùng mọi phương cách để đạt được mục đích tức là cướp chánh quyền (cứu cánh) cho dù những phương tiện đó có độc ác, tàn bạo, dã man đến đâu không cần quan tâm.

Theo sự nhận xét của Tích Cốc, đây là một trong muôn ngàn phương tiện độc ác, vô nhân, dã man mà người cộng sản dùng là pháo kích giết chết học sinh bé nhỏ, vô tội, trước là để áp đảo tinh thần người dân miền Nam, sau là để đạt cho bằng được cái cứu cánh là dọn đường cho việc cướp chánh quyền miền Nam vào ngày 30.04.75.

Xin quý vị độc giả hãy ngậm ngùi đốt nén hương lòng, nhỏ đôi dòng lệ đọc lại bài thơ „**Sân Trường Cai Lậy**“ của thi sĩ Ngô Văn Thọ:

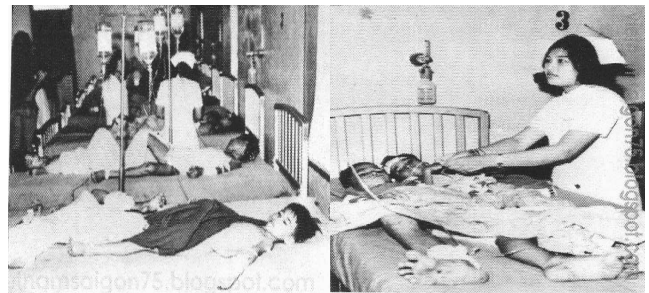

*Tôi vẫn nhớ buổi kinh hoàng Cai Lậy
Giặc pháo vào trường học lúc giờ chơi
Tuổi thơ ngây đang đùa giỡn vui cười*

Nằm phơi xác miêng còn trơ viên kẹo

*Tôi thấy những người mẹ đi lều đẽo
Quanh ngôi trường tìm nhặt mớ thịt xương
Gỡ tóc tai, lẩn máu dính trên tường
Của hai mươi chín thiên thần bé bỏng*

*Tôi đã thấy hai hàng lệ nóng
Chảy không ngừng trên gương mặt xanh xao
Của người mẹ buồn héo hắt khổ đau
Nhận xác con nhờ áo lem mực tím.*

Vụ thảm sát các em học sinh trường Tiểu Học Cai Lậy đã làm bàng hoàng chấn động, gây công phẫn lẫn thương đau trong dân chúng lúc bấy giờ, nhưng không được thế giới và nhiều người biết đến. Ngay cả những hình ảnh bị thảm sát cũng bị giới truyền thông quốc tế ém nhẹm không đưa lên báo chí. Tại sao? Tại vì trong cuộc chiến Quốc-Cộng, miền Nam bị Bắc cộng cưỡng chiếm một phần lớn là do những tên phóng viên ngoại quốc phản chiến bất lương. Chúng nó thò tay mặt, đặt tay trái nhận tiền của cộng sản, nên hình ảnh và bài viết chúng nó đưa lên đều có lợi cho cộng sản. Như chuyện ở Mỹ Lai, vì Việt cộng lấy dân làm bia đỡ đạn, núp trong nhà dân chúng bắn vào quân đội Mỹ, do đó Mỹ mới phản kích bắn nhằm vào thường dân, nhưng phóng viên chỉ tường thuật việc Mỹ bắn giết dân, chớ không nêu lên cái “nhân” là tại Việt cộng núp trong nhà dân bắn Mỹ. Chuyện Tướng Loan bắn

tên Đại úy đặc công cs Nguyễn Văn Lém tự bầy Lốp, mà trước đó mấy tiếng đồng hồ, tên này đã giết chết gần hết gia đình Trung tá Thiết Giáp Nguyễn Tuấn gồm 7 người, trong đó có bà mẹ già 80 tuổi, chỉ còn một đứa con trai 09 tuổi duy nhất tên Nguyễn Tử Huấn thoát chết nhờ đêm đó nó ngủ ở nhà đứa bạn.

07 Linh Cữu của gia đình Trung Tá Tuấn bị tên đặc công bầy Lốp giết vào Tết Mậu Thân 1968 để dâng thành tích lên đảng!!!

Tháng 04.75, cháu bé đi cùng với gia đình người Chú qua Mỹ. Một đứa bé mồ côi, cháu tự phần đầu vươn lên từ thảm kịch để trở thành Đại Tá Hải Quân và sẽ là Phó Đề Đốc trong nay mai, vì vừa rồi Tổng Thống Mỹ Donald Trump đề nghị thăng cấp Phó Đề Đốc.

Lịch sử thường xảy ra những sự bất ngờ. Có những bất ngờ bi thảm; nhưng cũng có những bất ngờ hùng tráng. Riêng trường hợp gia đình Trung Tá Tuấn đã nhận lãnh cả hai, vừa bi thảm vừa hùng tráng!!

Nền cờ của đảng cộng sản nào cũng lấy màu đỏ biểu tượng cho máu, Việt Nam cũng vậy. Cho nên khi đảng Việt cộng tràn đến đâu là đâu rơi, máu đổ đến đó. Sau khi cướp được chánh quyền miền Nam, quyền lực nằm trên đầu súng, đảng bắt đầu cướp đoạt tài sản, nhà cửa, đất đai của người dân. Khi người dân đã bị cướp đến cạn tài ráo máng, không còn gì để cướp được nữa thì đảng chuyển sang buôn dân bán nước.

Dãi đất hình chữ **S** của Tổ Tiên, là quê Cha, đất Mẹ đã đổ biết bao nhiêu xương máu dựng nên, đã và đang bị đảng cắt từng mảnh dâng lên cho Tàu cộng, kẻ thù truyền kiếp của dân tộc như:

- Ải Nam Quan, suối Phi Khanh, Bản Giốc...
- Khu kinh tế Vũng Áng giao cho công ty Hưng Nghiệp Formosa xây dựng nhà máy liên hợp luyện gang thép và cảng nước sâu ở Sơn Dương.

- Dâng Tây Nguyên cho Tàu cộng trọn quyền khai thác Bau-xít.
- Giao quyền khai thác rừng đầu nguồn.
- Đông Đô Đại Phố tỉnh Bình Dương.
- Ba Đặc Khu Vân Đồn thuộc Quảng Ninh, Bắc Vân Phong thuộc Khánh Hòa, Phú Quốc thuộc Kiên Giang.
- Gần 1,4 tỷ dân Tàu được đảng VC cho phép vào Việt Nam không cần chiếu khán. Do đó phổ tàu xuất hiện ngày một nhiều từ Bắc vào Nam. Hiện giờ, nhà nước Việt cộng không biết có bao nhiêu triệu người Tàu đang cắm dùi lậu ở ba miền đất nước.

Từ ngày 08.07 đến 12.07.2019, mục Chủ Tịch Quốc Hội, Nguyễn Thị Kim Ngân cùng đoàn tùy tùng đi châu Tập Cận Bình để tuân hành mạng lệnh Thiên Triều giao cho công việc xây dựng và thiết kế đường cao tốc Bắc Nam, và ba Đặc Khu Vân Đồn, Bắc Vân Phong, Phú Quốc (mặc dù Quốc Hội chưa biểu quyết thông qua luật).

Toàn bộ duyên hải Việt Nam như cảng Hải Phòng, Đà Nẵng, Quy Nhơn, Vân Phong, Phú Quốc, cùng với con đường cao tốc Bắc Nam sắp được xây dựng, hình thành một "Vành Đai, một Con Đường" (One Belt, One Road) xuất phát từ Tàu cộng để đi qua các nước Đông Nam Á và thế giới. Việt Nam sẽ thật sự biến thành một tỉnh nhỏ của Tàu !!!

Người dân trong nước hiện nay đang rĩ tai với nhau rằng ngày 02.09 là ngày **QUỐC NHỤC** chứ không phải là ngày **QUỐC KHÁNH !!!**

Số phận người Việt sau khi bị mất nước sẽ ra sao?

1- Công an, bộ đội: Đây là hai thành phần quan trọng mà Tàu cộng cần phải tước khí giới trước tiên, sau cưỡng bức họ sang trấn thủ ở Mãn Châu, Nội Mông, Tân Cương, Tây Tạng thay lính Tàu để đánh nhau bỏ thầy ở đó.

2- Đảng Việt cộng: Bị giải tán, cho ngồi chơi xơi nước. Ai chống đối sẽ bị giải về Tàu giam giữ. Ai đã thân phục, làm tay sai cho Hán như Phú Trọng, Kim Ngân, Xuân Phúc v.v... thì được tạm thời cho giữ chức vụ Thái thú hạng 2. Vì trên họ còn có một tên Hán chánh trị viên theo dõi sát nách mọi hành động của những tên phản quốc này. Vì sao phải theo dõi? Vì đất nước của chúng nó, nơi chúng nó được sanh ra và lớn

lên nhờ ngọn rau nuôi dưỡng, tấc đất dung thân; nơi Tổ Tiên, Ông Bà, Cha Mẹ của chúng nó đã đổ biết bao nhiêu xương máu để dựng nên mà chúng nó còn bán, thì làm sao tin được chúng nó.

Vết nơ làm nhục nhã gia phong, lấy hết nước biển Đông cũng không sao rửa sạch. Sách sử sẽ ghi tên những kẻ phản quốc, rước voi về giày Mả Tổ để lưu lại cho ngàn năm sau hậu thế mìa mai, khinh bỉ !!!

3- Phụ nữ Việt: Gồm có mẹ, vợ, con của đảng viên, bộ đội, công an v.v... sẽ bị cưỡng bức lấy người Hán, trước là để giải quyết nạn trai thừa, gái thiếu ở bên Tàu, sau là để đồng hóa người Việt trở thành người Hán như ở Mãn, Mông, Tân Cương và Tây Tạng hiện nay.

4- Đàn ông, thanh niên: Một số lớn sẽ bị cưỡng bức đi các vùng kinh tế với bốn mùa nắng cháy, cỏ khô (như đảng Việt cộng đã từng làm đối với dân miền Nam sau 30.04.1975), đày đến các xí nghiệp của Tàu ở trong nước hay ở bên Tàu làm việc như nô lệ v.v....

5.- Người trí thức Việt và Tướng Tá: Bị tập trung trong các trại cải tạo, bị bỏ đói, cưỡng bức học chủ thuyết và đường lối của đảng CSTQ như đảng CSVN đã từng hành động đối với Quân Cán Chính miền Nam sau 30.04.75, nhưng tàn ác, dã man, mọi rợ gấp trăm ngàn lần hơn Việt cộng.

LỜI CUỐI

Tích Cốc xin lặp lại hai câu thơ của thi sĩ Vũ Hoàng Chương để nhắc nhở quý Anh Chị Em ở trong cũng như ở ngoài nước luôn luôn ghi nhớ năm lòng để tự động viên tinh thần, làm kim chỉ Nam, làm hành trang mang theo trên con đường đấu tranh giải thể chế độ độc tôn, độc tài, tham nhũng, hèn với giặc, ác với dân để thành lập một chế độ thật sự Tự Do Dân Chủ với Đa Đảng, Đa Nguyên, Tam Quyền phân lập

**Trả ta sông núi muôn đời trước
Không đòi ai trả núi sông ta.**

Chỉ có **TỰ DO DÂN CHỦ** mới đoàn kết được toàn dân, mới phục hồi lại được tinh thần Hội Nghị Diên Hồng, mới tổng cổ được Hán cộng xâm lăng, mới thoát được nạn Bắc thuộc lần thứ 5.

Mong lắm thay.

Laatzen ngày 21.09.2019

Tích Cốc Ngô Văn Phát

cựu tù nhân "cải tạo" ở Hoàng Liên Sơn-Bắc Việt

“ TRÚC RỪNG KHÔNG GHI HẾT TỘI
NƯỚC BỂ KHÔNG RỬA SẠCH MÙI ” (*)

“ Cách mạng” hết thời, đảng đi buôn
Sợ dân lật tẩy đảng đổi tuồng
Đến lúc đảng giàu dân sức tỉnh
Tớ thành triệu phú, chủ mặt luôn

Mảnh đất bao đời của Cha, Ông
Đã đổ mồ hôi tốn lắm công
Bỗng nhiên đày tớ ghi hiến pháp
Tớ thì được bán, Chủ thì không

Khéo khen dân Việt sức hơn người
Đảng dùng xuất cảng khắp nơi nơi
Lao động sợ cười thêm “hợp tác”
Tính ra một vốn bốn, năm lời

Trước kia đảng xúi chống „ Miền Tàu”
Ngày nay đảng lại thích„ Tiền Mao”
Bởi lẽ „đảng ta” đang đuổi sức
Chẳng còn phất nổi lá cờ sao

Vì không phất nổi, bắt dân cầm
Đảng bận hai tay dặt ngoại xâm
Vân Đồn, Phú Quốc, Vân Phong đó
Đảng sẵn sàng nhường chín chín năm

Đất nước giờ đây rách tả tơi
Rách từ miền núi tới biển khơi
Tài nguyên bòn rút đà cạn kiệt
Nô lệ cháu con ắt suốt đời

Cụ Nguyễn Trãi ôi ! Cụ Nguyễn ôi !
Tội ác muốn ghi khó quá rồi
Rừng kia chúng phá đâu còn trúc
Biển Đông cá chết nước nặng mùi

● **Trần Thế Thi**

(*) Bình Ngô Đại Cáo của Nguyễn Trãi.

TỘC PHẠM QUẾ SƠN VỚI CÔNG CUỘC MỞ CÕI VỀ PHƯƠNG NAM

• Châu Yến Loan

Nước ta ở vào địa thế phía Đông là biển cả bao la, phía Tây là dãy Trường Sơn trùng điệp, còn phương Bắc thì tiếp giáp với Trung Hoa, một quốc gia rộng lớn, hùng mạnh đã biết bao phen xâm chiếm nước ta, vì vậy dân tộc ta không còn sự chọn lựa nào khác hơn là phải nỗ lực tiến về Nam để tồn tại và phát triển. Trong các đợt mang gươm đi mở cõi, tộc Phạm có nhiều vị tướng tài giỏi, những nhà cai trị lỗi lạc đã giúp các vương triều hoàn thành sứ mạng lịch sử vĩ đại này.

Thủy tổ của họ Phạm Đồng Tràm - Hương Quế là **Phạm Nhữ Dực**, con trai thứ năm của danh tướng Phạm Ngũ Lão người làng Phù Ủng, huyện Mỹ Hào thừa tuyên Hải Dương. Sau đó tổ tiên chuyển vào sống ở xã Lỗ Huyền, huyện Lôi Dương, thừa tuyên Thanh Hóa. Đến đời Phạm Nhữ Dực lại vào sinh sống ở làng Đồng Tràm, lộ Thăng Hoa (nay là xã Hương An, huyện Quế Sơn, tỉnh Quảng Nam).

Phạm Nhữ Dực làm quan dưới thời Trần và Hồ, ông đã nhiều lần cầm quân đánh tan quân Chiêm sang xâm lấn nước ta.

Năm Canh Thân (1380), quân Chiêm Thành tấn công Nghệ An, vua Trần Nghệ Tông cử Lê Quý Ly (Hồ Quý Ly), Đỗ Tử Bình và Phạm Nhữ Dực đem binh chống giữ, quân Chiêm đại bại ở sông Ngu (tức sông Lạch Trường ngày nay) phải rút về.

Năm Nhâm Tuất (1382), quân Chiêm lại tấn công Thanh Hóa, Lê Quý Ly và Phạm Nhữ Dực vây đánh, quân Chiêm phải tháo chạy.

Năm Tân Mùi (1391) quân Chiêm xâm phạm Hóa Châu, vua Trần Nghệ Tông cử Lê Quý Ly và Phạm Nhữ Dực chặn đánh quân Chiêm.

Thời vua Trần Thuận Tông (1388-1398), Phạm Nhữ Dực được phong chức Hậu quân Trung đô Dực Nghĩa hầu.

Năm Nhâm Ngọ (1402) dưới triều Hồ Hán Thương, Phạm Nhữ Dực cùng Đỗ Mẫn và Nguyễn Cảnh Chơng đem quân đi đánh Chiêm Thành. Vua Chiêm phải dâng đất Chiêm Động (nam Quảng Nam) và Cổ Lũy (Quảng Ngãi) để cầu hòa. Họ

Hồ chia đất mới chiếm thành 4 châu: Thăng, Hoa, Tư, Nghĩa. Năm Quý Mùi (1403), Hồ Hán Thương phong Phạm Nhữ Dực làm Chánh Đô An vũ sứ và Nguyễn Cảnh Chơng làm Phó Đô Tổng binh ở lại cai quản châu Thăng Hoa đưa di dân các tỉnh Thanh, Nghệ, Tĩnh vào khai khẩn đất hoang, sinh cơ lập nghiệp và vỗ an người Chiêm. Năm Đinh Hợi (1407) quân Minh sang xâm chiếm nước ta bắt cha con Hồ Quý Ly đem về Tàu, người Chiêm nhân cơ hội đó lấy lại phần đất đã mất, Phạm Nhữ Dực cùng con là Phạm Đức Đề chống lại quân Chiêm.

Hai năm sau, Phạm Nhữ Dực qua đời vào ngày mồng 4 tháng 10 năm Kỷ Sửu (1409), ông được an táng tại làng Đồng Tràm, phủ Thăng Hoa (nay là xã Hương An, huyện Quế Sơn).

Thời Hồ Hán Thương ông được phong chức Hậu quân Trung Đô Nam Dinh vũ trấn, Dực Nghĩa hầu

Chúa Hiền Nguyễn Phúc Tần, sau khi chiếm Ninh Thuận, thành lập Dinh Thái Khang, nhớ ơn những người tiên phong khai phá phương Nam, đã truy phong Phạm Nhữ Dực là Thượng đẳng thần.

Mộ của Phạm Nhữ Dực ở Đồng Tràm

Con cả của Phạm Nhữ Dực là **Phạm Đức Đề**, làm quan triều Hồ Hán Thương, được phong tước Đinh Thượng Hầu. Ông có công giúp thân phụ Bình Chiêm, di dân khai phá vùng đất mới và xây dựng cơ sở tộc Phạm tại làng Đồng Tràm.

Khi Chiêm Thành chiếm lại đất, Phạm Đức Đề cùng Nguyễn Cảnh Chơng đánh quân Chiêm, nhưng quân ít thế cô không chống nổi. Nguyễn Cảnh Chơng rút quân về Nghệ An gia nhập lực lượng kháng Minh của Giản Định Đế, còn Phạm Đức Đề bị quân Chiêm truy lùng ráo riết phải đổi tên họ, chạy ra vùng An Trường (Bắc Quảng Nam) để ẩn náu.

Con trai lớn của Phạm Đức Đề là **Phạm Nhữ Dự**. Khi Bình Định Vương Lê Lợi khởi nghĩa chống quân Minh, ông từ An Trường đem quân ra giúp Lê Lợi. Ông được phong Cao Thọ Tập phước Hầu, được lưu trấn quản lãnh phủ Thăng Hoa. Hai năm sau thì ông bị bệnh mất ngày 19 tháng 12 năm Canh Dần (1410), an táng tại làng Hiền Lương (nay là xã Bình Giang, huyện Thăng Bình). Bình Định Vương Lê Lợi thương tiếc tặng ông 2 câu đối:

*"Thiên địa thử gian hoàn cự vật
Giang sơn chung cổ biểu tiền công"*
(Trời đất khoan này hoàn vật cũ
Nước non muôn thuở rạng công xưa)

Đến đời Cảnh Hưng năm thứ 2 (1741), khâm phong là "Cao Thọ Tập Phước Hầu, Phạm Phủ quân", Thụy phong "Đại khai tiên chỉ thần".

Sau khi ông Phạm Nhữ Dự mất, trưởng nam là Phạm Nhữ Tăng dời cơ chỉ tộc **Phạm Nhữ** lên làng Hương Ly (nay là làng Hương Quế, xã Quế Phú, huyện Quế Sơn) định cư và làm tiên hiền tộc Phạm gốc tại Hương Quế.

Phạm Nhữ Tăng là một nhân vật lịch sử lỗi lạc của họ Phạm dưới thời vua Lê Thánh Tông. Ông đã có nhiều đóng góp lớn lao trong chiến dịch Bình Chiêm và di dân, mở mang bờ cõi phía Nam.

Phạm Nhữ Tăng sinh năm Tân Sửu (1421), thời Minh thuộc. Năm Đại Hòa thứ ba (Ất Sửu 1445) thời Lê Nhân Tông, ông thi đỗ Đệ nhị Điện Hoảng Từ khoa được phong làm Thái Bảo kiêm Tri quân Dân chính sự vụ. Năm Quang Thuận thứ bảy (Đinh Hợi 1467) được ban sắc Phụ chánh Tham tướng phủ, Quảng Dương Hầu Bình Chương quân quốc trọng sự. Tháng 8 năm Canh Dần (1470) vua Chiêm Thành là Bàn La Trà Toàn đem quân tấn công châu Hóa. Thủ ngữ Kinh lược sứ Thuận Hoá là Phạm Văn Hiến chống không nổi bèn dồn hết dân vào thành để cố thủ và cấp báo về triều đình. Ngày mồng 6 tháng 11 vua Lê Thánh Tông xuống chiếu thân chinh đi đánh Chiêm Thành.

Phạm Nhữ Tăng được sắc phong làm Trung quân Đô thống lãnh ấn Tiên phong thượng đại kỳ thêu bốn chữ "Bình Chiêm hưng quốc". Vua Lê Thánh Tông ngự giá thân chinh theo sau.

Ngày mồng 2 tháng Giêng năm Tân Mão (1471) vua vào tới Thuận Hóa cho quân ra biển tập thủy chiến rồi sai thổ tù ở Thuận Hóa là Nguyễn Vũ vẽ bản đồ của Chiêm Thành dâng lên cho vua. Ngày mồng 6, đội quân của tướng Càng Viễn vượt qua đèo Hải Vân tấn công phòng tuyến

Cu Đê, bắt sống tướng Chiêm là Bồng Nga Sa. Ngày mồng 7 tháng 2, Phạm Nhữ Tăng chỉ huy đại quân bao vây Chiêm Động và Cổ Lũy tướng chỉ huy là Bàn La Trà Toại đại bại, phải chạy trốn.

Ngày 27 tháng 2 vua thân đem đại quân đánh phá thành Thị Nại, ngày 28 tháng 2, quân ta vây thành Trà Bàn (kinh đô của Chiêm Thành) Ngày 1 tháng 3 năm Tân Mão (1471), hạ thành Trà Bàn, bắt sống vua Chiêm là Bàn La Trà Toàn đưa về nước cùng 30.000 quân sĩ và 50 người trong hoàng tộc bị bắt làm tù binh.

Công cuộc bình Chiêm của vua Lê Thánh Tông thắng lợi là một chiến công hiển hách trong lịch sử oai hùng của Đại Việt. Với chiến thắng này, nhà vua không những thực hiện được ý định khôi phục bốn châu Thăng, Hoa, Tư, Nghĩa, chấm dứt nạn binh đao, đem lại cuộc sống bình yên cho nhân dân, mà còn mở rộng biên cương đến miền Vijaya, tức là phủ Hoài Nhơn (ngày nay là Bình Định). Từ đây nước Chiêm Thành suy yếu không có khả năng quấy phá, xâm lược phía Nam nước ta như trước.

Tháng 6 năm 1471, vua Lê Thánh Tông lấy ba phủ Thăng Hoa, Tư Nghĩa và Hoài Nhơn lập thành đạo thứ mười ba là Quảng Nam Thừa tuyên đạo, sáp nhập vào lãnh thổ Đại Việt, đúng như mục đích xuất chinh mà nhà vua đã nói trong bài thơ Hải Vân hải môn lữ thứ: "*Hổn nhất thư xa cộng bức quyên*". (Gộp một mối thư xa về một bức dư đồ) danh xưng **Quảng Nam** ra đời từ lúc ấy.

Phạm Nhữ Tăng được chỉ dụ ở lại cai quản Thừa tuyên Quảng Nam để giữ vững an ninh và thực hiện cuộc di dân Nam tiến. Năm 1472, Phạm Nhữ Tăng được trao chức Đô Ty Quảng Nam kiêm Trấn phủ Hoài Nhơn. Ông cai trị dân chúng bằng chính sách khoan dung, vỗ an người Chiêm ở lại, giúp họ nhanh chóng hòa nhập vào cộng đồng người Việt, phát triển kinh tế, áp dụng hình luật nghiêm minh nhờ thế mà vùng đất mới này sớm ổn định và phát triển. Ông chiêu mộ dân khai thác phủ Thăng Hoa, tổ chức khai địa bạ, cùng với các bậc tiền bối các tộc Nguyễn, Trần, Lê tạo lập Ngũ hương gồm năm làng: Hương Quế, Hương Lộc, Hương An, Hương Yên và Hương Lư.

Năm Hồng Đức thứ 8 (1478) Phạm Nhữ Tăng lâm bệnh nặng và qua đời ngày 21 tháng 2 năm Mậu Tuất (1478) thọ 57 tuổi.

Di hài của ông được an táng tại Trường Xà Thành nay thuộc quận An Nhơn cách thành Bình Định 6 km về phía Tây, sau đó vua Lê Thánh

Tông đã cho đưa di hài của ông từ Bình Định về an táng tại xứ Bàu Sanh làng Hương Quế, xã Quế Phú, huyện Quế Sơn.

Vua ngự bút tặng một tấm trướng:

*"Nghĩa sĩ uân mưu cơ, hiệp lực nhất tâm bình
Chiêm quốc"*

*"Miếu đài khai tráng lệ, hương hồn thiên cổ,
hiển Nam bang"*

(Nghĩa sĩ lẫm mưu cơ, góp sức một lòng bình
Chiêm quốc)

Miếu đài thêm rạng rỡ, hương hồn ngàn thuở
rạng trời Nam)

Ban sắc gia phong Hoảng tước võ Đặc tẩn,
Phụ quốc Quảng dương hầu, Phạm Quý công đại
phu, cho xây lăng mộ và cấp tự điền để phụng
thờ.

Vua Lê Thần Tông, sắc phong ông là Chánh
ngự Nam phương, Phạm phủ quân, Phò Hựu
thượng đẳng thần.

Xã dân tôn ông làm Tiên hiền tộc Phạm làng
Hương Quế.

Lăng mộ của Phạm Nhữ Tăng ở Hương Quế

Tộc Phạm Hương Quế nguyên quán ở Hải Dương là một gia tộc danh giá đã sinh ra nhiều võ tướng tài ba lỗi lạc. Trong những đợt mang gươm đi Bình Chiêm, Nam tiến họ đã lập được nhiều chiến công và đã chọn Đồng Tràm rồi Hương Quế làm bến đỗ, trở thành quê hương thứ hai. Từ thủy tổ Phạm Nhữ Dực đến Phạm Nhữ Dự, Phạm Nhữ Tăng, gần một thế kỷ, mấy đời nối tiếp nhau cai quản, xây dựng đất Thăng Hoa. Dân chúng tôn vinh Phạm Nhữ Dực là "Thượng Tướng Bình Chiêm" và Phạm Nhữ Tăng là "Tiên hiền làng Hương Quế", điều đó đã nói lên lòng biết ơn của người dân địa phương đối với công đức lớn lao mà các danh tướng tộc Phạm đã đóng góp vào công cuộc mở cõi đầy gian khó buổi đầu.

• **Châu Yến Loan**

THÂN THỂ VÀ SỰ NGHIỆP CỦA JOHANN WOLFGANG VON GOETHE

*Kỷ niệm 270 năm ngày sinh của đại thi hào
Johann Wolfgang von Goethe (28.8.1749).
Goethe được xem như là một trong những người
sáng tác thơ quan trọng nhất của văn học Đức.
Nếu người Việt chúng ta tự hào về đại thi hào
Nguyễn Du thì người Đức cũng rất tự hào về nhà
thơ lớn của họ là Goethe.*

• **Lương Nguyễn Hiền**

Johann Wolfgang von Goethe (Ảnh Internet)

Đi thăm ngôi nhà thơ ấu của Goethe ở Frankfurt am Main:

Vào một buổi chiều cuối tuần đầu tháng tư, khi cái lạnh lẽo của mùa đông vẫn còn vương vấn chưa chịu dứt khoát ra đi, khi những tia nắng trên cao đổ xuống không đủ sưởi ấm cho loài người và những cơn mưa nặng hạt kéo dài dai dẳng không ngớt, từ ngày này qua ngày khác, như nhà thơ Nguyên Sa đã gọi là mưa bong bóng, "Mưa tôi chả về bong bóng vỡ đầy tay". Quá đẹp và quá thi vị, nhưng nó lại có bộ mặt trái của nó, cái cảnh "trời sầu đất thảm" ấy dễ làm ta buồn lòng, nản chí. Chúng tôi rủ nhau đi thăm ngôi nhà của Johann Wolfgang von Goethe tại thành phố Frankfurt am Main. Một công mà hai chuyện, thứ nhất để tránh cái cảnh

trời đất „mang mang sầu” này và thứ hai nữa là tôi đã có ý định từ lâu lắm rồi đi thăm „nơi chôn nhau cắt rún” của Goethe, một đại thi hào của nước Đức. Thật sự mà nói, tôi đã „dính dáng” với Goethe ngay từ khi mới đặt chân lên mảnh đất này, tôi được đi học tiếng Đức ở viện mang tên ông, viện Goethe (Goethe Institut). Nhưng hồi đó tôi chỉ biết mang máng ông là một nhà thơ lớn của nước Đức và chỉ vậy thôi. Sau này, qua mấy năm ở Đức, tôi được một gia đình bản xứ quen biết mời đi xem kịch thơ „Faust” tại một nhà hát ở thành phố tôi ở. Từ đó, tôi được biết thêm „Faust” là một tác phẩm của Goethe, như hồi mới qua, cũng chỉ biết vậy thôi. Thời gian đó thú thật tiếng Đức của tôi còn quá yếu chưa đủ trình độ để thưởng thức „Faust”, một kiệt tác của nền văn học cổ điển Đức. Mãi về sau này, tôi mới có nhiều thì giờ hơn để tìm đọc những tác phẩm của ông. Kịch thơ „Faust”, một tác phẩm giá trị vượt thời gian của Goethe, đã được dịch ra 50 thứ tiếng trong đó có cả tiếng Việt, đã được dựng thành phim, đóng thành kịch, được mang vào nhà trường giảng dạy cho học sinh và đặc biệt hơn nữa là những câu thơ trong „Faust” đã trở thành những câu ngạn ngữ, ca dao của Đức. „Faust” từ lâu đã đóng một vai trò quan trọng trong lịch sử văn chương Đức và tên tuổi của ông đã trở thành niềm tự hào của dân tộc Đức.

Ngôi nhà thơ ấu của Goethe ở Frankfurt am Main:

Ở Đức có hai ngôi nhà Goethe, một ở thành phố Frankfurt và hai ở thành phố Weimar. Frankfurt là nơi ông sinh ra, lớn lên và Weimar là nơi ông tới và vĩnh viễn ra đi. Thành phố Frankfurt rất tự hào về đứa con tài hoa xuất chúng của mình cho nên không tiếc công vinh danh ông. Frankfurt có trường Trung học (Goethe-Gymnasium) và cả trường Đại học (Goethe-Universität) mang tên ông, có ngôi nhà Goethe (Goethe Haus) cạnh viện Bảo tàng Goethe, có viện Goethe (Goethe Institut) dạy tiếng Đức, có tượng đài Goethe (Goethe-Denkmal) đứng giữa công trường Goethe (Goetheplatz), có con đường mang tên Goethe (Goethestrasse) nơi bán đồ hiệu đắt tiền nhất Frankfurt, có tháp Goethe (Goetheturm) bằng gỗ cao nhất nước Đức (43 m), rất tiếc đã bị cháy rụi vào tháng 10 năm 2017. Chưa kể đến mấy quán ăn nhỏ cũng mang tên của nhà thơ (Goethe Bar). Thành phố Frankfurt còn trao giải thưởng về văn học Giải Goethe (Goethepreis) cứ 3 năm một lần. Có lẽ chỉ còn thiếu Huy chương Goethe (Goethe-Medaille), mà thành phố Weimar đã

giành lấy để hàng năm tổ chức lễ trao giải thưởng vào ngày sinh nhật của ông. Huy chương này dành cho những người ngoại quốc có công đóng góp và gìn giữ ngôn ngữ Đức.

Ngôi nhà Goethe (Ảnh tác giả)

Ngôi nhà Goethe nằm trên đường Grossen Hirschgraben ngay trung tâm thành phố, cách công trường Goethe không xa, khoảng 300 m. Nơi đây đã sinh ra một nhà thơ lớn, nhà viết kịch thành danh, nhà văn xuất chúng, nhà triết học lỗi lạc, nhà khoa học tài năng, nhà chính trị tài ba và cũng là một họa sĩ tài hoa của đất nước Đức. Vì thế đã tới Frankfurt, không thể không ghé qua thăm ngôi nhà của Goethe để được nhìn thấy một phần thơ ấu của ông đã trải qua ở nơi đây.

Ngôi nhà thơ ấu của đại thi hào Đức đã được gia đình mua từ năm 1733, trước khi ông sinh ra. Nhà cao bốn tầng, có lối kiến trúc theo trường phái Baroque rất thịnh hành vào thế kỷ 17 và 18. Goethe đã ở đây 26 năm và sau đó ông dọn tới Weimar. Sau khi cha ông mất, mẹ ông đã bán ngôi nhà này vào năm 1795 và bà rời tới Roßmarkt gần đó. Năm 1863, một hiệp hội tư nhân đã đứng lên quyên góp, bỏ tiền ra mua lại ngôi nhà này và mở cửa cho mọi người vào xem. Năm 1944, trong thế chiến thứ hai, ngôi nhà đã bị bỏ bom cháy thiêu rụi chỉ còn lại mấy vách tường [1]. Rất may là tất cả những dụng cụ đồ đạc trong nhà như sách vở, tranh ảnh, bàn ghế... vì đã được di chuyển đi chỗ khác từ trước nên vẫn còn nguyên vẹn. Năm 1947 cho đến 1951, ngôi nhà được khởi công xây cất lại theo đúng từng chi tiết đã ghi chép. Năm 1975 ngôi nhà và bảo tàng viện Goethe đã được chính thức mở cửa cho du khách tham quan.

Khi chúng tôi tới nơi trời vẫn còn âm u và mưa còn nặng hạt, phải chờ thêm 1 tiếng đồng hồ nữa để được nhập vào đoàn người có hướng

dẫn viên. Cô hướng dẫn trẻ tuổi, vui tính, huyền thoại kể về cuộc đời và sự nghiệp văn chương của Goethe. Cô dẫn khách đi một vòng từ tầng trệt lên đến tầng cuối. Mỗi tầng đều có 5 phòng và mỗi phòng được trang trí theo cách riêng biệt, màu sơn tường cũng khác nhau. Cô cho biết cách thiết kế ở đây là tạo dựng nên một không gian của căn nhà đang ở, chứ không phải là không gian chết của một bảo tàng viện. Nên không có để bảng chỉ dẫn như ở nơi công cộng và tất cả đồ đạc, từ bàn ghế giường tủ cho đến tranh ảnh sách vở, đều được gìn giữ nguyên vẹn, trình bày một cách đơn giản nhưng trang trọng. Những cái tinh tế đó đã làm cho du khách cảm nhận được „chất sống” trong căn nhà này. Ở tầng trệt có phòng bếp, phòng ăn và phòng khách. Phòng ăn gọi là phòng xanh vì sơn màu xanh biển, tại bàn ăn nơi đây Goethe đã hoàn thành xong cuốn „Götz von Berlichingen”.

Phòng làm việc của Goethe (Ảnh tác giả)

Ở trong phòng khách có treo tranh vẽ chân dung Goethe hồi trẻ. Ở tầng một có phòng Bắc Kinh là nơi giữ các đồ kỷ niệm châu Á và phòng âm nhạc là nơi cả gia đình hòa tấu chung, người cha đánh đàn, Goethe đàn hồ cầm (đàn Cello), cô em gái đánh dương cầm và bà mẹ thì hát. Một gia đình đầy nghệ sĩ tính. Ở tầng hai có phòng treo tranh, phòng đọc sách và phòng riêng của cô em gái Cornela. Trong phòng đọc sách, tôi phải đứng thần thờ một hồi để ngắm nghĩa 2.000 bộ sách quý từ thời cha ông còn sống, đã có hơn 250 năm tuổi đời. Phòng treo tranh có để rất nhiều bức tranh quý của một số họa sĩ tài danh cùng thời với ông. Đặc biệt là ở tầng này có để một đồng hồ thiên văn bằng gỗ được tạo ra từ năm 1746 cao khoảng 2 m. Ở tầng bốn, tầng cuối cùng, có phòng đóng kịch búp bê, phòng làm việc của Goethe vẫn còn chiếc bàn viết. Nơi đây ông đã ngồi viết những

bài thơ tình yêu da diết và những cuốn sách đầu đời của mình, trong đó có tập „Faust I”.

Vài nét về Goethe:

Goethe sinh ngày 28 tháng 8 năm 1749 ở Frankfurt và mất ngày 22 tháng 3 năm 1832 tại Weimar [2]. Ông sống cùng thời với nhà thơ Nguyễn Du (1765-1820) của Việt Nam. Cha ông là Johann Caspar Goethe, một luật gia, và mẹ ông là Catharina Elisabeth Textor, con gái của thị trưởng thành phố Frankfurt. Gia đình ông có một cuộc sống sung túc không phải lo lắng về vấn đề tài chính. Ông ở Frankfurt cho đến năm 1775 cùng với cha mẹ và người em gái tên là Cornelia. Thời gian ở Frankfurt, Goethe đi học luật, đậu tiến sĩ và làm luật sư từ 1771 đến 1775. Ông có học vài năm ở Đại học Leipzig (1765-1768), Strassbourg (1770-1771). Lúc ở Frankfurt là lúc ông sáng tác mãnh liệt, những tác phẩm điển hình như kịch „Götz von Berlichingen” (1773), tiểu thuyết „Nỗi đau của chàng Werther” (Die Leiden des jungen Werthers) (1774),.... Hai cuốn sách này ông viết khi rất còn trẻ nhưng đã tạo được tiếng vang lớn ở Đức cũng như ở châu Âu, nhất là cuốn „Nỗi đau của chàng Werther” đã nảy sinh trong trào lưu nghệ thuật „Bão táp và xung kích” (Sturm und Drang) [3] trong thời kỳ „Khai sáng” (Epoche der Aufklärung) của cuối thế kỷ 18. Đây là cuốn tiểu thuyết văn xuôi nhưng đầy chất thơ, trong sáng, giàu hình ảnh, mang tính chất duy cảm, viết về anh chàng Werther yêu say mê nàng Lotte. Chìm đắm trong mê ái chàng đã kết thúc bản thân của mình bằng cái chết bi thảm và tuyệt vọng. Cuốn sách đã đánh dấu một thời đại văn chương mới, góp phần thổi bùng lên phong trào lãng mạn tại châu Âu vào thế kỷ 18. Bản chất của chủ nghĩa lãng mạn là đối lập với hiện thực, đối kháng với sự gò ép, trói buộc nghiêm ngặt của chủ nghĩa cổ điển. Chủ nghĩa lãng mạn đề cao tự do, phóng khoáng và kể cả mộng tưởng, để nhằm đem trả lại cho người nghệ sĩ quyền tự do để họ có thể phát huy được tối đa khả năng sáng tạo và trí tưởng tượng.

Cuối năm 1775, ông đến Weimar theo lời mời của công tước Karl August thuộc triều đình Weimar. Weimar là thủ phủ của lãnh địa Sachsen-Weimar-Eisenach nhỏ bé với khoảng 100.000 dân cư. Tuy Weimar là một vương quốc tí hon, nhưng thời đó lại là một trung tâm văn hóa của nước Đức, mang danh „Athen của Đức” (Das deutsche Athen). Weimar nơi hội ngộ của những con người xuất chúng đã đi vào lịch sử của nhân loại như Franz Liszt nhạc sĩ và nghệ sĩ

dương cầm, Johann Sebastian Bach nhạc sĩ cổ điển, Friedrich Schiller nhà viết kịch, Goethe nhà thơ, Thomas Mann nhà văn được giải Nobel, Walter Gropius kiến trúc sư sáng lập ra trường phái Bauhaus, Martin Luther nhà cải cách tôn giáo,.... Thời gian ở Weimar, Goethe quen được Friedrich Schiller, sau này đã cùng với Schiller điều khiển tạp chí văn nghệ „Die Horen“ và cộng tác chung một số tác phẩm về thơ văn.

Ở Weimar, Goethe được cử làm Ủy viên trong Hội đồng Chính phủ, rồi đến Bộ trưởng Bộ tài chính, Bộ trưởng bộ chiến tranh. Công việc trong nội các Weimar nhiều khi làm ông căng thẳng, từ 1786 đến 1788 Goethe một mình qua Ý, một phần để nghỉ ngơi, một phần cũng để tìm cảm hứng sáng tác. Ông còn bỏ thì giờ để nghiên cứu khoa học kỹ thuật và đã đạt được một số thành tựu đáng kể. Năm 1832, ông mất và được chôn cất tại nghĩa trang của thành phố. Di hài ông được đặt nằm gần với người bạn văn chương Friedrich Schiller.

Tác phẩm:

Goethe là tác giả của 100 tác phẩm từ thi ca, văn xuôi, kịch, phê bình, dịch thuật,... Những tác phẩm tiêu biểu nổi tiếng của Goethe như: Kịch „Götz von Berlichingen“ (1773), tiểu thuyết thể thư tín „Nỗi đau của chàng Werther“ (Die Leiden des jungen Werther) (1774), kịch thơ „Iphigenie auf Tauris“ (1779), bi kịch „Egmont“ (1788), kịch „Torquato Tasso“ (1790), anh hùng ca „Hermann und Dorothea“ (1798), tiểu thuyết „Wilhelm Meisters Lehrjahre“ (1798), kịch thơ „Faust I“ (1808), tiểu thuyết „Die Wahlverwandtschaften“ (1809), kịch thơ „Faust II“ (1832) [4].

Dù có viết kịch, viết văn, phê bình hay dịch thuật đi nữa, thơ vẫn là một thể loại ông thích nhất và làm nhiều nhất. Đúng hơn, Goethe là một nhà thơ lớn, nhưng lại là một người làm thơ cho tình yêu, cho thân phận. Thơ của Goethe dào dạt, lời cuốn nhưng lại rất tình tứ, diễn đạt được cái cảm xúc con người trước tình yêu, trước thiên nhiên và cả những khát khao muốn đi tìm cái đẹp, cái toàn mỹ trong ý nghĩa của cuộc sống, mà trước đó thời văn học cổ điển Đức, có tính cách duy lý, không hề nhắc tới. Ông có thể làm thơ trong bất cứ hoàn cảnh nào và đặc biệt hơn nữa đi từ bất cứ cảm xúc nào. Tổng cộng có hơn 1.600 bài thơ, trong đó phần đông là những bài thơ tình, và hình như sau mỗi một cuộc tình đi qua đều để lại những dấu ấn là những tập thơ đi từ cảm hứng của tình yêu say đắm.

Khi làm thơ tình, Goethe thường mượn thiên nhiên để nói lên con tim của mình. Thiên nhiên

có thể là một đóa hoa hồng, một bóng trăng sáng, một ánh sao trên trời,... Như bài thơ “Hiện diện” (Gegenwart), ông diễn tả những vì sao long lanh vây quanh người yêu thật là linh động và tình tứ. Xin trích ra đây 3 câu trong bài thơ:

*Khi em xoay, chuyển mình theo điệu múa.
Mọi vì sao đều rung động long lanh.
Hướng về em, sao bàng bạc vây quanh.*
(Hoàng Nguyên Chương dịch)

Wenn du zum Tanze dich regst,
So regen sich alle Gestirne
Mit dir und um dich umher.
(Gegenwart, Goethe)

Năm 1766, đang học ở thành phố Leipzig, chàng trẻ tuổi Goethe quen được cô gái tên là Anna Katharina Schönkopf, được gọi với tên thân mật „Annette“. Mặc dù Annette lớn hơn ông ba tuổi, nhưng ông vẫn say mê nàng như điệu đố, Goethe làm thơ gọi nàng là thiên thần bé nhỏ. Ông cho ra tập „Thơ ca Annette“ (Annette-Lieder) gồm có 19 bài. Nhưng rồi cuộc tình cũng chắp cánh bay đi, dù ông đã có một thời yêu cô Annette say đắm. Tiếp tới là thời gian ở Strassbourg, nhân một chuyến đi thăm làng Sesenheim gần đó, ông gặp được cô Friederike Brion và đem lòng yêu mến. Một tập thơ mang tên „Thơ ca Sesenheim“ (Sesenheimer Liedern) trong đó có những bài thơ nổi tiếng như „Bài ca tháng Năm“ (Mailied) hay „Gặp gỡ và chia ly“ (Willkommen und Abschied).

Qua bài „Gặp gỡ và chia ly“, người đọc sẽ cảm nhận được tính chất vui tươi, lạc quan dù phải mất mát, chia lìa đi nữa trong thơ ông. Sau đây là 4 câu cuối của bài thơ:

*Tôi bước đi, em đứng đó ngậy người
Em nhìn tôi, đôi mắt buồn đắm lệ
Nhưng tình yêu, thánh thần ơi, là thế!
Được yêu người, sung sướng biết bao nhiêu!*
(Nguyễn Xuân Khuy dịch)

Ich ging und du standst und sahst zu Erden
Und sahst mir nach mit nassen Blick:
Und doch welch Glück geliebt zu werden!
Und lieben, Götter, welch ein Glück!
(Willkommen und Abschied, Goethe)

Tất cả, dù là tình yêu, dù „Được yêu người, sung sướng biết bao nhiêu“ đi nữa, cũng không níu được bước chân ra đi của nhà thơ. Ông bỏ Strassbourg, ít lâu sau tới Weimar xây dựng sự nghiệp. Ở đây ông quen cô Christiane Vulpius. Christiane là một cô gái rất xinh đẹp và đã làm

con tim của nhà thơ bị xao xuyến, rung động. Tình yêu ập tới và đã là nguồn cảm hứng để ông viết tập „Những khúc bi ca La Mã” (Römische Elegien) gồm 24 bài thơ. Mặc dù quen cô Christiane từ năm 1788, có với ông 5 người con, nhưng mãi đến năm 1806 ông mới làm đám cưới với cô.

Tác phẩm „Faust”:

Tác phẩm của Goethe đã góp phần đẩy văn học cổ điển Đức lên đỉnh cao nghệ thuật. Nhưng đỉnh cao sáng tạo của Goethe vẫn là kịch thơ „Faust”. „Faust I” (phần một) được ra mắt năm 1808, ông viết lúc còn rất trẻ, thiên về tình yêu, đi sâu vào nội tâm, phản ánh tâm hồn nổi loạn, mang tính chất sôi nổi và nhiệt tình của trào lưu „Bão táp và xung kích”. Từ năm 1820, ông bắt đầu viết „Faust II” (phần hai), lúc đã già dặn, nên đặt nặng về lý trí, xu hướng về hành động. „Faust II” được hoàn thành vào năm 1831, nhưng theo yêu cầu của tác giả, sách được xuất bản cuối năm 1832, mấy tháng sau khi Goethe mất. Có thể nói, Goethe đã dành hết tâm huyết đời mình để viết bi kịch „Faust”. Faust có nghĩa là một nắm tay, một quả đấm, nhưng cũng có thể hiểu là bàn tay vung lên để tỏ sự quyết tâm đi tới, sự phản kháng bất công, sự chống đối áp bức. Đây cũng thể hiện „triết lý hành động” của Goethe, chỉ có hành động mới thay đổi được con người, được xã hội, được thiên nhiên.

Thi hào Nguyễn Du dựa theo cốt truyện „Kim Vân Kiều” của Thanh Tâm Tài Nhân, thế kỷ thứ 16 bên Trung Quốc, để viết ra „Truyện Kiều”, hay còn gọi là „Đoạn trường tân thanh”, một tác phẩm tuyệt vời bằng chữ Nôm. Goethe cũng dựa theo sách dân gian „Tiến sĩ Faust” để viết ra bi kịch bằng thơ „Faust”, còn gọi „Goethes Faust” để tránh nhầm lẫn với các bản „Faust” khác, như bản của Johann Spies xuất bản năm 1587, của Johannes Nicolaus Pfitzer năm 1674 và vô số các bản khác. Thúy Kiều cũng như Faust là hai nhân vật có thật. Vương Thúy Kiều sống vào thế kỷ thứ 16 đời nhà Minh ở Trung Quốc [5], Faust cũng sống vào thế kỷ thứ 16 ở miền nam nước Đức, với tên Johann Georg Faust. Theo giai thoại dân gian, Faust được kể lại như một nhân vật đặc biệt, vừa tầm thường vừa cao quý, vừa ảo vừa thực, vừa tốt vừa xấu. Cuộc đời của Faust được tiểu thuyết hóa tối đa với trên 68 giai thoại khác nhau và đã được tồn tại hết thời đại này qua thời đại khác dưới mọi hình thức từ truyền tụng trong dân gian cho đến các thể loại văn học nghệ thuật (sách vở, âm nhạc, kịch,...).

Theo truyền thuyết dân gian, Faust vừa là nhà chiêm tinh, nhà pháp thuật, thầy thuốc, lại có tính phiêu lưu, mạo hiểm, thích khám phá, thích tìm hiểu cái mới, cái lạ. Để thỏa mãn sự tò mò, lòng mong mỏi mở mang trí tuệ, đào sâu kiến thức, Faust đã bán linh hồn cho quỷ Mephisto ở dưới địa ngục. Để rồi cuối cùng, Faust bị quỷ Mephisto giết chết và bắt mất linh hồn. Tuy theo mỗi thời đại, sự phán xét về nhân vật Faust có khác, nó phản ánh sự tư duy của con người ở thời đại đó. Thời Trung cổ Faust bị phê bình là phản lại Thượng đế vì đã bán mình cho quỷ dữ, thời Phục hưng Faust được thể hiện là một người thích khoa học, say sưa tìm tòi, đam mê khám phá, đến thời chủ nghĩa lãng mạn Faust được đánh giá là một con người có nhiều mơ mộng và nhiều khi sống trong ảo tưởng.

Goethe dùng ngòi bút của mình để biến đổi một câu chuyện dân gian mang nhiều tính chất hoang đường thành một tác phẩm đậm màu triết lý. Tiến sĩ Faust được diễn tả là một nhân vật thông minh, tài giỏi và đam mê nghiên cứu khoa học, thích khám phá, thích tìm tòi. Nhưng chán nản vì thấy bất lực không tự thỏa mãn được óc tìm tòi học hỏi của mình, Faust bèn làm một hợp đồng bán linh hồn cho quỷ, để nhờ pháp thuật của Mephisto đưa Faust tới được cội nguồn của sự hiểu biết. Mephisto dẫn dắt Faust đi từ cuối địa ngục lên đến tận thiên đàng, trải qua mọi thú ăn chơi, trác táng ở trần gian. Mephisto muốn cám dỗ đưa Faust vào những lạc thú thấp hèn mà quên đi hành trình khám phá tìm tòi khoa học. Nếu Faust rơi vào vũng lầy của sa đọa, Mephisto sẽ chiến thắng và có quyền bắt lấy linh hồn của Faust. Mephisto đã tìm cách cho Faust làm quen được Gretchen, một cô gái xinh đẹp, ngây thơ, trong trắng và ngoan đạo. Hai người yêu nhau, nhưng cả hai đều phải trải qua bao khổ đau, oan trái. Gretchen sinh cho Faust một đứa con. Mephisto đã dùng bàn tay của Faust để giết mẹ và em trai của Gretchen. Nghe lời Mephisto, Faust bỏ Gretchen ra đi. Trong một phút bi phẫn, Gretchen đã giết đứa con của mình. Faust trở về, nhờ pháp thuật của Mephisto, Faust vào được nhà tù với mục đích cứu Gretchen. Nhưng Gretchen cự tuyệt vì cho mình là kẻ đã phạm tội. Trong thâm tâm, Gretchen không muốn nhờ Mephisto để được sống, cô muốn có sự cứu rỗi từ Thượng đế. Lúc Gretchen bị xử tử, từ trên trời cao vọng xuống „Nàng đã được cứu rồi” (sie ist gerettet). Đến đây chấm dứt phần 1 của bi kịch „Faust”.

Phần hai của „Faust”: sau khi Gretchen chết, Faust rất ân hận nhưng dùng lý trí để vượt qua

được sự đau khổ của mình, thúc giục mình không được ngồi yên, mà phải hành động. Đây là tư tưởng chính trong „Faust” mà Goethe muốn đưa ra, là phải hành động không được thụ động, phải nỗ lực vươn lên không ngừng nghỉ, để khám phá, để chinh phục thiên nhiên và bắt thiên nhiên phục vụ cho con người:

„*Khởi thủy là hành động*
(Im Anfang war die Tat).

Hành động ở đây cũng là chủ động, là tư duy, là sáng tạo, là sức mạnh để lấp sông, xẻ núi mang lại no ấm cho con người. Faust cùng với quỷ đi tới kinh thành để giúp nhà vua. Nhờ pháp thuật của Mephisto, Faust có thể in ra tiền để trang trải nợ nần cho đất nước không bị phá sản. Faust còn giúp nhà vua đánh thắng quân giặc và được thưởng công lao một khu đất hoang rộng lớn. Sợ Faust chống lại mình, quỷ Mephisto làm Faust bị mù. Nhưng với nghị lực, Faust chiêu mộ dân chúng tới để khai phá thiên nhiên, biến đất hoang thành đồng ruộng phì nhiêu. Theo sách dân gian cuộc đời của Faust kết thúc một cách bi đát, ngược lại Goethe để cho Faust sống đến 100 tuổi và không cho Mephisto cướp lấy linh hồn của Faust mà để cho các thiên thần tới đón Faust lên thiên đường.

„Faust” là một bi kịch nhưng lại mang tính chất lạc quan. Trước khi nhắm mắt, Faust còn reo lên „*Đẹp quá thời gian ơi, xin dừng lại!*” (Verweile doch, du bist so schön!) xin thời gian ngừng lại để được hưởng những giây phút đẹp để tuyệt vời. Câu nói của một con người có một tâm hồn cao đẹp, hướng thượng, không ngừng vươn lên nhưng cũng thường xuyên vấp phải lỗi lầm. Nhưng con người phải học hỏi từ lỗi lầm của chính mình, mới có cơ hội để vươn lên, như Goethe khẳng định „*Chừng nào còn hành động, con người còn lầm lạc*” (Es irrt der Mensch, solang er strebt). Faust bán linh hồn cho quỷ Mephisto, nhưng dùng lý trí để hướng dẫn mình không để cho Mephisto cám dỗ và luôn luôn cố gắng gìn giữ được nguyên vẹn tâm hồn trong sáng. Đây là một cuộc chiến giữa thiện (Faust) và ác (Mephisto), nó tiềm ẩn ở trong mỗi con người chúng ta. Cái tương phản giữa thiện (Faust) và ác (Mephisto), giữa trí thức (Faust) và thơ ngây (Gretchen), giữa thiên đường và địa ngục, giữa ảo và thực,... mà Goethe đã đề cập trong tác phẩm „Faust” đã thể hiện triết lý „nhị nguyên” của phương Tây (Dualism), đó là tinh thần phân tích khoa học kỹ thuật, tinh thần khám phá và sáng tạo.

Khác với Goethe, dưới chế độ hà khắc của triều đại nhà Nguyễn, Nguyễn Du đã phải cam chịu để sống và cố gắng làm sao gìn giữ bản sắc của mình trong sáng. Nguyễn Du tin vào tài mệnh tương đố „*Chữ tài chữ mệnh khéo là ghét nhau*”. Là một người có tài, trung với vua Lê nhưng phải ra làm quan với nhà Nguyễn, Nguyễn Du đã tự ví mình như Thúy Kiều phải rơi vào chốn lầu xanh, đau khổ tận cùng. Nguyễn Du tin vào „ở hiền gặp lành”. „Gặp lành” như là một cái nút cuối cùng để thoát khỏi một xã hội áp bức và bất công. Kết cuộc, Thúy Kiều, một con người cố sống cho trọn tình trọn hiếu, đã „gặp lành” được đoàn tụ với Kim Trọng sau khi trải qua bao nhiêu đắng cay. „Truyện Kiều” có tính chất của một „bi kịch” nhưng lại có hậu.

Goethe và Nguyễn Du đều có cùng chung một số phận, bất lực trước thời thế. Goethe đã nhìn thấy chế độ quân chủ thời đó ở châu Âu không thể tồn tại, nhưng Goethe vẫn phải hợp tác với triều đình Weimar để chống lại quân đội cách mạng Pháp. Trên giường bệnh, câu cuối cùng của Goethe là „Thêm ánh sáng” (Mehr Licht). Có phải ông muốn một ngày nào đó ánh sáng sẽ chiếu chan hòa trên đất nước yêu thương để đẩy đi những u mê, tăm tối. Goethe vẫn mong có sự thay đổi và người Đức đã thay đổi để trở nên một dân tộc hùng mạnh. Ở Nguyễn Du thì khác, khi ông lâm bệnh nặng, ông chỉ nói „Được”, rồi mất không trăng trở lại một điều gì. Trước đó, Nguyễn Du chỉ để lại một câu hỏi:

Bất tri tam bách dư niên hậu
Thiên hạ hà nhân khấp Tố Như
(Độc Tiểu Thanh ký, Nguyễn Du)

Ba trăm năm sau, ai là người thương xót ông (Tố Như) mà nhỏ lệ? Đọc đến đây, ta chạnh lòng cảm thương cho một con người tài hoa đã sống trong một thời đại quá nhiều oan trái, đau thương mà ông và cả một dân tộc đã phải gánh chịu không một lối thoát. Ba trăm năm sau, ai là người biết đến điều đó?

Một điểm chung nữa giữa Nguyễn Du và Goethe là cả hai cùng viết về thân phận đàn bà ở thời đại phong kiến. Thúy Kiều đã phải bán mình vào lầu xanh, Gretchen, một cô gái thơ ngây đẹp đẽ, đã phải chịu bao nhiêu đắng cay, rồi cuối cùng phải bước lên đoạn đầu đài. Qua nhân vật Thúy Kiều và Gretchen, hai tác giả đã tố cáo sự bất công của xã hội phong kiến.

„Truyện Kiều” cũng đề cao hành động, Từ Hải, nhân vật trong truyện, có thể so sánh với Faust. Faust là một con người của hành động quyết liệt, sẵn sàng bán linh hồn cho quỷ để đi

tìm sức mạnh của khám phá và sáng tạo. Từ Hải cũng là một con người của hành động, đứng lên chống lại triều đình, đại diện cho bất công xã hội. Nhưng Nguyễn Du không đi quá xa hay không dám đi quá xa, ông dừng lại, ông đã kết thúc cuộc đời Từ Hải một cách bi thảm: bị lừa rồi bị „chết đứng“. Sự cẩn thận của ông cũng có lý do, người ta kể lại, sau khi ông đã mất được mấy năm, vua Tự Đức nhân đọc đến câu viết về Từ Hải „*Chọc trời khuấy nước mặc dầu/ Đọc ngang nào biết trên đầu có ai*“, đã nói muốn nọc Nguyễn Du ra đánh 100 roi, vì tội khi quân, dám ca tụng kẻ chống lại triều đình như một vị anh hùng.

„Truyện Kiều“ là truyện thơ viết theo thể lục bát bằng chữ Nôm gồm 3.254 câu. „Faust“ là kịch thơ có một vài đoạn viết theo thể văn xuôi, bằng tiếng Đức, tổng cộng 12.111 câu. Cả hai đều dựa vào điển tích dân gian hay lấy trong kinh điển của tôn giáo. Hai tác phẩm „Faust“ và „Truyện Kiều“ đã trở thành di sản văn hóa của dân tộc Đức và Việt và cả của nhân loại nữa.

Cuối cùng:

Bước chân rời ngôi nhà thơ ấu của Goethe, tôi cảm thấy có một niềm vui bé nhỏ đang lâng lâng trong lòng mình. Tôi thấy trong tôi nhẹ đi được một điều, điều mà đáng nhẽ ra tôi đã phải làm từ lâu lắm rồi. Sống trên quê hương của Goethe, mà không biết, không hiểu Goethe, hẳn nhiên là một điều thiếu sót trong việc hội nhập vào đất nước này. Hôm nay tới đây, trong ngôi nhà của ông, tôi cảm nhận được nhiều hơn về con người thực sự của ông và những thành quả của ông để lại cho hậu thế.

Vào đầu thế kỷ 18, nước Đức chưa thống nhất vẫn còn bị chia năm xẻ bảy bởi các tiểu vương. Nền văn học nghệ thuật của Đức ở thời điểm đó còn rất nghèo nàn. Cho đến cuối thế kỷ 18, trào lưu „Xung kích và bão táp“ xuất hiện nhằm chống lại ảnh hưởng của văn học Pháp, đã đẩy nền văn học nghệ thuật Đức lên đỉnh cao. Goethe đã đóng một vai trò rất quan trọng trong việc đem lại hào quang cho nền văn học Đức. Goethe không chỉ đơn thuần là một nhà thơ lớn, những tác phẩm của ông đã ảnh hưởng rất nhiều đến nền văn học và nghệ thuật của đất nước này. Như „Faust“ đã mang lại nguồn cảm hứng bất tận cho rất nhiều tác phẩm văn hóa nghệ thuật: trong văn chương („Doktor Faust“ năm 1947 của Thomas Mann), trong âm nhạc (giao hưởng „Faust“ của Richard Wagner, „Flohlied des Mephisto“ của Ludwig van Beethoven,...), trong

phim („Faust“ năm 2011 của đạo diễn người Nga Alexander Sokurov,...) và nhiều nữa.

Tác phẩm của ông còn đi ra ngoài phạm trù văn học và nghệ thuật, ảnh hưởng đến cả sự tư duy của dân tộc Đức. Qua triết lý „*Khởi thủy là hành động*“, Goethe đã gợi lên tinh thần sống nỗ lực không ngừng nghỉ để tìm tòi học hỏi khoa học kỹ thuật, lấy lý trí làm kim chỉ nam cho hành động, không để tình cảm dè bẹp lý trí, luôn luôn giữ lòng ngay thẳng, trong sáng để không sa lầy vào dục vọng thấp hèn, sẵn sàng hy sinh để phục vụ cho mục đích cao thượng. Tinh thần „Hành động“ của Goethe không ít nhiều đã châm mồi cho sự bùng nổ của những cuộc cách mạng về khoa học, kỹ thuật ở châu Âu vào thế kỷ thứ 18, 19. Cho đến ngày hôm nay, dân tộc Đức vẫn còn thể hiện những cá tính của con người Faust trong bi kịch của Goethe, tinh thần khoa học kỹ thuật, tinh thần sẵn sàng phục vụ cho lợi ích chung và tính thẳng thắn.

Cuối cùng, tôi xin lấy một câu của Goethe trong bi kịch „Faust“ để dừng lại ở nơi đây „*Đã nói đủ rồi, bây giờ tôi muốn thấy hành động*“ (Der Worte sind genug gewechselt, lasst mich auch endlich die Taten sehn).

Mùa Thu 2017

• Lương Nguyễn Hiền

Tài liệu tham khảo:

[1] Sách „*Goethe erleben*“, Freies Deutsches Hochstift.

[2] Sách „*Johann Wolfgang von Goethe. Faust. Der Tragödie erster Teil.... verstehen*“, Claudia Müller-Völkl, Michael Völkl.

[3] Wikipedia „*Bão táp và xung kích*“: Trào lưu nghệ thuật „*Bão táp và xung kích*“ (Sturm und Drang) của Đức ở thời kỳ „*Khai sáng*“ (Epoche der Aufklärung), vào cuối thế kỷ 18, lấy tên từ vở kịch „*Sturm und Drang*“ của Friedrich Maximilian Klingler. Trào lưu này mang tính chất sôi nổi và nhiệt tình, nhằm chống lại ảnh hưởng của văn học Pháp. Một trong những trào lưu nghệ thuật nổi tiếng và quan trọng nhất của thời kỳ „*Khai sáng*“.

Wikipedia „*Khai sáng*“: Thời kỳ „*Khai sáng*“ (Epoche der Aufklärung) còn gọi là *Thế kỷ Ánh sáng*, ở giai đoạn thế kỷ 18 của triết học phương Tây. Phong trào bắt nguồn từ cuộc cách mạng tri thức. Phong trào đã góp phần tạo ra nền tảng tư tưởng cho Cách mạng Pháp, Cách mạng Mỹ,...

[4] Goethezeitportal, *Künstler- und Denkerzyklopädie*, „*Chronologie der Werke Goethes*“.

[5] Wikipedia „*Vương Thúy Kiều*“: Vương Thúy Kiều (1524-1556) là một kỹ nữ sống trong thời Gia Tĩnh triều nhà Minh, nhân vật lịch sử có thật của Trung Quốc. ./.

CÁI BÃY

• Đỗ Trường

Đã lâu lắm rồi, châu Âu mới có một mùa hè nắng và nóng đến vậy. Trời đã vào đêm, vậy mà dường như, hơi nước bốc lên từ con đường Beton vẫn còn những vệt mờ mờ xuyên qua khung cửa kính trước mặt. Cửa ra của sân bay Leipzig đã vắng người. Nguyễn Bình An có vẻ sốt ruột, kiễng chân, nhòai người, nhòm vào phía trong, vắng tục:

- Thăng bỏ mẹ này, có lẽ mang hàng lậu, tiền bản bị Hải quan, Công an tóm cổ lại thật rồi.

Từ phía sau, tôi nói vọng lên trấn an:

- Nếu quả vậy, thì nó đã bị tóm ở phi trường Paris, London, chứ đâu đến lượt cái sân bay tỉnh lẻ này. Cái loại quái thai, quyền lực nghiêng ngả, lắm của, nhiều tiền như nó, thiếu gì kẻ đóng thay chết thế. Tội gì, nó phải làm như vậy.

An quay lại, ngồi xuống cạnh tôi lẩm bẩm:

- Thăng này, đâu chỉ có mấy cái tội đó. Những mưu mô, cạm bẫy, bẻ phái tranh giành quyền lực, bòn rút ngân khố, dẫn đến kẻ thù của nó ở khắp mọi nơi. Nhiều khi biển khơi sóng lớn vô can, nhưng lại chết ngay ở cái ao tù nhỏ bé đấy. Và sự quả báo cũng muôn hình vạn trạng, sớm muộn khác nhau mà thôi.

Gã bạn này của An chúc tước không lớn lắm, tên tuổi cứ khuất lấp ở đâu đó, nhưng ở vị trí đặc địa, có quyền sinh sát. Do vậy, uy thế vây cánh chìm nổi rải khắp nước, dẫn đến bổng lộc, mức máy được nhiều. Nếu An không bị thu giấy phép lái xe mấy tháng, vì can tội bia rượu, thì có lẽ hẳn không nhờ tôi lái xe ra sân bay. Bởi, hẳn biết, tôi rất kỵ những thành phần này.

Ngước mắt nhìn, thấy An tần ngần định nói tiếp, tôi bảo:

- Thành phần này, ông nghĩ làm quái gì cho nhức đầu. Thăng nào bị bắt, bị làm thịt thì sạch sẽ xã hội chừng đó.

An trừng mắt nhìn tôi, rồi đột nhiên giọng chùng xuống:

- Dù nó đã trở thành kẻ nào đi chăng nữa, thì tình bạn của tôi vẫn vậy. Tuổi thơ của chúng tôi cùng trải qua những ngày đánh bi, đánh đáo. Rồi lớn lên với những tháng năm đói khát ở Trường

An Ninh. Có lẽ, tình bạn của tôi vẫn ở lại với nó bởi những hoài niệm ấy...

Nguyễn Bình An sống tình cảm, có tính hòa đồng cảm thông, do vậy dường như ngành an ninh, cảnh sát không hợp với hẳn. Vào năm 1983, An được làm Tổ trưởng liên ngành đi tịch thu tài sản của người dân ở Hà Nội, theo cái chỉ thị quái đản Z30. Lúc đầu hẳn rất hăm hở. Mấy ngày sau, thấy sự chán chường hiện trên khuôn mặt, và hẳn còn cho đó là sự sĩ nhục. Buổi tối cuối tuần, An đã ngắc ngư ở đâu đó, rồi thất thểu đi bộ tìm tôi. Thấy lạ, tôi hỏi: Xe pháo đâu, mà rũ rượi như thế này? Hẳn không trả lời, ngoắc tay, rủ đi uống tiếp.

An không phải là đệ tử lưu linh, song chẳng hiểu thế quái nào, hôm nay rượu gạo hẳn cứ liên tục nhát một. Sợ hẳn đổ kền kền cang, tôi liền úp cốc, hỏi:

- Việc gì, mà tâm trạng bất ổn thế này?

Hẳn hất tay tôi, rồi ngửa cốc định rót tiếp:

- Có nói, ông cũng chẳng hiểu tâm trạng lúc đó của tôi đâu.

Tôi úp tay vào miệng cốc:

- Khoan rót. Chưa nói, làm sao ông biết, tôi không hiểu. Và dù hiểu, hay không hiểu, thì ông cứ tuôn mẹ nó hết ra, có phải nhẹ nhõm, thanh thản hơn không.

An đặt chai rượu xuống, nhìn tôi với đôi mắt ngân ngấn như có nước, rồi rí rả kể:

Sáng hôm qua, Tổ tôi nhận lệnh sục vào một quán cà phê ở Quan Thánh. Như có linh cảm, tôi lùi lại đứng vòng ngoài, để thằng Tổ phó dẫn quân sục sạo. Lúc sau, nghe có tiếng phụ nữ vật vã van xin: Các anh thông cảm, bao cà phê này là tài sản, vốn liếng cuộc sống của cả gia đình. Các anh lấy đi, chắc chắn mẹ em sẽ chết, bởi không còn tiền thuốc thang...

Lúc đầu, tôi không định vào. Nhưng tiếp đó, nghe tiếng rên rĩ, van xin trong tiếng nấc, tiếng ho của bà cụ, tôi bị xúc động chịu không nổi, nên đi vào.

Thật ra, quán cà phê là hiên nhà, thông với phòng khách của gia đình. Trông bộ nhếch nhác không khác gì quán chè chén của mấy bà bán vỉa hè. Ngách phòng khách có một căn phòng nhỏ tạm bợ, dường như mới được cơ nới. Nơi đó, có một chiếc giường duy nhất dành cho bà cụ đang cơn thập tử nhất sinh. Và bao cà phê hạt chừng bốn chục cân được kéo ra từ gầm giường ấy. Không hiểu sức lực từ đâu, khi tôi vào, thấy bà cụ đang xoay người giơ tay quờ quạng, như

muốn túm, níu lại, dù khoảng cách với bao cà phê còn rất xa. Dưới đất, người phụ nữ run rẩy, ngồi chận trước cửa, mặt cúi gằm xuống. Thằng Tổ phó, thấy tôi, hần lắp bắp gì đó, làm người phụ nữ ngẩng đầu lên, và quay lại. Tôi giật mình, quẩy sổ trên tay rơi tuột xuống đất. Lùi lại mấy bước, tôi kêu: Cô Ngọc, cô Ngọc... Rồi như vô thức, tôi quay đầu, định bỏ chạy. Cô Ngọc sững lại một giây, rồi hỏi: An... An đúng không? Em làm gì ở đây? Lúc này, tôi đang muốn tìm cái lỗ nào đó để chui xuống, nên không còn tâm trạng trả lời. Từ xám ngắt, khuôn mặt Cô Ngọc chuyển sang đỏ ửng, và một chút bối rối, rồi đứng phắt dậy: Em đang làm nhiệm vụ phải không? Tôi ấp úng, đứng trước cô vẫn như đứa học trò mắc lỗi bị phạt năm nào.

Cô Ngọc là giáo viên chủ nhiệm mấy năm học cấp 3 ở trường dân tộc nội trú của tôi. Khi chúng tôi sắp đến kỳ thi tốt nghiệp, cô được chuyển về Hà Nội, dạy ở một trường trung học, thuộc ngoại ô thành phố. Tuy là người Hà Nội, song cô rất yêu thương, tận tình dạy bảo và bao dung những thằng học sinh miền núi, tỉnh lẻ như chúng tôi. Khi về Hà Nội học, tôi đã mấy lần đi tìm cô, nhưng do nhầm lẫn địa chỉ, nên không tìm được. Rồi không ngờ bảy năm sau, không tìm mà gặp, trong cái hoàn cảnh cô và trò đều muốn độn thổ này.

Thấy tôi đứng như trời trồng, cô bảo: An cứ tiếp tục làm nhiệm vụ của mình đi. Tôi càng bối rối. Chưa biết xử trí thế nào, thì thằng Tổ phó kéo thốc tôi ra ngoài, rí tai:

- Hoàn cảnh cô giáo của ông quả thực khó khăn, do vậy, tịch thu không nổi, không được, không tịch thu thì càng không được. Bởi, ở đây không chỉ có ông và tôi. Và ngoài kia nữa, còn rất nhiều tai mắt đang rình mò chúng ta. Bây giờ, có lẽ ông không nghĩ được gì đâu. Theo tôi, chỉ còn cách duy nhất, tạm tịch thu nửa bao, gọi là có tang vật. Về gặp sếp, hoặc bằng cách nào đó, ông xin lại, trả cho cô giáo.

Không còn cách nào khác, tôi trở vào nhà, nói với cô Ngọc hướng giải quyết như vậy. Cô cười. Tiếng cười mềm nhũn, như xát muối vào lòng tôi, khi cô cứ xuýt xoa: Làm vậy, có ảnh hưởng gì đến em không... ảnh hưởng gì đến em không... Tôi trả lời: Không, một cách vô thức. Có lẽ, câu trả lời này, cho tôi và cô đỡ ngượng ngùng thôi. Chứ quả thật, tôi chưa biết sự việc sẽ diễn ra như thế nào.

Đầu giờ chiều, dường như sếp vừa ăn nhậu ở đâu đó về, mặt mũi có vẻ tưng bừng lắm. Biết

lúc này, tính nết của sếp dễ dãi, mát mẻ nhất, tôi lựa lời trình bày sự việc. Lúc đầu, sếp cứ tưởng chuyện trắng hoa ong bướm, nên cứ gật đầu lia lịa. Khi đến đoạn xin lại tang vật, trả cho khổ chủ sếp giật mình, tỉnh rượu ngay, mắt nhìn tôi trừng trừng: Không được. Việc này, đầu chỉ có ngành an ninh cảnh sát quyết định được. Cái chỉ thị Z 30, nó không chỉ cắt đầu mày, mà nó còn thiên cả đầu của tao nữa đấy. Đừng đùa với lửa trong lúc này.

Rất ngán ngấm, tôi rời phòng sếp. Nhưng nghĩ đến hoàn cảnh cô giáo Ngọc, và giữ lời hứa của mình, chiều nay, tôi mang chiếc xe đạp (tài sản đáng giá nhất) cắm ở ngoài chợ giới. Cảnh giác, quan sát chắc chắn không có kẻ rình mò, tôi mới dám vào nhà cô Ngọc. Đưa cho cô, tôi bảo đó là tiền bán cà phê.

Tôi ngắt lời An:

- Ông hơi bị nhanh nhẩu đoảng. Bởi, cô Ngọc khó có thể tin đó là tiền bán cà phê.

- Tất nhiên, cô Ngọc không tin. Bởi, cô biết tài sản, tiền bạc đã bị nuốt rồi, thì làm sao mà nhả ra được. Nếu có xin xỏ được, thì làm chó gì nhanh như vậy. Nên cô trả lại tiền. Tuy nhiên, tôi vẫn để lại, rồi chuồn đi uống rượu cho đến bây giờ. Quả thực, nếu tôi không mang tiền đến thì bà cụ nhà cô Ngọc chỉ có con đường chết. Bởi, sau khi khám nhà, tịch thu tài sản, quán cà phê không thể hoạt động. Và nếu có hoạt động, thì khách nào dám đến...

Một tuần sau bữa nhậu chán chường ấy, An không đến tìm tôi. Thấy lạ, tôi đến đơn vị hần hỏi. Đồng đội của hần báo: An bị bệnh đau đầu, chóng mặt cả tuần nay, nhưng bác sĩ chưa tìm ra căn nguyên, hiện đang nằm ở Bệnh viện 198. Nghe xong, bất chợt, tôi bật cười, suýt nữa phát ra thành tiếng: Thằng cha này đóng kịch giỏi. Tiếng cười vô duyên làm gã đồng đội của hần ngó cả người, tưởng tôi lên cơn điên. Có lẽ, chẳng phải riêng tôi mong cho hần nằm viện đâu, mà còn rất nhiều thằng mong như vậy, nhưng với mục đích, chủ ý khác nhau mà thôi. Bởi, cái chức Tổ trưởng liên ngành, quyền hành ngang ngửa với những ông đội cái cách ruộng đất ngày xưa. Oai phong béo bở, thơm như mít như vậy, thằng nào chẳng khoái, chẳng nhòm ngó, đang xếp hàng chờ đến lượt...

Thấy tôi thiu thiu gà gật, miệng còn tùm tùm cười, An huých cùi chỏ vào mạng sườn:

- Ngủ rồi, còn cười cái quái gì nữa.

- Chẳng hiểu thế quái nào, cái thời ông cầm đầu bọn liên ngành đi cướp bóc người dân, trở về luôn vào quấy phá giấc ngủ bù của tôi.

- Tôi cũng đang muốn quên cái thời bi thương và khổ nạn ấy. Tuy nhiên, cũng cần phải cảm ơn nó đã giúp tôi đủ can đảm từ bỏ tất cả, để chuồn sang Đức cày thuê cuốc mướn. Mà này, thẳng bỏ mẹ ấy, hình như bây giờ mới bỏ ra kia...

Nhìn theo hướng tay An chỉ, sau cửa kính thấy một gã thấp đậm, bụng to như đàn bà chửa, làm cho đôi chân ngẫn tẩn lại, Từ xa nhìn đôi chân khuyệnh khuyệnh chữ bát của hắn đang vạt đi, vạt lại, tôi cứ ngỡ một con cua đang bò.

Tay bắt mặt mừng, vẫn chất giọng sếp từ Việt Nam sang, cứ oang oang như chốn không người. An cười cười bảo tôi: Đây là Trần Văn Tân tức Tân Cháy, nguyên Phó cục trưởng thanh tra thuộc... Tân Cháy xua tay, không để An nói hết: Thôi ông cắt mẹ cái chương trình ấy đi. Rồi Tân Cháy quay sang tôi: Trường, Đỗ Trường phải không? Đã nghe, đã đọc ông. Trông cũng còn ngon ra phết nhỉ.

An hỏi làm gì, mà bây giờ mới mò ra. Tân Cháy bảo, Vali bị thất lạc. Phải trình báo, họ đã tìm thấy. Ngày mai mới đến nơi, họ sẽ chở thẳng đến nhà ông. Máy thẳng Hàng không Đức quả là nhanh và nhiệt tình. Trong lúc làm việc, chúng cứ xin lỗi, cảm ơn liên mồm. Ở Việt Nam ít được nghe, sang đây nghe nhiều những cảm tử này thấy lạ, đôi khi, thấy rách việc ông ạ.

Vừa bước chân lên xe, Tân Cháy đã hỏi:

- Đạo này làm cái quái gì cũng nhọ. Các ông xem có chỗ nào giải đen không?

Tưởng gã hỏi về vấn đề ăn uống kiêng kỵ, đen đỏ, nên tôi trả lời:

- Ở đây làm quái gì có thịt chó mà giải đen.

Gã cười:

- Chó mèo gì, ông nỡm, cái khoản kia kìa!

An bảo:

- Ông không bao giờ bỏ được cái tật ấy. Bây giờ đưa ông đến Nhà Đò nhé!

- Nhà Đò thì nói làm gì. Phải là những bạch kim, mắt xanh, da trắng ở độ trắng tròn mới đỉnh. Đạn được không thành vấn đề.

- Thế thì ông về Việt Nam nhé! Ở đây không có. Nếu có, trước sau cảnh sát nó xích cổ ông lại.

- Chả lẽ, ở đây không có hoa tiêu, dẫn mỗi và bảo kê?

- Tôi không biết, và cũng chưa nghe.

Tân Cháy thở dài:

- Thế thì cuộc sống buồn chết đi được. Cả triệu Euro trong tài khoản của tôi mang sang đây định mua bất động sản, thành lập công ty, để hợp thức hóa việc ở lại Đức, theo sự hướng dẫn

của văn phòng luật ở Berlin, có lẽ phải suy nghĩ lại. Nếu ở Đức buồn tẻ như vậy.

Tôi hơi bị khó chịu, dù câu nói của Tân Cháy có thể là thật tình:

- Nhiều tiền như vậy, ông tìm đường sang Đức làm gì?

- Nếu ở Việt Nam mà bình yên, dù có phải mai danh, ẩn tích thì tôi cũng chẳng lọ mọ sang đây làm quái gì. Ông không biết chúng đang xây lò đốt nhau hùng hực đấy sao. Chẳng biết khi nào mình phải chui vào cái lò bát quái đó. Thôi cứ chuồn trước là thượng sách.

An quay sang gã:

- Già rồi, ông bỏ bớt cái thú tính ấy đi. Cái bà hồi ở Trường An Ninh vẫn chưa tởn sao?

Tân Cháy im lặng. Nhìn sang, tôi thấy mắt gã mở trừng trừng dội ngược lên trần xe. Vỗ vai, tôi đùa hỏi gã:

- Tên Trần Văn Tân đang ngon lành, làm thế quái nào ông có cái Spitzname Tân Cháy. Nghe có vẻ bà con, họ hàng với ông Hỏa, bà Hỏa thế nhỉ?

Tân Cháy chớp chớp mắt, rồi co người ngồi thẳng lại:

- Cái tên cúng cơm này, chẳng hề liên quan gì đến ông bà Hỏa cả. Nhưng nó cũng là một giai thoại đấy, và có ngay từ thuở tôi và Nguyễn Bình An đang là sinh viên Trường An Ninh. Này, ông An hãy kể lại thật vô tư, và chính xác, có khi cho Đỗ Trường hứng thú viết được cả cái truyện ngắn chứ chẳng đùa.

An cười:

- Tên Tân Cháy, nó gắn liền với cái bẫy tình, sau này là bẫy người của các ông. Những mưu mô quái quỷ, giẫm đạp lên nhau ấy, đã kể thì phải nói toạc ra hết. Ông có đủ can đảm nghe lại không?

Chẳng biết, trên máy bay, hay lúc chờ làm thủ tục vali thất lạc Tân Cháy đã khật khừ bia, rượu hay chưa, nhưng giọng có vẻ cứng cỏi, khí thế lắm:

- Chuyện thường xảy ra ở huyện nhé! Tôi đã hạ cánh an toàn, chẳng ngại bố con thẳng nào cả. Cái xã hội từ trên xuống dưới lọc lừa nhau, chứ chẳng riêng thẳng nào. Thẳng nào nhiều mưu, đủ mạnh thì thẳng vậy thôi. Ông cứ việc kể tốt tuồn tuột ra...

Cái đỏi cứ xoắn lấy Tân. Có lẽ, chưa bao giờ gã phải chịu những cơn đỏi triền miên, đỏi hoa mảy chóng mặt, đỏi quên cả học hành. Khi còn ở trên quê, hay ở trường nội trú tỉnh cũng đỏi,

song gã còn có thể vào rừng kiếm một thứ gì đó ăn vô bụng. Chứ ở Trường An Ninh, giữa phố phường Thủ Đô, làm gì có rừng để gã vào tìm rau, tìm củ. Do vậy, gã buộc phải chui vào chuồng lợn, chuồng heo để tìm cơm cháy, của nhà bếp vừa thái xuống đó. Và cũng từ cái chuồng heo này, kết cho gã một mối tình, có thể nói đi vào "giai thoại" truyền miệng trong giới sinh viên.

Thật ra, Cao Hồng Hạnh không xấu đến nỗi... như các sinh viên đàn anh thường lấy ra gán ghép, trêu đùa. Nhưng Hạnh mắc phải chứng bệnh hở van dạ dày, dẫn đến mồm miệng và hơi thở có mùi rất khó chịu. Do vậy, dù làm công việc quản lý dạ dày của sinh viên, và là cháu ruột của một sĩ quan cấp cao, quyền uy ngoài Bộ, song chàng sinh viên nào đến với Hạnh chỉ được một thời gian ngắn, rồi không đủ can đảm quay trở lại. Tuy chưa đến cái tuổi các cụ cho là quá lứa lỡ thì, nhưng nhìn Hạnh ngày càng khô khan. Tân quen Hạnh đang ở hoàn cảnh như vậy, và trong một lần xuống nhà bếp sinh viên rình lấy cơm cháy.

Chỉ có vài lần, Hạnh dành riêng phần cơm và những rá cơm cháy cuối ngày cho Tân cùng bạn bè, vậy mà không rõ bọn thối mồm, độc miệng nào đã đồn thổi, gã khoái cối máy bay bà già. Ban đầu có một chút mặc cảm, mấy ngày gã không dám gặp Hạnh. Dù nằng cứ kè kè cái cặp lồng cơm thịt thơm phưng phức đi tìm gã khắp nơi. Có vài ngày như vậy, mà cái dạ dày cứ réo lên ùng ục, dường như gã không còn sức lực, tinh thần để theo kịp giáo trình học hành và luyện tập. Có thể nói, cũng là kẻ chịu khó đọc Marx, đôi lúc gã cũng nhận ra sự mâu thuẫn, và cảm thấy phân vân, giao động. Nhưng có câu này của Marx, gã khoái: "Vật chất quyết định ý thức". Nó điểm đúng vào tâm lý, thực tế làm cho gã thức tỉnh, đảo lại ý nghĩ, nhận thức của mình trước những quan niệm cũ rích. Do vậy, với gã lúc này, cái dạ dày quan trọng hơn, tiếng tăm, và sự đồn thổi của bọn rách việc. Từ đó, quan hệ có tính hai chiều giữa gã và Hạnh ngày càng đi vào chiều sâu, chất lượng. Vậy là, cái tên cứng cơm Tân Cháy, vận vào gã từ đó.

Buổi tối cuối tuần, sân trường vắng vẻ. Sau bát mì khuya, Hạnh kéo Tân Cháy ra góc tối đằng sau nhà ăn đứng chuyện trò, tâm sự. Trời oi nồng, cũng như mọi khi, Tân Cháy vô tư cởi phanh cúc áo. Hạnh ngả đầu vào vai gã, tay cầm tờ báo quạt phành phạch: Trời có lẽ sắp mưa anh ạ. Gã chưa kịp trả lời, không hiểu từ đâu ánh

đèn pin rơi thẳng vào mặt. Dường như, Hạnh bị giật mình, làm rớt tờ báo xuống đất, hai tay ôm chặt lấy gã. Tân Cháy chưa kịp định thần, đã thấy mấy tay bảo vệ vây xung quanh, và quát:

- Hai người đứng yên, giữ nguyên hiện trường. Học viên an ninh gì mà có lỗi sống buông thả thế này.

Tân Cháy lùi lại, đẩy Hạnh ra xa:

- Chúng tôi đứng chơi, có làm gì đâu.

Đèn pin rơi sang Hạnh, áo quần xộc xệch. Nút áo tuột đầu mấy chiếc, dưới quần khóa chưa kịp cài:

- Quần áo thế này, bảo chưa làm gì hở? Về văn phòng lập biên bản.

Mặc cho Hạnh và gã giải thích, xin xỏ, song cái biên bản quan hệ trai gái buông thả, ảnh hưởng nghiêm trọng hình ảnh người học viên an ninh nhân dân vẫn được lập ra.

Tân Cháy chưa kịp hoàn hồn, mấy ngày sau Phòng tổ chức và Phòng giáo vụ gọi lên. Sau khi đe nẹt, rồi xoa nắn, gã có hai con đường để chọn lựa. Nếu là sự chơi bời, buông thả, có thể bị đình chỉ học, trả về địa phương. Song nếu là quan hệ yêu đương nghiêm túc, đi đến hôn nhân, sẽ chỉ nhận mức độ kiểm điểm, cảnh cáo trước phòng, khoa mà thôi.

Dù biết đó là cái bả, một kịch bản tồi, song con đường thứ hai, buộc Tân Cháy phải chọn. Và đám cưới của gã với Cao Hồng Hạnh diễn ra một cách chóng vánh, làm cho bạn bè, đồng đội của gã không khỏi ngạc nhiên. Thôi thì cũng mừng cho gã. Từ nay, gã cứ việc cơm no bò cưỡi. Bạn bè gã bảo vậy. Mà chẳng mừng sao được, khi ra trường bạn bè cùng khóa, người lên rừng, kẻ phải xuống biển, gã được bắn một phát về Bộ. Tuy nhiên, không có ai có thể hiểu được nỗi hận trong lòng gã.

Mười mấy năm trong ngành dù sau lưng có ông chú vợ, gã cũng không làm nên công trạng gì. Tước thì có chức thì không, nên gã đâm chán nản. Nhân ông chú vợ được chuyển ra Văn phòng chính phủ, gã cũng xin chuyển ngành, làm Trưởng phòng ở Cục thanh tra thuộc một Bộ gã đã từng theo dõi mảng an ninh. Từ đây, gã có quan hệ chặt chẽ với các Giám đốc, Tổng giám đốc trên khắp cả nước, nhất là từ khi Mỹ bỏ cấm vận. Tiền bạc, đất cát từ đâu rót về cứ đều đều làm cho gã đổi tính, đổi nết. Mưu mô, cạm bẫy của gã giăng ra đổ con mồi nào chạy thoát.

Những kịch bản gã đã dựng không thể ai bắt bẻ, hoặc chọc khe. Khi gã thành công như Tổng

giám đốc ở phía Bắc sập bẫy, đi nghỉ mát dài hạn, để đồng bọn một Tổng giám đốc ở phương

Nam có cơ hội trèo lên chiếc ghế Thứ trưởng, thì ngay sau đó gã có quyết định lên Phó cục trưởng thanh tra. Một chức vụ có thể nói, không lớn cũng không hề nhỏ, song ở vị trí đặc địa, ngửa mắt chọc thẳng nào, thẳng ấy đi điếu. Chẳng vậy, trong một lần khật khừ với mấy thẳng bạn thời trẻ trâu, gã rí tai: Tao thừa tài lực để ngồi vào cái ghế Cục trưởng, Thứ trưởng, nếu muốn. Nhưng những thứ đó ở cái Bộ này chỉ là hư danh, chết thể mà thôi. Cái tao cần là quyền lực, bởi ở đất nước đang lộn tung phèo, không biết thẳng bé sợ thẳng to, hay thẳng ngồi trên sợ thẳng ngồi dưới. Thẳng nào cũng có cái Thóp để bóp cả. Nên, tao chỉ làm Cục phó cho đến khi giải nghệ...

Xe đã về tới trước cửa nhà, câu chuyện Nguyễn Bình An kể về Tân Cháy phải dừng lại, dù chưa đến hồi kết. Tuy vậy, Tân Cháy vẫn cười ha hả, khen An có trí nhớ tuyệt vời.

Lê Thu Đông vợ An là bạn học thời trẻ trâu, và cũng là đồng nghiệp của An và Tân Cháy sau này, vẫn còn chờ cơm. Trời đã về sáng bữa nhậu vẫn chưa tàn. Song tôi vẫn phải tạm biệt vợ chồng An- Đông và Tân Cháy quay về Leipzig cho kịp giờ làm việc. Xe sắp chuyển bánh, thấy Tân Cháy chân trần chạy ra giựt cửa xe, ghé tai thì thầm:

- Nếu có hứng thú viết lách gì đó, đề nghị Đỗ Trường nhớ đổi cho cái tên nhé.

- Tinh rượi rồi hay sao, mà lại co rúm người vào như vậy.

- Một phần như vậy, nhưng cái chính canh bạc chưa đến hồi kết.

Tôi đùa:

- Ông cẩn thận, không lại bị xích cổ về như Trịnh Xuân Thanh, thì đi mò tôm đấy.

Gã cười:

- Vụ thẳng Thanh cũng là một kịch bản. An ninh, mật vụ Đức, họ thừa biết, nhưng mắt nhắm mắt mở để các bố diễn xuất thôi. Do vậy, vụ án này không bao giờ có hồi kết, rồi sẽ đi vào quên lãng.

Nhận định này của Tân Cháy dường như cho tôi một sự đồng cảm. Tôi gật đầu, và cũng chúc gã công việc xuôi chèo mát mái cùng với Công ty luật ở Berlin vào tuần tới./.

(Leipzig ngày 8-8-2019)

NHỮNG ÁNG PHÙ VÂN...

• Trần Thị Hương Cau

Với tôi, một tác phẩm thành công là một tác phẩm khi đóng sách lại, nó đã để lại nhiều dư âm trong lòng người đọc: Ở đây tôi muốn nói đến tác phẩm **"Còn đó những tinh anh"** (CDNTA) của anh Chủ bút Phù Vân (Nhà thơ Tùy Anh).

Kỳ rồi về dự Lễ Khánh Tuế 70 tuổi của Hòa Thượng Thích Như Điển và Lễ 40 năm xuất bản Báo Viên Giác, tôi hân hạnh được anh Phù Vân trao tặng tác phẩm CDNTA này. Lúc đầu, chỉ định đọc để chờ giấc ngủ hằng đêm theo thói quen, nhưng đọc tới đâu lại thao thức tới đó. Thao thức vì thấy hồi tiếc mình tham gia Báo Viên Giác quá trẻ, nên những gương mặt cộng tác quá nổi tiếng trong báo đã quá cổ rồi, đâu còn cơ duyên để mà quen biết, và nguyên do thứ hai khiến tôi thao thức đến rung động, đó chính là những văn thơ da diết, đầy thiên vị thiết tha của anh Phù Vân khi viết về những người đã khuất:

Giữa hôn trầm và hồi lỗi

là bờ giác và bến mê

Giữa không và có

giữa nhớ và quên

là mơ hồ cơn gió

là tự tại an nhiên...

(Tùy Anh - Rồi một ngày tâm tĩnh lặng)

Thơ trầm buồn tĩnh lặng nhưng không ủy mị, nả nùng-đạo hạnh nhưng không gò bó, trang nghiêm. Đó là cái hay thứ nhất, cái hay thứ hai của anh Phù Vân là thơ anh viết từ chân tâm rộng lớn, không cần bỏ công trau chuốt mà cứ mượt mà, lãng đãng diu diu như khói hương trầm mặc, hòa quyện những giọt vội khôn cùng giữa cõi tạm này và cõi hư không thăm thẳm lại gần với nhau:

Như con chim hót trong sương

Thương đời vô nhiễm, thoát đường trầm luân...

*Chắp tay niệm khúc vô thường
Trầm hương bát nhã mười phương độ trì*

(Viết cho Huy Giang - Đếm những muện
phiên)

Phật dạy, ra đi chính là lại bắt đầu, nhưng sao người đi thanh thản chốn chân mây, mà người ở lại thì nhớ thương triền triệ. Một buổi chiều xuống chậm, ánh đèn vàng soi dáng gầy xuống trang giấy, nghẹn ngào như vẫn còn thấy tàng tích của người xưa lẫn quất đầu đây:

*Em đi, như buổi xa nhà
Em về, vẫn bóng hoàng hoa bên tường.*

(Viết cho Huy Giang- Đếm những muện
phiên)

Cứ mỗi chia ly là một lần rưng rưng thấm thía những mắt mát nghẹn lòng, tim đau nhói và đầu óc mê mụ, dù biết đó là lẽ vô thường của tạo vật:

*Trăm sông nước cũng luân lưu về biển
Đời bao dung cũng hóa giải muện phiên
Từ giã nhé cuộc đời đầy huyền mộng.*
(Tùy Anh - Trên từng đợt sóng vô thường)

Để viết về sự ra đi của Giáo sư Vũ Ký như một cánh vạc bay vào nơi sáng thế, cộng đồng người Việt tỵ nạn trên thế giới mất đi một văn tài, một cánh chim đầu đàn đấu tranh chống cộng sản, anh Phù Vân đã trích thêm trong sách những câu thơ của các nhà thơ lỗi lạc như nhà thơ Bùi Giáng, nhà thơ Phương Hà, và của chính anh, một hình bóng cô lữ lưu vong. Giọng thơ mỗi người gửi gắm mỗi tâm cảnh bùi ngùi, đầy tình nghĩa tâm giao:

Bùi Giáng
*Tận cùng bất chợt mà ra
Trùng phùng nhân vật niên hoa buổi đầu*

Phương Hà
*Mà thôi bặt thiết của tôi ơi
Ấn oán buồn vui một thoáng trên trời
Danh lợi trần ai mắc chi thiên cổ lụy
Vòng tay thương nhẹ nhớ thành thơ rồi*

Phù Vân-Tùy Anh
*Tâm sự đầy vơi ngày lại ngày
Bên trời vong lữ chỉ mình hay
Anh đi để lại bao niềm nhớ
Lồng lộng lưng trời cánh vạc bay!*

Nỗi nhớ mà anh Phù Vân dành cho người đi thường rất thien vị dịu ngọt như một lời tụng niệm công phu bái sám lan tỏa trong thời khắc tinh không thanh khiết. Thời gian như ngưng

động, tất cả chỉ còn là những giọt buồn khắc khoải khôn nguôi:

*Bám vào từng giọt sắc không
Lắng nghe giọt mật hòa cùng giọt kinh*
(Viết cho Quỳnh Giao)

*Con chim nhỏ cất tiếng chào buổi sáng
Mừng ta trở về nhập cuộc phủ sinh*
(Viết cho E.P. Lê Kiều Phương)

*Xin ngủ yên giữa khung trời vẫn nghiệp
Sạch nợ trần thanh thản cõi hư không*
(Tùy Anh - Cảm niệm về anh Trần Bình Nam)

Có một lần đi dự tang lễ, bị một trận bão vô tình nào đó đã cắt đường tàu không thể đưa anh Phù Vân đến tiễn người nằm xuống về miền miền viễn, khiến anh phải đau đớn, tuôn trào thành ra những câu thơ khắc khoải. Chao ơi, câu cuối cùng của anh Phù Vân như có điện, dẫn nhập vào tận tâm can của tôi tê điếng, khiến tôi cũng thổn thức nôn nao tưởng như mình cũng lỡ chuyến tàu định mệnh ấy:

*Thời kinh sớm bằng an nhiên tự tại
Tiễn người đi trong cơn bão mùa thu
Thay vòng hoa, thay nắm đất tạ từ
Xin vĩnh biệt, Người ơi, xin vĩnh biệt.*

(Tùy Anh- Bài thơ cho sư huynh Hà Đâu
Đồng)

Bốn mươi năm là một quãng đời rất dài, nhiều người đến vun trồng trong vườn hoa Báo Viên Giác, có người còn ở lại, có người đã ra đi, dù dấu chân của họ dù có bị thời gian xóa nhòa, nhưng tên tuổi của họ vẫn còn vương vấn trong lòng độc giả nhờ vào người biết trân quý hoài niệm, nâng niu gìn vàng giữ ngọc, đó là anh Chủ bút Phù Vân.

Qua "Còn Đó Những Tinh Anh", người đọc thấm thía được hai chữ Bát Nhã thiêng liêng trong nhà Phật, xuất phát từ một tâm linh an bình, hiền hòa, tràn ngập lòng từ bi của anh Phù Vân, chấm phá trên từng lời chia tay từ tâm tha thiết.

Anh Phù Vân không chỉ viết cho tâm tình của anh, mà anh đã đại diện cho tất cả người cộng tác với Báo Viên Giác, xin gửi đến như một bó hoa Bất Tử thay lời cảm tạ mọi đóng góp tinh anh của những người nằm xuống...

Cám ơn anh Phù Vân, bóng cây cổ thụ hiền lành bao dung của tờ Báo Viên Giác đã tỏa bóng mát xuống cho những người có cơ duyên được quen biết anh... ./.

• **Trần Thị Hương Cau**

TINH THẦN MẠNH CHO TRÁI TIM KHỎE

• Quỳnh-Hoa sư tâm

Tim và óc luôn tương thông mật thiết với nhau, nên tim óc đã kết hợp thành đôi hình dung từ. Giữa trái tim và bộ não, giữa cảm giác và mạch máu có sự liên hệ nhạy cảm và chặt chẽ. Bộ môn mới của khoa **Tâm y học** khảo cứu thấy, những điểm mấu chốt về tinh thần đã đè nặng lên sự tuần hoàn (máu huyết) như thế nào – và điều gì đã tăng cường động lực sống của chúng ta.

Câu chuyện kể về anh Ralf Berg qua 7 ngày thiếu mất trí nhớ: Trong 7 ngày trái tim lành mạnh của anh từ lúc này qua lúc khác không chịu hoạt động, rồi anh được hồi sinh và cho đến hôm nay điều đó vẫn còn trong vòng phỏng đoán, làm sao tim và tinh thần lại gắn bó chặt chẽ như được ráp lại với nhau: Berg là nhà kế hoạch chế tạo sản xuất của một hãng giao hàng xe hơi. Hai năm trước đây anh đã khởi sự mở thêm cơ xưởng thứ hai, để hoàn hảo quá trình hoạt động công nghiệp. Từ đó một áp lực lớn đè nặng lên anh. Công việc chế tạo sản xuất xe hơi như là một guồng máy bắt khớp các bánh xe vào với nhau, dây chuyền sản xuất phân nhánh và mỗi một bánh xe gián đoạn, đình chỉ không chạy trong khoản vài ngày cũng tạo ra tổn thất lên đến hàng triệu. Cho tới lúc đó anh Berg luôn làm xong tất cả mọi việc. Tuy nhiên lần này có điều khác lạ xuất hiện. Anh kể rằng: Trong những tuần lễ đó anh hoàn toàn nóng nảy, luôn bị kích động và rối loạn giấc ngủ một cách trầm trọng. Những cuộc hẹn nhỏ, vụn vặt theo kế hoạch cũng trở thành mối thảm họa. Nhiều lần Berg cố thử kết nối chiếc máy điện toán cầm tay của anh với hệ thống mạng của cơ xưởng thứ hai, nhưng phí công vô ích.

Anh đã lâm vào tình trạng hoảng sợ, trong thời gian eo hẹp, thời khóa biểu khít khao đã không còn giữ được nữa. Sau đó ít lâu anh ngất đi bất tỉnh. Trái tim của anh không còn đập nữa. Sáu người bạn đồng nghiệp đã thay phiên nhau cấp cứu sơ khởi cho đến khi xe cứu thương đến. Nơi trạm cấp cứu anh được điều trị bằng các biện pháp cấp cứu trong cơn hôn mê. Sau một tuần lễ anh mới hồi sinh.

Qua 3 bệnh viện, các nhà tâm bệnh học đã cố gắng thử nghiệm cơ quan tim mạch của anh thật kỹ càng, nhưng họ vẫn chưa phát hiện ra nguyên nhân nào đã làm cho tim ngừng đập. Họ không tìm thấy mạch máu bị nghẽn, hoặc van tim bị hư hại hay cuống thần kinh bị rối loạn gì cả. Anh Berg nói, anh khỏe lại từ trái tim. Như vậy sự suy sụp cơ thể, đến trạng thái cận tử phải do nguyên nhân khác. Nguyên nhân thuyết phục là sự quá tải về tinh thần làm cho động cơ sống của cơ thể bị tắt nghẽn, ngưng hoạt động.

Nhu cầu thẩm tra đòi hỏi phải nghiên cứu tường tận hơn nữa. Một bộ môn khảo cứu mới cho thấy, nhận xét của các kỹ thuật gia là đúng: Khoa tâm lý tim học thăm dò được sự liên kết mật thiết giữa trái tim và tinh thần, đã chứng minh một cách khoa học rằng, chứng trầm cảm có thể làm tổn hại trái tim như thế nào và ngược lại bệnh tim ở con người có thể làm tinh thần khủng hoảng suy sụp ra sao. Môn khoa học đó đã giải mã, những dấu hiệu báo động quyết định cho cơ thể và những chiến lược về tâm lý cũng như sáng tạo, khai triển kế hoạch khi gặp phải nguy cơ.

Giáo sư Y khoa Tâm thể học tại viện đại học kỹ thuật München đã nói: Chính các thầy thuốc gan lý, kỳ cựu đã nghĩ như vậy căn cứ vào các kết quả khảo cứu mới đây, do có nhu cầu quan trọng về thông tin. Các vị đồng nghiệp muốn biết nguyên động lực tâm lý xã hội ở sự chẩn đoán và điều trị có thể bao gồm, kết nối với nhau.

Ngày nay lúc tu nghiệp bổ túc, các y sĩ về tim đã nhận dạng được các dấu hiệu về tinh thần ở các bệnh nhân của họ là nghiêm trọng.

Từ bộ máy các cơ quan đến vùng tinh thần

Một trái tim và một tinh thần hay linh hồn - cả hai phụ thuộc cùng nhau, con người từ lâu đã trực giác rõ như vậy. Trong văn hóa cổ Ai Cập, xem bấp thịt có giá trị như trú sở của cảm giác

và lý trí, nên các hương dược, dầu ướp xác đã được thoa tẩm lên các bắp thịt của thi thể lúc chôn cất, còn bộ óc đã bị gạt bỏ đi. Triết gia Aristoteles đã định vị trong lồng ngực là „nguyên nhân và sự khởi đầu cho thân thể sống“, cội nguồn của sự đau khổ và vui sướng

Không có chỗ cho cảm xúc

Thời kỳ Phục hưng mang đến châu Âu một sự biến đổi về khoa học tự nhiên, cái nhìn về cơ thể con người cũng thay đổi theo. Năm 1928 bác sĩ người Anh William Harvey công bố tác phẩm, trong đó ông đã chứng minh bằng thực nghiệm ở thú vật, rằng trái tim như một máy bơm thúc đẩy máu huyết lưu thông trong bộ tuần hoàn. Từ đây bắt đầu cho bước nhảy vọt thẳng lợi của y khoa, người ta đã có thể nhanh chóng „sửa chữa“ nhiều tổn hại của trái tim “máy bơm” này. Các cảm xúc còn có ít chỗ trong Thế giới-Nhân tạo này. Rudolf Virchow, cha đẻ ngành bệnh lý học hiện đại, đã chế nhạo: “Tôi giảng nghiệm rất nhiều tử thi mà không bao giờ tìm thấy linh hồn nào cả”.

Một số bác sĩ nói về tim như các chuyên viên cơ khí nói về máy. Họ nói: “Chúng ta sửa chữa” thay vì “Chúng ta điều trị”, họ tự nhìn thấy trước các mô, cơ cấu của bắp thịt tim và các vòng huyết quản, mạng mạch máu, nhưng không phải toàn bộ cơ thể con người. Các cảm giác theo họ chỉ khu trú trong não bộ”.

Trái tim, cơ quan duy nhất, mà đa số chúng ta có thể cảm nhận, đập trong nhịp độ của cảm giác

Ngành tâm lý - phân tâm học về tim bây giờ đặt liên hệ với hình ảnh cơ giới này. Họ mang phạm vi cách biệt trở lại gần chung nhau hơn. Hiện nay các nhà khảo cứu miêu tả chi tiết một cách tường tận tỉ mỉ, yêu thương và buồn khổ tự trấn an như thế nào, sự say mê nhiệt tình và sợ hãi làm ảnh hưởng nặng nề đến sự tuần hoàn máu ra sao. Trái tim, cơ quan duy nhất của chúng ta mà sự sinh hoạt của nó, đa số chúng ta có thể cảm nhận được, đập trong nhịp độ của cảm giác chúng ta. Một tấm ảnh của người chúng ta yêu thương đủ để tăng nhịp tim cao hơn. Trong vòng bốn giây đồng hồ nhịp mạch đập nhanh lên. Chỗ cơ thể kể cận bù lại bằng cách phóng thích nội tiết tố (hormon) Oxytocin khiến huyết áp và nhịp đập mạch giảm, làm dịu bớt sự lo âu.

Tim và não như đứng bên nhau tiếp xúc chặt chẽ. Chất xám của chúng ta gửi đi tín hiệu của nó qua thần kinh hệ tự điều hành, ý thức về điều đó không chủ tâm để điều khiển.

Niềm vui, sự lo sợ hay cơn nóng giận kích hoạt chum thần kinh sống động, bộ thần kinh giao cảm. Điều đó làm cho trái tim đập nhanh hơn và mạnh hơn.

Tuy nhiên sự thư giãn qua giải trí, tránh căng thẳng và sự an toàn tăng cường hiệu quả của hệ thần kinh đối giao cảm, có tác dụng trấn an làm êm dịu trái tim. Lúc gặp nguy hiểm, bộ não gửi tín hiệu đến nang thượng thận để tạo ra Adrenalin khác (Adrenalin là nội tiết tố hay hormon), nội tiết tố này lưu thông trong huyết quản đến tim với tác dụng như chất kích thích. Động lực sống của chúng ta bị hành một mối, căng thẳng đến mức nào, bộ não đều chịu đựng tiếp nhận qua nhiều cơ cấu thụ cảm áp lực ở đại động mạch tim và các huyết quản lớn khác. Trái tim sở hữu một khả năng tự điều hành nào đó. Nó đã thâm nhập từ một mạng lưới tinh vi lên các tế bào thần kinh và các tế bào này thanh lọc những dấu hiệu từ bộ óc và kiểm soát, giám sát chức năng của cơ quan. Các tế bào bắp thịt có chuyên biệt cao đã tạo ra tín hiệu điện cho mỗi nhịp đập của trái tim và phân bè cho động tác bơm máu của tim.

Hội chứng „Vỡ tim” (Broken – Heart)

Đặc biệt mỗi thảm họa mà trái tim có thể phản ứng, khi một người có người yêu thương hay người thân thuộc mất đi, trái tim như bị vỡ tan từng mảnh, chỉ là từ ngữ tượng hình cho cảm giác quá đau khổ. Lần đầu tiên bác sĩ người Nhật vào những năm đầu thập niên 90 đã mô tả. Họ khám bệnh cho các bệnh nhân được đưa đến bệnh viện, những người này có dấu hiệu điển hình của chứng đứng tim, nhồi máu cơ tim, khó thở, thiếu dưỡng khí, đau ngực và điện tâm đồ (EKG) đường cong giao động thay đổi, những người này tuyệt đối không có biểu hiện về sự co rút huyết quản quanh tim.

Dấu hiệu đặc biệt

Trong hình chụp quang tuyến các bác sĩ đã thấy sự thay đổi thật kỳ lạ: Cơ bắp của tim không bình thường về hình dạng mà ở giữa co thắt lại phần dưới thì phồng to ra. Họ đặt tên cho bệnh này là hội chứng “Tako-Tsubo” (Tako-Tsubo-Syndrom), bởi vì hình dạng của trái tim

lúc đó giống bình âm thanh Tako Tsubo của Nhật dùng để bắt mấy con mực ngoài biển.

Từ đó hình ảnh bệnh lý này qua chẩn đoán y học, được phổ biến khắp thế giới, bệnh hay xảy ra ở phụ nữ thời kỳ mãn kinh, thường sau khi người chồng hay bạn đời chết đi. Ngành bệnh lý tim gọi đó là chứng vỡ tim "Broken-Heart-Syndrom".

Những người bị chứng Tako Tsubo luôn cảm thấy bị đe dọa tính mạng. Tuy vậy nỗi đau đớn khó chịu này thường biến mất trong vài ngày hay vài tuần. Chứng "tim vỡ" chữa trị được và hiếm khi nỗi đau khổ gây tổn hại đó kéo dài. Ngay cả sự vui mừng quá sức như trúng số lotto hay trong các vũ hội ban tổ chức bí mật gây sự bất ngờ quá sức nghĩ đối với một vài người tham dự có thể gây ra chứng nhồi máu cơ tim, đứng tim. Theo một khảo sát, ở đàn ông hiện tượng này cũng đến bất ngờ, sau các tai nạn. Nguy hiểm có thể xảy ra khi họ say mê cuồng nhiệt quá độ. Trong thời gian tranh giải túc cầu thế giới năm 2006 nhiều trường hợp khẩn cấp được xe cứu thương chở đến các đường đường Đức. Cứ mỗi buổi chiều đội tuyển đá banh của Đức ra quân tranh giải là có số đàn ông nhiều gấp ba lần và gần như gấp đôi số phụ nữ lên cơn đau tim được chuyển đến bệnh viện hơn là những ngày bình thường.

Nghiên cứu của đại học Ludwig-Maximilians ở München Dietrich Andressen từ viện tim mạch cho biết, đối với bệnh tim có thể một số trường hợp tình trạng căng thẳng nhất thời cấp tính là đe dọa tính mạng. Sự hồi hộp kích thích cảm xúc có thể tác dụng làm rối loạn nhịp điệu của cơ quan đã bị suy yếu này.

Những công việc quá sức, bất kể giờ giấc:

Những cơ xưởng đòi hỏi công nhân viên làm việc quá tải cũng bị nghi ngờ đã gây cho họ chứng ứ máu trong tim và áp lực những công việc cấp bách, chạy theo năng suất, nguy hiểm y như thêm quá nhiều giờ phụ trội, cũng đều làm cho thợ thầy đứng tim. Ở Nhật có hiện tượng mang tên riêng: *Karoshi*. Hàng năm mấy trăm người chết sau khi họ đã làm việc vất vả cực nhọc suốt 24 giờ trong ngày và liên tục mấy ngày.

Tình trạng trí não mệt mỏi do tâm lý căng thẳng cũng gây hại tim

Tâm lý học về tim cảnh báo rằng không chỉ trường hợp cấp tính mà cả trường hợp mãn tính quá tải về áp lực tinh thần cũng gây hại tim. Rõ ràng là khi nghiên cứu về chứng trầm cảm, Ladwig và các đồng nghiệp ở trung tâm Helmholtz München đã phát giác, khoảng 15 phần trăm số người chết vì bệnh tuần hoàn tim là do suy sụp tinh thần. Ở những người đàn ông bị đau khổ tinh thần dồn dập, thì nguy cơ bệnh tuần hoàn tim gia tăng, giống như khi chỉ số cholesterin (mỡ trong máu) tăng mạnh hay trọng lượng cơ thể quá dư thừa.

Ở người trầm cảm, hệ thống thần kinh nội tiết tố (hormone) luôn ở trong tình trạng báo động lâu dài. Chỉ số giá trị máu thay đổi: Y sĩ đại học George-Mason ở Virginia (Hoa Kỳ) ghi nhận tinh thần suy sụp gia tăng chất Interleukin-6 như trong trường hợp các người mới khỏi bệnh. Cũng như chất làm viêm sưng C - hoạt hóa chất đạm lưu thông tăng gia qua các mạch máu của họ. Một dấu hiệu cảnh báo, hệ thống miễn nhiễm bị tác động, mà nhờ những khảo cứu tiếp theo đó, mới biết mạch máu co hẹp lại lâu dài có thể dẫn đến nhồi máu cơ tim và đột quỵ (ngất xỉu).

Theo Ladwig: "Như vậy những thay đổi chúng ta quan sát ở tất cả tình trạng căng thẳng mệt mỏi, làm mất tinh thần mãn tính kéo dài". Không chỉ chứng trầm cảm lâm sàng, mà cả sự kéo dài quá tải cực nhọc trong nghề nghiệp hay sự khó khăn trong chuyện riêng tư có thể làm tổn hại tim. Những ai đã trải qua công việc làm luôn căng thẳng, mệt mỏi kéo dài, nguy cơ nhồi máu cơ tim hay đột quỵ gia tăng đến 40 phần trăm, đối với chứng trầm cảm nguy cơ lên đến hơn 70 phần trăm. Những điều lo lắng đi ngay đến tim.

Trí óc càng vững mạnh, tình trạng tâm lý dễ hoàn hảo hơn. Cho nên, *tinh thần mạnh, trái tim sẽ khỏe*.

Tác nhân gây bệnh tim

Cơ thể và tinh thần phản ứng hỗ tương: Trái tim bệnh, tâm hồn bệnh theo và ngược lại.

Đúng 5 năm trước đây vào dịp lễ Giáng Sinh, ông Silvio Hertel lần đầu tiên cảm nhận được điều đó. Thuở trước người đàn ông mới 40 tuổi này đã bị chứng nhồi máu cơ tim. Huyết quản vòng quanh tim bị tắc nghẽn ở 3 vị trí. Bác sĩ chuyên khoa mổ tim đã đặt vào huyết quản những khoen nong hỗ trợ (Stents) tinh vi rất nhỏ để máu có thể lưu thông không bị cản trở. Sau

sáu tuần lễ an dưỡng Hertell trở lại làm việc. Thật ra là một câu chuyện thành công về y học: giải quyết vấn đề đe dọa tính mạng, tái tạo lại khả năng công suất làm việc Giai thoại có thể đến hồi kết cuộc. Vậy mà những khúc mắc, mối lo lắng đã đến với Silvio Herte như là nỗi đau khổ về tim đã dấy lên. Người cha của hai đứa con còn nhỏ đã đứng sững với gia đình trong chốc lát, trước khi bước vào chính nhà của mình. "Trước tôi nằm chình ình một quả núi lo bên những ân cần niềm nở", anh hồi tưởng lại "Tôi không biết, gia đình tôi sẽ ra sao, nếu tôi lại bị nhồi máu cơ tim lần nữa?".

Đầu tiên là ứ máu trong tim, kế đến là Tội- ứ máu

"Bệnh tim dù đã được giải trừ ở tất cả bệnh nhân, nhưng họ vẫn cảm thấy không an toàn và luôn tiềm tàng mối lo sợ" Hilka Gunold, nữ trưởng khoa tâm lý tim học trung tâm tim mạch Leipzig nói như vậy.

Christoph Hermann-Lingen, Giám đốc dưỡng đường y khoa tâm thể học và tâm lý liệu pháp ở đại học Göttingen cũng xác nhận: "Niềm tin trước đây ở nhiều cựu bệnh nhân đã bị lung lay. Không hiếm người tiếp sau cơn nhồi máu cơ tim, là chính ông ta hay bà ta "ứ máu". Hiện tượng tâm lý lo sợ đã làm mệt tim, chớ tim không bị nhồi máu nữa. Tối thiểu cứ mỗi 5 bệnh nhân là một người cần nhu cầu điều trị về trầm cảm hay rối loạn sợ hãi.

Lắng nghe như là liệu pháp,

Gunold cảnh báo "Kể cả sự sợ sệt và tính trầm cảm, chúng không được xếp loại vào các bệnh, mà chỉ làm tệ hại hơn sự may mắn chữa lành bệnh của bệnh nhân". Vì thế các y sĩ tim mạch được yêu cầu hãy tìm cách quay hướng về tâm hồn bệnh nhân đang lo âu. "Chúng ta không được chuyển đại họ đến nhà tâm lý học, mà phải cố gắng tìm hiểu những nỗi lo lắng và các nhu cầu của họ".

Bệnh nhân Silvio Hertel từ lâu đã tự giày vò, làm khổ mình với câu hỏi: "Tôi hầu như còn có thể hoạch định được gì". Anh nghĩ ngợi, đình chỉ công việc làm, giữ lại nhiều thứ lo âu cho mình - và lơ lửng lâm vào sự căng thẳng thường xuyên này... anh ở trong tình trạng bị căng thẳng về tâm lý tim học, như vậy càng có nguy cơ lớn hơn về bệnh tim. Bà Gunold nhà tâm lý bệnh học về tim ở trung tâm tim mạch Leipzig đã hỗ trợ tinh

thần anh. Bà mời anh vào nhóm họp mặt nói chuyện. Anh nói: "Ở đây tôi quen biết các bệnh nhân khác, "sự ứ máu" của họ còn tồn tại một thời gian dài". Bây giờ anh đã có lòng tin trở lại với cơ thể của mình.

Thảm họa khi mất người yêu, bạn đời mà trái tim có thể đã phản ứng trong tình trạng đau đớn tột cùng, và chỉ thành ngữ "tan nát cõi lòng" mới cực tả được.

Günther Höhfeld biết rằng, bệnh tim dễ biến chứng. Là nhà tâm lý học và chuyên viên huấn luyện ông đã chuyên môn hóa cách cổ vấn các lực lượng chủ đạo điều trị bệnh tim.

Ông nói: "Nhiều bệnh nhân tìm đến tôi với sự xung đột cố đè nén mà không bớt sự nhiệt tình đối với tôi". Phía sau thái độ tự làm rối loạn, thường kín đáo cho biết những sự thuyết phục không chủ tâm, như lòng tin, phải đặc biệt là siêng năng chăm chỉ để trong cuộc sống đạt được mục tiêu gì đó hay được chấp nhận. Trong ngắn hạn thích ban phát thành quả, dài hạn tin điều vô ý thường xuyên này trở nên mỗi nguy hiểm rủi ro.

Ai nhận biết tự mình làm tổn hại mình, Höhfeld khuyên nên tự luyện tập một cách lành mạnh: "Bạn hãy tự giới thiệu mình, hãy tự quan sát mình, điều gì bạn vừa làm". Ai không làm được để số lượng lớn công việc giảm đi, có thể thử, bày tỏ sự quan điểm bảo vệ sức khỏe. Điều hay là thành tựu chương trình chiến thắng sự căng thẳng tinh thần.

Tình yêu là phương thuốc xoa dịu trái tim

Phương thuốc tốt nhất cho trái tim khỏe mạnh và vui tươi mà nhiều nhà tâm lý và tim học gọi thuốc xoa dịu tim là mối quan hệ xã hội tốt và niềm tin trong sinh hoạt tôn giáo. Các cuộc nghiên cứu lâu dài cho thấy rằng sự hỗ trợ giúp đỡ qua vợ chồng, người bạn đời, bà con hay họ hàng, thân hữu và sự tiếp xúc thường xuyên hơn với bạn bè giúp kéo dài đời sống.

Những người mà chúng ta đặt để trong tim ta luôn là các nhà hộ mệnh. Cho nên cổ nhân đã phát biểu đúng khi để lại tư tưởng: **Trái tim cũng cần tình yêu thương./.**

• Quỳnh Hoa

Chương Trình Phật Sự Năm 2020

● Tháng 1 năm 2020

- 02.-11.01.2020 (T5 đến T7): An Cư Kiết Đông tại Chùa Khánh Anh Évry, Pháp
- 19.01.2020 (CN): Lễ Phật tại chùa Viên Ý, Ý Đại Lợi
- 24.01.2020 (T6, 30 tháng chạp): **Đón giao thừa Tết "Canh Tý" tại Chùa Viên Giác Hannover**
20:00giờ: Sám Hối Tất Niên và văn nghệ mừng Tết Canh Tý
24:00 giờ: đón Giao Thừa, phát lộc, xin xăm...
*** Mông một Tết:** 05:45 giờ: Tọa thiền và trì tụng Thần Chú Thủ Lăng Nghiêm
Từ sáng đến tối suốt ngày tại Chùa phát lộc lì xì, xin xăm, lễ Phật v.v...
- 25.01.2020 (T7): *** Mông hai Tết:** Phát lộc lì xì, xin xăm, lễ Phật v.v...
- 26.01.2020 (CN): *** Mông ba Tết:** 06:00 - 17:00 giờ trì tụng trọn Bộ Đại Thừa Diệu Pháp Liên Hoa Kinh
- 27.01.2020 (T2):

● Tháng 2 năm 2020

- 01.02.2020 (T7): Tết tại chùa Viên Minh, Thụy Sĩ (HT. Phương Trượng)
- 01.-08.02.2020 (T7 đến T7): Tụng Kinh Dược Sư cầu an và đốt 1.080 ngọn đèn trí tuệ (mỗi tối lúc 20:00 giờ)
*** Rằm tháng giêng chánh lễ**
Tết tại tu viện Viên Đức, Ravensburg (HT. Phương Trượng)
- 02.02.2020 (CN): Tết và RTG tại Bremen (HT. Phương Trượng)
- 08.02.2020 (T7): *** Rằm tháng giêng tại chùa Viên Giác Hannover**
Tết và Rằm Tháng Giêng tại Künzelsau (HT. Phương Trượng)
- 09.02.2020 (CN): Tết và Rằm Tháng Giêng tại Saarland (HT. Phương Trượng)
- 16.02.2020 (CN): Tết và Rằm Tháng Giêng tại Mannheim (HT. Phương Trượng)
- 22.02.2020 (T7): Tết và Rằm Tháng Giêng tại Stuttgart (HT. Phương Trượng)
- 23.02.2020 (CN):
- 29.02.2020 (T7):

● Tháng 3 năm 2020

- 07.-08.03.2020 (T7 và CN): Phật sự tại Chùa Pháp Tạng, Áo (HT. Phương Trượng)
- 14.-15.03.2020 (T7 và CN): Lễ TBQTG tại chùa Bảo Đức (HT. Phương Trượng)
Lễ TBQTG tại Aschaffenburg (Chư Tăng ni trong Chi Bộ)
- 16.-22.03.2020 (T2 đến CN): Phật thất Tịnh Độ tại Chùa Linh Thứu, Berlin (HT. Phương Trượng & ĐĐ. Hạnh Giới).
- 28.-29.03.2020 (T7 và CN): Lễ TBQTG tại Odenwald (Quý Thầy từ chùa Viên Giác)

● Tháng 4 năm 2020

- 09.-13.04.2020 (T5 đến T2): *** Khóa Giáo Lý kỳ 24 của GDPTVN Đức Quốc tại Chùa Viên Giác**
- 18.-19.04.2020 (T7 và CN): Lễ Thọ Bát Quan Trai Giới tại Bielefeld (ĐĐ. Hạnh Giới & ĐĐ. Hạnh Bổn)
- 25.-26.04.2020 (T7 và CN): Lễ Thọ Bát Quan Trai Giới tại Mannheim (ĐĐ. Hạnh Bổn)

● Tháng 5 năm 2020

- 01.05.2020 (T6 - Lễ lao động): *** Du ngoạn với Chi Hội Phật tử Hannover và GDPT Tâm Minh**
- 02.05.2020 (T7): Huân tu tại Münster
- 03.05.2020 (CN): Lễ Phật Đản tại Chùa Linh Thứu, Berlin (ĐĐ. Hạnh Giới)
- 09.05.2020 (T7): Huân tu tại Viên Lạc (HT. Phương Trượng)
- 10.05.2020 (CN): Lễ Phật Đản tại Chùa Vạn Hạnh, Hòa Lan (HT. Phương Trượng)
- 16.05.2020 (T7): Lễ Phật Đản tại NPĐ Viên Âm, Nürnberg (HT. Phương Trượng và ĐĐ. Hạnh Bổn)
- 16.-17.05.2020 (T7 và CN): Lễ Phật Đản tại Chùa Bảo Đức, Oberhausen (ĐĐ. Hạnh Giới)
- 17.05.2020 (CN): Lễ Phật Đản tại Tu Viện Viên Đức, Ravensburg (HT. Phương Trượng & ĐĐ. Hạnh Bổn)
- 23.05.2020 (T7): Lễ Phật Đản tại Chùa Bảo Quang, Hamburg (ĐĐ. Hạnh Giới)
- 24.05.2020 (CN): Lễ Phật Đản tại Chùa Viên Quang, Tübingen (ĐĐ. Hạnh Bổn)
Lễ Phật Đản tại Chùa Quan Thế Âm, Odense, Đan Mạch (HT. Phương Trượng)
- 29.05-01.06.2020 (T6 đến T2): Lễ Phật Đản tại Chùa Bảo Thành, Koblenz (ĐĐ. Hạnh Giới)
Khóa GL và Lễ Phật Đản tại chùa Phật Quang, Thụy Điển (HT. Phương Trượng)

• Tháng 6 năm 2020

- 05.-07.06.2020 (T6 đến CN):
- 08.06.2020 (T2):
- 13.06.2020 (T7):
- 14.06.2020 (CN)
- 27.06.2020 (T7):
- 28.06.2020 (CN):

• Tháng 7 năm 2020

- 01.-05.07.2020 (T4 đến CN):
- 06.-10.07.2020 (T2 đến T6):
- 12.-13.07.2020 (CN đến T2):
- 20.-29.07.2020 (T2 đến T4):

• Tháng 8 năm 2020

- 01.-02.08.2020 (T7 và CN):
- 16.08.2020 (CN):
- 23.08.2020 (CN):
- 28.-30.08.2020 (T6 đến CN):

• Tháng 9 năm 2020

- 05.09.2020 (T7)
- 06.09.2020 (CN):
- 13.09.2020 (CN):
- 20.09.2020 (CN):
- 20.-27.09.2020 (CN đến CN):
- 26.-27.09.2019 (T7 và CN):

• Tháng 10 năm 2020

- 01.-10.10.2020 (T5 đến T7):
- 03.-04.10.2020 (T7 và CN):
- 10.-11.10.2020 (T7 và CN):
- 10.10-01.11.2020 (T7 đến CN):
- 15.-18.10.2020 (T6 đến CN):
- 17.-18.10.2020 (T7 và CN):
- 24.-25.10.2019 (T7 và CN):

• Tháng 11 năm 2020

- 07.-08.11.2020 (T7 và CN):
- 07.-09.11.2020 (T7 đến T2):
- 14.-15.11.2020 (T7 và CN):
- 21.11.2020 (T7):
- 21.-22.11.2020 (T7 và CN):
- 28.-29.11.2020 (T7 và CN):

• Tháng 12 năm 2020

- 06.12.2020 (CN):
- 12.-13.12.2020 (T7 và CN):
- 19.-20.12.2020 (T7 và CN):
- 25.12.2020 (T6):
- 25.-31.12.2020 (T6 đến T5):
- 26 & 27.12.2019 (T7 & CN)

* Lễ Phật Đản tại Chùa Viên Giác, Hannover

* Chúng Viên Giác nhập hạ an cư

Fête du Bouddha tại Strasburg (HT. Phương Trượng)
Lễ Phật Đản tại Chùa Phổ Hiền, Strasburg, Pháp (HT. Phương Trượng)
Lễ TBQTG tại Chùa Viên Quang, Tübingen (HT. Phương Trượng)
Lễ TBQTG & Họa Chi Bộ tại Chùa Viên Quang, Tübingen

* Khóa tu gieo duyên tại Chùa Viên Giác kết hợp với KTH của Hội Phật Tử.

Khóa Huân Tu Niệm Phật miên mật tại Chùa Viên Giác. (Lưu ý: Chỉ nhận những vị ghi danh và tham dự toàn khóa, tịnh khẩu và không được rời khỏi giới trường)
Khóa tu tại Chùa Từ Đàm, Birmingham, Anh Quốc (HT. Phương Trượng)
Khóa Tu Học Phật Pháp Âu Châu kỳ thứ 32 tại ? (sẽ thông báo sau)

Lễ TBQTG Chi Hội Hannover & GDPT Tâm Minh tại chùa Viên Giác
Lễ Vu Lan tại Chùa Bảo Thành (HT. Phương Trượng & ĐĐ Hạnh Giới)
Lễ Vu Lan tại Chùa Bảo Quang, Hamburg (HT. Phương Trượng)

* Đại Lễ Vu Lan và Lễ Hội Quan Âm tại Chùa Viên Giác, Mãn hạ Tự Tứ

Lễ Vu Lan tại Chùa Liên Tâm, Phần Lan (HT. Phương Trượng)
Lễ Vu Lan tại Chùa Linh Thứu, Berlin (HT. Phương Trượng)
Lễ Vu Lan tại Chùa Bảo Đức, Oberhausen (HT. Phương Trượng)
Lễ Vu Lan tại Chùa Viên Quang, Tübingen (ĐĐ. Hạnh Giới)
Lễ Vu Lan tại Viên Âm, Nürnberg (TT. Thích Hạnh Hòa)
Lễ Vu Lan tại Tu Viện Viên Đức, Ravensburg (HT. Phương Trượng)
Phật Thất Tịnh Độ, Chùa Bảo Quang, Hamburg
Lễ TBQTG tại Wiesbaden (ĐĐ. Hạnh Định & ĐĐ. Hạnh Bổn)

HT. Phương Trượng đi Nga
Lễ TBQTG tại Wilhelmshaven (ĐĐ. Hạnh Định & ĐĐ. Hạnh Bổn)
Lễ TBQTG tại Karlsruhe (ĐĐ. Hạnh Định & ĐĐ. Hạnh Bổn)
HT. Phương Trượng và ĐĐ. Hạnh Bổn đi Úc
Ngày Về Nguồn, Úc
Lễ TBQTG tại Chi Hội Stuttgart (ĐĐ. Hạnh Định)
Lễ TBQTG tại Nürnberg (TT. Hạnh Hòa & ĐĐ. Hạnh Định)

Lễ TBQTG tại Aurich (ĐĐ. Hạnh Định & ĐĐ. Hạnh Bổn)
Lễ TBQTG tại chùa Khánh Anh Evry, Pháp (HT. Phương Trượng)
Lễ TBQTG tại Chùa Linh Thứu, Berlin (HT. Phương Trượng)
Huân tu tại Bad Kreuznach (ĐĐ. Hạnh Định & ĐĐ. Hạnh Bổn)
Lễ TBQTG tại Chùa Vạn Hạnh, Nantes, Pháp (HT. Phương Trượng)
Lễ TBQTG tại chùa Khánh Anh Bagneux, Pháp (HT. Phương Trượng)

Lễ TBQTG tại Đạo Tràng Liên Hoa, München (ĐĐ. Hạnh Định & ĐĐ. Hạnh Bổn)
Lễ TBQTG tại chùa Quảng Đức, Toulouse, Pháp (HT. Phương Trượng)
Lễ TBQTG tại chùa Phật Quang, Valence, Pháp (HT. Phương Trượng)
Lễ Giỗ Tổ Chúc Thánh và Hiệp Kỳ chư Hương Linh thờ tại Chùa Viên Giác.

Khóa Huân Tu Tịnh Độ tại Chùa Viên Giác (do Đại Đức Hạnh Bổn và chư Tăng chùa Viên Giác hướng dẫn)
Lễ TBQTG tại Chùa Kim Quang, Pháp (HT. Phương Trượng)

• Phù Vân

*** Lễ Hội Quán Âm và Đại lễ Vu Lan tại chùa Viên Giác (từ 16 đến 18.8.2019):**

Sau 4 ngày lễ lớn về Ngày hội thảo Văn Hóa, 40 năm Chi Bộ Giáo Hội PGVNTN tại Đức, 40 năm phát hành báo Viên Giác, lễ Khánh Tuế 70 của HT. Phương Trượng chùa Viên Giác; Đại Giới Đàn Quán Thông và lễ Chúc Thọ cho cha mẹ, ông bà từ 60 tuổi trở lên vào những ngày cuối tháng 6.2019 vừa qua tại chùa Viên Giác; ai cũng nghĩ rằng Lễ Vu Lan kỳ này chắc ít Phật tử về chùa lễ Phật hơn mọi năm. Nhưng từ chiều thứ Sáu và sáng sớm thứ Bảy (16 và 17.8.2019) lần lượt hàng trăm người về chùa để kịp dự lễ Hội Quán Âm vào lúc 10 giờ ngày Thứ Bảy tại Huê viên Viên Giác dưới sự chủ trì của Hòa Thượng Phương Trượng và chư Tăng, Ni tại Tổ Đình Viên Giác.

Buổi chiều từ 15 giờ 30 có thời thuyết pháp của Hòa Thượng Phương Trượng. Trước khi bắt đầu HT yêu cầu ca sĩ Ngọc Huệ hát một bài giúp vui. Cô xin phép trình bày bài „Cảm cái lạnh Đông Kinh“, thơ của Hòa Thượng sáng tác từ năm 1975 tại Tokyo do chính cô phổ nhạc.

Sau đó Hòa Thượng thuyết giảng về Vương Quyền nhân ngày 04.5.2019 vua Rama đệ thập lên ngôi. Qua nghi lễ Quán Đảnh cúng dường chư Tăng, chứng tỏ Vương quyền vẫn dưới ánh sáng của Phật pháp. Hòa Thượng cũng kể lại những ngày ở Nhật nhân lễ đại tường của Hòa Thượng Minh Tuyên. Qua đó HT Phương Trượng còn giảng thêm về Kinh Đại Bảo Tích (phẩm thứ 14) là Đức Phật sinh ra vì nguyện lực cứu độ

chúng sanh; còn con người sinh ra vì nghiệp lực phải trả cho dứt sạch...

Buổi chiều từ 19 giờ là phần Văn nghệ cúng dường Đại lễ Vu Lan, với nam ca sĩ Mạnh Quỳnh đến từ Hoa Kỳ, ca sĩ Kim Nền, Nhã Ý đến từ Đan Mạch và ca sĩ Ngọc Huệ đến từ München, Đức; cùng với sự góp mặt hùng hậu của các GDPT tại Đức qua những màn ca, vũ, nhạc, hoạt cảnh rất tương xứng đặc sắc.

Ngày Chủ nhật 18.8.2019, từ 10 giờ cử hành đại lễ Vu Lan. Chánh điện chùa Viên Giác không còn chỗ trống, nên nhiều Phật tử phải đứng bên ngoài và bên hông để dự lễ.

Lễ „Dâng hoa cúng Phật“ của đoàn sinh GDPT Chánh Giác

Các em đoàn sinh trong GDPT Chánh Giác Bremen trang nghiêm dâng hoa cúng Phật. Kế tiếp Chư Tăng Ni và Phật tử trì tụng thời Kinh Vu Lan. Sau đó, trong phần đạo từ Hòa Thượng nói về ý nghĩa của ngày lễ Vu Lan báo hiếu với cha mẹ, ông bà, tổ tiên. Một truyền thống của nhà Phật đã trở thành mỹ tục trong đời sống văn hóa của người Việt. Và hằng năm đến mùa lễ Vu Lan, nhằm ngày rằm tháng bảy, mọi người bày tỏ lòng tri ân đối với ơn cha mẹ, ông bà, tổ tiên. Đó là đạo hiếu – đạo hiếu đứng đầu trong “tứ ân” của nhà Phật. Như kinh Phật viết: “Ân đức cha mẹ vô cùng, kể không bao giờ hết”, “tốt cùng điều thiện, không gì bằng hiếu. Tội cùng điều ác, không gì bằng bất hiếu”... Nên bao đời nay, lễ Vu Lan trở thành một ứng xử nhân văn trong xã hội, góp phần duy trì và củng cố đạo lý trong gia đình, trong dòng tộc. Mọi người đề cao chữ hiếu để nhắc nhở đạo làm con. Hơn thế nữa, chữ hiếu trở thành một tiêu chuẩn quan trọng để đánh giá con người.

Đạo hiếu là một trong các nguyên tắc của đạo lý sống, trong truyền thống dân tộc, đạo hiếu là thiết thực đối với từng người con. Không chỉ lúc cha mẹ lâm chung; mà chính là những năm tháng cha mẹ còn, cũng như lúc yếu đau cần luôn được phụng dưỡng cả vật chất lẫn tinh

thần. Vì thế từ ngàn xưa, đạo hiếu là bài học đạo đức đầu tiên được truyền lại trong mỗi gia đình cho đến ngày nay. Đây một yếu tố quan trọng góp phần làm nên cốt cách và truyền thống văn hóa của dân tộc. Đó là lòng nhân ái, là quan niệm bao dung để cùng xây dựng cuộc sống hài hòa. Ngày lễ Vu Lan cũng là „Ngày Xá tội vong nhân” - ngày cảm thương đồng loại, ngày tình cảm dành cho những vong hồn kém may mắn bơ vơ không siêu thoát. Và chính những điều này đã góp phần duy trì nền tảng truyền thống đạo đức của xã hội Việt Nam.

Sau cùng là lễ „Bông Hồng Cài Áo” diễn ra trong không khí trang nghiêm hòa lẫn tiếng ca „một bông hồng cho mẹ” ngậm ngùi nhắc nhở những người còn mẹ hãy cố chăm sóc cho các bậc sinh thành, cho những người mất mẹ hãy dành thì giờ tưởng niệm và luôn lưu giữ hình ảnh mẹ trong trái tim mình.

ĐĐ Hạnh Bốn cài bông hồng cho bà mẹ nuôi người Đức

Từ 12 giờ, Chư Tăng Ni đi khất thực. Đây là một phương cách mà chùa Viên Giác đã thực hành từ nhiều năm nay, nhằm nhắc nhở Chư Tăng, Ni nhớ lại rằng sau khi thành đạo, Đức Phật thành lập Tăng đoàn gồm những đệ tử xuất gia đã từ bỏ tất cả để theo Ngài học Phật pháp và đi hoằng dương Phật pháp khắp nơi. Những hiền nhân này sống bằng cách đi khất thực từ nhà này đến nhà khác nên được gọi là Khất sĩ.

Khất sĩ là người đi xin vật thực để nuôi thân; xin pháp của Phật để tu hành. Đó là cách thực hành chính mạng thanh tịnh.

Phật tử xếp hàng theo lộ trình khất thực, phát tâm cúng dường vật thực vào Bình Bát. Đây cũng là cách tập cho Phật tử thực hành hạnh bố thí.

Cuối cùng xin tán thán công đức của tất cả anh chị em công quả đã phục vụ cho bà con Phật tử từng bữa cơm, từng món ăn Việt Nam và

nhiều thứ bánh đây đạo vị; vì thế họ không có thì giờ để được dự lễ hay nghe pháp thoại của Chư Tăng, Ni. **• Nhật Nguyên**

*** Đại lễ Vu Lan tại chùa Bảo Quang Hamburg được tổ chức vào ngày Chủ nhật 11.8.2019:**

Hơn 700 bà con Phật tử của địa phương cùng với Phật tử tại các tiểu bang đến tham dự lễ Vu Lan tại chùa Bảo Quang dưới sự chứng minh của Chư Tôn Tăng Ni như: HT Phương Trượng chùa Viên Giác; ĐĐ Thích Hạnh Bốn, trụ trì Chùa Viên Giác, Hannover; Ni Sư Tuệ Đàm Châu, trụ trì chùa Bảo Đức, Oberhausen (làm MC); Ni Sư Tuệ Đàm Vân, trụ trì Tịnh Thất Bảo Vân, Đan Mạch; Sư Cô Tuệ Đàm Nghiêm, trụ trì chùa Bảo Quang và các Chư Ni của Bảo Quang và Bảo Liên.

Mở đầu phần giới thiệu quan khách và nghi lễ thường lệ, với các bài hát Kính mến Thầy, Trầm hương đốt; rồi đến các em Oanh Vũ thuộc GDPT Pháp Quang múa dâng hoa cúng Phật thật trang nghiêm.

Sau thời kinh Vu Lan kính nguyện tưởng nhớ đến công ơn sinh thành dưỡng dục của mẹ cha là đạo tử của HT Phương Trượng về ý nghĩa của ngày Lễ Vu Lan.

Đặc biệt năm nay có tiết mục phỏng vấn. Huynh trưởng Diệu Trân hỏi Ni Sư Tuệ Đàm Châu về vai trò làm mẹ trước năm 1975. Theo Ni Sư, người mẹ trong thế kỷ 20 từ năm 1945 đến năm 1975 luôn chịu đựng hy sinh, gánh vác mọi chuyện vừa đảm trách vai trò làm mẹ, vừa làm cha; vì phần đông người cha phải ra chiến trận.

Người thứ 2 là Sư Cô trụ trì Tuệ Đàm Nghiêm, vai trò người mẹ trong thế kỷ 21. Với cái nhìn và quan điểm của Sư Cô thì người mẹ phải biết chia sẻ cùng chồng để xây dựng một gia đình êm ấm hạnh phúc. Người mẹ phải tìm hiểu tâm tình của con cái, sự tiến bộ của khoa học kỹ thuật, hướng dẫn cho con mình phát huy khả năng và có cuộc sống tự lập không dựa dẫm vào cha mẹ...

Người thứ 3 được phỏng vấn là ĐĐ Thích Hạnh Bốn, trụ trì tổ đình Viên Giác. Thầy đưa ra

ý kiến, muốn xây dựng hạnh phúc gia đình thì vợ chồng luôn hòa thuận nhau; khi bất đồng ý kiến thì phải ngồi lại với nhau để tìm cách giải quyết vấn đề, chứ chuyện nhà không nên đem ra nói bên ngoài...

Lại thêm một ngạc nhiên nữa, sau mục phỏng vấn, có mục tặng quà cho những Ưu Bà Di là những nữ Phật tử đã làm mẹ, đang làm mẹ và sắp làm mẹ; mỗi người được nhận một đóa hồng nhưng đồ thắm cảm trong ống tre có in hình Đức Phật trên lá Bồ Đề ghi chùa Bảo Quang kính tặng thật đẹp.

Sau đó là lễ bông hồng cài áo cho bà con hiện diện trong tiếng hát ngọt ngào tưởng nhớ đến công ơn của cha mẹ.

Trong dịp này bé Viên Châu, một Oanh Vũ của GDPT Pháp Quang cũng hát bài về Mẹ rất hay và lời diễn xuất rất dễ thương.

Buổi chiều từ 14 giờ là thời pháp của HT Phương Trưởng chùa Viên Giác. Hàng Phật tử chúng tôi vô cùng ân triêm công đức của Hòa Thượng từ Nhật Bản bay thẳng về phi trường Hamburg vào chiều thứ bảy hôm trước để kịp tham dự lễ Vu Lan tại chùa Bảo Quang vào sáng chủ nhật ngày hôm sau. Hòa Thượng kể lại chuyến Phật sự Nhật Bản cùng với Thầy Hạnh Bốn và Thầy Trung Thành. Trong vòng 10 ngày, dưới cái nắng gay gắt chưa từng có ở Nhật cũng như ở châu Âu, vừa dự lễ Vu Lan vừa làm lễ Đại tưởng cho Hòa Thượng Thích Minh Tuyên tại chùa Việt Nam. Sau đó đoàn đến đánh lễ tôn tượng Ngài Địa Tạng không đầu, và cuối cùng đến thăm một vài chùa nổi tiếng tại Nhật.

Đặc biệt Hòa Thượng còn kể lại lễ rửa chân tay cho cha mẹ để tạ ơn cha mẹ, vì hồi con còn nhỏ dại, cha mẹ đã từng tắm rửa cho con trong lời kể lễ tâm tình về hiếu đạo của người đối với cha mẹ con thật cảm động. Thầy đề nghị trong lễ Vu Lan năm tới các chùa viện của mình cũng nên cử hành nghi thức tốt đẹp này, cũng giống như lễ bông hồng cài áo vậy. Chúng tôi nghĩ ngay đến sự tương đồng của bài hát „Gánh Mẹ” với lời ca đầy hiếu hạnh:

Cho con gánh mẹ một lần,

*Cả đời mẹ đã tảo tần gánh con...
Mẹ ơi sóng biển dạt dào,
Con sao gánh hết công lao một đời...
Cho con gánh lại mẹ già,
Để sau người gánh chính là con con...*

Lễ cúng thí thực cô hồn đã kết thúc ngày lễ Vu Lan tại Hamurg.

• **Diệu Thiện Phương Quỳnh**
Bindlach, 27.05.2019

THƯ KÊU GỌI

Nam Mô Bổn Sư Thích Ca Mâu Ni Phật.

Kính Bạch Hòa Thượng Phương Trưởng và Quý Thầy chùa Viên Giác - Hannover

Kính thưa Ông Bà Cô Bác và các Anh Chị

Con tên là Tô Justin Trường Duy. Năm nay con được 8 tuổi. Từ nhỏ con không thích ăn thịt, con rất thích ăn đồ chay Bà Nội con nấu. Con thích chơi đá banh cùng Ông Nội và đùa giỡn với chị Hai và em của con.

Mấy tháng nay con thường bị làm mệt, xanh xao, biếng ăn và luôn có những vết bầm ở trên người. Ba Mẹ đưa con đi khám Bác Sĩ. Qua nhiều lần khám máu, và 2 lần khám tủy xương (Knochenmark) ở Kinderuniklinik Erlangen mới biết được con bị mắc chứng bệnh loạn sản tủy xương (MDS Syndrom). Bác Sĩ nói, muốn chữa khỏi bệnh cho con thì phải tìm được người trong tủy xương có tế bào gốc (Stammzellen) giống của con. Và xin tủy xương (Tế bào gốc / Stammzellen) của người đó hiến tặng để ghép tủy cho con. Nhưng rất buồn là trong gia đình con và những người thân của con đều đi thử máu, nhưng không có ai phù hợp với con hết.

Cho nên con cầu xin sự giúp đỡ và tình thương của Hòa Thượng, Quý Thầy, Quý Ông Bà Cô Bác và các Anh Chị thương tình giúp cho con, để cho con còn được nhiều năm vui sống bên gia đình của con. Xin đăng ký (Registrieren) vào trang Website này: www.dkms.de/de/spender-werden. Vì càng có nhiều người đăng ký, thì hy vọng và cơ hội trị chữa được bệnh của con và cũng như nhiều người bị bệnh hoại huyết khác sẽ được nhiều hơn.

Con cùng gia đình của con muôn vàn cảm tạ và tri ân sự giúp đỡ và tình thương của mọi người. Và cầu chúc cho Phương Trưởng, Quý Thầy, Quý Ông Bà Cô Bác và các Anh Chị được luôn luôn an lạc, hạnh phúc và khỏe mạnh.

Nam Mô A Di Đà Phật.

IN SINH HOẠT CỘNG ĐỒNG

THÔNG BÁO

của Nhóm Tổ Chức „Ngày Tri Ân Cap Anamur và Hội Ngộ 40 Năm Đến Đức“

Kính gửi quý Cô, Chú, Bác và các Anh Chị Em được tàu Cap Anamur vớt tháng 03 năm 1980

Kính thưa quý vị,

Kể từ khi chúng ta được tàu Cap Anamur vớt (Cap I, chuyến thứ 2, vớt 5 ghe, 375 người), đưa về Trại Tỵ Nạn Sembawang, Singapore và sau đó phần lớn thuyền nhân đến định cư ở Đức vào tháng 5 năm 1980, đến nay cũng đã 40 năm.

40 năm không dài so với khoảng thời gian vô cùng vô tận, nhưng lại rất dài so với cuộc sống của một đời người. Ngoại trừ một số thuyền nhân từ trại tỵ nạn Singapore được đi đoàn tụ với gia đình hay thân nhân ở các quốc gia khác; số người còn lại được phân phối từng nhóm đến các trại Bayreuth, Rothenburg o.d. Tauber hay đến Hamburg, Norderstedt... ở Đức Quốc.

Đến nay bà con chúng ta đã ổn định cuộc sống, con cái chúng ta cũng xây dựng được tương lai tương đối vững chắc và cũng đóng góp vào sự phát triển kinh tế của xứ người.

Kính thưa quý vị,

Chúng tôi, một nhóm trẻ của chuyến thứ 2 tàu Cap Anamur I, tham khảo ý kiến của các vị cao niên, mạo muội đứng ra tổ chức **„Ngày Tri Ân Cap Anamur và Hội Ngộ 40 Năm Đến Đức“** để bà con chúng ta có cơ hội gặp gỡ nhau hàn huyên tâm sự, kể cho nhau nghe những chuyện vui buồn lo lắng sợ bị công an phát hiện trước khi vượt biển. Kể cho nhau nghe những nỗi kinh hoàng khi ngồi trong chiếc ghe mong manh nhỏ nhoi như chiếc lá giữa biển khơi, những nỗi hãi hùng khi gặp bão tố, hoặc những nỗi kinh hoàng khi gặp hải tặc Thái Lan...

Giờ đây, dù những câu chuyện đã qua khá lâu, đã 40 năm rồi còn gì, nhưng chắc chắn những kỷ niệm đó không thể mất đi trong trí nhớ của mọi người, không thể mất đi khi chúng ta kể lại cho con cháu nghe chúng ta đã phải đánh đổi mạng sống để đi tìm Tự Do vì không chấp nhận chế độ cộng sản Việt Nam.

Chúng tôi trân trọng kính mời các cô chú, anh chị, bạn bè Cap Anamur I, chuyến thứ 2 (tháng 3-1980), đặc biệt nhất nhóm 100 người cùng gia đình ở trại Roncalli, dành thì giờ vào hai ngày cuối tuần để tham dự về Rothenburg o.d. Tauber, họp mặt hội ngộ kỷ niệm 40 năm (1980 - 2020) đến Đức.

- Thời gian:

**từ 15 giờ ngày 21.06.2020
đến 14 giờ ngày 22.06.2020**

- Địa điểm:

**Schweindorferstrasse 57,
91541 Rothenburg.o.d. Tauber**

(Thời gian và địa điểm dự tính tạm thời, chi tiết chính thức cụ thể sẽ được thông báo sau)

Chúng tôi rất mong gia đình con cháu, dâu, rể của quý cô bác và anh chị em ghi danh tham dự càng đông càng vui, càng thêm dấu ấn kỷ niệm cho cuộc đời tỵ nạn.

Sự hiện diện của quý cô bác, anh chị em là niềm vui khích lệ cho Nhóm Tổ Chức chúng tôi.

Trân trọng,

Nhóm Tổ Chức

<https://roncalli40j.wixsite.com/capanamur2020>

• Từ Website này quý vị biết thêm tin tức và chi tiết khác.

• Thông báo sau danh sách phòng khách sạn hay phòng trọ ngủ vào ngày Thứ Bảy; nếu ai muốn ở lại đêm Thứ Sáu thì cũng báo cho chúng tôi rõ để sắp xếp.

Các cô chú, anh chị có thể ghi danh online qua Formular Anmelden/Kontakt hay liên lạc trực tiếp WhatsApp với nhóm Tổ chức và Điều hành:

* **Nguyễn Văn Út, Frankfurt,**

+49 157 878 38322

* **Lê Văn Hùng, Rothenburg,**

+49 174 989 9580

* **Nguyễn Trung Ngôn, München,**

+49 173 931 1419

* **Trần Đức Thành, Zurich,**

+41 76 536 2402

* **Võ Khắc Huy, Ingolstadt,**

+49 157 857 73655

* **Nguyễn Thành Xê, München,**

+49 176 641 50243

* Tiệc gây quỹ giúp đòi Công Lý Cho Nạn Nhân Formosa:

Để giúp đỡ nạn nhân Miền Trung gồm: Hà Tĩnh, Quảng Bình, Quảng Trị, và Thừa Thiên-Huế, khiếu kiện công ty Formosa trước tòa án quốc tế; đòi hỏi được đền bù xứng đáng và làm sạch vùng biển bị ô nhiễm.

San José vào 6 giờ chiều Chủ nhật 4/8/2019 với sự tham dự của trên 500 đồng hương cùng quan khách tại địa phương. Một số hội đoàn với sự cố vấn của các quý vị lãnh đạo Công giáo, Phật giáo, Cao Đài và Phật Giáo Hòa Hảo đứng ra tổ chức một bữa tiệc gây quỹ "Công Lý Cho Nạn Nhân Formosa" (Justice for Formosa Victims) tại nhà hàng Dynasty tại Buối Dạ tiệc được sự đóng góp của nhạc sĩ Nam Lộc. Ca sĩ Nguyễn Hồng Nhung đến từ Nam Cali, Ban Du Ca Bắc Cali cùng một số ca sĩ trong vùng đã góp phần tạo nên một đêm nhạc hào hứng, vui vẻ, giúp cho buổi gây quỹ rất thành công với sự đóng góp của nhiều ân nhân cùng các Hội Đoàn, đặc biệt ông David Dương tại San José đã quyên tặng số tiền 25.000 USD.

(Nguồn: ninhbonphuong, 05.8.2019)

* Biểu Tình chống Trung Cộng tại Washington DC, Hoa Kỳ:

Washington DC ngày 23/8/2019, Cộng đồng người Mỹ gốc Việt ở Washington DC, Virginia, Maryland, Philadelphia, New Jersey và cả Canada, đã biểu tình trước đại sứ quán Trung Quốc ở Washington DC, lên án hành động xâm phạm chủ quyền Việt Nam trên Biển Đông, kêu gọi Bắc Kinh rút tàu ra khỏi bãi Tư Chính thềm lục địa Việt Nam, đồng thời kêu gọi Hà Nội kiện Trung Quốc ra tòa án quốc tế.

Với sự phối hợp giữa Liên Hội Cựu Chiến Sĩ VNCH, Cộng Đồng Việt Nam Virginia, Maryland, Washington DC, cơ sở Việt Tân vùng thủ đô, những người biểu tình đã giương cao nhiều biểu ngữ tiếng Anh và tiếng Việt, nội dung phản đối

nhà cầm quyền Trung Cộng thường xuyên xâm phạm uy hiếp và truy đuổi ngư dân VN trong vùng đặc quyền kinh tế của VN không tuân thủ theo Công Ước Liên Hiệp Quốc Về Luật Biển 1982.

Đoàn biểu tình sau đó đã kéo về đại sứ quán CSVN ở Washington DC, tiếp tục bày tỏ sự quan tâm đối với tình hình căng thẳng đang gia tăng tại bãi Tư Chính, đồng thời chỉ trích sự phản ứng chiếu lệ của CSVN trước hành động xâm lấn lãnh hải của phía Trung Cộng.

Đây là cuộc biểu tình đầu tiên của người Việt tại vùng thủ đô kể từ khi Trung Cộng mang tàu Hải Dương 8 và các tàu hộ tống đến Bãi Tư Chính từ đầu tháng Bảy. Đến ngày 8/8, tàu khảo sát Hải Dương Địa chất 8 của Trung Cộng đã rút đi nhưng sau đó ngày 13/8 tàu này quay trở lại vùng đặc quyền kinh tế (EEZ) của VN dưới sự hộ tống của lực lượng hải cảnh khiến cho tình hình tại Bãi Tư Chính càng thêm căng thẳng.

(Nguồn: RFA, 23.8.2019)

* Biểu tình chống Tàu ở Đức ngày 24.8.2019 - China! Raus aus Vietnam:

Frankfurt am Main trước thái độ ngang ngược của Trung Cộng xâm phạm lãnh hải VN tại Bãi Tư Chính, và trước thái độ hèn hạ của ĐCSVN không dám lên tiếng với công luận. Đông đảo đồng bào từ khắp miền Bắc Trung Nam nước Đức tụ tập về thành phố Frankfurt am Main, Trung tâm tài chính của Âu Châu, để biểu tình trước Tổng Lãnh Sự Quán (TLSQ) Trung Cộng, TLSQ CSVN Đoàn biểu tình đi đến quảng trường Paulsplatz. Chương trình biểu tình, diễu hành và meeting kéo dài từ 12:00 đến 17:00 giờ.

Trong phần mở đầu trước TLSQ Trung Cộng ông Nguyễn Thanh Văn, đại diện đảng Việt Tân tại Đức trước nhất cảm ơn đồng bào đã hưởng ứng lời kêu gọi cấp tốc, cùng nhau xuống đường cực lực lên án hành động xâm chiếm biển đảo VN một cách trắng trợn của bọn bành trướng Bắc

Kinh. Ông mạnh mẽ đòi hỏi nhà cầm quyền Trung cộng phải lập tức rút lui ra khỏi Bãi Tư Chính, Trường Sa - Hoàng Sa là thuộc chủ quyền VN, và yêu cầu đảng CSVN phải kiện Trung Cộng ra tòa án quốc tế. Như thế mới có thể chặn đứng tham vọng bành trướng của Bắc Kinh và VN sẽ nhận được sự ủng hộ của quốc tế. Đại diện các Hội Đoàn như: Ông Nguyễn Thế Bảo thuộc Hội Người Việt Tỵ Nạn tại Nürnberg, Ông Trần Văn Các, Hội Người Việt Tỵ Nạn Cộng Sản tại Bremen, Ông Đỗ Thành, đến từ Paris, Bà Phi Nga đến từ Wiesbaden... đã lên án Trung cộng ngang ngược không tôn trọng luật pháp Quốc tế, tiếp tục khiêu khích và đe dọa các nước láng giềng...

Luật sư Nguyễn Văn Đài, chủ tịch Hội Anh Em Dân Chủ, cực lực lên án thái độ im lặng, hèn với giặc, ác với dân của nhà cầm quyền VN trước những hành vi xâm lăng trắng trợn của Trung Cộng.

Cuộc biểu tình có khí thế với những ca khúc đấu tranh như „Đừng im tiếng!“, “Trả lại cho dân!“, „Việt Nam quê hương ngạo nghễ“ cùng những khẩu hiệu được hô to vang trời: “China! Raus aus Vietnam“, Trung Quốc! Cút ra khỏi Việt Nam!!!“); „Đả đảo Cộng Sản Việt Nam Hèn Với Giặc Ác Với Dân“. Cuộc biểu tình chấm dứt vào lúc 17 giờ cùng ngày.

(Nguồn: Minh Hoà, Minh Thông – viettin)

* San Francisco biểu tình chống Trung Cộng ngày 02.9.2019:

PHÒNG SỰ CỘNG ĐỒNG: Biểu tình chống Tàu Cộng tại San Francisco

Ngày 2/9 Cộng đồng người Việt tập trung biểu tình trước Tổng lãnh sự quán Trung Cộng ở góc đường Laguna và Geary San Francisco rồi kéo qua lãnh sự quán Việt Nam. Từ 11 giờ sáng đã có hàng trăm người tụ họp trước cơ sở ngoại giao Trung Cộng. Biểu ngữ, cờ quạt tung bay trong gió. Vang vang những ca khúc đấu tranh cho tự do dân chủ, cho dân oan, cho nhân quyền. Loa tay, loa lưu động rộn ràng những tiếng hô: “Down with Red China” – “Down, down, down”, “Red China get out of Vietnam” – “Get out, get out”.

Cả rừng cờ vàng, nhiều biểu ngữ tố cáo ý đồ của Trung Cộng muốn bá quyền trên Biển Đông. Có biểu ngữ ủng hộ cuộc đấu tranh cho tự do dân chủ của dân Hồng Kông.

Nhiều đại diện các hội đoàn trong vùng tham dự: Tập thể Chiến sĩ Hải ngoại, Việt Nam Quốc Dân Đảng, Đoàn Thanh niên Cờ vàng, Thanh niên Đa Hiệu, Hậu Duệ Việt Nam Cộng Hòa; có các Hội Phụ Nữ, Hội Cao Niên, đại diện cộng đồng từ San Jose, Sacramento; đại diện đảng Việt Tân.

Cô Mã Tiểu Linh đọc bản tiếng Anh nói về mục đích cuộc biểu tình là để phản đối ý đồ xâm lấn của cộng sản Trung Cộng để dần biến Việt Nam thành vùng đất tự trị của Bắc Kinh.

Anh Nguyễn Minh Huy đề cập đến sự kiện ải Tư Chính nằm trong quần đảo Trường Sa thuộc khu vực đặc quyền kinh tế của Việt Nam đang bị Trung Cộng xâm phạm.

Tiến sĩ Hà Văn Hải, cố vấn của Tập thể Chiến sĩ Việt Nam Cộng Hòa, đến từ Thủ đô Washington, kêu gọi mọi người ủng hộ các dự luật chế tài Trung Cộng vì những hành vi xâm lấn ở Biển Đông đang được trình quốc hội Hoa Kỳ.

(Nguồn: FB Bùi Văn Phú)

* Toronto thứ Bảy ngày 7.9.2019:

Ủy Ban Yểm Trợ Phong Trào Dân Chủ Quốc Nội Toronto đã tổ chức tốt đẹp tiệc gây quỹ lần thứ 13 để giúp phong trào Dân Chủ tại Việt Nam và các tù nhân lương tâm. Buổi tiệc bắt đầu vào 7:30 chiều 7/9/2019. Gần 350 đồng hương tụ họp tại nhà hàng Dim Sum King Seafood, Toronto và rất nhiều người không thể trực tiếp tham dự được cũng đã đóng góp tiền bạc, công sức. Đặc biệt là sự hiện diện của ông bà Thượng Nghị Sĩ Ngô Thanh Hải, ông Trương Minh Trí đại diện cho Liên Hội Người Việt Canada tới từ Ottawa và bác sĩ Bùi Ewing. Được biết Bác sĩ Ewing rời Việt Nam theo diện cô nhi, được bảo trợ và học thành tài, đang làm việc ở bệnh viện

Sudbury, nay muốn tìm về nguồn cội và giúp cho sinh hoạt cộng đồng VN.

Chương trình gồm có chào Cờ, lời chào mừng và tâm tình của TNS Ngô Thanh Hải. Tiếp theo là phần nói chuyện của cựu Giáo Sư Trần Gia Phụng về đề tài nóng bỏng hiện nay: "Bãi Tư Chính trong tam giác Việt Nam - Trung Cộng - Hoa Kỳ".

Sau đó là phần văn nghệ đấu tranh ý nghĩa với sự đóng góp của các văn nghệ sĩ địa phương, ban nhạc "Evergreen Music and Dance" và các ban Hợp Ca, tài năng mới trong cộng đồng. Chương trình còn có phần đấu giá và xổ số rất hào hứng để gây quỹ.

(Tim tóm lược từ Hội Người Việt Toronto)

THÔNG BÁO NHẬN KINH ĐẠI BẢO TÍCH

Sau ba năm kêu gọi quý Phật Tử khắp nơi trên thế giới phát tâm in ấn kinh Đại Bảo Tích 9 tập; mỗi tập trên dưới 1.000 trang; đóng bìa cứng mạ vàng, chữ lớn, in đậm dễ tụng đọc. Nay từ Đài Loan đã được chuyên chở về đến Chùa Viên Giác tại Hannover.

Quý vị nào đã phát tâm và muốn nhận lại một hay nhiều bộ thì nhân tiện có dịp viếng Chùa thì xin quý vị ghé ngang qua Văn phòng của Chùa để nhận về nhà trì tụng. Vì bộ kinh quá lớn và quá nặng, nếu gửi qua Bưu Điện cước phí sẽ tốn quá nhiều. Tuy nhiên, nếu quý vị muốn gửi qua Bưu Điện thì Chùa vẫn gửi được qua hãng chuyên chở HERMES; nhưng phải có người ở nhà thường trực để nhận; nếu không có ai nhận thì kinh sách sẽ bị trả lại chùa, lại còn tốn kém nhiều hơn nữa.

Ngoài ra nếu quý vị nào chưa phát tâm, mà muốn thỉnh về nhà trì tụng thì cũng xin ghé qua Văn Phòng của chùa để gặp thư ký, phát tâm ủng hộ và nhận lãnh.

Xin cảm ơn quý vị trước.

VĂN PHÒNG CHÙA VIÊN GIÁC

THÀNH KÍNH PHÂN ƯU

Vô cùng thương tiếc
Cậu Ông Lê Đình Giáo
Pháp danh Tâm Chế

Sinh ngày **01.01.1926** tại thôn **Bồ Bản**,
Quận **Triệu Phong**, Tỉnh **Quảng Trị**,
Việt Nam.

Tạ thế ngày **16.8.2019**
tại **San José California - USA**,
nhằm ngày **16 tháng 7** năm **Kỷ Hợi**.
Thượng thọ **93** tuổi.

Chúng cháu thành kính Phân Ưu cùng Đại gia đình các em, đồng thời xin cầu nguyện cho Hương linh Cậu Ông Tâm Chế Lê Đình Giáo sớm vắng sanh miền Tịnh Độ.

Mam Mô Tiếp Dẫn Đạo Sư A Di Đà Phật

Gia đình các cháu: Trần Văn Huyền. Trần Thị Lệ Hương. Trần Anh Thư. Trần Anh Hà. Trần Anh Thy / Germany.

PHÂN ƯU

Vô cùng xúc động nhận được hung tin

Anh Nguyễn Mạnh Dạn
(văn thi hữu Nguyễn Mạnh An Dân)
Pháp danh Chánh Tuệ

Cựu học sinh
Trung Học Cường Để Qui Nhơn
Sinh ngày **15.03.1945**
Tại **Bình Định, Việt Nam**
Đã mệnh chung ngày **07.09.2019**
Tại **Houston, Texas USA**
Hưởng thọ **74** tuổi

Nguyện cầu cho hương linh anh Chánh Tuệ Nguyễn Mạnh An Dân sớm được siêu sanh Tịnh Độ.

Thành Kính Phân Ưu

(Lê Ngọc Châu, đồng môn từ Đức Quốc)

in nước Đức

● Lê Ngọc Châu

* Áp dụng tiêm phòng sởi bắt buộc:

Trẻ em, bác sĩ, người giữ trẻ - tất cả trong số họ nên được tiêm chủng phòng chống bệnh sởi trong tương lai. Nội các Liên bang muốn đảm bảo rằng ngày hôm nay 17.7.2019 "luật bảo vệ bệnh sởi" phải được thảo luận. Đối với vi phạm đe dọa tiền phạt lên tới 2.500 €. Ngoài ra, Kitas không còn có thể chấp nhận trẻ em chưa được chích ngừa. Sau chính phủ, cần phải có sự phê chuẩn đồng ý của Hội đồng Liên bang.

* Tiền lương: nghề nghiệp và sự quan tâm trong năm 2019:

Rõ ràng nghề nên phù hợp với mỗi người. Nhưng điều quan trọng là tiền lương từ công việc có thể đủ cho cuộc sống của mình hay không.

Mặc dù tốt nghiệp Đại học, nếu so sánh thì giáo viên nhận được một mức lương tương đối thấp. Tuy không nhất thiết phải giàu có nhờ vào công việc, nhưng phải có nhà ở tương đối tiện nghi, có một số tiền dành dụm hợp lý dành cho tuổi già và cho một vài lần kỳ nghỉ hè.

Có những công việc thấy thích hợp với sở học, nhưng lương lại không đủ các chi phí trong đời sống. Cũng có những nghề đơn giản khác nhưng mang lại một cuộc sống thoải mái về tài chính.

* Đây là những ngành nghề sinh lợi nhất cho các người có trình độ học vấn cao:

Với trung bình 117.545 Euro mỗi năm, các bác sĩ trưởng (Oberarzt) vui mừng tốt về lương bổng, nhưng họ cũng chịu nhiều trách nhiệm về việc này trên cái áo trắng của họ. Cũng không tệ: các nhà quản lý quỹ (Fondmanger) kiếm đến 86.434 Euro mỗi năm. Ở vị trí thứ ba, những người có thu nhập hàng đầu với bằng đại học với 81.140 Euro là Quản lý tài khoản (Key-Account-Manager), ở vị trí thứ tư các Bác sĩ chuyên khoa với 80.537 Euro/năm.

* Những ngành nghề có trình độ cao này được trả công tẻ nhất:

Mặc dù có trình độ giáo dục Đại học, giáo viên nhận được mức lương tương đối thấp

(46.649 Euro/năm), cũng như các kỹ sư môi trường (46.011 Euro/năm), các nhà giáo (38.236 Euro/năm) và các nhà thiết kế web (36.885 Euro/năm). Giá trị thấp nhất dành cho ngành học đồ họa (Studium für Grafiker/Study for graphic artists): họ nhận được từ tất cả sinh viên tốt nghiệp đại học ít tiền nhất cho công việc của họ - chỉ 34.1984 Euro/năm.

* Những nghề đào tạo này thật sự có lợi:

Là giám đốc chi nhánh ngân hàng, bạn có thể mang lại tới hơn 64.000 Euro mỗi năm.

Các nhà quản lý bán hàng khu vực chứng minh cho thấy rằng không nhất thiết phải có bằng đại học để kiếm được một cuộc sống tốt: họ có trung bình 73.503 Euro/năm tổng thu nhập hàng năm chưa trừ thuế trên tiền lương của họ. Ngay cả các chuyên viên được phẩm cũng được trả đúng với 68.558 Euro/năm. Gần như thế là nghề tư vấn của SAP (64.909 Euro/năm) và lãnh đạo một chi nhánh ngân hàng (64.737 Euro/năm).

* Những nghề đào tạo này được trả lương tẻ nhất:

Đáng buồn, nhưng sự thật: Các y tá chăm sóc quan trọng, ngược lại, chỉ nhận được 28.614 Euro/năm cho công việc nặng nhọc và đầy hy sinh của họ. Thậm chí kiếm ít hơn chỉ có người phục vụ (Kellner/the waiter: 23.873 Euro/năm) và thợ cắt/làm tóc (23.002 Euro/năm). Ít nhất tuyệt đối trong bảng xếp hạng tiền lương là người phụ bếp, chỉ có thể kiếm được 22.033 Euro/năm.

* Cuộc bầu cử nghị viện tiểu bang 2019. Kết quả bầu cử ở Brandenburg và Sachsen:

Thứ Hai, 02/09/2019: ở Sachsen cũng như Brandenburg có những thay đổi sau các cuộc bầu cử địa phương vào chủ nhật vừa qua: Cả hai tiểu bang đều cần một liên minh ba bên. Lý do cho điều này bao gồm tổn thất cao của CDU và SPD. Ở Sachsen, nơi CDU gần đây cầm quyền với SPD, liên minh hai bên này rất có thể sẽ thành lập một liên minh với đảng Xanh.

CDU cầm quyền ở đây từ năm 1990 đã giảm xuống mức thấp mới: Theo kết quả bán chính thức, CDU chỉ đạt 32,1% (2014: 39,4%). AfD đạt 27,5% (2014: 9,7%). Đó là kết quả bầu cử tốt nhất của AfD có từ trước đến nay trên toàn liên bang. Mặc dù AfD không vượt qua CDU - không giống như lần trước trong cuộc bầu cử châu Âu. Tuy nhiên, đảng AfD rõ ràng thay thế Tả Khuynh

(die Linke) là lực lượng mạnh thứ hai. SPD của ứng cử viên hàng đầu Martin Dulig đã giảm xuống còn 7,7% (2014: 12,4%) và do đó có kết quả bầu cử tiểu bang tồi tệ nhất trong lịch sử.

- Bầu cử tiểu bang Sachsen 2019

Kết quả sơ bộ theo phần trăm, trong ngoặc so sánh với năm 2014: CDU 32,1% (-7,3), Linke 10,4 (-8,5), SPD 7,7 (-4,7), AfD 27,5 (+17), Xanh 8,6 (+ 2,9), FDP 4,5 (+ 0,7), Cử tri tự do 3,4 (+1,8)

- phân chia số ghế. Tổng cộng: 119 ghế. Đa số: 60 ghế: Linke (14); SPD (10), Xanh (12), CDU (45), AfD (38). Theo nhận xét của người viết dựa theo kết quả ở trên thì tại Sachsen chỉ có một liên minh cầm quyền được gọi là Kenya giữa CDU + Xanh + SPD dưới sự lãnh đạo của đảng mạnh nhất là CDU sau cuộc bầu cử, một khả năng duy nhất để CDU có được đa số tại nghị viện.

Tại Brandenburg, đảng Dân chủ Xã hội (SPD) được 26,2% số phiếu (năm 2014: 31,9). AfD đi kèm với ứng cử viên hữu khuynh Andreas Kalbitz chiếm được 23,5%, đứng sau ở vị trí thứ hai (năm 2014: 12,2%). CDU yếu truyền thống ở Brandenburg đã giảm xuống chỉ còn 15,6% (2014: 23,0%), với kết quả tiểu bang tồi tệ nhất của họ và hiện xếp hạng - như trong cuộc bầu cử châu Âu vào tháng 5 - sau AfD ở vị trí thứ ba.

Do đó, nó không còn đủ cho chính phủ SPD - Linke (Đỏ-Đỏ) của Thống đốc Dietmar Woidke (SPD). Nhưng ông có thể tiếp tục cai trị bởi đa số hạn hẹp với một liên minh đỏ-xanh-đỏ. Về mặt toán học, có thể có một liên minh giữa SPD, CDU và đảng Cử tri tự do hoặc một liên minh với đảng CDU và Xanh.

- Bầu cử tiểu bang Brandenburg 2019

Kết quả sơ bộ theo phần trăm, trong ngoặc so sánh với năm 2014: SPD 26,2% (-5,7), CDU 15,6 (-7,4), Die Link 10,7 (-7,9), AfD 23,5 (+11,3), Grüne 10,8 (+4,6), BVB/Freie Wäehler 5 (+2,3) , FDP 4,1 (+2,6), Sonstige 4,1.

- phân chia số ghế: Tổng cộng 88 ghế. Đa số: 45 ghế. Die Linke (10), SPD (25), Xanh (10), BVB/Freie Waehler (5), CDU (15), AfD (23).

* Lương trung bình ở Đức là 22€ mỗi giờ:

27.8.2019, Yahoo Finance: Nếu tính chính xác thì nhân viên ở Đức kiếm được trung bình 21,92 Euro mỗi giờ. Trong các tiểu bang thuộc liên bang có sự khác biệt lớn. Đây là dữ liệu mới nhất từ Văn phòng Thống kê Liên bang.

Nhân viên toàn thời gian và bán thời gian trong ngành sản xuất và dịch vụ kiếm được trung

bình 21,92 EUR mỗi giờ. Phần thưởng đặc biệt như tiền Giáng sinh hoặc tiền nghỉ phép (Urlaubsgeld) chưa được tính vào. Dữ liệu của Văn phòng Thống kê Liên bang từ năm 2018 cho thấy có sự khác biệt rõ ràng trong các tiểu bang của nước Đức. Mức lương/giờ khác nhau gần 7 Euro tùy vào nơi bạn sống.

Các nhân viên ở Hamburg mang về nhà với mức lương trung bình 24 Euro mỗi giờ, theo sát là Hessen, nơi công nhân chỉ kiếm được trung bình ít hơn 6 xu. Ngay cả ở Bavaria và Baden-Wuerttemberg những người làm việc cũng được kiếm được hơn 23 Euro.

Thấp nhất là các giá trị trong các tiểu bang mới. Ở Mecklenburg-Vorpommern, Sachsen-Anhalt, Thueringen và Brandenburg, mức lương mỗi giờ là từ 17,16 Euro đến 17,84 Euro. Ở Sachsen kiếm được trung bình 18,06 Euro/giờ.

* Trả lời của Chính phủ Liên bang: Hơn một nửa số lương hưu dưới 900 Euro:

26.7.2019: "Không còn đói nghèo", Thượng nghị sĩ Zimmermann của đảng Tả Khuynh (die Linke) gọi lương hưu theo luật định theo nhận xét các số liệu: nhiều hơn một nửa số người hưu trí nhận được dưới 900€. Đây là kết quả của một trả lời từ Chính phủ Liên bang.

Hơn một trong hai người nghỉ hưu của Đức nhận dưới 900 Euro. Điều này xuất hiện từ trả lời của Chính phủ Liên bang qua yêu cầu của Nghị sĩ Tả khuynh Sabine Zimmermann, có tồn tại ở hãng phim ARD. Trước đây, mạng biên tập Đức (RND) đã báo cáo về điều này.

Theo Chính phủ Liên bang, 51,4% người nghỉ hưu năm 2018 nhận được ít hơn 900 Euro - hơn 9,3 triệu người. 58,6% theo đó nhận được ít hơn 1.000 Euro. Dữ liệu là các khoản thanh toán lương hưu sau khi khấu trừ các khoản đóng góp xã hội và trước thuế.

- Chính phủ liên bang: Không có kết luận về sự cần thiết. Tuy nhiên, Chính phủ Liên bang chỉ ra rằng điều này không có nghĩa là tất cả những người về hưu có ít hơn 900 € để sống và ví dụ như thu nhập của vợ hoặc chồng hoặc thu nhập khác như lương hưu của hãng xưởng hoặc thu nhập cho thuê nhà. So với tổng dân số, nguy cơ nghèo đói của người nghỉ hưu không cao hơn nhiều.

Đơn giản bằng chứng không thể phủ nhận rằng lương hưu theo luật định là "không còn nghèo đói (*Nicht mehr armutsfest*)", Zimmermann chỉ trích. Nhiều người sẽ phải làm việc để kiếm thêm tiền phụ vào lương hưu, để đủ tiền sống. Zimmermann đòi hỏi nhà nước cần

tăng mức lương hưu trở lại. Trong những năm gần đây, mức lương hưu, tức là tỷ lệ lương hưu theo luật định so với thu nhập trung bình, nói chung đã giảm xuống.

Zimmermann cũng nói rằng gốc rễ của vấn đề là mức lương thấp ở Đức. Lương thấp dẫn đến lương hưu thấp.

*** Những thay đổi cho người tiêu dùng từ ngày 01.8.19:**

Tài chính Yahoo ngày 22/07/2019 - Luật chăm sóc tốt trong ngày mới sẽ mang lại những cải tiến đáng kể cho trẻ em và cha mẹ.

Lệ phí Kita ít hơn, cho sinh viên vay nhiều hơn. Từ tháng 8, người tiêu dùng ở Đức phải điều chỉnh vài thay đổi. Tổng quát những đổi mới:

- Lệ phí trẻ em (Kita): Từ tháng 8, tất cả các bậc cha mẹ sẽ nhận được các lợi ích xã hội, trợ cấp nhà ở hoặc tiền bổ sung cho trẻ em, được miễn lệ phí vườn trẻ - cơ sở cho điều này là Đạo luật Kita tốt.

- Bafög (tiền trợ cấp cho sinh viên vay): Từ ngày 1 tháng Tám - đúng thời gian cho học kỳ mùa đông và năm học mới - sinh viên và học sinh từ các gia đình có hoàn cảnh khó khăn trong xã hội nhận được nhiều hỗ trợ của nhà nước hơn cho giáo dục của họ. Khoản tài trợ tối đa tăng từ 735 lên 861 Euro mỗi tháng trong hai giai đoạn. Ngoài ra, việc hoàn trả số tiền trợ cấp, thường được cấp dưới dạng khoản vay khi học tập, được tạo điều kiện dễ dàng hơn. Khoản tiền phụ cấp tối đa cho những học sinh không còn sống chung cùng cha mẹ tăng từ 250 lên 325 Euro. Khoản thu nhập của cha mẹ bị đánh thuế cũng được nâng lên, là yếu tố quyết định cho khoản tiền vay của sinh viên. Qua đó nhiều người trẻ tuổi được tài trợ hơn trước.

- Playstation: Từ ngày 1 tháng 8, giá một tháng cho Playstation Plus sẽ tăng từ 7,99 € lên 8,99 €. Không có gì thay đổi với các lựa chọn khác. Thuê bao ba tháng vẫn có giá 24,99 Euro và cho thuê bao mười hai tháng vẫn là 59,99 Euro.

- Thêm tiền cho người học nghề: Những người học nghề gặp khó khăn không sống cùng cha mẹ sẽ nhận được nhiều tiền hơn từ tiểu bang kể từ ngày 01 tháng Tám. Quốc hội (Bundestag) đã quyết định tăng số tiền trợ cấp đào tạo nghề tối đa từ 622€ mỗi tháng trong hai lên 723€. Cơ quan giới thiệu việc làm Liên bang (BA) trả các khoản trợ cấp này nếu công ty đào tạo ở quá xa để ở nhà cha mẹ, nhưng trợ cấp đào tạo không đủ cho tiền thuê nhà và ăn uống.

Năm ngoài, khoảng 82.000 thanh niên đã nhận được trợ cấp đào tạo nghề nghiệp.

*** Nghiên cứu: Số lượng người bỏ học không có bằng tăng:**

AFP 29/07/2012: Ở Đức, ngày càng nhiều người trẻ rời trường mà không có bằng cấp. Theo một nghiên cứu của Caritas công bố, tỷ lệ người đi học không có giấy chứng nhận có bằng tốt nghiệp Trường chính (Hauptschule/tương đương trung học lớp 9 trước đây) là 6,9%. Do đó, nó đã cao hơn một phần trăm so với năm 2015 và ở cùng mức so với mười năm trước. Trên toàn quốc, theo Caritas, hơn 52.000 thanh niên bị ảnh hưởng.

Tỷ lệ bỏ học cao nhất là ở Berlin với 11,7% và Sachsen-Anhalt với 10,3%. Mặt khác, ở tiểu bang Hessen chỉ có 5,4%, ở Hamburg 5,9% và ở tiểu bang Bavaria 6,0%.

Caritas đang theo dõi sự phát triển với mối quan tâm. Chuyên gia xã hội của Caritas, Eva Welskop-Deffaa, nói: "Số lượng người trẻ tiếp tục nghỉ học mà không có bằng cấp khiến chúng tôi rất lo lắng". "Chúng tôi sẽ gặp lại nhiều người trong số họ quay trở lại trong vài năm tới - ví dụ như trong sự cố vấn xã hội nói chung, trong cố vấn mang thai hoặc cố vấn nợ".

Các tác giả nghiên cứu cũng cho rằng sự gia tăng tỷ lệ bỏ học với sự gia tăng nhập cư. Đối với nhiều thanh niên nhập cư, đó sẽ là một thách thức lớn để học một ngôn ngữ mới và tốt nghiệp một học trình trong thời gian ngắn, họ giải thích. Ngoài ra, nền tảng giáo dục của những người nhập cư trẻ tuổi rất khác nhau. Một trở ngại khác, đặc biệt đối với trẻ em và thanh thiếu niên tị nạn, là chúng thường không thể đến trường ngay được khi ở trong một trung tâm tiếp nhận.

Bây giờ là cần thiết "để cải tổ cơ hội giáo dục của những người cần cơ hội thứ hai" Welskop-Deffaa nói. Điều này đòi hỏi, trong số những thứ khác, hỗ trợ học tập, sự hỗ trợ của những người trẻ tuổi "mệt mỏi" đến trường và một loạt các dịch vụ cố vấn và hỗ trợ cho người nhập cư.

Chuyên gia giáo dục của đảng Xanh, Margit Stumpp gọi sự nghiên cứu ở Berlin là "lời cảnh tỉnh". Bà đòi chính phủ liên bang "khởi động một chương trình hỗ trợ toàn diện cho các trường học ở các quận khó khăn". Người tị nạn cần có "sự tiếp cận" nhanh chóng và không quá rườm rà.

***40 năm Cap Anamur, 40 năm cứu sống:**

Lễ kỷ niệm 40 năm Cap Anamur với chủ đề "40 Jahre Cap Anamur, 40 Jahre Leben retten" (*tạm dịch: 40 năm Cap Anamur, 40 năm cứu*

mạng (sống)), đã được Anamur tổ chức công cộng tại Rautenstrauch-Joest-Museum của thành phố Koeln hôm thứ Bảy 31.08.2019 vừa qua, bắt đầu từ 16 giờ và chấm dứt lúc 18 giờ với sự tham dự của chính giới tiểu bang NRW và các vị khách mời Đức tên tuổi, nói riêng.

Đúng giờ, Ban tổ chức tuyên bố khai mạc buổi sinh hoạt. Trong số hơn 300 quan khách hiện diện, đa số là người Đức gồm nhiều chính khách; chỉ có khoảng 20 người Việt Nam tỵ nạn tại Cộng Hoà Liên Bang Đức tham dự. Vì đây là tổ chức của Đức nên số giấy mời dành cho người Việt có giới hạn.

Diễn giả gồm có:

- Dr. Werner Strahl, Chủ tịch Cap Anamur
- Bà Henriette Reker, Thị trưởng thành phố Koeln (OB der Stadt Koeln)
- Ông Armin Laschet, Thống đốc tiểu bang Nordrhein-Westfalen
- Bà Christel Neudeck, đồng sáng lập Cap Anamur (Cap Anamur-Mitgruenderin)
- Ký giả Guenther Wallraff, Enthuellungsjournalist (*investigative journalist*)
- Ông Bernd Goeken, Giám đốc điều hành Cap Anamur (Cap Anamur-Geschaeftsfuehrer/ Executive Director Cap Anamur)
- Dr. Nellie Bell, Bác sĩ trưởng từ Sierra Leone (Chefaerztin aus Sierra Leone/ head doctor from Sierra Leone).

Trong khuôn khổ của "buổi lễ kỷ niệm 40 năm tổ chức cứu trợ Cap Anamur", hầu hết trong bài phát biểu của mình, các diễn giả đều ngợi khen Cap Anamur, cảm ơn người sáng lập Tiến Sĩ Neudeck qua những đóng góp cụ thể của ông ta. Ts Neudeck được biết đến bởi đã cứu sống hơn 11 ngàn thuyền nhân Việt Nam tỵ nạn cộng sản vượt biển đi tìm Tự Do vào cuối thập niên 80 và thập niên 90. Cũng xin nói thêm, qua sự giới thiệu của Cap Anamur, là ở tiểu bang NRW đã có ba trường học được đặt tên Rupert Neudeck để vinh danh ông.

Buổi sinh hoạt chấm dứt lúc 18 giờ cùng ngày. Sau lễ kỷ niệm nói trên của Cap Anamur là phần khoản đãi quan khách của BTC với Livemusik, Catering tổ chức ngay tại Foyer của Rautenstrauch-Joest-Museum/Koeln. Tham dự viên vừa có dịp thưởng thức nhạc sống, trò chuyện, tâm sự, uống nước ngọt, nước suối và thưởng thức các món ăn Đức nhẹ.

*** Lê Ngọc Châu (M_ Tháng 7, 8 & 9.2019)**

Sưu tầm và phiên dịch từ các báo Spiegel, SZ, FAZ, Handelsblat, die Welt, Focus, N-TV, AFP...

Năm Năm Tĩnh Mộng Buồn – Vui

Ngày hai mươi bốn tháng sáu năm kỷ hợi
Tôi ở Thụy Sĩ đã được năm năm
Thời gian đi qua, cuốn trôi bao kỷ niệm
Mấy bận vui buồn kết quả cũng hi hoan.

Dù mưa hay nắng, tuyết trắng đầy vơi
Tôi chẳng thay lời bằng sồn vai áo bạc
Tôi hiên ngang dẫn thân đời tu sĩ
Kết duyên lành hơn tám vạn trần lao
Để đêm về lời kinh lau nước mắt
Sáng mỉm cười với đệ tử chưa ngoan.

Tôi phát nguyện nâng bàn chân du hóa
Giữa cuộc vô thường liễu ngộ tánh hư vô
Rồi hôm nay, tôi đi dưới khung trời đầy nắng ấm
Cảnh thanh bình bên hồ nước Tirano
Ngắm rừng thông xanh ngắt một màu xanh.

Nhớ Ánh Trăng Thu

Đôi lời gõ tiếng trong mưa
Nghe ra nhịp đập nhẹ vừa đêm khuya
Lời ru thi thoảng đong đưa
Vén mây tìm gió trăng xưa mơ màng
Gối đầu khung cửa bên làng
Chờ nghe cuối xóm ngân vang chuông chùa

• Thích Như Tú

- **Tìm người thân:** Tìm Bà Trang Mỹ Ngọc (Xem Foto kèm theo)
Xưa ở Sóc Trăng. khoảng 64 tuổi.

莊美玉
TRANG-MỸ-NGỌC

Những mong quý vị bạn đọc báo Viên Giác quan tâm và phổ biến rộng rãi, tạo cơ duyên tìm được bà.

**Xin liên lạc qua:
Đỗ Cẩm Loan
Tel: +49 4261 5343**

- **Tìm người bạn xưa:** Bạn **NGUYỄN HỮU HẬU**. Vợ tên Hồng. Có 2 con trai tên: Tường Huân và Thế Hào. Ngày trước ở Spaichingen. Anh Hậu khi nhận được tin này xin liên lạc về:

Anh Chị Nguyễn Trí Thu
ĐT. 0178 164 6966. 04421 370 4662
kimtran@gmx.de

• Quảng Trục phụ trách

* CSVN đặt mục tiêu bán cổ phần của 93 công ty nhà nước vào cuối năm 2020:

Hôm 15/8, Chính phủ CSVN tuyên bố đang có kế hoạch đẩy nhanh dự án tư nhân hóa, bằng cách bán cổ phần của gần 100 công ty nhà nước vào cuối năm 2020. Trong những năm gần đây, Chính phủ CSVN quyết định bán cổ phần trong các công ty nhà nước để cải thiện năng suất và lấp đầy kho bạc của nhà nước, nhưng tốc độ gần đây bị chậm hơn so với mức dự kiến. Chính phủ CSVN có kế hoạch bán cổ phần của 93 công ty nhà nước vào cuối năm 2020. Trong đó sẽ bao gồm 35% cổ phần của Ngân hàng Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn Agribank - Ngân hàng thương mại lớn nhất của VN tính theo tổng khối lượng tài sản. Ngoài ra còn có những công ty lớn khác như Tập Đoàn Công Nghiệp Than – Khoáng Sản Việt Nam và Tổng công ty lương thực miền Bắc. Một tuần trước, Ngân hàng Agribank cho hay, công ty đặt mục tiêu đạt được lợi nhuận trước thuế là 10 ngàn tỷ đồng (430 triệu Mỹ kim) trong năm nay, tăng 33% so với năm ngoái. Hiện tại, tổng khối lượng tài sản của ngân hàng Agribank đạt gần 60 tỷ Mỹ kim. Chính phủ CSVN cho hay cũng sẽ bán gần 50% cổ phần của Tổng công ty Viễn thông Mobifone, Tập đoàn Bưu chính Viễn thông Việt Nam VNPT và Tập đoàn Công nghiệp Hóa chất Việt Nam. CSVN cũng có kế hoạch bán đi 100% cổ phần của Tổng công ty giấy Việt Nam vào cuối năm 2020, cùng hai đơn vị thuộc Tập đoàn Điện Lực Việt Nam.

* Hai phi trường Tân Sơn Nhất và Nội Bài bị xuống cấp nặng:

Hạ tầng khu bay của hai phi trường lớn nhất: Tân Sơn Nhất (Sài Gòn) và Nội Bài (Hà Nội) bị xuống cấp nghiêm trọng, và có thể không an toàn cho việc cất cánh và hạ cánh của phi cơ, trong khi việc nâng cấp không thể thực hiện do vướng quy định. Theo thông tin từ Tổng công ty Hàng không Việt Nam (ACV), hiện tại đường cất/hạ cánh 25R/07L của Tân Sơn Nhất và đường cất hạ cánh 11R/29L (1B) của Nội Bài đã xuống cấp nghiêm trọng do khai thác vượt công

suất thiết kế. Ngoài ra, hai phi trường trên cũng khai thác nhiều loại máy bay có tải trọng và áp suất bánh lớn hơn thiết kế như A350-900, B787-9 dẫn đến xuất hiện hư hỏng, mặt đường bằng xuống cấp nghiêm trọng, thường xuyên bị bong bật, nứt vỡ. Ngày 9/8 vừa qua, Cảng Nội Bài đã phải dừng khai thác đường lăn S3 trong 1 tuần vì không đảm bảo an toàn, và thay đổi phương án khai thác để sửa chữa hư hỏng, hạn chế sử dụng những đường lăn xuống cấp nghiêm trọng. Do vướng mắc về cơ chế, Cảng Nội Bài chỉ có thể thực hiện công tác bảo dưỡng, sửa chữa thường xuyên của hệ thống sân đường một cách tạm thời. Kết quả là vẫn còn tiềm ẩn nhiều nguy cơ gây mất an toàn cho hoạt động bay, và thậm chí phải dừng khai thác bất cứ lúc nào. Cơ chế hiện nay quy định phần hạ tầng là công sản, được đầu tư xây dựng, sửa chữa bằng ngân sách nhà nước, không được tính vào tài sản giao cho ACV, do vậy, dù ACV có tiền cũng không được sửa. Trước tình hình trên, Bộ Giao thông tính toán cần 4.200 tỷ đồng để sửa chữa đường băng của hai phi trường trên. Còn theo báo Công an Nhân dân, diện tích phi trường Tân Sơn Nhất bị giảm còn 80% so với năm 1975, vì bị một số đơn vị nhà nước, trong đó có quân đội, chiếm dụng để xây khu dân cư.

* Thành Hồ sẽ lắp đặt 10.000 camera trên đường phố theo dõi người:

Ngày 24/8, sở Thông tin và Truyền thông Cộng sản tại Tp HCM gửi đề án lên UBND về việc sẽ lắp đặt 10.000 camera giám sát trên toàn địa bàn với phí tổn 1.600 tỷ đồng. Theo dự trù, 10.000 chiếc camera sẽ được lắp ở khắp các đường phố thành Hồ trong vòng 5 năm tới. Các camera được lắp có khả năng phân tích hình ảnh, nhận diện và tìm kiếm đối tượng theo yêu cầu. Hiện nay, trên toàn địa bàn Sài Gòn đã có gần 1.000 camera giao thông của Sở Giao thông Vận tải và các đơn vị khác, với trung bình 7km có 1 chiếc camera. Ngoài việc lắp một lượng camera dày đặc như trên, nhà cầm quyền cũng sẽ thực hiện kết nối hệ thống camera trong từng khu dân cư, các tuyến đường để dễ theo dõi người dân. Hành động trên đã minh chứng rõ nhất cho tuyên bố trước đó của ông Nguyễn Thiện Nhân, Bí thư thành ủy- rằng sẽ không để xảy ra bất kỳ một vụ biểu tình nào ở Sài Gòn. Việc lắp một lượng lớn camera trên để nhằm giám sát từng hành động của người dân, phục vụ cho việc cai trị dân hiệu quả hơn. Theo nguồn tin của phóng viên, vào tháng 6/2018, hai thanh niên đi xe gắn

máy rải truyền đơn kêu gọi người dân biểu tình phản đối dự luật Đặc khu. Sau đó họ đã bị công an bắt giam do xem lại hình ảnh trên các camera. Nhưng ngược lại, mỗi ngày cũng trên địa bàn Sài Gòn xảy ra hàng chục, hàng trăm vụ cướp giật tài sản. Nhưng ít có vụ nào mà công an tìm được các đối tượng gây án nhờ camera. Dự luận người dân cho rằng việc lắp camera chỉ là để tước đoạt thêm quyền tự do của người dân, là để thực hiện mạnh hơn chế độ công an toàn trị.

*** Xe hơi từ Trung Cộng tiếp tục được phép vào Quảng Ninh:**

Chính phủ CSVN đồng ý cho UBND Quảng Ninh gia hạn thời gian thí điểm hoạt động của xe hơi cá nhân của Trung Cộng vào lãnh thổ Việt Nam cho dù căng thẳng ở Biển Đông ngày càng gia tăng. Theo văn bản do Phó Thủ tướng kiêm Ngoại trưởng Phạm Bình Minh ký, xe hơi cá nhân của Trung Cộng được phép qua cửa khẩu quốc tế Móng Cái vào thành phố Hạ Long đến hết tháng 6/2020. Việc thí điểm này được chính phủ cộng sản cho phép thực hiện từ đầu năm 2018. Tuy nhiên, chiếc xe đầu tiên đến từ Trung Cộng vào lãnh thổ Việt Nam là trong tháng 6 năm ngoái, và được vào sâu 180 km từ cửa khẩu. Đổi lại, xe hơi du lịch cá nhân của người Việt Nam cũng được vào tới thành phố Quế Lâm, tỉnh Quảng Tây, với quãng đường 600 km. Khách Trung Cộng đi xe du lịch cá nhân đến Quảng Ninh đều phải có visa. Từ đây, họ có thể để xe ở thành phố Hạ Long rồi đi tiếp đến các địa phương khác. Trong khi đó, căng thẳng ở ngoài Biển Đông ngày càng gia tăng khi tàu Hải Dương 8 cùng 4 tàu hải cảnh của Trung Cộng đã vào sát Phan Thiết, chỉ còn cách bờ hơn 100 km. Sự hung hăng của Trung Cộng ngày càng gia tăng ngay sau khi Hà Nội và Hoa Thịnh Đốn cùng lên tiếng phê phán Bắc Kinh. Chủ tịch nước kiêm Tổng bí thư đảng CS Nguyễn Phú Trọng vẫn chưa lên tiếng về hành động của Trung Cộng vi phạm chủ quyền lãnh hải của Việt Nam ở Biển Đông kể từ đầu tháng 7 vừa qua.

*** Việt Nam lại bàn giao tội phạm Trung Cộng mà không xét xử:**

Tin từ Quảng Ninh, ngày 28/8: Chính phủ CSVN lại bàn giao một nhóm tội phạm cho Trung Cộng mà không tiến hành xét xử về tội phạm mà chúng thực hiện ở tỉnh Quảng Ninh. Ngày 26/8, công an tỉnh Quảng Ninh bàn giao 28 người Trung Hoa cho Cục Công an thành phố Đông

Hưng (Trung Cộng) xử lý về hành vi điều hành sàun chứng khoán giả tại Việt Nam. Những kẻ này đã bị công an tỉnh Quảng Ninh bắt giữ ngày 25/8 vì hành vi "chơi" chứng khoán trái phép trên mạng Internet tại một nhà nghỉ ở thành phố Móng Cái. Công an thu giữ 516 chiếc điện thoại di động các loại, 21 bộ máy tính còn hoạt động chứa dữ liệu chữ Trung Quốc, 1 thiết bị quét thẻ để thanh toán qua mạng... Đây là một trong nhiều vụ, mà Chính phủ CSVN bàn giao tội phạm đến từ Trung Cộng cho Bắc Kinh, và không tiến hành xét xử về những hoạt động trái pháp luật Việt Nam. Hoạt động tội phạm của người Trung Hoa có xu hướng gia tăng tại nhiều tỉnh thành của Việt Nam như Hải Phòng, Quảng Ninh, Đà Nẵng, Đồng Nai, Sài Gòn... Trong tháng 7, công an Hải Phòng đã bắt giữ gần 400 tên tội phạm đánh bạc người Trung Hoa tại khu đô thị Our City và chuyển giao ngay cho phía Trung Cộng, và nhà cầm quyền Đồng Nai cũng trục xuất 6 tên hoạt động bất hợp pháp trong lĩnh vực y tế. Việc trục xuất tội phạm người Trung Cộng không qua xét xử về những hành vi trái pháp luật Việt Nam làm cho nhiều người tự hỏi liệu Việt Nam còn có chủ quyền quốc gia hay không. Trong khi đó, chế độ cộng sản ở Hà Nội tiếp tục áp dụng nhiều chính sách có lợi cho người Trung Cộng như miễn visa và cho phép họ lái xe cá nhân vào Quảng Ninh, và không kiểm soát chặt chẽ họ như kiểm soát chính người dân Việt Nam.

*** Bộ Quốc Phòng Hoa Kỳ lên án Trung Cộng can thiệp vào hoạt động dầu khí Việt Nam:**

Theo Maritime đưa tin 26/06: Bộ Quốc phòng Hoa Kỳ đưa ra tuyên bố lên án Trung Cộng đang tiến hành "sự can thiệp mang tính áp bức" nhằm vào các hoạt động khai thác dầu khí của Cộng sản Việt Nam ở Biển Đông. Hôm 24/8, Tàu khảo sát Hải Dương 8 của Trung Cộng vẫn tiếp tục thực hiện các cuộc khảo sát địa chấn tại vùng đặc quyền kinh tế của Việt Nam (EEZ), bất chấp khiêu nại từ nhà cầm quyền Cộng sản Việt Nam, Hoa Kỳ và Úc. Bộ Quốc phòng Hoa Kỳ cho hay rằng họ rất lo ngại trước các nỗ lực liên tục của Trung Cộng khi vi phạm trật tự quốc tế dựa trên luật pháp ở khu vực Ấn Độ Dương – Thái Bình Dương. Gần đây, Trung Cộng còn tái diễn sự can thiệp mang tính áp bức nhằm vào các hoạt động dầu khí lâu đời của Việt Nam ở Biển Đông. Hành động trên đi ngược lại cam kết của Bộ trưởng Quốc phòng Trung Cộng Ngụy Phượng Hòa tại Đối thoại Shangri-La. Tại đây ông Ngụy từng

cam kết rằng Trung Cộng sẽ "theo đuổi con đường phát triển hòa bình". Các hành động của Trung Cộng còn trái ngược với tầm nhìn của Hoa Kỳ về một khu vực Ấn Độ Dương – Thái Bình Dương rộng mở và tự do. Trong đó tất cả quốc gia lớn nhỏ đều được bảo đảm chủ quyền, không bị áp bức và có thể theo đuổi phát triển kinh tế phù hợp với các quy định và chuẩn mực được quốc tế thừa nhận. Tin thêm, ngày 18/8, Đại tướng David L. Goldfein, Tham mưu trưởng Không quân Mỹ, và Đại tướng Charles Q. Brown Jr., Tư lệnh Không quân Mỹ tại khu vực Thái Bình Dương đã có cuộc gặp với truyền thông trong chuyến thăm Việt Nam. Đây là chuyến thăm Việt Nam của một Tham mưu trưởng Không quân Mỹ kể từ khi chiến tranh kết thúc. Tại đây, ông David L. nhấn mạnh thông điệp mà Tổng Thống và Ngoại Trưởng Mỹ nhiều lần đề cập là sẽ hỗ trợ Việt Nam thành một quốc gia thịnh vượng và hùng mạnh. Và sự hiện diện của hai Đại tướng chính là để thể hiện sự cam kết mạnh mẽ của Mỹ với Việt Nam nói riêng, và khu vực nói chung. Ông David L. cho biết, Mỹ phản đối mạnh mẽ các hoạt động gây ảnh hưởng, và thách thức những quyền lợi chính đáng cũng như chủ quyền của Việt Nam. Về vấn đề tàu Trung Cộng có mặt phạm pháp tại vùng đặc quyền kinh tế của Việt Nam, Đại tướng David L. khẳng định, Mỹ tôn trọng các quyết định và hành động của lãnh đạo CSVN, đồng thời ủng hộ quyền tự vệ chính đáng của Việt Nam. Mỹ sẽ luôn quan sát các hoạt động của Chính phủ Việt Nam để sẵn sàng làm việc, hợp tác với phía Việt Nam. Mong muốn lớn nhất của Mỹ ở khu vực Ấn Độ Dương-Thái Bình Dương là mọi quốc gia có thể tiếp cận khu vực biển, cũng như không phận quốc tế theo luật quốc tế. Về phía Đại tướng Charles Q. Brown Jr., ông cho rằng, hoạt động của Trung Cộng tại khu vực Bãi Tư Chính là đang đi ngược lại mục tiêu, tôn chỉ của Mỹ đã và đang làm cho Ấn Độ Dương- Thái Bình Dương rộng mở, tự do. Ông nhận định, hành động của Trung Cộng có tác động rất lớn, và quá đà. Vì vậy, Không quân Mỹ sẽ tiếp tục các hoạt động ở Biển Đông. Qua đây, Không quân Mỹ cũng hoan nghênh, chào đón các sĩ quan Việt Nam sang trường học viện Không quân Mỹ học tập.

*** Mobifone-AVG: Hai cựu Bộ trưởng nhận hối lộ hơn 3 triệu đô:**

Hai cựu Bộ trưởng Bộ Thông tin - Truyền thông Nguyễn Bắc Sơn và Trương Minh Tuấn đã khai nhận tổng cộng là 3,2 triệu đôla hối lộ từ ông Phạm Nhật Vũ, theo truyền thông Việt Nam.

Cả hai cựu Bộ trưởng CS đều đang là bị can trong vụ án Mobifone mua 95% cổ phần của AVG gây thất thoát hàng nghìn tỷ đồng của nhà nước. Cả hai cùng bị khởi tố về tội "vi phạm quy định về quản lý và sử dụng vốn đầu tư công gây hậu quả nghiêm trọng" và tội nhận hối lộ. Tuy nhiên, đến hôm 2/9, báo giới mới được biết về khoản tiền hối lộ hai vị cựu lãnh đạo đã nhận. Sau khi Mobifone thanh toán 95% giá trị hợp đồng cho AVG, tức khoảng 8.890 tỷ vào đầu 2016, ông Sơn đã nhận của ông Vũ 3 triệu đôla. Giờ ông Sơn thừa nhận số tiền nhận từ ông Vũ là hưởng lợi bất chính, và xin nộp số tiền hơn 500 triệu đồng trong tài khoản cá nhân để khắc phục hậu quả. Trong khi đó, ông Tuấn nhận của ông Vũ 200.000 đôla và đã hoàn lại 2,12 tỷ. Ông Lê Nam Trà, cựu Chủ tịch HĐTV Mobifone, cũng nhận của ông Vũ 2,5 triệu đôla và đã hoàn lại toàn bộ số tiền này. Theo kết luận điều tra, ông Nguyễn Bắc Sơn khai trong quá trình thực hiện dự án, ông Phạm Nhật Vũ, cựu Chủ tịch Hội đồng quản trị AVG, đã nhiều lần liên lạc, gọi điện thoại, nhắn tin để hối thúc mong muốn bán được sớm cổ phần. Nhiệm kỳ Bộ trưởng sắp kết thúc, nên ông Sơn muốn có dấu ấn tạo ra cho Mobifone bằng việc mua mảng truyền hình AVG. "Mặt khác, ông Sơn nghĩ nếu việc mua bán thành công thì cổ đông AVG sẽ cảm ơn ông bằng vật chất," báo Tuổi trẻ viết. Ông Vũ cũng nhiều lần gọi điện cho ông Trương Minh Tuấn và ông Lê Nam Trà để thúc giục tạo điều kiện thực hiện dự án nhanh. Ông Phạm Nhật Vũ đã bị bắt giam từ hồi tháng 4 vì tội hối lộ, nhưng khi đó chưa tiết lộ khoản tiền hối lộ. Ông Vũ là em trai ông Phạm Nhật Vượng, một trong những người được đánh giá là giàu nhất Việt Nam với khối tài sản ròng Forbes định giá là 7,6 tỷ đô la.

*** Anh, Pháp, Đức lo ngại về căng thẳng Biển Đông:**

Theo tin từ Bloomberg, Anh, Pháp và Đức kêu gọi kiềm chế ở Biển Đông, trong bối cảnh các tàu Trung Cộng và Việt Nam đang đối mặt với nhau tại vùng biển tranh chấp chủ quyền này. Trong một tuyên bố chung được đưa ra hôm 28/8, các quốc gia trên cho rằng căng thẳng có thể dẫn đến sự bất an và bất ổn trong khu vực. Họ cho biết thêm rằng khung pháp lý được quy định bởi Công ước Liên hiệp quốc về Luật biển bắt buộc phải được thực hiện. Khung pháp lý này ban hành một số quyền tuyên bố chủ quyền đối với khu vực biển. Anh, Pháp, Đức kêu gọi tất cả các quốc gia xung quanh khu vực

Biển Đông cần thực hiện các biện pháp giảm căng thẳng, góp phần duy trì, thúc đẩy hòa bình, an ninh, ổn định và an toàn trong khu vực.

*** Hai cựu Chủ tịch Đà Nẵng bị truy tố vì làm thất thoát 850 triệu USD:**

Tin từ Đà Nẵng, ngày 05/9/2019: Cơ quan cảnh sát điều tra của Bộ công an CSVN đã hoàn tất điều tra và chuyển hồ sơ sang Viện kiểm sát tối cao, với đề nghị truy tố hai cựu Chủ tịch của thành phố Đà Nẵng Trần Văn Minh và Văn Hữu Chiến cùng 19 bị can khác trong vụ án "vi phạm qui định về quản lý, sử dụng tài sản nhà nước, gây thất thoát, lãng phí", và "vi phạm các qui định về quản lý đất đai", làm thất thoát của ngân khố quốc gia 20.000 tỷ đồng (khoảng 850 triệu Mỹ kim). Theo báo Thanh Niên, vụ án này được khởi tố vì 20 viên chức trên đã bắt tay nhau tạo điều kiện cho Trung Tá an ninh Phan Văn Anh Vũ (biệt danh Vũ nhôm) mua 21 mảnh đất và công sản, và 7 dự án bất động sản thuộc sở hữu nhà nước với giá rẻ. Tổng giá trị các giao dịch lên đến hàng chục ngàn tỷ đồng. Theo kết luận điều tra, hai ông Minh và Chiến ban hành nhiều văn bản và chỉ đạo cấp dưới thực hiện việc giao đất, thu hồi, cho thuê, cho phép chuyển quyền sử dụng đất, cho phép chuyển mục đích sử dụng đất, và chuyển nhượng nhà đất, công sản cho ông Vũ trái qui định của pháp luật. Họ đã giảm giá, giảm hệ số sinh lợi, cho phép chuyển đổi tên người nhận quyền sử dụng đất trái qui định. Phía công an khẳng định có đủ căn cứ để cáo buộc cho dù bị can Vũ không hợp tác khai báo, không thừa nhận hành vi phạm tội. Ông Minh bị coi là chủ mưu. Ngoài cáo buộc trên, ông Vũ còn bị cáo buộc liên quan đến dự án Đa Phước rộng 181 hecta cũng tại Đà Nẵng, và nhiều mảnh đất thuộc sở hữu nhà nước ở Sài Gòn, và một số nơi khác.

*** Tiếp tay cho Trung Cộng, thép Việt Nam bị Nam Dương khởi kiện, Mã Lai áp thuế:**

Báo Tuổi trẻ ngày 5/9 loan tin, cơ quan phòng vệ thương mại thuộc Bộ Công thương cộng sản Việt Nam cho biết, từ ngày 26/8, thép Việt Nam đã bị phía Mã Lai áp dụng biện pháp chống bán phá giá trong vòng 120 ngày, với mức thuế khoảng 3,7% đến 20,13%. Ngoài thép, thì mặt hàng tôn mạ của Việt Nam xuất cảng sang Nam Dương cũng vừa bị nước này khởi xướng điều tra, áp dụng biện pháp chống bán phá giá. Đi kèm với Việt Nam là Trung Cộng cũng bị khởi kiện. Đặc biệt là ở ngành thép, tăng suất các vụ

công ty Việt Nam bị khởi kiện điều tra, áp thuế chống bán phá giá ngày càng cao. Trước Nam Dương đã có Mỹ, Ấn Độ khởi kiện điều tra chống bán phá giá. Mặc dù đã bị nhiều nước khởi kiện điều tra bán phá giá với nhiều mặt hàng, nhưng dường như các công ty Việt Nam không hề nao núng. Bởi thực tế cho thấy, lượng hàng nhập cảng Trung Cộng vào Việt Nam liên tục tăng mạnh. Và những mặt hàng nhập cảng nhiều từ Trung Cộng cũng chính là những mặt hàng xuất cảng nhiều.

*** Công ty đa cấp Liên Kết Việt bị truy tố vì lừa đảo 46.8 triệu USD:**

Viện kiểm sát tối cao vừa ra cáo trạng truy tố nghi can Lê Xuân Giang (còn có tên là Lê Xuân Hà), Chủ tịch hội đồng quản trị Công ty Liên Kết Việt, cùng 6 đồng phạm về cáo buộc "Lừa đảo chiếm đoạt tài sản" với tổng số tiền chiếm đoạt là 1.100 tỷ đồng (khoảng 46,8 triệu USD). Dụ dỗ 68.000 người vào mạng lưới đa cấp để chiếm đoạt số tiền trên, ông Giang và đồng bọn sẽ bị xử theo khoản 4, điều 139 của Bộ luật hình sự 1999 với mức án tù từ 12 năm đến 20 năm, tù chung thân hoặc tử hình. Theo cáo trạng, từ tháng 3/2014 đến tháng 11/2015, Giang lợi dụng việc công ty của y được cấp giấy phép kinh doanh hàng đa cấp, đã cùng đồng bọn dùng thủ đoạn gian dối, cung cấp thông tin sai lệch, khiến các nạn nhân nghĩ Liên Kết Việt là công ty con của Công ty BQP thuộc Bộ Quốc Phòng. Chúng tìm mọi cách khiến nạn nhân nghĩ chúng là cán bộ quân đội. Còn các sản phẩm kinh doanh được liên kết sản xuất với các doanh nghiệp, cơ quan uy tín của Bộ Quốc Phòng; đã được thử nghiệm, đưa vào sử dụng tại các nhà thương trung ương. Nghi can Giang đã từng cấu kết với nhiều viên chức cao cấp của chế độ như Chủ tịch nước Trương Tấn Sang, cựu Tổng bí thư Đỗ Mười, Chánh văn phòng trung ương đảng Nguyễn Văn Quyền, hai Thứ Trưởng quốc phòng là Thượng tướng Nguyễn Văn Đước và Nguyễn Huy Hiệu, Viện trưởng Viện chiến lược Bộ Quốc Phòng Thiếu tướng Nguyễn Đình Chiến... để họ quảng bá cho chương trình của y. Các bị can còn đặt làm giả bằng khen của Thủ tướng cộng sản tặng cho Công ty Liên Kết Việt, Công ty BQP và triển khai 15 chương trình khuyến mại lớn. Chúng đã mở 34 chi nhánh, văn phòng đại diện ở 27 địa phương, qua đó lôi kéo hơn 68.000 bị hại nộp tiền cho chúng.

(Xem tiếp trang 87)

IN HẸ GIỚI

• Quảng Trực phụ trách

* Iran cắt giảm thêm cam kết trong hiệp ước hạt nhân:

"Bộ trưởng Ngoại giao Mohammad Javad Zarif, trong một bức thư gửi đến giám đốc chính sách của EU Federica Mogherini, thông báo rằng Iran đã dỡ bỏ tất cả các giới hạn trên các hoạt động nghiên cứu và phát triển", ISNA trích lời phát ngôn viên Bộ Ngoại giao Abbas Mousavi cho biết. Trước đó hôm 4/9, trong một bài phát biểu trên sóng truyền hình, Tổng Thống Iran Hassan Rouhani đã tuyên bố Iran sẽ bắt đầu phát triển các máy ly tâm để đẩy nhanh tốc độ làm giàu uranium, có thể dùng để sản xuất năng lượng cho các nhà máy điện hoặc cho bom nguyên tử. Theo hiệp ước, Iran được cho phép giữ một số lượng có hạn máy ly tâm thế hệ đầu tiên ở hai cơ sở hạt nhân và được phép thực hiện nghiên cứu và phát triển về làm giàu uranium một cách giới hạn, nhưng không được phép trữ uranium đã làm giàu và phát triển một số loại máy ly tâm tân tiến hơn. Nếu phát triển thành công các máy ly tâm này, Tehran sẽ có khả năng sản xuất nguyên liệu cho một quả bom nguyên tử với tốc độ nhanh hơn rất nhiều.

* Trung Quốc kiện Mỹ lên WTO sau đợt tăng thuế mới nhất:

Bộ Thương mại Trung Quốc hôm 2/9 cho biết Bắc Kinh đã đệ đơn kiện Mỹ tại Tổ chức Thương mại Thế giới (WTO) về vấn đề thuế nhập khẩu Mỹ áp dụng. Mỹ bắt đầu áp dụng thuế 15% đối với nhiều loại hàng hóa Trung Quốc từ ngày 1/9 bao gồm cả giày dép, đồng hồ thông minh và TV màn hình phẳng. Trong khi đó, Trung Quốc cũng bắt đầu áp mức thuế mới đối với dầu thô của Mỹ, làm leo thang căng thẳng cuộc chiến thương mại, theo Reuters. Các hành động gia tăng thuế quan mới đây nhất đã vi phạm cam kết giữa các nhà lãnh đạo hai bên tại Osaka, Nhật Bản, theo tuyên bố của Bộ thương mại Trung Quốc. Nước này sẽ bảo vệ mạnh mẽ các quyền lợi hợp pháp của mình theo quy định của WTO. Việc gia tăng thuế quan sẽ đưa mức thuế trung bình đối với hàng nhập khẩu của Trung Quốc lên 21,2%,

tăng từ 3,1% khi ông Trump lên nắm quyền, theo dữ liệu từ Viện Kinh tế Quốc tế Peterson.

* Người biểu tình bao vây sân bay Hồng Kông:

Hàng ngàn người biểu tình đã chặn các tuyến đường hướng đến sân bay quốc tế Hồng Kông sau vụ đụng độ dữ dội vào đêm 31/8. Trong một thông báo và ngày 01.09 cảnh sát Hồng Kông cảnh báo đám đông tập trung ở sân bay là bất hợp pháp và sẽ sớm tiến hành "chiến dịch giải tán". Theo Reuters - "*Chúng tôi yêu cầu tất cả người biểu tình chấm dứt hành động bất hợp pháp và rời khỏi khu vực sân bay ngay lập tức*", thông báo viết. Cảnh sát chống bạo động đã bố trí lực lượng bên trong lẫn ngoài sân bay để đảm bảo an ninh. Tuy nhiên, đám đông cố thủ, lập rào chắn trên các tuyến đường chính hướng đến sân bay, đồng thời tập trung trước các nhà ga, hồ hào khẩu hiệu phản đối chính quyền đặc khu.

Người Hong Kong đã tổ chức chiến dịch Back Home để dùng xe cá nhân đưa rước người biểu tình bị kiểm soát tại các trạm MTR về nhà. Phong trào này thu hút được sự chú ý của giới quan sát. Hôm 03/09/2019, là ngày thứ hai sinh viên và học sinh bãi khóa và tham gia các cuộc tập hợp vì dân chủ, trong lúc Trưởng đặc khu Carrie Lam khẳng định bà không hề có ý định từ chức. Những người biểu tình vẫn đòi chính quyền phải thỏa mãn 5 yêu sách: Rút lại luật dẫn độ; không mô tả biểu tình là "bạo loạn"; trả tự do cho toàn bộ những người biểu tình bị bắt; điều tra độc lập về bạo lực cảnh sát và để cho người dân Hồng Kông được quyền bầu chọn lãnh đạo một cách dân chủ. Bà Carrie Lam tuy tuyên bố sẵn sàng đối thoại với người biểu tình, nhưng dứt khoát không đáp ứng các yêu sách nói trên. Ngày 7/9, người dân Hồng Kông một lần nữa tổ chức các hoạt động kháng nghị tại khu vực đường giao thông đi vào sân bay Hồng Kông. Bên cạnh đó, nhiều người dân tổ chức tĩnh tọa tại Telford Plaza ở Vịnh Cửu Long (Kowloon Bay), một bộ phận sinh viên ở khu vực Sa Điền (Sha Tin) cũng tổ chức tĩnh tọa kháng nghị. Mặc dù Trưởng Đặc khu hành chính Hồng Kông Carrie Lam tuyên bố rút lại dự luật dẫn độ, nhưng 4 yêu cầu khác của người Hồng Kông vẫn chưa được chính phủ Hồng Kông hồi đáp. Lúc 1 giờ chiều ngày 7/9, người dân tiếp tục tổ chức hoạt động chặn đường vào sân bay, kêu gọi người dân Hồng Kông sử dụng phương tiện giao thông đến sân bay tiến hành tạo áp lực giao thông.

*** Tập Cận Bình coi Hong Kong, Macau, Đài Loan là nguy cơ lớn nhất cho Đảng cộng sản Trung Quốc:**

Chủ tịch Tập Cận Bình mới đây đã chỉ đích danh Hong Kong, Macau, và Đài Loan, gọi các vùng lãnh thổ này là các rủi ro và thách thức lớn nhất đối với đảng cộng sản Trung Quốc. Trong bài diễn văn hôm 3/9, ông Tập đã liệt kê một loạt các thách thức mà Trung Quốc đang đối mặt, và đặt vấn đề Hong Kong, Macau, Đài Loan, lên trên cả các chính sách liên quan đến nước ngoài, bao gồm cả cuộc chiến thương mại với Hoa Kỳ. Một số rủi ro khác được Chủ tịch Trung Quốc nhắc đến bao gồm kinh tế, chính trị, văn hóa, và môi trường. Trong bài diễn văn tại trường huấn luyện trung ương đảng, ông Tập kêu gọi các cán bộ phải chuẩn bị sẵn sàng để có thể chiến thắng trong mọi tranh chấp, dẹp yên mọi thách thức và trở ngại đối với đảng cộng sản, chủ quyền quốc gia, và các mục tiêu của Bắc Kinh. Tuy nhiên, ông Tập cũng khẳng định rằng các cán bộ cần phải biết rõ nghệ thuật đấu tranh và phải học cách linh hoạt. Đây không phải lần đầu tiên Hong Kong, Macau, và Đài Loan, bị Bắc Kinh coi là các mối nguy cơ. Sự mô tả này từng xuất hiện trong văn bản do Ủy ban trung ương Đảng Cộng Sản Trung Quốc phát hành năm 2017, để hướng dẫn cán bộ cách làm việc. Theo giới phân tích, việc Hong Kong, Macau, và Đài Loan được nhắc đến trong diễn văn của Chủ tịch Tập cho thấy tình thế khó khăn của 3 vùng lãnh thổ này. Một chuyên gia cho rằng, Bắc Kinh có thể đang lo ngại về nguy cơ bị lật đổ quyền lực, nếu tình hình tại 3 vùng lãnh thổ không được giải quyết tốt.

*** Nhiều Thượng Nghị Sĩ Hoa Kỳ ủng hộ đạo luật dân chủ Hồng Kông:**

Theo bản tin của tờ Hoa Nam Buổi Sáng, thêm nhiều Thượng nghị sĩ Hoa Kỳ khác ký vào đạo luật nhằm ủng hộ nền dân chủ ở Hồng Kông, chỉ vài ngày sau khi hàng ngàn người biểu tình trong thành phố diễn hành trước tòa Lãnh sự Hoa Kỳ, kêu gọi chính phủ Hoa Kỳ hỗ trợ cho cuộc đấu tranh của họ. Ngày 9/9, bà Susan Collins, một thành viên đảng Cộng Hòa đại diện cho Maine, và bà Kristen Gillibrand, một thành viên đảng Dân Chủ tiểu bang New York, nằm trong số bốn Thượng nghị sĩ đồng tài trợ cho Đạo luật Dân chủ và Nhân quyền Hồng Kông năm 2019, nâng số nhà tài trợ hiện tại lên gần gấp đôi lượng người ký kết khi Thượng nghị sĩ Marco Rubio giới thiệu dự luật vào tháng 6. Việc quốc hội tăng cường hỗ trợ cho dự luật diễn ra

khi Ủy ban Đối ngoại Thượng viện nỗ lực cho bỏ phiếu về đạo luật này. Đây là đạo luật yêu cầu chính phủ Hoa Kỳ đánh giá mức độ tự chủ chính trị của Hồng Kông hàng năm để xác định việc tiếp tục duy trì tình trạng thương mại đặc biệt. Khu vực hành chính đặc biệt của Trung Quốc nhận được tình trạng đó theo Đạo luật Chính sách Hoa Kỳ – Hồng Kông năm 1992, một biện pháp được thực hiện để giúp việc kinh doanh và các mối quan hệ khác với thành phố không bị ảnh hưởng sau khi được bàn giao từ Anh Quốc sang Bắc Kinh vào năm 1997. Hoa Thịnh Đốn đang ngày càng bị lôi kéo vào tình trạng bất ổn chính trị ở Hồng Kông, nơi các cuộc biểu tình chống chính phủ diễn ra thường xuyên trong hơn ba tháng. Tin thêm, vào hôm thứ Bảy 14/09 nhà hoạt động Dân chủ Hồng Kông Joshua Wong cho biết anh đang kêu gọi các nhà lập pháp Hoa Kỳ hỗ trợ các yêu cầu của đồng bào anh, những người đã nhiều tháng biểu tình trên đường phố, bao gồm quyền tự do bầu cử. Anh Wong đã lãnh đạo phong trào ủng hộ Dân chủ Hồng Kông từ năm 2014. Dù dự luật dẫn độ đã được rút lại, song các cuộc biểu tình không có người lãnh đạo vẫn tiếp tục diễn ra, để đòi nền dân chủ lớn hơn và độc lập khỏi Trung Quốc. Anh Wong hy vọng có thể thuyết phục được các thành viên của Quốc hội thông qua Đạo luật Dân chủ và Nhân quyền Hồng Kông. Anh kêu gọi Washington bảo đảm quyền đối xử đặc biệt hàng năm dành cho đặc khu của Trung Quốc đã tồn tại trong nhiều thập kỷ, bao gồm cả thương mại và đặc quyền kinh doanh. Đạo luật nêu rõ việc nếu các viên chức Trung Quốc và Hồng Kông phá hoại quyền tự trị của thành phố, họ có thể phải đối mặt với các lệnh trừng phạt. Trung Quốc rất muốn dập tắt các cuộc biểu tình trước lễ kỷ niệm 70 năm ngày thành lập Trung Quốc vào ngày 01/10/2019. Trung Quốc vẫn chưa dùng quân đội để dập tắt các cuộc biểu tình. Anh Wong cho biết người dân Hồng Kông sẽ tiếp tục chiến đấu cho sự nghiệp của họ qua lễ kỷ niệm.

*** Vụ tấn công vào nhà máy dầu mỏ Saudi làm thiệt hại một nửa nguồn cung cấp:**

Tin từ Riyadh, Dubai, hôm 14/09, nhóm vũ trang có liên hệ với Iran, Houthi từ Yemen thừa nhận đã tấn công hai nhà máy của công ty dầu mỏ lớn nhất Saudi Arabia ở Abqaiq bằng máy bay không người lái. Cuộc tấn công đã làm thiệt hại một nửa sản lượng của Vương quốc, hành động này có thể đẩy giá dầu thế giới tăng vọt, và leo thang căng thẳng ở Trung Đông. Theo thông

báo của công ty dầu mỏ Saudi Aramco, vụ tấn công sẽ khiến sản lượng giảm còn 5.7 triệu thùng/ngày (tương đương hơn 5% nguồn cung cấp toàn cầu). Saudi Arabia là nhà xuất cảng dầu mỏ lớn nhất thế giới với hơn 7 triệu thùng/ngày. Giám đốc điều hành Aramco, Amin Nasser cho biết không có thương vong từ các vụ tấn công. Bộ trưởng Năng lượng Saudi Arabia, Hoàng tử Abdulaziz bin Salman cho biết Aramco sẽ đưa thêm thông tin trong vòng 48 giờ, và họ sẽ rút dầu trong kho để bù đắp cho tổn thất. Aramco đang trong quá trình lập kế hoạch, dự kiến đây sẽ là đợt chào bán công khai lớn nhất thế giới. Giám đốc điều hành Aramco cũng tuyên bố rằng họ đã kiểm soát được tình hình. Một nhân chứng của Reuters cho biết đám cháy ở Abqaiq được dập tắt vào lúc gần tối.

* Hoa Kỳ rút 5.000 quân khỏi Afghanistan và đóng cửa 5 căn cứ:

Tin từ Kabul, Afghanistan, nhà đàm phán trưởng Zalmay Khalilzad của Hoa Kỳ hôm 2/9 cho biết, Hoa Kỳ sẽ rút gần 5.000 binh sĩ khỏi Afghanistan và đóng cửa 5 căn cứ trong vòng 135 ngày theo một hiệp định hòa bình với Taliban. Ông Khalilzad cho biết sau nhiều tháng đàm phán với các đại diện từ phong trào nổi dậy, thỏa thuận này vẫn phải được TT Donald Trump chấp thuận trước khi ký kết. Để đổi lấy việc rút quân theo giai đoạn, Taliban sẽ cam kết không cho phép các nhóm phiến quân như al Qaeda hoặc Nhà nước Hồi giáo sử dụng Afghanistan làm căn cứ cho các cuộc tấn công vào Hoa Kỳ và các đồng minh của Hoa Kỳ. Tuy nhiên, khoảng cách đến hòa bình đã được thể hiện rõ bởi một vụ nổ lớn làm rung chuyển thủ đô Kabul của Afghanistan, ngay cả khi cuộc phỏng vấn của ông Khalilzad đang được phát sóng. Ông Khalilzad là một nhà ngoại giao kỳ cựu người Mỹ gốc Afghanistan. Ông cho biết mục đích của thỏa thuận là chấm dứt chiến tranh và làm giảm tình trạng bạo lực, nhưng hai bên vẫn chưa đạt được thỏa thuận ngừng bắn chính thức. Ông cho biết việc đình chiến sẽ phụ thuộc vào các cuộc đàm phán giữa nội bộ người Afghanistan. Ông từ chối cho biết rằng phần còn lại của khoảng 14.000 binh sĩ Hoa Kỳ sẽ ở lại Afghanistan trong bao lâu sau giai đoạn rút quân đầu tiên, mặc dù các viên chức Taliban trước đó nhấn mạnh rằng tất cả các lực lượng nước ngoài đều phải rút đi./

• **Quảng Trực**
(Tháng 8 & 9.2019)

* Chiến tranh thương mại Mỹ - Trung khiến sản lượng trái cây nhập cảng từ Mỹ vào Việt Nam tăng mạnh.

Giá trái cây nhập cảng từ Hoa Kỳ giảm xuống trong vài tháng vừa qua do cuộc chiến thương mại Mỹ-Trung leo thang. Điều này thúc đẩy người nông dân Hoa Kỳ phải tìm kiếm một thị trường mới. Việc đánh thuế trả đũa qua lại giữa hai nền kinh tế lớn nhất thế giới khiến sản lượng xuất cảng Cherry từ Hoa Kỳ sang Trung Cộng giảm xuống một nửa vào năm ngoái. Vào đầu tháng 8 năm nay, Trung Cộng tuyên bố ngừng mua các sản phẩm nông nghiệp của Hoa Kỳ, dẫn đến việc các nhà xuất cảng Hoa Kỳ phải tìm kiếm những người mua mới, trong đó có Việt Nam. Tại Hà Nội và Saigon, giá cherry của Hoa Kỳ trong tháng này giảm gần một nửa so với cùng thời kỳ năm ngoái xuống còn 200.000 đến 350.000 đồng. Ngoài ra, táo đỏ, nho và quả việt quất Hoa Kỳ cũng đang được quảng cáo giảm giá rộng rãi trên các mạng truyền thông xã hội Việt Nam. Dự kiến nhiều loại trái cây từ các quốc gia khác cũng sẽ được nhập cảng vào Việt Nam nhờ vào việc ký kết các hiệp định thương mại. Kể từ năm 2015, Việt Nam bắt đầu nhập cảng trái cam từ Úc với mức thuế 10%. Hiện nay, mức thuế này giảm xuống còn 3% và sẽ là 0% vào năm 2020. Bộ Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn Việt Nam cho biết, trong nửa đầu năm nay, sản lượng nhập cảng trái cây và rau củ của Việt Nam tăng 35%. Trong đó Thái Lan, Trung Cộng, Hoa Kỳ, Úc và Myanmar là những thị trường hàng đầu. Tuy nhiên, các chuyên gia lo lắng rằng việc nhập cảng trái cây tăng cao có thể gây tổn hại cho ngành nông nghiệp địa phương. Chuyên gia kinh tế Lê Đăng Doanh cho biết, nông dân Việt Nam với những ứng dụng công nghệ thấp sẽ khó có thể sản xuất trái cây chất lượng cao với giá cả cạnh tranh. Trong khi đó, thu nhập của người tiêu dùng ngày càng tăng cao khiến họ tìm kiếm những sản phẩm tốt hơn từ ngoại quốc. /

• **Quảng Trực**

Từ nguồn: www.thanhnien.vn/; www.tuoitre.vn/;
www.laodong.com.vn/; www.trithucvn.net/;
www.danlambaovn.blogspot.com/; www.sbtn.tv/;
www.vnexpress.net/; www.bbc.com/vietnamese/

GIÁO HỘI PHẬT GIÁO VIỆT NAM THỐNG NHẤT ÂU CHÂU
CONGRÉGATION BOUDDHIQUE VIETNAMIENNE UNIFIÉE EN EUROPE
THE UNIFIED VIETNAMESE BUDDHIST CONGREGATION IN EUROPE
Chùa Association Bouddhique
Khánh Anh

Âu châu, Evry, ngày 4 tháng 9 năm 2019

Điện Thư Phân Ưu
Nam Mô Tiếp Dẫn Đạo Sư A Di Đà Phật

Kính gửi : **Đại Đức Thích Trung Lưu cùng toàn thể Môn Đồ Pháp Quyển chùa Phật Huệ Hội Đồng Điều Hành GHPGVNTN Âu Châu** vừa nhận được **Cáo Phó** từ **Đại Đức Thích Trung Lưu và Môn Đồ Pháp Quyển chùa Phật Huệ** tại thành phố Frankfurt - Đức Quốc.

Hòa Thượng Thích Từ Trí, Trụ Trì chùa Phật Huệ tại Frankfurt, Đức Quốc vừa an nhiên thị tịch tại thành phố Frankfurt am Main vào lúc **10 giờ sáng (Đức Quốc), thứ Ba, ngày 03 tháng 09 năm 2019** nhằm **mùng 05 tháng 08 âm lịch năm Kỷ Hợi**.

Hòa Thượng Thích Từ Trí

Xuất thế : **01.01.1940 (Canh Thìn)**

Trụ thế : **80 năm - Đạo lập : 35 năm - Hạ lạp : 28 năm.**

Nôi dòng pháp Lâm Tế Chánh Tông, thiên phái Gia Phổ đời thứ 42.

- Lễ Nhập Kim Quan vào lúc **11 giờ sáng thứ Tư, ngày 04.09.2019 (5.8.Kỷ Hợi)**

- Lễ Cung Tống Kim Quan **thứ Hai, ngày 09.09.2019 (11.8.Kỷ Hợi).**

Toàn thể Tăng Ni Phật tử GHPGVNTN Âu Châu nhất tâm cầu nguyện Giác Linh Hòa Thượng Thích Từ Trí.

Tào Đăng Phật Địa
Nhập Nhất Chúng Trí
Bất Từ Đại Nguyện
Hoàn Đáo Ta Bà
Hoằng Dương Phật Pháp
Phổ Độ Quần Sanh.

Cầu nguyện toàn thể Môn Đồ Pháp Quyển thường an lạc và chu toàn hậu sự, viên thành như ý.
Kính nguyện Giác Linh Hòa Thượng - khứ lai tự tại, an nhiên đốn nhập, thể tánh vô sanh, trí bi song vận.

Nam Mô Tiếp Dẫn Đạo Sư A Di Đà Phật

Kính Phân Ưu

Đồng Kính Bái

HĐĐH Tăng Ni Phật Tử
GHPGVNTN Âu Châu

Đệ Nhất Chủ Tịch

Hòa Thượng Thích Tánh Thiệt

Đệ Nhị Chủ Tịch

Hòa Thượng Thích Như Điển

8 Rue François Mauriac. 91000 Evry. France. Tél : +33.1.64.93.55.56 - +33.7.70.07.33.99. E-mail : thichquangdao@khanhanh.fr

HỘP THƯ VIÊN GIÁC

Trong thời gian qua VIÊN GIÁC đã nhận được những thư từ, tin tức, tài liệu, bài vở, kinh sách, báo chí của các Tổ Chức, Hội Đoàn, Tôn Giáo và các Văn Thi Hữu khắp các nơi gửi đến.

• THƯ TÍN

- **Canada:** GS. Thái Công Tụng.

- **Đức:** Hòa Thượng Thích Như Điển, Thích Nữ Như Viên, Thích Cốc Ngô Văn Phát, Trần Lê Hương, Trần Thị Hương Cau, Mechthild Klein, Văn Công Tuấn, Trần Thế Thi, Lương Nguyên Hiền, Trần Phong Lưu, Đỗ Trường, Nguyễn Hạnh HTD, Quỳnh Hoa, Nguyễn Quý Đại, Lê Ngọc Châu, Đan Hà, Tùy Anh.

- **Hoa Kỳ:** Mặc Nhiên Thích Nữ Liên Nguyệt, Lâm Minh Anh, Nguyễn Minh Tâm, Tuệ Nga.

- **Hòa Lan:** Nguyễn Trí Hồ Thanh Trước

- **Pháp:** Hoang Phong, Hoài Thi, Khuyết Danh.

- **Thụy Sĩ:** Mặc Nhiên (T.T. Thích Như Tú), Song Thư TTH.

- **Úc Đại Lợi:** Quảng Trực Trần Viết Dung.

- **Việt Nam:** Trương Văn Dân, Châu Yến Loan.

- **Ý Đại Lợi:** Huỳnh Ngọc Nga.

• THƯ & SÁCH BÁO

- **Đức:** Development and Cooperation Vol. 46 7-8/2019. Entwicklung und Zusammenarbeit Jg 60 7-8/2019.

- **Thụy Sĩ:** Mục Vụ số 377 & 378.

- **Úc Đại Lợi:** Kỷ Yếu Trường Hạ Thiên Ấn kỳ 21.

PHƯƠNG DANH CÚNG DƯỜNG (Tính đến ngày 31.08.2019)

Trong thời gian gần đây, Chùa Viên Giác có nhận được tiền của quý Đạo Hữu gửi bằng cách chuyển qua Ngân Hàng hay bằng Bưu Phiếu, nhưng không ghi rõ mục đích. Thí dụ như Cúng Dường, Tu Bồ Chùa, Ấn Tống Kinh, Pháp Bảo hoặc trả tiền bán trái v.v...

Ngoài ra có Đạo Hữu nhờ người khác đứng tên chuyển tiền nhưng không rõ chuyển tiền giùm cho ai để Cúng Dường hoặc thanh toán vấn đề gì. Do đó khi nhận được tiền, Chùa không thể nào ghi vào sổ sách được.

Để tránh những trở ngại nêu trên, kính xin quý Đạo Hữu khi chuyển tiền hoặc gửi tiền về Chùa nhớ ghi rõ Họ & Tên, địa chỉ đầy đủ và mục đích để Chùa tiện ghi vào sổ sách.

Ngoài ra khi quý vị xem Phương Danh Cúng Dường xin đọc phần trên cùng là tính đến ngày?... tháng?... để biết rằng tiền đã chuyển đi ngày nào và tại sao chưa có tên trong danh sách.

Chùa có sổ Konto mới và Tu Viện Viên Đức cũng đã có sổ Konto (xin xem phía sau). Kính xin quý vị thông cảm cho.

Thành thật cảm ơn quý Đạo Hữu.

Danh sách PDCD của quý Đạo Hữu & Phật Tử, chúng tôi xin phép chỉ đánh máy một lần chữ **ĐH** (Đạo Hữu) ở bên trên.

• TAM BẢO

ĐH. Ai Linh Đào Diễm 100€. Alexander Eremin 100€. Alexandra Schlegel 50€. Ấn danh (người Hoa) 200€. Bích Hồng & Tuấn Anh 10€ HHLH cha Vạn Danh Trần Văn Thành, mẹ Bảo Hiếu Trần Thị Quý & Cha Nguyễn Ngọc Giáp. Bích Liên Kadagies 10€. Bùi Minh Hải 50€. Bùi Thanh Hòa 25€. Bùi Thị Hải 10€. Bùi Thị Hoa 50€. Bùi Thị Mãn 50€. Bùi Thị Tâm 20€. Bùi Thị Vu 20€. Bùi Văn Đại 10€. Bùi Văn Hùng 10€. Bùi Văn Tùy 20€. Bùi Vi Dân 100€. C. Tuấn 50€. Cao Bích Ngân 20€. Cao Thị Tuyết 20€. Cao Tố Hoa 20€. Chân Quảng Ngô Thị Mi 20€. Châu Ngọc Diệp 10€. Châu Ngọc Tâm 10€. Châu Thị Khanh 50€. Châu Văn Nở 50€. Chu Bá Thăng 20€. Chu Thị Hiền 30€. Chu Thị Hoa 20€. Chung Kim Phượng 20€. Claus Crone 60€. Cô Diệu Hiền 80€ (tiền Khất thực còn lại). Gđ. của HL Lý Khánh Ngọc Pd Đồng Ngọc 1.270€. Đặng Đình Thoa, Đường Thúy Hằng, Đặng Thúy Linh & Đặng Thúy Nga 20€. Đặng Mạnh Hương 10€. Đặng Ngọc Hà 30€. Đặng Thị Chi 20€. Đặng Thị Nga 10€. Đặng Thị Phương Anh 20€. Đặng Thị Tuyết 10€. Đặng Thị Văn Hà 10€. Đặng Tú Bình 30€. Danh Minh Quan 20€. Đào Đình Phú & Trần Đăng Nam và Trần Thị Hải Yến 50€. Đào Thanh Thanh 10€ HHLH Đào Văn Tam. Đào Thị Huệ 10€. Đào Thị Lan 50€. Đào Thị Thâm 20€. Đào Tú Oanh 30€. Đào Văn Thanh 20€. Devi und Familie 12€. Đh. Tâm Trương 10€. Đh. Thủy Vân 50€. Diệu Châu Nguyễn Ngọc Linh 10€. Diệu Hòa Trần Thị Hiền, Phúc Tú Trần Anh Tuấn, Diệu Nghiễm Trần Thị Thúy Hạnh & Thiện Đức Trần Thị Kim Phúc 40€. Diệu Hỷ 100€. Diệu Lý Lý Mỹ Linh 20€. Đinh Bá Hưng 20€. Đinh Huy Hình 10€. Đinh Minh Hùng 10€. Đinh Thị Hạnh 10€. Đinh Thị Mùi 20€. Đinh Thị Thanh 40€. Đinh Thị Vân 20€. Đỗ Kim Liên 40€. Đỗ Mỹ Anh 20€. Đỗ Thị Đạt 10€. Đỗ Thị Lệ Minh 20€. Đỗ Thị Mai Hạnh 50€. Đỗ Thị Nghĩa & Bùi Quốc Việt 20€. Đỗ Thị Nhân 5€. Đỗ Thị Thu Hà 20€. Đỗ Thị Thu Hoài 50€. Đỗ Thị Xuân 40€. Đỗ Thúy Huỳnh 20€. Đỗ Văn Ngưu & Lê Thị Nga 122€. Đoàn Mạnh Thâm 20€. Đoàn Thị Cúc & Trần Thị Huệ 20€. Đoàn Thị Diễm Hương 50€. Đoàn Thị Hà 10€. Đoàn Thị Hồng Hạnh 10€. Đoàn Thị Huệ 50€. Đoàn Thị Thanh Bình 10€. Đoàn Văn Cường 20€. Đoàn-Nguyễn Thị Hoa 20€. Đồng Duyên Đặng Thị Mỹ Hạnh 20€. Đồng Hòa 20€. Đồng Hòa Trần Johnny & Đồng Nhã Trần Tony 20€. Đồng Hương Vương Tuyết Vân 50€. Đồng Khánh Vương Tiên Bình 50€. Đồng Nhã Nguyễn Hoài Phương 150€. Đồng Nhã Tiểu Mỹ Lan 10€. Đồng Như Trần Hải Yến 20€. Đồng Pháp Dương Quốc Tăng, Đồng Tâm Phạm Thị Viễn, Đồng Niệm David Dương Việt Đức, Đồng Phương Dương Thị Hiền & Trần Minh Thùy 50€. Đồng Tâm Huỳnh Chung Hiệp 150€. Đồng Thọ 50€. Đồng Tuệ 20€. Đồng Vũ & Quảng Thiệu 40€. Đồng Vũ Đình Thị Hải 20€. Dr. Anke Scholz (Juli bis Dez) 180€. Dương Quốc Tăng 50€. Dương Thanh Sang 20€. Dương Thanh Sang, Hà Thị Minh Nguyệt, Dương Thanh Thanh & Dương Thanh Long 20€. Dương Thị Hoàng Anh 50€. Dương Thị Hoàng Anh 20€. Dương Thị Hương 10€. Dương Thị Quỳnh Hoa 50€. Duy, Sebastian, Phương, Trang & Huyền 25€. Fam Bodewei Chien Osteel & Lê Thu Lê Spiekeroog

50€. Fam. An 20€. Fam. Brandt/Lam Brandt, Fam. Berezowski Herezowski-Lam & Trần Ngọc Anh 100€. Fam. Đãng 50€. Fam. David 30€. Fam. Đồng Ngân 20€. Fam. La 20€. Fam. Le & Maik Witte 10€. Fam. Leupold 100€. Fam. Nguyễn 20€. Fam. Nguyễn Thị Vân Anh 50€. Fam. Quách Khai Ty & Dương Lê Châu 10€. Fam. Singti Amarjit & Lê Thị Niên 10€. Fam. Ta 10€. Fam. Trần 50€. Fam. Trần Chi Thành 70€. Fam. Trần-Giang Thị Phương Hoa 40€. Fam. Trương & Trần 30€. Fam. Vi Steffen, Anh Dũng Steffen & Chrissculski 10€. Forester Roger Holm & Joram Grabay 5,50€. Garta Sap & Manfred 10€. Gd. Diệu Hiền Huỳnh Ngọc Anh & Huỳnh Lưu 20€. Gd. Diệu Hòa Trần Thị Hiền, Diệu Nghiêm Trần Thị Thúy Hạnh & Thiện Đức Trần Thị Kim Phúc 60€ HHHH Ông Bà nội ngoại & cha mẹ. Gd. Diệu Khánh 200€. Gd. Diệu Ngọc Lý Mỹ Anh 20€. Gd. Diệu Phương 100€. Gd. Đỗ Mạnh Hoàng, Đỗ Thị Dung, Đỗ Huy Lâm, Đỗ Huy Bình & Đỗ Maria Thúy Tiên 100€. Gd. Hồng Thăng, Hoa Dũng & Huệ Hà Anh 55€. Gd. Huỳnh Thị Mãnh và các con, cháu 20€. Gd. Huỳnh Văn 100€ HHHH Văn Công Hoàng. Gd. Lại Ngọc Hải & Phan Thị Hiền 50€. Gd. Lâm Chân Càn 20€. Gd. Lâm Chánh Văn Ngũ Ngành 10€. Gd. Lee Luc Nhan Khanh 40€. Gd. Lý Minh Nghĩa 10€. Gd. Nguyễn 10€. Gd. Nguyễn Chương Thạch, Phan Thị Thúy Hằng & Nguyễn Văn Lisa 10€. Gd. Nguyễn Thanh Tuấn & Hoàng Thị Chung 20€. Gd. Nguyễn Thị Kim Mai & Vũ Văn Mát 20€. Gd. Nguyễn Thị Thùy Linh 20€. Gd. Phương Tài 50€. Gd. Pt. Đông Liên 60€. Gd. Tạ Thị Ngọc Dung 30€. Gd. Tăng Thị Linh 50€. Gd. Thiện Hậu & Huỳnh Lê Diệu Hiền 20€. Gd. Thiện Hội, Thiện Ngọc & Đông Châu 150€. Gd. Thiện Vinh & Thiện Quý 20€. Gd. Trần Thế Ba, Viên Tú, Viên Nghiêm & Viên Hoa 50€. Gd. Từ La Như Tiêm 20€ HH cho cha La Nam Tường và mẹ Huỳnh Thị Tư. Giang Anh Ngọc Châu 5€. Giang Tô Nữ 20€. Hà Minh Hùng & Trịnh Hằng Châu 50€. Hà Ngọc Kim 50€ HHHH Đình Thị Hoi Pd Diệu Hạnh. Hà Như Hồ 20€. Hà Như Hồ 10€. Hạnh Ngọc 20€. Hạnh Phước 10€. Hanorac Ngọc Diệp Ngò 200€. Herr Tô 20€. HH cho HL Pt Bô Tất Giỏi tại gia Nguyễn Quế 200€. HL Lê Vinh Thiện 20€. Hồ Diệu Hạnh 20€. Hồ Mỹ Linh & Lạc Chí Vi 20€. Họ Nguyễn 10€. Hồ Thị Kim Thanh 50€. Hồ Thị Thanh Thủy 10€. Hồ Thị Thúy 10€. Hồ Văn Long 20€. Hoa & Ôn 20€. Hoàng Huệ 20€. Hoàng Lê 10€. Hoàng Ngọc Phương 10€. Hoàng Sỹ Tùng 50€. Hoàng Thị Hiền 10€. Hoàng Thị Hoa 20€. Hoàng Thị Hương 10€. Hoàng Thị Hương Ly 5€. Hoàng Thị Kim Chi 5€. Hoàng Thị Kim Xuân 30€. Hoàng Thị Thanh Hương 40€. Hoàng Thị Thu Hương 30€. Hoàng Thị Xuân Ngọc 20€. Hoàng Trọng Vinh 5€. Hoi Dung 50€. Hội Ưu Bà Di Hannover 50€. Hồng Pat Mui 10€. Huệ An & Huệ Hạnh 20€. Huệ Đạo Liên Thị Hồng, Lim Đỗ Anh & Đỗ Thái 50€. Huệ Kiều 50€. Huyền Neumann 50€. Huỳnh Diễm Thúy 25€. Huỳnh Phước Bình 50€. Huỳnh Thị Lê 30€. Huỳnh Thị Mãnh 40€. Huỳnh Thị Mãnh và các cháu 500€. Huỳnh Thị Vân 20€. Huỳnh Văn Dư 10€. Huỳnh Thiết Ngọc 50€. Jang 5€. Jenny La 20€. Không Hiền Phương 20€. Kim Loan Blumenthal 70€. Kim Ngọc Trang, Kim Ngọc Huyền, Kim Thị Thúy Huế & Kim Châu 15€. Kofenko Roman 21€. Komm Larry Ngọc Pd Thiện Hiếu 50€. Lai Thanh Duy 10€. Lại Tuyết Nga 20€. Lâm Bằng 20€. Lâm Châu Nam 20€. Lâm Xuân Anh 90€. Lê Bạch Yến 20€. Lê Bích Hà 20€. Lê Hoàng Oanh 30€. Lê Hồng Thủy 20€. Lê Nhân Lê 20€. Lê Quang Thịnh và gia quyến 20€. Lê Quốc Bảo 5€. Lê Thanh Tâm 10€. Lê Thị Anh Đào 20€. Lê Thị Cấn Soa 10€. Lê Thị Hạnh 10€. Lê Thị Hồng Yến 5€. Lê Thị Kim Loan 20€. Lê Thị Lan Hương 10€. Lê Thị Lộ 15€. Lê Thị Ngọc 20€. Lê Thị Phương Lan 20€. Lê Thị Thu Hiền & Trần Thị Bạch Tuyết 20€. Lê Thị Tuyết 20€. Lê Thị Tuyết Mai 10€. Lê Văn Dũng 30€. Lê Văn Nhỏ 20€. Lê Văn Sang 20€. Lợi Dung 50€. Luke Thị Lý 10€. Lương Lê Bình 20€. Lưu Cẩm Châu 50€. Lưu Đăng Phong 20€. Lưu Ngọc Trần 10€. Lưu Thị Sinh 20€. Lưu Thị Thúy Hằng 50€. Lý Đại Minh 10€. Lý Huỳnh Ai Khanh 20€. Lý Kiệt Hà 50€. Lý Minh Long 50€. Lý Quốc Thái 100€. Lý Thị Kim Anh 10€. Lý Thị Tuyết Sáu 20€. Mai Diệu Hồng 20€. Mai Mỹ Duyên 50€. Mai Thanh Hà 20€. Mai Thị Lê 20€. Mai Thị Oanh 10€. Mai Văn Thắng 20€. Mia Vu, Trần Việt Nga & Nguyễn Trần Trảng 40€. Ngạn Nhuận Wang 20€. Nghiêmi Phú Tiến 50€. Nghiêmi Thúy Linh 5€. Ngô Ai Hoa 20€. Ngô Anh Đức 40€. Ngô Chí Dũng 10€. Ngô Đình Sinh 20€. Ngô Hoàng Lan 20€. Ngô Lan Hương 20€. Ngô Mỹ Châu 20€. Ngô Nguyễn Khôi 15€. Ngô Nguyễn Khôi 5€. Ngô Thị Biều 100€. Ngô Thị Chinh 40€. Ngô Thị Ngọc Oanh 10€ HH cho thai nhi yếu từ Đào Ngô. Ngô Trọng Vũ 90€. Ngô Trung Hưng 30€. Ngô Văn Tĩnh & Hoàng Thị Yên 20€. Ngọc Lan & Barth 20€. Ngu Anh Vinh 50€. Ngụy Hua 10€. Nguyễn Anh Tuấn 50€. Nguyễn Anh Tùng 20€. Nguyễn Bích Liên 30€. Nguyễn Châu Trinh 10€. Nguyễn Đình An & Nguyễn Hoài Nam 10€. Nguyễn Đình Bình 50€. Nguyễn Đình Long 50€. Nguyễn Đức Hiệp, Phạm Thị Vân, Phạm Thị Hà Vi, Nguyễn Hiệp Đức & Nguyễn Man Linh 50€. Nguyễn Đức Phi 20€. Nguyễn Đức Vương Toni 20€. Nguyễn Duy Lam 50€. Nguyễn Hải Yến & Bùi Văn Khải 70€. Nguyễn Hoàng Dung 15€. Nguyễn Hoàng Hà 40€. Nguyễn Hồng Diệp 20€. Nguyễn Hồng Hạnh 20€. Nguyễn Hồng Quang 10€. Nguyễn Hồng Sơn 20€. Nguyễn Hồng Thái 5€. Nguyễn Hữu Phước 20€. Nguyễn Huyền Trang 20€. Nguyễn Khải My 10€. Nguyễn Kim Hùng 10€. Nguyễn Kim Loan 20€. Nguyễn Mạnh Hùng 10€. Nguyễn Minh Trí 20€. Nguyễn Nam Trung 20€. Nguyễn Ngọc Khanh 10€. Nguyễn Ngọc Lucky Thuận 20€. Nguyễn Ngọc Mai Linh 10€. Nguyễn Ngọc Toàn 30€. Nguyễn Ngọc Tony Thanh 15€. Nguyễn Ngọc Vũ 30€. Nguyễn Nhân Dũng 50€. Nguyễn Phu Khánh Tâm 10€. Nguyễn Phước Hạ Uyên 20€. Nguyễn Phương Loan 20€. Nguyễn Phương Nam 30€. Nguyễn Phương Thảo 10€. Nguyễn Quang Hoai 20€. Nguyễn Quang Huy 20€. Nguyễn Thanh My 30€. Nguyễn Thanh Nhân 10€. Nguyễn Thanh Tịnh 10€. Nguyễn Thành Trần Duy Quang & Nguyễn Ngọc Nguyễn Thị Thu 50€. Nguyễn Thanh Tỳ 10€. Nguyễn Thanh Tỳ 300€. Nguyễn Thanh Vân 30€. Nguyễn Thế Kiệt 10€. Nguyễn Thị Bày 10€. Nguyễn Thị Cẩm Anh 30€. Nguyễn Thị Cẩm Vân 20€. Nguyễn Thị Chúc 30€. Nguyễn Thị Duyên 20€. Nguyễn Thị Hà 10€. Nguyễn Thị Hạnh 10€. Nguyễn Thị Hào 5€. Nguyễn Thị Hậu 20€. Nguyễn Thị Hiền 25€. Nguyễn Thị Hoa 10€. Nguyễn Thị Hoàng Mai 5€. Nguyễn Thị Hồng 10€. Nguyễn Thị Hồng Anh 20€. Nguyễn Thị Hồng Kỳ 20€. Nguyễn Thị Hồng Tinh 50€. Nguyễn Thị Huệ 10€. Nguyễn Thị Huỳnh Ngọc 10€. Nguyễn Thị Kim Hoa 50€. Nguyễn Thị Kim Hoa & Nguyễn Văn Long 50€. Nguyễn Thị Kim Huệ 40€. Nguyễn Thị Kim Loan 20€. Nguyễn Thị Lê 50€. Nguyễn Thị Liên 25€. Nguyễn Thị Lược 30€. Nguyễn Thị Luyến 70€. Nguyễn Thị Lý 40€. Nguyễn Thị Minh 15€. Nguyễn Thị Minh Trang 180€ HHHH Trịnh Thị Thu Hằng. Nguyễn Thị Ngọc Ánh 20€. Nguyễn Thị Nhẫn 50€. Nguyễn Thị Như 50€. Nguyễn Thị Phương Thủy 20€. Nguyễn Thị Quy 20€. Nguyễn Thị Quỳnh 10€. Nguyễn Thị Sinh 20€. Nguyễn Thị Sứ 10€. Nguyễn Thị Tâm 10€. Nguyễn Thị Thanh 5€. Nguyễn Thị Thanh Hà 20€. Nguyễn Thị Thanh Hà 40€. Nguyễn Thị Thanh Hương 10€. Nguyễn Thị Thanh Huyền 40€. Nguyễn Thị Thanh Mai 20€. Nguyễn Thị Thanh Thủy 20€. Nguyễn Thị Thập 20€. Nguyễn Thị Thiên Lý 20€. Nguyễn Thị Thu 20€. Nguyễn Thị Thu Giang 10€. Nguyễn Thị Thu Hà 20€. Nguyễn Thị Thu Huệ 5€. Nguyễn Thị Thương 20€. Nguyễn Thị Thùy Dung 10€. Nguyễn Thị Thúy Oanh 10€. Nguyễn Thị Tình 20€.

Nguyễn Thị Trâm 20€. Nguyễn Thị Tuyết Nhung 10€. Nguyễn Thị Xuân Minh 40€. Nguyễn Thị Xuân Hạnh 30€. Nguyễn Thị Yên 5€. Nguyễn Thu Hằng 20€. Nguyễn Thúy Hồng 10€. Nguyễn Trà Giang 50€. Nguyễn Trần Thị Cẩm Vân 300€. Nguyễn Trọng Nghĩa 20€. Nguyễn Trọng Vinh 20€. Nguyễn Văn An 100€. Nguyễn Văn Đẹp 20€. Nguyễn Văn Đức 50€. Nguyễn Văn Hiếu 20€. Nguyễn Văn Long 20€. Nguyễn Văn Nguyễn 20€. Nguyễn Văn Tây 20€. Nguyễn Văn Trương 50€. Như Thị Nguyệt 40€. Nhuận Hoài Nguyễn Thị Hoài 50€. Oanh Söher Pd Diệu Châu 20€. Perle Nguyen 5€. Phạm An Thanh 20€. Phạm Bạch Cúc 2€. Phạm Đăng Dung 50€. Phạm Đức Thiện 10€. Phạm Hoàng Anh 10€. Phạm Hoàng Hải & Phạm Hoàng Minh 10€. Phạm Hồng Cúc 10€. Phạm Mạnh Hùng 50€. Phạm Muội 20€. Phạm Quốc Minh 10€. Phạm Thành Hưng 20€. Phạm Thị Ánh Tuyết 50€. Phạm Thị Hà 10€. Phạm Thị Hiền 20€. Phạm Thị Kim Hương 10€. Phạm Thị Lý 10€. Phạm Thị Phương 50€. Phạm Thị Sáu 30€. Phạm Thị Thanh Huyền 20€. Phạm Thị Thảo 30€ HHHH Hoàng Nguyễn Hai Pd Thiện Nam. Phạm Thị Thu Hà 20€. Phạm Thị Thu Hiền 20€. Phạm Thị Thủy 20€. Phạm Thị Tiếp 15€. Phạm Thị Tuất 10€. Phạm Thị Xuân Mai 10€. Phạm Thúy Quỳnh 20€. Phạm Tiên Hạnh 20€. Phạm Tuyết Dung 20€. Phạm Văn Thịnh 30€. Phạm Văn Thông 30€. Phạm Văn Việt 10€. Phan & Đoàn 20€. Phan Hải Linh & Nguyễn Thị Hậu 20€. Phan Hoàng Tố Hoa 20€. Phan Quốc Minh 10€. Phan Thanh Tín & Phan Thảo Nhi 20€. Phan Thị Hồng Lan 50€. Phan Thị Mỹ Hương & Phan Văn Đức 50€. Phan Thị Phương 30€. Phan Thị Thanh Thủy 10€. Phan Tiểu Muội 20€. Phan Trọng Khôi 100€. Phùng Anh Giang 5€. Phùng Thanh Chai 100€. Phùng Thị Chánh Hòa 20€. Phùng Thị Hạnh 10€. Phùng Thị Phương 20€. Phước Vinh Kha Thị Keo, Minh Phat Trịnh Tấn Hiêm & Phước Lành Lâm Thị Sang 30€. Pt Chơn Bảo Diệu 10€. Pt. Diệu Hạnh cùng gia đình 20€. Pt. Đông Hoa 20€. Pt. Đông Thị 20€. Pt. Đông Thuận & Đông Tâm 100€. Pt. Lê Bá Khôi 30€. Pt. Quảng Siêu 50€. Pt. Tâm 50€. Pt. Thơ & Tình 100€. Quý Phật Tử Áo Quốc 500€. Quyền Trinh 10€. Rosa Nguyễn 10€. Royal Nails 50€. Sa Di Ni Giác Thọ 100€. Sái Thị Hương Hoa 10€. Sâm Tô Hà 20€. Sap Garin & Manfred Kuhnt 10€. Sơn Đoàn 50€. Sư Cô Giác Mãn 10€. Tạ Khai Tỳ 10€. Tạ Quốc Bảo 20€. Tạ Thị Lê Thúy 10€. Tạ Thị Thu Hà 10€. Nguyễn Tài Quyền 10€. Tan Ah Hev & Tan Ngọc Nga, Cindy, Jenny, Lihy 50€. Thái Văn Anh 20€. Thẩm 20€. Thân Thị Hồng Thiêm 50€. Thanh Long Linh & Diễm Hải Trần 10€. Thanh Oai 10€. Thầy Hạnh Luận 50€ HHHH Thân mẫu Nguyễn Thị Phúc Pd Diệu Đức. Thị Kim Hoa Giggberger 20€. Thị Lộc 20€. Thiện Chánh & Thiện Châu 100€. Thiện Hải Lê Thị Thanh Thanh 50€. Thiện Huệ Nguyễn Quốc Định 50€. Thiện Linh Đỗ Thị Kim Thủy & La Chân Quang 50€. Thiện Lợi 50€. Thiện Lực Nguyễn Thế Hùng 10€. Thiện Tân Lê Minh Nhứt 50€. Thông Thọ Hứa Kỳ Năng 20€. Thu Hoàng 20€. Thủy Henne 10€. Timo Thüring & Mandy Phan 50€. Tô Thanh Tú 50€. Tô Văn Phong & Nguyễn Thị Mai Phương 20€. Tống Tiến 350€. Trâm Phước Tài 110€. Trần 10€. Trần Anh Thư 15€. Trần Anh Tuấn 10€. Trần Bích Thuận 10€. Trần Bôi Châu 30€. Trần Đức Long 120€. Trần Đức Nghĩa 65€. Trần Hải Vân 20€. Trần Hùng Linh 40€. Trần Hữu Hưng 20€. Trần Kim Mai 10€. Trần Lâm Hiền 20€. Trần Linh Hải 10€. Trần Mai & Bội Ngọc 5€. Trần Minh Châu 20€. Trần Muội 10€. Trần Ngọc Lang 50€. Trần Nguyệt Nga 30€. Trần Ninh Tuấn 30€. Trần Quan Thu 20€. Trần Quốc Túy 10€. Trần Thanh Tuyết & Thiện An Trần Thanh Quy 10€. Trần Thị Ánh 20€. Trần Thị Dung 200€ HHHH Nguyễn Anh Quân. Trần Thị Hào 70€. Trần Thị Hào, Lê Thị Loan & Nguyễn Thị Thanh Hải 30€. Trần Thị Hoa 110€. Trần Thị Hương 40€. Trần Thị Lê Thúy 10€. Trần Thị Liên 5€. Trần Thị Lương 100€. Trần Thị Mai 10€. Trần Thị Ngọc Thủy 200€. Trần Thị Nguyệt 20€. Trần Thị Pd Thông Minh 20€. Trần Thị Phương 30€ HHHH Nguyễn Bá Dũng. Trần Thị Quỳnh 20€. Trần Thị Thanh 30€. Trần Thị Thu Hương 50€. Trần Thị Thu Trang 10€. Trần Thị Thúy Mai 20€. Trần Thu Hoài 50€. Trần Thúy Hằng 50€. Trần Thúy Lan 30€. Trần Tuấn Đạt 10€. Trần Văn Diệt 20€. Trần Văn Diệp 100€. Trần Văn Trung & Thị Cẩm Anh 200€. Trang Cao Sen, Johnny & Henry 20€. Trang Kim Anh & Kim Loan Blumenthal 100€. Trang Kim Anh Pd Trương Đức 30€. Trịnh Anh Tuấn 50€. Trịnh René Phan 50€. Trịnh Thị Hoa 20€. Trịnh Thị Mai Hoa 1.000€. Trịnh Thị Ngọc Mai 30€. Trịnh-Võ Trường Thạch 20€. Trương Châu Sơn 50€. Trương Minh Hoàng 100€. Trương Ngọc Đức 280€. Trương Ngọc Huệ 100€. Trương Thị Tuyết Hoa & Dư Văn Cường 20€. Từ Bích Ngọc 10€. Trương Diệt 50€. Van A Mui 20€. Van Dom 20€. Văn Thị Thủy Nhi 10€. Vi Thị Minh 10€. Võ Huy Toàn 20€. Võ Kiều Oanh 30€. Võ Ngọc Hà 20€. Võ Ngọc Tuyet 10€. Võ Thanh Thị 5€. Võ Thị Kim 20€. Võ Thị Tuyết Mai 50€. Võ Trần Cường 10€. Võ Tuyết Lan 10€. Vũ Anh Tiến 100€. Vũ Gia Chiêm 10€. Vũ Huy Toàn 20€. Vũ Minh Thoa 10€. Vũ Phương Nội 20€. Vũ Thị Hà 30€. Vũ Thị Hồng 28€. Vũ Thị Loan 10€. Vũ Thị Nhân 10€. Vũ Thị Oanh 20€. Vũ Thị Phương Liên 30€. Vũ Thị Tịnh Tâm 10€. Vũ Thị Vân Anh 10€. Vũ Thị Hằng, Nguyễn Quang Minh & Nguyễn Mai Chio Anna 50€. Vũ Trọng Thu & Lê Thị Thuộc 20€. Vũ Văn Nguyễn 20€. Vũ Văn Thắng & Đỗ Thị Thu Hoài 100€. Vũ Xuân Tiên 30€. Vũ Xuân Tùng 10€. Vương Đức Cường 100€. Vương Khải Hưng 20€. Vương Thị Duyên 10€. Vương Thị Thu Thủy Pd Diệu Thanh 200€. Vương Tuyết Băng 40€. Vương Tuyết Chánh 30€. Vương Tuyết Vân 40€. Werner Pardung, Johanner Pardung, Christine Pardung & Hurn Luna 45€. Whereerer Tùng Nhí 5€. Xuân Liễu 20€. Diệu Phương Nguyễn Thị Phương Liễu (Aachen) 20€. Quang Minh 50€. Đỗ Công Hùng (Aalen) 50€. Hồng Du Vi 30€. Nguyễn Thị Việt Hà (Ahlhorn) 20€. Nguyễn Hoàng Lan & Thị Nụ (Alfred) 20€. Nguyễn Thị Hằng & Đoàn Mạnh Thăng (Andernach) 60€. Đỗ Thị Thu Hương (Apolda) 20€. Ma Thị Quỳnh (Arnsberg) 30€. Quảng Bá Nguyễn Việt Hùng (Aschaffenburg) 30€. Thị Mùi Grund (Asendorf) 10€. Minh Trường (Australia) 200€. Đông Liên Ngô Hào Huệ (Bad Harzburg) 30€. Thiện Anh (Bad Kreuznach) 100€ HHHH Võ Kim Hoa. Giang Thị Phương Hoa (Bad Lauterberg) 30€. Ngô Thị Thúc (Bad Nenndorf) 20€. Nhữ Thị Nguyệt (Bad Oeynhausen) 30€. Tô Kim Phương 20€. Nguyễn Thị Tinh (Bad Pyrmont) 20€. Vương Tuấn Phong 10€. Bích Vân Nguyễn Thị Duyên (Bad Salzuflen) 50€. Bohn-Nguyễn Mỹ 10€. Nguyễn Văn Thu, Hoàng Thị Lụa & Nguyễn Hoàng Đạt (Bad Zwischerahr) 20€. Nguyễn Thị Quỳnh (Barntrup) 20€. Nguyễn Thị Thu Hương (Barsinghausen) 15€. Hồ Thị Thái Pd Diệu Bình (Belgique) 100€. Khóa Tu Học Phật Pháp ẤC kỳ 31 1.000€. Tâm Huệ Nguyễn Thị Duyên 60€. Zadow Thanh (Bergen) 5€. Nguyễn Văn Tường (Berghheim) 50€. Bác Tâm Bích (Berlin) 20€. Ch�ua Linh Thứu 500€. Diệu Bảo Nguyễn Thị Trâm Anh 30€. Diệu Hà Lê Thị Mai, Quảng Thành Le Luca 20€. Diệu Hạnh 100€. Đỗ Minh Thành (Đồng Xuân Center) 20€. Đỗ Thu Huyền (Đồng Xuân Center) 20€. Đoàn Thị Minh Hằng 30€. Đoàn Văn Tiến 50€. Gd. Diệu Nhân 25€. Giác Chánh Trịnh Kim Hà 50€. Huỳnh Quang Đang 20€. Huỳnh Văn Dã & Diệu Nhân 50€. Lam-Seufert Kim Thu 20€. Lê Thị Na 30€. Liễu Chánh Hòa & Trương Minh Thắng 10€. Mai Đỗ Diệu Linh & Trần Anh Đức 10€. Mai Thị Thu Hương 20€. Ngô Thị Hồng Nga 5€. Nguyễn Đình & Tâm Bích 300€. Nguyễn Ngọc Thiên 20€. Nguyễn Thị Kim Phụng 50€. Nguyễn Trí Nguyễn Thị Diệu Hạnh 50€. Phan Thị Liễu 20€. Quan Thanh

Long 50€. Võ Đức Diệu 30€. Diệu Thảo, Diệu Tú, Tâm Quảng Tú, Diệu Lạc & Diệu Bình (Berlin/Chùa Linh Thú) 60€. Gd. Herrfurth Thị Kim Nhung & Phạm Văn Hùng (Bernburg) 20€. Au Châu (Bielefeld) 10€. Becker Nguyễn Phương Lan 40€. Đồng Phước 100€. Đồng Phước Nguyễn Thị Phụng 50€. Gd. Au Châu 22,72€. Gd. Diệu Hòa Mai Thị Dậu 20€. Gd. Lê Thị Xuân 50€. Gd. Pt Huệ Lương Mario Wittkosky & Susanne Wittkosky 20€. Trần Thị Ngọc Hoài 20€. Trương Tắc Vinh 15€. Trương Thị Thủy & Ardrens Rutsch 10€. Kim Lê Pd Diêu Lâm (Birkenfeld) 50€. Nguyễn Thị Xuân (Bhmte) 50€. Datsch Lan Pd Viên Huệ (Böhhusen) 10€. Lê Văn Dũng (Bonn) 50€. Vương Ngọc Nữ 44€. Vương Khắc Vũ (Borkum) 20€. Cao Dương Trọng Hiếu (Braunschweig) 15€ HHL Dương Tấn Tài. Đặng Văn Liêm (Braunschweig) 20€. Đào Ngọc Sơn 20€. Đào Quỳnh Hoa 20€. Đồng Liên Lê Thị Kim Hoa 20€ HHL Giáp Văn Lai Pd Khai Tâm Liên Hoa. Gd. Cao Ngọc Lang 10€. Gd. Nguyễn Anh Dũng 20€. Mỹ Nga 20€. Ngô Thị Thủy 10€. Nguyễn Thị Tâm 20€. Thị Hương Dehenthin 40€. Trịnh Thị Sáu 20€. Vũ Thị Hiền 10€. Yên Reinhz 50€. Lý Minh (Bremen) 20€. Diệu Minh 20€. Diệu Sơn Trần Ngọc Thủy & Andreas Larws 30€. Đoàn Thị Hương Giang 20€. Đồng Quang 20€. Fam. Bernd Krämer 10€. Gd. Mạc 20€. Gd. Thiên Hậu 200€. Hoàng Thị Tươi 20€. Kha, Hiếu Hân 20€. Lê Thành Phú 20€. Ngô Thị Thu Minh 10€. Nguyễn Hồng Yến 100€. Nguyễn Thị Kim Hoa 50€. Nguyễn Thị Phương Ý 100€. Phạm Su Kim 5€. Phùng Thị Lanh 20€. Pt. Nguyễn Thị Thu Thủy 10€. Trần Tuấn Kiệt 20€. Trịnh Trần 20€. Nguyễn Thị Hồng Nhung (Bremerhaven) 20€. Trần Kim Lang 100€. Trần Mộng Tuyền 5€. Bùi Thị Yến (Bremervörde) 20€. Lê Thị Thanh Nga (Buckeburg) 50€. Gd. Nguyễn Thị Minh (Burg) 150€. Gd. Hoàng Lê (Burgdorf) 50€. Lương Minh Hương & Tạ Hoài Đô (Buxtehude) 10€. Dương Thị Sang (Canada) 200€. Fam. Dương (Celle) 10€. Fam. Hứa & Dương 60€. Fam. Lôi Giao Khanh 10€. Gi Giang Thanh 10€. Huỳnh Thu Tứ & Lôi Huệ Phong 10€. Lâm Sáng 20€. Lan Phương, Hà 10€. Lê Thị Lan Hương 10€. Lưu Thị Trần Trang 20€. Nguyễn Quốc Ninh 10€. Nguyễn Thị Hồng Diệp 25€. Nguyễn Thị Minh Hạnh 50€. Nguyễn Thị Thu Thủy 20€. Vũ Thị Minh Nguyễn 30€. Lê Kim Hoa (CH Séc) 10€. Diệu Như (Chemnitz) 550€. Đoàn Khánh Toàn (Cloppenburg) 20€. Nguyễn Ngọc Sáu 10€. Nguyễn Thị Hiền 20€. Tô Văn Dồi 10€. Trần Thị Dương 20€. Hoàng Trọng Phu (Cloppenburg) 40€. Vũ Thị Sáu (Coburg) 40€. Trần Vinh Cam (Coesfeld) 30€. Bùi Duy Nguyễn (Darmstadt) 20€. Đặng Thị Minh Giang (Delmenhorst) 5€. Fam. Wong: Alan, Truc, Kenneth & Sara Ann 30€. Phan Thị Thu Liễu (Detmold) 40€. Trần Thị Ân (Diekenbach) 90€. Martin Zimmerman & Phi Thị Vinh (Diepholz) 20€. Nguyễn Thị Hồng 10€. Phi Công Ninh 20€. Gd. Kiên & Hào (Dierdorf) 20€. Hoạch Chi Linh (Dietzenbach) 20€. Hoàng Minh Tuấn (Dormagen) 20€. Bùi Mạnh Hùng (Dorsten) 20€. Đinh Hoàng Nguyễn (Dortmund) 5€. Johnny Nguyen 5€. Nguyễn Thị Thanh Quý 10€. Nguyễn Thị Thu 20€. Nguyễn Thị Vinh 20€. Nguyễn Thu Anh 10€. Nina Nguyen 5€. Phạm Huy Dũng 10€. Thiên Từ Nguyễn Thị Ngọc Nga 20€. Tommy Nguyen 5€. Lê Thị Bích Loan (Dreieich) 50€. Trương Hải Yến (Dresden) 10€. Nguyễn Ngọc Thông (Duderstadt) 5€. Trần Thị Bích Hiền 20€. Đỗ Thị Bích Nga (Duisburg) 30€. Nguyễn Thị Liễu 10€. Lê Thị Như Mai (Düsseldorf) 20€. Nguyễn Thị Huệ Pd Diệu Huệ 20€. Pt. Helene Antony-Do 20€. Đào Thị Hồng Nguyễn (Edewecht) 50€. Hoàng Thu Thủy (Nguyễn Hương Thu) 20€. Xi & Hoàng Đan Lu 20€. Fam. Vũ & Phạm (Einbeck) 20€. Lisa Nguyen 20€. Phạm Minh Trung 20€. Vũ Thị Tuyết Vân 20€. Vũ Thị Tuyết Vân 20€. Vũ Tuấn Anh 50€. Đồng Nhã Tiểu Mỹ Lan (Emden) 5€. Dương Chí Quay 20€. Hồ Hưng & Nguyễn Thị Thanh Hương 20€. Hồ Hưng (Restaurant) 20€. Nguyễn Thị Thu Duyên 20€. Nguyễn Văn Hòa 30€. Nguyễn Việt Đức 10€. Triệu Hoàng Sa, Đỗ Thị Bích Loan & Triệu Giáng Ngọc 5€. Võ Văn Tuấn & Ngô Thị Hải 100€. Ấn danh (England) 555€. Chùa Từ Đàm 1.110€. Đh. Hào 55€. Huệ Tu 222€. Lâm Ân 55€. Lê Thị Lợi 55€. Nghiêm Quang 55€. Trịnh Ngọc Minh & Trần Thị Mai Hương 58€. Trương Thị Ngọc Hoa 30€. Adamy Hồng Nhung (Ensdorf) 20€. Phạm Chí Huy (Erfstadt-Liblar) 10€. Cao Thị Mơ (Erfurt) 20€. Gd. Lê Thị Thanh Thủy 50€. Pt. Nguyễn Thị Hương Mai (Erfurth) 30€. Fam. Vũ & Nguyễn (Erlangen) 20€. Nguyễn Thanh Trường 50€. Nguyễn Thị Toàn (Ertze) 10€. Gd. Diệu Hạnh & Huệ Minh (Eschweiler) 50€. Hạnh Duyên (Essen) 20€. Lê Thanh Châu 100€. Ngô Thanh Chương 10€. Nguyễn Thị Hoa 50€. Nguyễn Thị Kim Yến 150€. Phan Minh Đức 30€. Trần Hồng Quân 10€. Yöfellen Cao Bích May (Esterwegen) 10€. Nguyễn Minh Tâm (Flensburg) 50€. Nguyễn Thị Loan 50€. Dương Thị Tâm Pd Nhân Phương (France) 20€. Jacques Lannes 47,50€. Nguyễn Thị Thảo 30€. Phạm Văn Thanh 47,50€. Võ-Trần Kim Lý Pd Diệu Không 20€. Lê Dung (France/Paris) 50€. Nguyễn Gia Vinh (Frankenthal) 10€. Nguyễn Thị Lan Phương (Frankfurt) 10€. Quảng Nghiêm Trần Thị Linh Trang 50€. Trần Tú Anh 100€. Kim Oanh (Frankfurt/M) 20€. Phù Sĩ Ta 100€ HHL cha Phù Hội Xương, mẹ Lâm Thị Hải và con Lê Duy Hoa. Bùi Thủy Hà (Freiburg) 20€. Đỗ Thị Tuyết Mai 30€. Nguyễn Thị Cẩm 50€. Fam. Trần (Freiburg) 20€. Quách Thu Anh 50€. Nguyễn Thị Ut (Trương Chánh) (Friesoythe) 50€. Vương Đức Cường (Fritzberg) 20€. Diệp Võ (Fulda) 50€. Thiên Quý Hà Văn Trung (Fürth) 10€. Cường (Garbsen) 10€. Đỗ Thị Song Toàn 20€. Fam. Nguyễn Minh Tuấn 20€. Nguyễn Thị Hạnh 50€. Phạm Xuân Thế & Nguyễn Thị Thu Hiền 5€. Việt & Mai 10€. Đặng Đình Nam (Gardelegen) 20€. Pt. Nguyễn Thu Hằng (Garrel) 20€. Hứa Thị Phúc (Gerolstein) 20€. Đỗ Thị Nhân (Giffhorn) 10€. Trần Tú Ngọc 20€. Nguyễn Hữu Thanh (Glauchau) 20€. Đồng Giác Nguyễn Thị Bày (GM.Hütte) 20€. Fam. Karkossa (Goslar) 40€. Gd. Hoan Di 20€. Nguyễn Mỹ Hoa & Nguyễn Ngọc Khôi 20€. Trịnh Thị Bích Hạnh 20€. Lộc Bondke (Gotha) 10€. Châu Vũ Anh Trâm (Göttingen) 10€. Chu Thị Giang 50€. Đinh Thị Thâm 10€. Trần Thị A Pd Đông An 30€. Fam. Mai Quang Tuyền 35€. Fam. Trịnh-Minh 10€. Khuất Thị Tấn 10€. Lê Minh & Lê Thị Oanh và Vũ Xuân Hoài 30€. Lê Thị Huệ 15€. Lê Việt Hải 20€. Nguyễn Mỹ Châu 10€. Nguyễn Thị Hồng Nhung 10€. Nguyễn Thị Liễu & Nguyễn Thị Khay 25€. Nguyễn Tuấn Tú 10€. Phạm Thị Giang 20€. Phùng Thị Vân Anh 20€. Thiên Trí 20€. Trần Thị Huệ 50€. Trần Thị Ngọc Anh 10€. Vũ Nhật Hạ 20€. Đào Thị Tấn (Grimmitschau) 20€. Nguyễn-Đỗ Tố Nga (Gronau) 10€. Huyền Trần (Gronau/L) 20€. Gd. Trần Thị Bích Liên (Hà Nội/VN) 10€. Trương Kim Nam (Hachenburg) 20€. Xiao Đức Huy (Hafelohr) 5€. Nguyễn Thị Hà (Hage) 10€. Lâm Thuận Hí (Hagen) 20€. Vũ Thị Mỹ (Hải Dương/VN) 20€. Đào Văn Lý (Hải Phòng/VN) 20€. Phạm Thị Thủy Dung (Halle) 20€. Việt & Nghĩa 50€. Thăng & Hồng (Halle/S) 20€. Amelie (Hamburg) 5€. Arthur 10€. Bùi Phương Thảo 70€. Cao Bích Thủy 20€. Chu Thị Thu Trang 20€. Chùa Bảo Quang 1.000€. Đàm Thị Bích Liên 100€. Đào Chí Cường 10€. Đỗ Thị Đông 50€. Dương Thị Lan 50€. Fam. Linda Le & David Tang 50€. Hoàng Tín Vũ Toàn Trung 50€. Jennifer Ngọc Phương & Staron Peter 65€. Lam Phương 20€. Lê Thị Tư 30€. Lo Hing Tai 20€. Lưu Minh Thành & Kim Dung 30€. Nguyễn Đình Mạnh 20€. Nguyễn Nhiêu Bình & Dương Thị Lan (VN) & Nguyễn Kha & Trần Thị Kim Ngân 40,90€. Nguyễn Thị Nhân 50€. Nhuận Huệ 50€. Nhuận Tường 50€. Phan Tâm Nguyên, Nguyễn Thị Thanh Phương, Trần

Thế Bào & Trà My Nguyễn Thị Bình 60€. Phù Vân Nguyễn Hòa & Phương Quỳnh 200€. Pt. Chánh Đức Định 200€. Pt. Hạnh Chi 50€. Quảng Trí 60€. Trần Thị Liên Hương 10€. Trần Thủy Diễm 10€. Trương Văn Kiều 50€. Tuấn & Cúc 100€. Bùi Kim Huệ (Hameln) 30€. Gd. Nguyễn Thanh Bình 20€. Kha Bảo Như 50€. Lê Thị Dũng 20€. Mạc Văn Trường 70€. Nguyễn Thị Ánh Hồng 50€. Nguyễn Xuân 40€. Thái Thị Thu 50€. Vũ & Nguyễn 20€. Vũ Thị Hồng 50€. Lê Hoàng Thu (Hamm) 20€. Ấn danh (Hannover) 50€. Anna Vũ 20€. Bùi Quang Tạo 20€. Đặng Thị Hồng Phúc & Thorsten Giesecke 10€. Đào Thị Thu Hương 70€. Đào Văn Lợi 10€. Diệu Ngọc Nguyễn Thị Thu 30€. Đinh Thị Thanh Thủy & Vũ Bình Minh 100€. Đỗ Thị Thanh Tâm 20€. Dương Ngọc Minh 20€. Fam Chan 30€. Fam. Doan 50€. Gd. Bùi Hoài Nam & Nguyễn Thị Phương 20€. Gd. Nhung Quỳnh 30€. Gd. Pt. Thiên Dũng 400€. Hồ Thị Hải 10€. Hoàng Thị Mơ 20€. Lâm - Hưng 15€. Lê Minh Trang 30€. Lê Thị Kim Sa 10€ HHL Lê Thị Liễu. Lê Thị Lan 10€. Lê Thị Xinh 5€. Ngô Đức Trường 10€. Nguyễn Anh Tuấn, Bùi Thị Thủy & Nguyễn-Bùi Nam Anh 20€. Nguyễn Đức Thắng 10€. Nguyễn Thanh Bình 25€. Nguyễn Thanh Hương 20€. Nguyễn Thị Huyền 15€. Nguyễn Thị Như Ý 20€. Nguyễn Tuyết Minh & Tạ Việt Tiên 20€. Phạm Thị Chang 10€. Phạm Thị Thu 10€. Phạm Văn Mãi 10€. Quảng Niệm Lê Gia Tuyền 30€. Thiên Hạnh Trần Thị Xuân 100€. Thiên Hào Đào Thị Thanh Dung 190,58€. Thiên Phú Lê Bích Lan 20€ HHL Phạm Văn Cường Pd Đồng Phú Liên Trì. Tô Quang Vinh 20€. Trần Thị Lan Anh 20€. Trường 10€. Tuyết Nhung Pd Đồng Nhi 10€. Triệu Meei Ching (Haßloch) 10€. Triệu Meei Jen 10€. Triệu Stefan 10€. Đỗ Kỳ (Heidenheim) 30€. Trần Thị Nhài (Heinsberg) 60€. Trần Thị Nhài & Mai Thanh Lam 50€. Diệu Lộc Huỳnh Thị Bé (Helmstedt) 40€. Frau Lưu Anh 50€. Gd. Quách Tuấn 50€. Huỳnh Tú Dung 30€. Nguyễn Hồng Sơn 15€. Nguyễn Quang Chánh & Nguyễn Thanh Thủy (Henstedt Ulzburg) 50€. Vũ Thị Thoan (Herford) 100€. Diệu Thiên Trần Thị Huệ Trinh & Thiên Minh Nguyễn Minh Quang (Herne) 20€ cầu siêu cho Thai nhi có Pd Giác Hiền. Lê Thị Phương 10€. Trần Thị Hai & Nguyễn Trường Giang 80€. Jackwerth Vu Pd Diệu Loan (Hessen) 20€. Bùi Thị Thoan (Hildesheim) 20€. Gd. Sỹ Dung 20€. Hà Hữu Hân 50€. Hồng Minh Kiệt 20€. Nguyễn Hương Thủy 10€. Nguyễn Thị Kim Nhung 10€. Nguyễn Văn Hùng 5€. Thiên Hà, Nguyễn Thảo & Đồng Anh 30€. Phạm Đình Hải (Hohenstein) 20€. Hồng Paul (Holland) 50€. Nguyễn Tiến Thành & Lê Thị Lan Anh (Hollenstedt) 30€. Nguyễn Thị Thu Thủy (Hötzen-Sicke) 100€ HHL Nguyễn Chất. Đặng Văn Hùng (Höxte) 60€. Cao Thị Ngọc Dung (Höxter) 20€. Mach Voeng (Hude) 10€. Gd. Nguyễn Thị Kim Dung (Hürth) 30€. Gd. Phan Lê Trung Quốc & Bá Thị Kim Loan và Phan Michelle Bảo Hân (Hannover) 20€. Diệu Hạnh Nguyễn Thị Đức (Ingolstadt) 50€. Công Thị Lệ Hoa (Iserlohn) 100€. Bùi Thị Thiết (Jade) 20€. Thi Thanh Hai Reich (Jever) 20€. Đào Trọng Hợp (Karlsruhe) 1.000€. HHL Đồng Ngọc Lý Khánh Ngọc 50€. HHL Lý Khánh Ngọc Pd Đồng Ngọc 220€. Thiên Mỹ Lưu Hạnh Dung 100€. Gd. Thanh An (Kassel) 20€. Lê Thị Hoàng Nga 50€. Linh Nguyễn 60€. Phạm Thị Cúc Anh 10€. Thiên Thành 100€. Vũ Thị Tim, Vũ Xuân Lennard Phuc Hung 20€. Phan Quốc Minh (Kleiver) 50€. Đỗ Văn Thông (Koblenz) 100€. Điền Kim Đình (Köln) 40€. Lê Nguyệt Quỳnh 40€. Quỳnh Thị Hiệp 10€. Đồng Vũ Đình Thị Hải (Königsutter) 50€. Đỗ Thị Mai Hoa (Königsutter) 30€. Diệu Phúc Lý Hồng Diễm (Krefeld) 150€. Gd. Nguyễn-Vân 30€. Ấn danh (Kroatien) 18€. Ấn danh 25€. Thủy Wick (Krostitz) 20€. Phạm Ngọc Nhung (Künzelsau) 20€. Phạm Trung Chánh 50€. Trương Ngọc Phương (Künzelsau) 500€. Đh. Tăng Quốc Lương (Laatzten) 30€. Đh. Viên Tuyết Trần Thị Hiền 200€. Đồng Liên Phan Thị Xuân 50€ HHL Thiên Ngọc Phan Công Đệ, Đồng Sanh Phan Công Trang & Đồng Hoàng Phan Công Hoàng. Nguyễn Thị Kim Chi 50€. Phan Ngọc Tân & Man Thị Hương 20€. Phan Thị Mai 20€. Tăng Quốc Cơ 50€. Trần Thị Thảo 15€. Trần Đình Hy (Laer) 30€. Fam. Trường (Langenfeld) 20€. Nguyễn Thị Kim Sang 20€. Gd. Thang Thị Như Ngọc (Langenhagen) 20€. Hồng Chương Kiên (Lastrup) 30€. Đặng Thanh Nga (Leer) 20€. Gd. Nguyễn Thị Thu Giang 20€. Gd. Trần Thị Thu Trang 20€. Phạm-Lâm Tô Như 10€. Đào Minh Thu (Lehrte) 20€. Fam. Đoàn & Mai 10€. Gd. Phạm Văn Sơn tức Hà 20€. Hằng 20€. Nguyễn Thị Loan 30€. Nguyễn Thị Tâm 20€. Nguyễn Thị Thu & Đào Diệu Linh 10€. Oanh 10€. Nguyễn Hoàng Giang & Nguyễn Thanh Huyền (Leipzig) 50€. Nguyễn Hồng Hải 50€. Nguyễn Thị Thanh Lan 50€. Hoàng Văn Hải & Nguyễn Thị Loan (Lichte) 10€. Võ Thị Hoàng Oanh (Lingen) 20€. Phạm Hoàng Tố Hoa (Linkenheim) 5€. Pt. Diệu Hoàng (Lippstadt) 30€. Fam. Lý Diệu An (Lohne) 50€. Fam. Tùng & Huệ (Löhne) 20€. Trần Thiên Bảo & Hồng Phát Mùi (Lönigen) 20€. Du Tấn Tùng & Du Mỹ Huyền (Lörrach) 50€. David Quách (Lübeck) 40€. Triệu Thị Thục (Lüdenscheid) 20€. Bành Vinh Hoa (Ludwigschafen) 40€. Linh Đa Reitter 39€. Nguyễn Thị Hà (Lüneburg) 20€. Phùng Thị Kim Oanh 20€. Trần Sam Mui 20€. Trần Thị Tuyết Mai 40€. Tuệ Thịnh Phan Gia Long 20€. Viên Bảo 20€. Vũ Thị Du 20€. Vũ Thị Kiên 30€. Bùi Thị Hương Dương (Magdeburg) 20€. Gd. Đinh Anh Dương 20€. Gd. Mai Sáng 5€. Huỳnh Thị Tuyết 20€. Nguyễn Minh Tuấn 10€. Võ Thị Thủy 50€. Nông (Mainz) 20€. Quảng Trang & Thanh Khái (Mannheim) 100€. Nguyễn Thị Bích Diệp (Marburg) 20€. Nguyễn Thị Loan 20€. Ngọc Bình Ở Thị Hai (Meppen) 50€. Tăng Lý Hoa 50€. Lê Vi Đức Hằng (Merseburg) 20€. Lê Thị Hồng (Michelstadt) 10€. Gd. Phạm Đức Hùng (Minden) 20€. Linh Nguyễn 20€. Phạm Đức Hiếu 20€. Quách Huệ Linh 10€. Röttinger 20€. Lê Thị Ngọc Tuyền (Mönchengladbach) 20€. HHL Hồ Diệu Minh (Mülllach) 100€. Nguyễn Thị Thúy Ngân & Hoàng Thanh Hiền (Müllheim) 100€. Đạo Tràng Liên Hoa (Anh Tàì - Thiên Giáo) (München) 300€. Mỹ Tuyết Trương Ngọc Huệ 200€. Pt. Nguyễn Thu Hà 20€. Tạ Thủy Hằng 50€. Hoàng Thị Anh Diu (Münster) 50€. Thiên Lý 50€. Nguyễn Hữu Quang (Neheim Hütten) 20€. Võ Kim Cúc 20€. Phạm Bích Thủy (Trần Hữu Lương) (Neu-Anspach) 200€. Phan Văn Thạch (Neukirchen Amsand) 40€. Gd. Việt Xuân (Neumünster) 60€. Đồng Nguyễn (Neuss) 20€. Thông Giác 30€. Thông Giáo Trần Tú Anh 50€. Chùa Việt Nam tại Nhật Bản 909€. Quý Phật Tử chùa Việt Nam tại Nhật Bản 454€. Gd. Lục Tô Hà (Nienburg) 10€. Gd. Tạ Thu Kiều 50€. Thi Dung Dơi 5€. Vũ Trọng Thu & Lê Thị Thược 40€. Đào Minh Thăng (Norden) 30€. Huỳnh Tuyết Nga 20€. Vương Văn Mạnh (Norderney) 50€. Fam. Mac-Sipowicz (Norderstedt) 20€. Lê Thanh Hương (Nordheim) 10€. Nguyễn Thị Thanh 20€. Trần Thị Đan (Nordhorn) 30€. Hoàng Công Phu (Nordlingen) 20€. Ấn danh (Norway) 20€. Chơn Linh Nguyễn Tâm 91€. Chùa Đôn Hậu 800€. Diệu Đạo 50€. Huệ Tâm 100€. Trần Thị Kim Dung 50€. Bùi Thanh Hùng (Nürnberg) 50€. Chì Thiên Hiếu (Quỳ hủ tiểu Nürnberg) 300€. Đào Thị Thu Hà 10€. Fam. Hoa Giglberger Pd Đồng Quà 50€. Gd. Nguyễn Thị Phi Hồng 20€. Gd. Thiên Thanh Trần Minh Hùng 20€. Nguyễn Hưng Nguyễn Tăng Lộc 50€. Phúc Phái & Diệu Sáu 50€. Pt. Tuấn & Vân 50€. Trầm Thuận Đạt 20€. Trần Văn Danh & Trần Thị Phúc 100€ HHL Trần Văn Lợi. Fam. Lu Vương (Oberhausen) 10€. Hồ Thanh Bình & Bùi Thị Tuyết 50€. Hồ Thị Lan Anh 50€. Nguyễn Hữu Thu Hương 10€. Nguyễn Phước Huy Khôi & Nguyễn Bùi Thị Tú Anh 50€. Tăng Thùy Trang 50€. Gd. Đh

Nguyễn Thị Mãnh (Offenbach) 1.500€ HHHL Văn Công Hoành Pd Thiên Dũng. HHHL Văn Công Hoành Pd Thiên Dũng (Offenbach) 100€. Huan Trang (Oldenburg) 20€. Nguyễn-Lê Thanh Mai 10€. Phí Hồng Đức 20€. Võ Công Tâm 20€. Bành Liêng (Osnabrück) 10€. Fam. My Sandmann 20€. Liễu Ngọc Trân 50€. Lý Trung Hà Pd Ngawang Samdrug 30€ HHHL Thân phụ Lý Văn Thăng. Ngô Văn Tinh & Hoàng Thị Yến 100€. Văn A Mui 60€. Fam. Đặng Lương (Paderborn) 40€. Fam. Nguyễn 30€. Lê Văn Phong & Lê Văn Sâm 50€. Lương-Huyền Tố Nữ 20€. Trương Thị Đen 10€. Đồng Nguyễn Đào Thị Huệ (Papenburg) 30€. Nguyễn Thị Minh Tâm 10€. Đặng Thị Hà (Peine) 10€. Liễu Nguyễn Oetken 10€. Nguyễn Thanh Vân 20€. Nguyễn Thị Vân 50€. Kha Ngọc Nga (Petersberg) 100€. Fam. Ngô Văn Phước (Pforzheim) 10€. Lâm Thành Vũ 10€. Lan Henry 10€ HHHL Bà Cổ ngoại Huỳnh Thị Hiền và cậu Trần Bình Tuyên. Mike Li 5€. Stephan Li 10€. Trần Thị Ba 50€. Tường Tâm 20€. Gđ. Kiều & Hằng (Phú Thọ/VN) 20€. Nguyễn Văn Thach (Plochingen) 20€. Nguyễn Thị Thanh Trâm (Polen) 15€. Phạm Văn Phúc (Prütal) 20€. Nguyễn Thanh Long & Võ Thị Lại (Quảng Bình/VN) 10€. Nguyễn Thị Nhàn 20€. Phạm Thị Nhung (Quellinburg) 50€. Quách Thị Anh Hoa (Rastatt) 30€. Nguyễn Văn Toàn (Recklinghausen) 25€. Ngô An Danh (Regensburg) 20€. Marie Noelle Kunde (Gđ. Yên) (Rehburg-Loccum) 10€. Gđ. Lo (Reinfelden) 20€. Trần Thị Thanh Hương (Reken) 20€ HHHL: Bà nội Trần Thị Duyên, chú Trần Văn Sắt và mẹ Lê Thị Kim Khuê. Vũ Thị Hiền (Renningen) 30€. Ngô Thị Thanh Hương (Reutlingen) 200€. Pt. Duyên Ngọc Hằng Ngọc Hoa (Rheine) 40€. Dương Kim Oanh (Ronnenberg) 50€. Nguyễn Thị Kim Thanh 10€. Phạm Văn Anh (Rosdorf) 200€. Trần Khi (Rotenberg/W) 20€. Gđ. Tôn Quốc Vinh (Saarbrücken) 40€. Huỳnh Minh Tân & Phạm Kim Thủy (Saarlouis) 30€. Trương Thị Diệu Linh (Salzbergen) 30€. Bùi Thúy Hằng (Salzgitzer) 20€. Fam. Jäger 20€. Nguyễn Thị Lý & Lê Văn Anh 100€. Thân Thị Ngọc Bích 20€. Nguyễn Thị Hồng Thanh (Salzweide) 20€. Lại Kiên Cường (Salzweide) 20€. Nguyễn Thị Hồng Thanh 20€. Vũ Thị Tuyết Thanh 50€. Nguyễn Thị Bích Ngọc (Sandberg-Langenleiten) 20€. Quảng Tín Vũ Như Tâm & Diệu Hòa Đào Thị Năm (Sangerhausen) 20€. Hoàng Văn Thắng (Schieke) 50€. Phan Thị Hạnh (Schmälln) 20€. Trần Bùi (Schramberg) 10€. Tô Khải Đức (Schwiefurt) 20€. Nguyễn Thị Nam Tran (Schweiz) 4.970€. Trương Kim Học (Schweiberdingen) 20€. Phạm Thị Thu Hiền (Seesen) 30€. Phạm Vinh (Seevetal) 10€. Phùng Thị Hào (Selm) 20€. Nguyễn Thị Hải (Siegen) 5€. Nguyễn Phúc Đức (Springe) 30€. Nguyễn Tấn Thiện 10€. Hà Quốc Tuấn & Nghiênn Thị Hà (Stade) 20€. Gđ. Bùi Hữu Thòa (Stadthagen) 50€. Gđ. Tạ Thu Hiền 50€. Phạm Thị Nhung 20€. Trần Thị Bích Liên 10€. Nguyễn Quang Nam & Đỗ Thị Lan (Staßfurt) 20€. Gđ. Châu Bảo Chương (Stein) 70€. Nguyễn Chí Cường, Lê Thanh Bình, Nguyễn Hoàng Minh & Nguyễn Minh Hoàng 20€. Nguyễn Văn Cúc (Steinbach) 50€. Nguyễn Thu Hằng & Nguyễn Minh Nguyệt (Steinhude) 30€. Đinh Thu Hương (Stuhr) 30€. Trần 10€. Hoàng Văn Chiến (Suhl) 500€. Nguyễn Thị Ngọc Mai (Syke) 40€. Huỳnh Thị Kiều Liên Pd Diệu Đài (Taufkirchen) 20€. Ân danh (Tettngang) 5€ Bà ngoại cầu siêu cho cháu. Gđ. Nguyễn Văn Đông & Chu Thị Minh Khánh (Thale) 50€. Fam. Nguyễn Khắc Hiếu (Timmendorfer Strand) 150€. Đặng Hồng Việt (Torgau) 20€. Nguyễn Thị Mai & Phan Thị Thủy Phượng (Troisdorf) 80€. Wang, Ivone Kỳ Yan (Twistrigen) 700€. Lê Phương Linh & Nguyễn Hữu Lộc (Uelzen) 20€. Nguyễn Phương Linh 20€. Nguyễn Thị Xuân 10€. Cam Huỳnh Thủy Hoàng (Unna) 20€. Ngô Minh Sáng 100€. Nguyễn Thị Dâu Tú Hoa 100€. Phạm Thanh Lưu 20€. Diệu Chơn (USA) 50€. Diệu Chơn 50€. Diệu Tâm Chơn 20€. Trung Tâm PGVN tại San Jose 8.803,41€. Đồng Pháp & Thiện Dinh (Varel) 100€. Thiên Hội & Thiên Hương 50€. Tinh Thất Viên Lạc 500€. Au Nhung (Vechta) 30€. Chu Thị Bích Thủy 20€. Fam. Nguyễn David 20€. Lý Anton 70€. Lý Tùng Thu 20€. Nguyễn David 10€. Nguyễn Thị Văn Anh 20€. Phạm Thị Cúc 40€. Trần Thị Minh 10€. Trần Vinh Phước 20€. Trịnh Văn Tuấn 30€. Dương Thị Đoàn Trang (Viesen) 25€. Mai Thanh Nhân & Trần Kim Bế (Việt Nam) 100€. Trần Thị Đào 20€. Nguyễn Thị Kim Đức (Hà Nội/VN) 20€. Nguyễn Thị Yến (Bắc Ninh/VN) 10€. Nguyễn Thị Yêm (Hải Dương/VN) 10€. Nguyễn Thị Phượng (Waldkirch) 20€. Nguyễn Thị Hương (Waldsock) 30€. Phạm Thành Hưng (Waldsroder) 10€. Nguyễn Thị Bích Thủy (Wedel) 30€. Gđ. Đồng Liên Tạ Ngọc Hoa (Wedel (Holstein)) 100€. Nguyễn Bá Tông (Weil am Rhein) 100€. Lê Công Viên (Wernigerode) 50€. Nguyễn Xuân Bái 20€. Nguyễn Ngọc Anh 30€. Một người Đức mất trí (Werther) 0,50€. Phan Thị Tuyết (Weyhe) 20€. Bành Tâm Sơn (Wiesbaden) 10€. Lê Thị Cây 50€ HHHL Thu quần Nguyễn Văn Cửu. Đồng Thành (Wilhelmshaven) 100€. Dương Thị Thu Thủy 20€. Mai 10€. Nguyễn Trí & Nguyễn Tuê và PT tại WHV 110€. Huỳnh Văn Thương (Winnenden) 50€ HHHL Hồng Thị Hóa Pd Diệu Liên. Thiên Lợi (Wissensluhe) 20€. Bảo Hương Nguyễn Thị Nhị Em (Witten) 30€. Nguyễn Thị Lập 10€. Nguyễn Lê Dân & Nguyễn Thu Thủy (Wittlich) 30€. Trần Thu Thủy 10€. Bùi Thị Mãn (Wolfsburg) 50€. Bùi Thị Phương 50€. Bùi Thị Thanh Tâm 20€. Đặng Thị Lý 60€. Fam. Lan Phượng Delarber 20€. Hoàng Thị Kim Thu 40€. Hoàng Thị Kim Xuân 30€. Nguyễn Thị Thanh & Nguyễn Minh Phượng và Tiem Nuosou & Phở 126 50€. Niem Ruschnbusch 50€. Trần Thị Hoài 20€. Vũ Thị Chuốt 30€. Phạm Việt Hùng & Vũ Thị Mai (Worms) 10€. Diệp Văn Sơn (Wuppertal) 50€. Gđ. Đặng Đình Quyên 60€. Huỳnh Thu Hà 20€. Huỳnh Thu Hồng 20€. Pt. Lương Thị Hằng 50€. Thái Thanh Phượng 20€. Hiên Schäfer & Peter Schäfer (Würzburg) 50€. Khương Quyết Đạt 30€. Trịnh Thị Hiền (Zetel) 20€. Đào Tú Uyên (Zwickau) 20€. Khổng Thị Thanh 20€. Nữ Pt ở Hannover 50€. Diệu Liên & Thiện Hội 60€. Quý Đạo Hữu & Phật Tử ân danh 6.884€.

Danh sách quý Đạo Hữu & Phật Tử cúng dường thực phẩm và bánh phát hành

Gia đình Bác Viên Tuyết (Laatzten) 4 bánh. Fam. Huỳnh (Marsberg) 60 bánh Trung thu. Quảng Tín Vũ Như Tâm (Sangerhausen) cúng dường trái cây.

• BÁO VIÊN GIÁC

Hồ Mỹ Linh & Lạc Chí Vĩ 20€. Huỳnh Ngọc Hà 30€. Huỳnh Thị Thu Anh 20€. Kim Loan Lâm Thị Maier 40€. Lê Thị Hồng 20€. Lương Văn Xinh 20€. Mía Vu, Trần Việt Nga & Nguyễn Trần Trang 10€. Nguyễn Thị Hương 35€. Nguyễn Văn Nhiệm 50€ (CP & Cầm Tạ) 50€. Nguyễn Văn Rì 50€ (Cáo Phó & Cầm Tạ). Peter Tran Fanny Ly 100€. Phạm Phương Thảo 20€. Phạm Văn Xiu & Nguyễn Thị Tai 40€. Trần Thế Hùng 50€. Từ Tuyết Mai 40€. Vũ Thị Bích Xuân 20€. Cheng Đức (Bad Kreuznach) 50€. Tâm Huệ Nguyễn Thị Duyên (Belgique) 40€. Trần Tấn Đạt 30€. Trương Tuyết Anh 30€. Đoàn Thị Mỹ Lộc (Bendorf) 50€. Lam-Seufert Kim Thu (Berlin) 30€. Becker Nguyễn Phương Lan (Bielefeld) 10€. Kim Lê Pd Diệu Lâm (Birkenfeld) 90€. Diệu Hạnh Nguyễn Ngọc Diệp (Böblingen) 20€. Cao-Breimair Kim Dung (Bodenheim) 20€. Nguyễn Thị Kim (Bonn) 20€. Vương Ngọc Nữ 44€. Vương Khắc Vũ (Borkum) 20€. Gđ. Cao Ngọc Lang (Braunschweig) 10€. Dương Ngọc Hải (Bremerhaven) 20€.

Nguyễn-Ung Thị Mỹ Hằng 50€. Phạm Văn Đang (Darmstadt) 25€. Nguyễn Thị Tố Anh (Dingolfing) 20€. Nguyễn Phần Chân (Dortmund) 40€. Thiệp Lý Tăng Bích Phần (Duisburg) 20€. Helene Antony Đỗ (Düsseldorf) 50€. Lê Thị Như Mai 20€. Sầm Cương 30€. Trần Ngọc Sơn (England) 46€. Lê Thị Hiền & Chinh Văn Lưu Zelinski (Essen) 50€. Vũ Ngọc Yến & Vũ Cẩm Huệ (Filderstadt) 20€. Đinh Trọng Châu (France) 50€. Đỗ Tuấn Khanh 60€. Dương Thị Tâm Pd Nhân Phượng 30€. Lý Thị Kim Huệ 40€. Mme Nguyễn Thị Thảo 30€. Mouhamadou Abdaby 100€. Nguyễn Công Sao 30€. Trần Thị Kim Hoa 100€. Nguyễn Gia Vinh (Frankenthal) 10€. Nguyễn Văn Út (Frankfurt) 20€. Trần Nguyễn 50€. Trần Nguyễn Khai Bửu 50€. Hà Kiến Hưng (Frankfurt/M) 50€. Huỳnh-Lê Diệu Phước 20€. Trần Chí Ly (Freiburg) 20€. Lưu Phước Lai (Friedrichshafen) 20€. Mạch Trước Khung 30€. Lê Văn Thân (Fürth) 20€. Phan Thị Cẩm (Gomaringen) 20€. Lý Giang Châu (Griesheim) 30€. Đặng Đình Lương (Hamburg) 20€. Lê Tấn Lộc 20€. Lưu Minh Thành & Kim Dung 30€. Lý Quốc Đống 100€. Nguyễn Thị Nhan 20€. Nguyễn Thông Lập 50€. Phan Mỹ Hương 20€. Võ Toàn Trung 20€. Nguyễn Thị Mai Pd Giác An (Hannover) 20€. Quảng Niệm Lê Gia Tuyển 20€. Trần Như Sơn 20€. Triệu Cẩm Nguyễn (Haßloch) 20€. Đào Văn Dương (Heidenheim) 30€. Trần Thị Hai & Nguyễn Trường Giang (Herne) 20€. Trịnh Văn Hi (Idar Oberstein) 30€. Nguyễn Thị Vân (Italia) 30€. Đỗ Thị Lê Châu (Jülich) 20€. Gđ. Nguyễn Văn Đức (Karlsruhe) 20€. Đặng Thị Hoa (Köln) 20€. Điền Kim Đình 20€. Gđ. Thang Thị Như Ngọc (Langenhagen) 20€. Hồng Chương Kiên (Lastrup) 30€. Lâm Ý Xuân (Leer) 20€. Nguyễn Thị Hồng Diệp (Maintal) 50€. Trần Văn Phụng (Mannheim) 30€. Phùng Cát Dũng (Marburg) 100€. Ngọc Bình Ô Thị Hai (Meppen) 30€. Nguyễn Thế Phong (Mönchengladbach) 30€. Nguyễn Bá Thọ (Monheim am Rhein) 25€. Đỗ Thị Nhung (München) 50€. Nguyễn Thị Yến 40€. Trần Minh An 30€. Trần Hữu Nghiệp (Münster) 20€. Phan Văn Thanh (Neunkirchen) 30€. Phạm Duy Đoàn (Neuss) 20€. Vũ Trọng Thứ & Lê Thị Thuộc (Nienburg) 20€. Nguyễn Hữu Khanh (Norderstedt) 20€. Nguyễn Mạnh Thường 30€. Phạm Hồng Khanh (Nordhorn) 75€. Trần Thị Đan 20€. Hoàng Công Phu (Nordlingen) 20€. Nguyễn Hưng Nguyễn Tăng Lộc (Nürnberg) 30€. Trâm Thuận Đạt 20€. Fam. Lư Vương (Oberhausen) 20€. Nguyễn Hữu Thu Hương 20€. Thiệp Hỷ Lê Thị Ngọc Hân (Obernkirchen) 20€. Huỳnh Hoài Phú (Osnabrück) 20€. Nguyễn Thị Thanh Bình 20€. Li, Trần Thủy Phương (Pforzheim) 30€. Tôn Thất Dung (Pirmasens) 30€. Trần Thị Mỹ Hạnh (Rattelsdorf) 50€. Nguyễn Thị Liên (Recklinghausen) 40€. Trần Hữu Tổ 20€. Nguyễn Vũ Bằng (Rheine) 20€. Vũ Thị Tuyết Mai (Rodgau) 20€. Nguyễn Văn Dinh (Ronnenberg) 20€. Huỳnh Minh Tân & Phạm Kim Thủy (Saarlouis) 20€. Trịnh Thị Kim 20€. Lý Thị Dân (Schebheim) 50€. Phạm Trung Chánh (Schöntal) 20€. Nguyễn Xuân Mai (Schwanewede) 30€. Lý Thị Dân (Schwebheim) 20€. Trần Văn Cón (Schweiz) 100€. Ngô Thanh Trí (Sigmaringen) 25€. Trịnh Thị Hồng (Stockelsdorf) 20€. Hoàng Bá Nhứt (Stuttgart) 20€. Huỳnh Vĩnh Phát 50€. Tiếc Ái Hoa 20€. Trần Văn Sanh 50€. Trần Ngọc Anh (Tübingen) 50€. Trần Vinh Phước (Vechta) 30€. Tạ Thị Hương (Westerstede) 20€. Phạm Thanh Châu (Wetten) 20€. Huỳnh Văn Tuyết (Wiesbaden) 50€. Lê Thị Cây 30€. Huỳnh Văn Thương (Winnenden) 50€. Nguyễn Thị Em (Witten) 30€. Nguyễn Thị Lập 20€. Huỳnh Thị Bích Ngọc (Würzburg) 20€.

• ẤN TỔNG

Ấn danh 12€. Đào Đình Phú & Trần Đăng Nam và Trần Thị Hải Yến 50€. Lê Thị Tư Pd Thiên Lương 50€. Nguyễn Thị Nguyệt 50€. Nguyễn Thị Nhi Em Pd Bảo Hương 30€. Trần Anh Thư 5€. Trần Hồng Ngọc & Bodo 26,50€. Trần Tuấn Kiệt (Bremen) 20€. Lý Ngọc Sơn (Bremervörde) 100€. Diệu Thiên Trần Thị Huệ Trinh & Thiệp Minh Nguyễn Minh Quang (Hưng) 100€. Nguyễn Thị Yến (München) 60€. Trương Ngọc Huệ 70€. Phúc Phái & Diệu Sầu 100€. Quảng Tín Vũ Như Tâm & Diệu Hòa Đào Thị Năm (Sangerhausen) 10€. Nguyễn Thị Dâu Tú Hoa (Unna) 20€. Trần Tuê Nga (USA) 160,42€.

-Kinh Đại Bát Nhã: Chì Mỹ Hạnh 100€. Chú Thiệp Mỹ 100€. Hồ Thị Hiếu 120€. Liên Hạnh 100€. Nguyễn Thị Lê Thủy 120€. Pt. Thanh Phụng 200€. Spies Bach Lan & Klaus 100€. Thiệp Nhứt 150€. Chì Thiệp Vũ (Nürnberg) 100€.

-Kinh Đại Bảo Tích: Đặng Thị Nguyệt Nga 100€. Ngô Minh Sang 100€. Nguyễn Thị Lê Thủy 110€. Phan Hồng Chức 100€.

-Ba Kinh Tịnh Độ: Gia Nghi Hồng 700€.

-Kinh Địa Tạng: Quách-Lê Thị Kim Thu 20€.

-Kinh Pháp Hoa: Trần Anh Thư 10€. Gđ. Âu Ngọc Thân (Ái Nhĩ Lan) 200€. Jason & Huệ 100€. Quảng Hải 50€. Trịnh Khắc Hậu & Đan Thị Đan 100€.

-Kinh Vô Lượng Thọ: Nguyễn Thị Văn Anh 50€.

-Thiên Môn Nhứt Tụng

Đồng Vũ Vivian Ngụy & Đồng Chi Cindy Ngụy 50€. Nghiênn Thị Minh Huệ Pd Vạn Hương 30€. Trịnh Thu Thủy 50€ HHHL Trịnh Quang Tuấn. Nguyễn Thị Kim Yến (Essen) 50€. Fam. Ros Thyrawath Ngô Thị Quyên & Fam. Đặng Văn Nam, Trần Thị Hải Yến (CH Séc & Magdeburg) 300€. Đặng Văn Sơn & Giác Nghĩa Nguyễn Thị Liễu (Pforzheim) 100€. Diệu Hải Lê Thị Hoa (Stein) 20€. Huỳnh Vĩnh Phát (Stuttgart) 100€.

-Nghĩ Thức Tụng Niệm

Nghiênn Thị Minh Huệ Pd Vạn Hương 25€. Trịnh Thu Thủy 25€ HHHL Trịnh Quang Tuấn. Nguyễn Thị Kim Huệ (Belgique) 50€. Nguyễn Thị Kim Yến (Essen) 50€. Bành Vinh Hoa (Ludwidschafen) 15€. Đặng Văn Sơn & Giác Nghĩa Nguyễn Thị Liễu (Pforzheim) 50€. Diệu Hải Lê Thị Hoa (Stein) 10€.

-Phật Giáo Việt Nam tại Âu Châu

Nghiênn Thị Minh Huệ Pd Vạn Hương 25€. Trịnh Thu Thủy 25€ HHHL Trịnh Quang Tuấn. Nguyễn Thị Kim Yến (Essen) 50€. Bành Vinh Hoa (Ludwidschafen) 15€. Đặng Văn Sơn & Giác Nghĩa Nguyễn Thị Liễu (Pforzheim) 50€. Diệu Hải Lê Thị Hoa (Stein) 10€.

• TƯỢNG PHẬT

-Tượng Quan Âm: Dương Thị Đoan Trang (Viesen) 25€. Fam. Lữ Vương (Oberhausen) 10€.

-Tượng Địa Tạng : Gđ. Diệu Hòa Mai Thị Dậu (Bielefeld) 20€.

-Tượng Dược Sư:

Vân Thị Tường Vân Pd Thiện Thủy 200€.

-Tôn tượng hóa thân Quan Âm

Blumenthal Kim Loan & Blumenthal Dave Arnold 200€. Đàm Thuận 200€. Diệu Thọ Chương Thị Cúc 200€. Đoàn Thị Nhân 200€. Đồng Kim Nguyễn Thị Thu Hà & Đồng Tánh Phạm Minh Đức 200€. Dr. Nguyễn Thị Hồng Loan 200€. Gđ. An Ngọc Bội 200€. Gđ. Pt Nguyễn Tư Pd Minh Chánh 200€. Gđ. Vũ Hải Việt & Gđ. Nguyễn Quang Vũ Hải Sáng 200€. Giang Thị Thu Hương, Trúc Hữu Trần Đình Hy, Trúc Thiệu Ngô Thị Hải & Đồng Nhà Trần Đình Hùng 200€. HL Đồng Hiếu Hứa Kim Hiếu, HL Đồng Thảo Hứa Kim Thảo, HL Đồng Nguyễn Hứa Thị Nguyên & HL Đồng Hoa Hứa Kim Hoa 200€. HL Tô Văn Khánh Pd Đức Thành 200€. HL: Đỗ Văn Tâm, Đặng Hồng Quang, Nguyễn Văn Tùng & Đào Duy Từ 200€. HL: Nguyễn Đức Kỳ, Vũ Thị Nhật, Nguyễn Thị Sen, Nguyễn Đức Anh & Nguyễn Đức Sơn 200€. HL: Vũ Văn Mạc, Nguyễn Thị Tỷ, Vũ Văn Chi, Vũ Thị Nhạn, Vũ Văn Mùi Pd Phúc Thơm & chư thai nhi họ Vũ & Nguyễn 200€. Hồ Mỹ Linh 400€. Nguyễn Hữu Ninh 200€. Nguyễn Thị Minh Hồng, Nguyễn Cẩm Trang & Nguyễn Khang Thái 200€. Nguyễn Thị Phi Hồng, Nguyễn Ngọc Hưng, Nguyễn Thị Kim Hoa & Nguyễn Kiều Hạnh 200€. Nguyễn Văn Thuận, Nguyễn Lý Hôn Pd Trí Đông & Nguyễn Ngọc Linh 200€. Phạm Trọng, Phạm Văn Dũng & Phạm Khương 200€. Ân Điền Ô Văn Tươi (France/Oyonax) 200€. Nguyễn Đăng Minh Trí (Hannover) 200€. Nguyễn Thị Mai Pd Giác An 200€. Cấn Ngọc Trương Thị Lệ (Helmstedt) 200€. Đồng Tâm Dương Sang 200€. Nguyễn Thị Thu (Ihlow) 200€. Nguyễn Văn Hoa & Nguyễn Thị Tuyết (Schwäbisch Gmünd) 200€.

*** Lễ Hội Quan Âm**

Đào Thị Hiền 15€. Hoàng Bích Nga 20€. Gđ. Diệu Hòa Mai Thị Dậu (Bielefeld) 20€. Nhữ Hòa Võ Văn Thắng (France) 20€. Trần Thị A Pd Đồng An (Göttingen) 20€. Điền Kim Đỉnh (Köln) 40€. Thị Chánh Trương Tấn Lộc (Laatzten) 10€. Điền Văn An & Hoàng Thị Nga (Leverkusen) 20€. Marie Noelle Kunde (Gđ. Yển) (Rehburg-Loccum) 5€. Diệu Ngọc & Quảng Tâm 100€.

*** VU LAN**

Bác Diệu Nga & Chị Đỉnh Pd Đồng Nguyễn 100€. Đặng Ban Mai 20€. Đào Thị Hiền 15€. Fam. Trần-Giang Thị Phương Hoa 20€. Hoàng Ngọc Phương 10€. Lê Văn Sang 30€. Nguyễn Phương Danh & Phạm Ngọc Sơn 20€. Nguyễn Thanh Hồng 100€. Nguyễn Thị Thu Giang 10€. Nguyễn Văn Nhân 20€. Phạm Xuân Thiệp 50€. Thị Xuyên 50€. Trần Thị 100€. Trần Thị Thanh Thủy 20€. Trần Văn Nam 15€. Trinh Văn Hi 70€. Vũ Quang Tú 50€. Vũ Thị Mai 200€. Diệu Phương Nguyễn Thị Phương Liễu (Aachen) 10€. Đồng Huệ (Aurich) 10€. Đồng Như 10€. Đồng Tu 10€. Gđ. Diệu Hòa Mai Thị Dậu (Bielefeld) 20€. Lương Thị Kim Khánh Pd Huệ Thành 30€. Nguyễn Minh Tân 30€. Lê Ngọc Chuyên (Bookholzberg) 20€. Nguyễn Văn Thuận (Bonn) 5€. Vương Khắc Vũ (Borkum) 20€. Lê Thị Dân (Braunschweig) 10€. Cấp Trọng Dũng (Bremerförde) 20€. Lý Ngọc Sơn 20€. Lê Thị Tuyết (Bruchsal) 20€. Triệu Tô Anh (Canada) 20€. Sư Cô Hạnh Ân (Chùa Viên Giác) 200€. Lê Thị Tiên (Coesfeld) 60€ HHHH mẹ Đỗ Thị Hương & thân nhân quá vãng. Hoàng Minh Tuấn (Dormagen) 20€. Đỗ Thị Tuyết Lan (Dresden) 20€. Nguyễn Thị Liễu (Weisburg) 10€. Helene Antony Đỗ (Düsseldorf) 50€. Nguyễn Văn Hiệp & Nguyễn Thị Viên (Eilsleben) 30€. Phạm Chí Huy (Erfstadt-Liblar) 10€. Ngô Thanh Chương (Essen) 10€. Phan Minh Đức 20€. Trần Hồng Quân 10€. HL. Trung Ngọc Trương Thị Mạnh (France) 50€. Nhữ Hòa Võ Văn Thắng 30€. Vương Đức Cường (Friedberg) 20€. Nguyễn Đức Thu Thủy (Friedrichsdorf) 20€. Đinh Thị Thanh (Fürsten) 20€. Trần Thị Thúy Vân (Gardelegen) 20€. Trần Thị A Pd Đồng An (Göttingen) 20€. Dr. Nguyễn Xuân Trang 300€. Fam. Phan Quang (Hagen/NRW) 30€. Liễu Thị Thu Loan (Hamburg) 20€. Mạc Hồng Giang & Nguyễn Thị Thanh Tân (Hannover) 20€. Thiện Khang Vũ Thị Hoa 30€. Lôi Thị Thu Cúc (Haren) 30€. Triệu Cẩm Nguyễn (Haßloch) 40€. Đào Văn Dương (Heidenheim) 20€. Trương Thị Lệ (Helmstedt) 20€. Lê Thị Phương (Herne) 10€. Fam. Nguyễn & La (Ibbenbüren) 50€. Điền Kim Đỉnh (Köln) 50€. Nguyễn Thị Hoàng Lan 10€. Thiện Bửu Huỳnh Lai Dân 50€. Quách Tân & Chi Ma (Krefeld) 20€. Trần Minh Tuấn 20€. Phan Thị Mai (Laatzten) 30€. Thị Chánh Trương Tấn Lộc 10€. Huỳnh Hạnh (Lambrecht) 30€. Phạm-Lâm Tô Như (Leer) 10€. Điền Văn An & Hoàng Thị Nga (Leverkusen) 20€. Nguyễn Văn Minh (Leverkusen/Opladen) 30€. Nguyễn Thị Bích Lan (Lünen) 30€. Trần Hữu Nghiệp (Münster) 40€. Trần Ngọc Khử (Neuss) 20€. Huỳnh Văn Châu (Norden) 20€. Nguyễn Hữu Khanh (Norderstedt) 30€. La Tỷ (Nordhorn) 20€. Lưu Giới 20€. Fam. Lữ Vương (Oberhausen) 10€. Đồng Nghiêm (Osnabrück) 20€. Huỳnh Hoài Phú 20€. Fam. Đặng (Ostfildern) 10€. Li, Trần Thúy Phương (Pforzheim) 50€. Thái Sển 30€. Quảng Tín Vũ Như Tâm & Diệu Hòa Đào Thị Năm (Sangerhausen) 20€. Lý Thị Dân (Schwebheim) 30€. Phạm Thị Thu Hiền (Seesen) 20€. Đỗ Thị Dung (Staßfurt) 10€. Nguyễn Thị Dau Tú Hoa (Unna) 100€. Đồng Thuận (Vechta) 20€. Gđ. Văn Trang 50€. Lâm Tina (Weidel) 20€. Nguyễn Hữu Mừng Chi (Wuppertal) 30€. Quý PT ấn danh 40€.

*** Đền Dược Sư:** Điền Kim Đỉnh (Köln) 20€.

*** SỬA CHÙA**

Đồng Nguyệt Đào Thị Huệ (Bafenburg) 30€. Heike Vo (Heidenheim ad.Brenz) 50€. Diệu Thiện Trần Thị Huệ Trinh & Thiện Minh Nguyễn Minh Quang (Herne) 10€ cầu siêu cho Thái nhi có Pd Giác Hiền. Nguyễn Sáu (Karlsruhe) 20€. Fam. Võ & Ngô (Wolfsburg) 20€.

*** TRAI TẶNG**

Bác Sáu 10€. Boris Kalka 10€. Chân Quảng 10€. Chánh Đức Quang Huỳnh Văn Hồng 20€. Chúc Phước 10€. Daniel 10€. Diệu An Huỳnh Thị Phan 50€. Diệu Bích & Ngọc Chân 20€. Diệu Cần 30€. Diệu Dược 40€. Diệu Hạnh Nguyễn Thị Đức 50€. Diệu Hậu 20€. Diệu Hiền Trần Thị Kim Hậu 20€. Diệu Hoàn Phạm Thị Tố Hòa 20€.

Diệu Hưng & Minh Hiếu 50€. Diệu Khải 20€. Diệu Liên 20€. Diệu Loan 10€. Diệu Loan Đình Thị Phương 50€. Diệu Nghiêm, Quán Chay & Cát Tường 1.000€. Diệu Ngọc 10€. Diệu Phúc Nguyễn Thị Lộc 20€. Diệu Thành 20€. Diệu Thới 5€. Diệu Tịnh 15€. Diệu Tường Trinh Thị Mai 20€. Diệu Vân 30€. Đình Thu Hương 5€. Đỗ Lisa Pd Diệu Huệ 10€. Đỗ Tín 20€. Doan Pd Viên Trang 10€. Đồng Ân Trinh Thị Khuê 10€. Đồng Bạch 20€. Đồng Diệu Lý Thị Nữ 10€. Đồng Độ 20€. Đồng Hoa Lâm Thị Huệ 25€. Đồng Huệ 20€. Đồng Huệ Nguyễn Thị Lài 10€. Đồng Huệ Trần Việt Nga 25€. Đồng Kim Nguyễn Thị Tuyết Trinh 50€. Đồng Liên 10€. Đồng Liên 20€. Đồng Liên 60€. Đồng Liên Hồ Thị Ngoan 20€. Đồng Liên Ngô Hào Huệ 20€. Đồng Liên Phạm Hoàng Tố Nga 10€. Đồng Ngân 5€. Đồng Nghiêm & Đồng Hòa 20€. Đồng Nhã Nguyễn Hoài Phương 20€. Đồng Như Phạm Thị Hà 10€. Đồng Tánh Lee Luc Nhan Khanh 10€. Đồng Thành 10€. Đồng Thiện 50€. Đồng Thiện & Đồng Liên 20€. Đồng Thọ 10€. Đồng Thới 20€. Đồng Tịnh Lưu Hương 10€. Đồng Trung Võ Văn Trung 20€. Đồng Xuyên Điền Kim Thoa 10€. Duyên Ngọc 10€. Gđ. Diệu Phương 100€. Gđ. Lưu Thị Nguyệt 20€. Gđ. Trần Văn Độ 20€. Gđ. Văn & Gđ. Chí 20€. Giang Keo 50€. Giới Tinh Huỳnh Thị Hạnh 20€. Hiền Ngọc 20€. Hiếu Ngọc Đỗ Bích Giao 20€. HL Nguyễn Thị Chường Pd Phước Đa 50€. Hoa Bùi 10€. Hoa Pd Đồng Liên 20€. Hoàng Lê 10€. Hồng Thị Gọn 50€. Huệ Phương 10€. Huệ Thanh Lưu Văn Dũng 10€. Huệ Văn 50€. Huyền Ngọc 10€. Huỳnh Thị Kim Loan 10€. Jimmy Jenson John 20€. Kim Phụng 20€. Lai Thanh Duy 20€. Lâm Ngọc Mỹ Linh 20€. Lê Hải Yến 20€. Lê Hoa 10€. Lê Quang Vinh 5€. Lê Thanh Tâm 10€. Lê Thị Thanh Hiền 10€. Lê Thủy Tiên & Lê Trương Phúc 40€. Lê Văn Sang 50€. Len Pd Nguyễn Hạnh 50€. Liên Hoa Nguyễn Thị Bích Liên 10€. Lisa Nguyen 5€. Mai Hương Pd Đồng Phước 20€. Mía Vu Pd Huệ Anh 25€. Mỹ Thái Chương Kim Huệ 10€. Ngô Đức Cường 10€. Nguyễn Đỗ Tô Nga 10€. Nguyễn Kim Thanh 100€. Nguyễn Ngọc Vũ 10€. Nguyễn Đỗ Bích Ngọc 10€. Nguyễn Thị Hằng 10€. Nguyễn Thị Phúc Loan 10€. Nguyễn Tuệ 50€. Nguyễn Văn Tang 50€. Nguyễn Vũ Phương Anh 50€. Nhuận Lành 20€. Nhuận Thanh Trần Thị Thái 20€. Phạm Công Hoàng 20€. Phạm Kim Thoa 10€. Phạm Mạnh Hà 50€. Phạm Thị Minh Tiên 20€. Phạm Thị Thảo 10€ HHHH Hoàng Nguyễn Hai Pd Thiện Nam. Phương Nam 10€. Pt. Nhân Pd Thiện Nhân 50€. Pt. Nürnberg 100€. Quán Lương 20€. Quảng Tâm 20€. Quỳ Bún Frankfurt 10€. R. Janbaro Sara 25€. Riedel Annette 20€. Rosa Nguyen 5€. Tâm Hỷ 5€. Tâm Vũ 20€. Thiện Đạo Ưông Minh Trung 10€. Thiện Diệu 20€. Thiện Dung 30€. Thiện Giác 10€. Thiện Giáo Nguyễn Xuân Nghiêm 20€. Thiện Hải 10€. Thiện Hải Lê Thị Thanh Thanh 50€. Thiện Hội & Diệu Liên 10€. Thiện Hội Đặng Ngọc Hải 20€. Thiện Hồng 20€. Thiện Hồng Nguyễn Văn Lô 10€. Thiện Hữu 30€. Thiện Hữu 10€. Thiện Hỷ 10€. Thiện Khánh Nguyễn Thanh Tường 20€. Thiện Kim 20€. Thiện Lộ 20€. Thiện Minh Phan Hữu Thiêm 10€. Thiện Mỹ & Diệu Văn 20€. Thiện Ngọc 10€. Thiện Nhân 10€. Thiện Nhật 20€. Thiện Nhật Nguyễn Thị Tuyết Anh 20€. Thiện Quang 20€. Thiện Sơn & Thiện Hiếu 100€. Thiện Tấn Lâm Đạo Dũng 20€. Thiện Thọ 50€. Thiện Tiên 10€. Thiện Trang & Quảng Thiện 60€. Thiện Vinh Trần Ngọc Anh 50€. Thông Tuệ 20€. Diệu Ngọc & Quảng Tâm 100€. Thủy Văn 50€. Trần Hải Vân 20€. Trần Phước Tài 50€. Trần Thị Huệ 20€. Trần Thị Xuân Thủy 60€. Trương Bích Ngọc 20€. Trương Thành Tín 20€. Vi Steffen 10€. Viên Ngọc 10€. Hồ Thị Thái Pd Diệu Bình (Belgique) 100€. Tâm Tĩnh (Berlin) 50€. Gđ. Diệu Hòa Mai Thị Dậu (Bielefeld) 20€. Cao-Breimair Kim Dung (Bodenheim) 30€. Thủy Hiền Pd Đồng Phước (Burgdorf) 5€. Hoàng Huệ (Chemnitz) 10€. Hoàng Minh Tuấn (Dormagen) 20€. Helene Antony Đỗ (Düsseldorf) 20€. HL. Trung Ngọc Trương Thị Mạnh (France) 50€. Nhữ Hòa Võ Văn Thắng 50€. Lê Ngọc Chuyên (Ganderkesse) 5€. Trương Văn Kiều (Hamburg) 10€. Phạm Thị Hồng Ngọc (Hameln) 5€. Đặng Thị Tuyết (Hannover) 10€. Đồng Chức Phan Hồng Cúc 20€. Đồng Nguyệt 20€. Đồng Quán Lê Thị Xuyên 20€. Gđ. Thiện Dũng 50€. Thiện Tuệ Ngô Kevin Minh 20€. Trần Duệ Triệt 20€. Trần Hoàng Việt 20€. Diệu Thiện Trần Thị Huệ Trinh & Thiện Minh Nguyễn Minh Quang (Herne) 10€ cầu siêu cho Thái nhi có Pd Giác Hiền. Nguyễn Thị Hải (Hildesheim) 20€. Nguyễn Thị Kim Nhung 10€. An Thoát Dương Thu Minh Hằng (Kassel) 20€. Anh chị Thủy & Hạnh (Krefeld) 30€. Gđ. Thị Chánh Trương Tấn Lộc (Laatzten) 100€. Điền Văn An & Hoàng Thị Nga (Leverkusen) 10€. Kim Chi & Kaspar Nguyễn (Lindenberg) 20€. Tôn Trinh Huỳnh Khiết Ngọc (Lüneburg) 50€. Đồng Huệ Trần Kim Sinh (Mecklenburg) 10€. Nguyễn Thị Lượm (Mönchengladbach) 100€. Nguyễn Hưng Nguyễn Tăng Lộc (Nürnberg) 20€. Phúc Phái & Diệu Sáu 50€. Trần Thị Thu Trang 50€. Đặng Thị Mai (Oldenburg) 5€. Marie Noelle Kunde (Gđ. Yển) (Rehburg-Loccum) 5€. Diệu Hải Lê Thị Hoa (Stein) 20€. Phước Ngọc Ngụy Xu Keo (Việt Nam) 10€. Quách Pd Thiện Thủy & Trần Hữu Nhơn 10€. Gđ. Đồng Liên Tạ Ngọc Hoa (Wedel (Holstein)) 50€. Đồng Pháp Dương Quốc Tăng (Werner) 10€. Quý Đạo Hữu & PT ấn danh 80€.

*** Khánh thọ 70 tuổi HT Phương Trọng**

Thiện Hỷ, Đồng Tráng & Đồng Lệ 100€. Bs. Hoàng Ngọc Minh (France) 200€. Chú Quán An (Hannover) 50€. Võ & Ngô (Wolfsburg) 1.000€.

*** TỪ THIỆN & XÃ HỘI**

-Cô Nhị, Cúi, Mù & Dưỡng Lão: Dr. Nguyễn Thị Minh Ngọc 40€, Hồ Thị Trung 20€. Komm Larry Ngọc Pd Thiện Hiếu 50€. Nguyễn Hòa Nam, Nguyễn Như Minh & Nguyễn Như Quỳnh 60€. Nguyễn Văn An 200€. Trần Minh Châu, Trần Xuân Bách, Vũ Thanh Hằng & Trần Mỹ Huyền 25€. Nguyễn Thị Liễu (Duisburg) 10€. Đào Thị Hồng Nguyễn (Edewecht) 100€. Đồng Nhà Tiểu Mỹ Lan (Emden) 5€. Nguyễn Thị Kim Yến (Essen) 200€. Phi Quang (Karlsruhe) 30€. Điền Kim Đỉnh (Köln) 30€. Nguyễn Thị Bích Lan (Lünen) 20€. Fam. Lữ Vương (Oberhausen) 20€. Nguyễn Văn Thạch (Plochingen) 10€. Bùi Thủy Hằng (Oberhausen).

-Giúp người nghèo: Lemon (Karlsruhe) 10€.

-Bão lụt: Ấn danh 50€. Đồng Như Nguyễn Thị Lạc 50€. Lê Thị Ngọc Hân 50€. Nguyễn Hòa Nam, Nguyễn Như Minh & Nguyễn Như Quỳnh 20€. Nguyễn Thị Tinh (Bad Pyrmont) 10€. Trịnh Minh Tân 20€. Minh Tân Hà Nghi Tiên (Hamburg) 50€. Đồng Lạc (Ibbenbüren) 20€. Thiện Như 20€. Nguyễn Thị Bích Lan (Lünen) 50€. Dương Thị Thắm (Việt Nam) 30€. Mẹ của Dương Thị Thắm 30€.

-Nỗi cháo tình thương: Tâm Huệ Nguyễn Thị Duyên (Belgique) 40€. Trần Thị A Pd Đồng An (Göttingen) 15€. Điền Kim Đỉnh (Köln) 20€. Trần Ngọc Anh (Tübingen) 20€.

-Mở mắt tìm lại ánh sáng: Phi Nam (Karlsruhe) 30€. Nguyễn Lê Dân & Nguyễn Thu Thủy (Wittlich) 20€.

-Phóng sanh: Đào Thị Hồng Nguyễn (Edewecht) 50€. Trần Thị A Pd Đồng An (Göttingen) 15€. Thiện Mỹ Lưu Hạnh Dung (Karlsruhe) 50€. Linh Đa Reitter (Ludwigshafen) 30€.

*** Hương Linh**

HL. Lâm Nga 100€. Trịnh Thu Thủy 100€ HHLH Trịnh Quang Tuấn. Nguyễn Thị Huệ Pd Diệu Huệ (Düsseldorf) 20€. Nguyễn Thị Kim Yến (Essen) 100€. Nguyễn Thị Bích Lan (Lünen) 20€.

*** Trung Tâm Nghiên Cứu & Tu Học**

Bành Tâm Sơn (Wiesbaden) 20€.

*** Học bổng Tăng Ni**

-India: Thiện Mỹ Lưu Hạnh Dung (Karlsruhe) 50€.

-Việt Nam: Ân danh 20€. Bành Tâm Sơn (Wiesbaden) 20€.

*** QUẢNG CÁO**

East Sea Travel. Air Service GmbH 790€. Kim Nguyễn 530€. Kreyenhof + Kluge GmbH + Co.KG 1.400€. Mile King 800€. Ngô Hoàng Mỹ Lệ 65€. Nguyễn Quỳnh Hoa & Việt Dũng 65€. Sino-Deco GmbH 166,70€. Trần Hữu Lộc 150€.

*** Định Kỳ tháng 7 & 8/2019**

Châu Thanh Sơn 20€. Chörling 600€. Đặng Quốc Minh 20€. Đỗ Thái Bằng 60€. Đỗ Thị Hồng Hạnh 10€. Francisco-Gotama Struzynski 50€. Hồ Thị Nguyệt 50€. Hoàng Thị Tân 120€. Hồng Nghiệp Phan Quỳnh Trâm 10€. Hue Wollenberg 20€. Kim Loan Lâm Thị Maier 20€. Lâm Thị San 20€. Lê Minh Sang 40€. Lê Thị Ngọc Hân 100€. Lê Văn Đức 20€. Lý Kiên Cường 30€. Lý Lăng Mai 30€. Manuela Horn 20€. Ngô Thị Thắng 20,46€. Nguyễn Hòa 30€. Nguyễn Hữu Mùng Chi 20€. Nguyễn Liên Hương 20€. Nguyễn Ngọc Dương 10€. Nguyễn Quốc Định 30€. Nguyễn Thị Anh 20€. Nguyễn Thị Bích Lan 20€. Nguyễn Thị Hồng Quyên 20€. Nguyễn Thị Kim Lê 20€. Nguyễn Thị Minh Sáu 40€. Nguyễn Thị Thu Nguyệt 20€. Nguyễn Việt Châu 20€. Phạm Công Hoàng 50€. Phạm Thị Mai & Minh Trương 40€. Phạm Văn Dũng & Đỗ Thị Cúc 12€. Phan Đình Du 100€. Phan Thị Lan 14€. Phùng Văn Châm 40€. Phùng Văn Thanh 10€. Quách-Lê Thị Kim Thu 50€. Sabine & Phan Trương Trần Vũ 40€. Thái Kim Sơn 80€. Thái Quang Minh 200€. Thiên Dat Mac 100€. Thiện Sanh Trần Văn Yên 20€. Thiện Thủy Vũ Thị Xuyên 30€. Thủy Trần 100€. Tôn Thủy 40€. Trần Lăng Hĩa 20€. Trần Mạnh Thắng 100€. Trần Tân Tiếng 22€. Trần Thị Kim Lê 10€. Trần Thị Thu Thủy 10,22€. Trần Văn Dân 15€. Trần Văn Lục 30,68€. Trương Ngọc Liên 50€. Trương Tân Lộc 40€. Tú Bình Spyra 10€. Uông Minh Trung 20€. Võ Thị Mỹ 20,46€. Võ Thị Mỹ 40€. Võ Văn Hùng 30€. Vũ Đình Đức 30€. Vũ Quang Tú 100€. Vũ Thị Tường Nhân 20,46€. Young Thị Thanh 30€.

Tu Viện VIÊN ĐỨC

•TAM BẢO

Bành Hên 40€. Đỗ Văn Vinh 10€. Đoàn Thanh 10€. Huỳnh Quốc Phong 50€. Kim Loan Lâm Thị Maier 10€. Lai Trung Việt & Lò Thị Phương 40€. Lê Nguyễn Trương 60€. Liêu Thái Hòa 2.000€. Nguyễn Anh Giang 20€. Nguyễn Thị Minh Phương 30€. Phạm Thái Hùng 10€. Quách Thị Phương 40€. Thanh Hương Bauer 20€. Thủy Trần 20€. Trần Hoàng Minh 30€. Trần Hữu Lộc 100€. Trần Thị Nga 20€. Trần Thị Nở 40€. Vũ Đình Đức 30€. Tâm Huệ Nguyễn Thị Duyên (Belgique) 40€. Lê Thị Cây (Wiesbaden) 50€ HHLH Phu quân Nguyễn Văn Cửu.

*
* *

Khi chuyển tịnh tài cúng Chùa, xin quý vị vui lòng ghi vào nơi (Verwendungszweck = mục đích cho việc gì) để văn phòng dễ làm việc. Quý vị ở xa ngoài nước Đức cũng có thể gửi tiền mặt hoặc Check trong thư, có thể gửi thường hoặc bảo đảm về chùa. Xin thành thật cảm ơn quý vị.

Tất cả mọi sự Cúng Dường định kỳ hoặc những lễ lạc khác cho Chùa, quý vị đều có thể lấy Giấy Khai Thuế lại (bằng tiếng Đức) để cuối năm quý vị có thể khai khấu trừ thuế với Chính Phủ. Quý vị nào cần, xin liên lạc về Chùa bằng Email: buero@viengiac.de, bằng thư hoặc bằng điện thoại, cho đến cuối tháng 4 mỗi năm; chúng tôi sẽ gửi giấy đến quý vị.

Quý vị chuyển tịnh tài về Chùa, xin chuyển vào Konto mới như sau:

Congr.d.Verein Vietn.Buddh.Kirche

Abteilung i.d

Sparkasse Hannover

Konto Nr. 910 403 066

BIC: SPKHDE2HXXX

IBAN: DE40 2505 0180 0910 4030 66

Ngoài ra Tu Viện Viên Đức ở Ravensburg có số Konto như sau:

Kloster Vien Duc

BIC: SOLADES1RVB

IBAN: DE53 6505 0110 0111 3020 68

Kreissparkasse Ravensburg

Ngôi Chùa thành tựu và phát triển được là nhờ vào sự hỗ trợ từ vật lực cũng như tinh thần của quý Đạo Hữu và Phật Tử xa gần. Vì thế chúng tôi xin kêu gọi quý vị hoan hỷ đóng góp phần mình vào việc chung trên để ước nguyện của chúng ta thành tựu viên mãn.

Nam Mô Công Đức Lâm Bồ Tát Ma Ha Tát

Ngày..... tháng năm 20

PHIẾU ỦNG HỘ BÁO VIÊN GIÁC

Số hiệu độc giả (SH)

Họ và tên :

Địa chỉ :

Tel./Email :

Số tiền :

Giấy chứng nhận khai thuế : Có Không

Độc giả mới Độc giả cũ

Nếu thay đổi địa chỉ nhận báo, xin ghi rõ địa chỉ cũ dưới đây :

.....

.....

.....

Congr.d.Verein Vietn.Buddh.Kirche Abteilung i.d

Sparkasse Hannover
Konto Nr. 910 403 066
BIC: SPKHDE2HXXX
IBAN: DE40 2505 0180 0910 4030 66

VIÊN GIÁC

TẠP CHÍ CỦA KIỀU BÀO
VÀ PHẬT TỬ VIỆT NAM TỶ NẠN
TẠI CỘNG HÒA LIÊN BANG ĐỨC

*Zeitschrift der Vietnamesen und Buddhistischen Vietnam-
Flüchtlinge in der Bundesrepublik Deutschland*

CHỦ TRƯỞNG (HERAUSGEBER)

Congr. d. Verein Vietn. Buddh. Kirche e. V.
Karlsruher Str.6 - 30519 Hannover - Deutschland

SÁNG LẬP CHỦ NHIỆM

Hòa Thượng Thích Như Điển

CHỦ BÚT

Phù Vân Nguyễn Hòa

QUẢN LÝ TÒA SOẠN

Thị Tâm Ngô Văn Phát

BAN BIÊN TẬP & CỘNG SỰ VIÊN

HT. Thích Như Điển - Trần Đan Hà - Từ Hùng Trần Phong Lưu - Thị Tâm Ngô Văn Phát - Phù Vân - Dr. Trương Ngọc Thanh - Lê Ngọc Châu - Quảng Trúc Trần Việt Dung - Hoang Phong - Nguyễn Đạo Văn Công Tuấn - Đại Nguyên - Đỗ Trường - Lương Nguyễn Hiền - Nguyễn Trí Hồ Thanh Trước - Nguyễn Quý Đại.

*

Tùy Anh (Đức) - An Tiêm Mai Lý Cang (Pháp) - Trần Thị Hương Cau (Đức) - Tích Cốc - Trần Thị Nhật Hưng (Thụy Sĩ) - Vi Vi Võ Hùng Kiệt (Mỹ) - CAT Đơn Sa (Mỹ) - Tuệ Nga (Hoa Kỳ) - Nguyễn Hạnh HTD (Đức) - Hoa Lan (Đức) - TS. Lâm Như Tạng (Úc) - Nguyễn Thùy (Pháp) - Trần Thế Thi (Đức) - Huỳnh Ngọc Nga (Ý) - Thị Thi Hồng Ngọc (Đức) - Phương Quỳnh (Đức) - Song Thư (Thụy Sĩ) - Cư sĩ Liễu Pháp (Hoa Kỳ) - Dr. Tôn Thất Hứa (Đức) - Dr. Văn Công Trâm - Dr. Thái Công Tụng (Canada) - Phan Ngọc - Phạm Hồng Sáu - Quỳnh Hoa.

KỸ THUẬT AN LOÁT (Layout)

Trung Tâm VHXHPGVNTN tại CHLB Đức

CÙNG SỰ CỘNG TÁC CỦA (Mitwirkung von)

Hội Phật Tử VNTN tại Cộng Hòa Liên Bang Đức
Vereinigung der Buddhistische-Vietnamflüchtlinge i. d. BRD

TÒA SOẠN

Trung Tâm VHXHPGVNTN tại CHLB Đức
Vietnamesisch-Buddhistisches Sozio-Kulturzentrum i. d. BRD
c/o Chùa Viên Giác

Karlsruher Str.6 - 30519 Hannover
Tel. 0511 - 87 96 30 . Fax : 0511 - 87 90 963
Homepage: <https://www.viengiac.de>
E-mail : info@viengiac.de
E-mail : baoviengiac@viengiac.de
E-mail : vongatuong@yahoo.de

VIEN GIAC erscheint 6 mal jährlich

- Viên Giác phát hành mỗi 2 tháng vào những tháng chẵn. Nhằm mục đích phục vụ lợi ích cộng đồng người Việt tỵ nạn tại Đức Quốc trên mọi mặt.
- Viên Giác bảo tồn và phát huy truyền thống Văn Hóa Phật Giáo và Dân Tộc Việt bên cạnh những sinh hoạt Tôn Giáo, Xã Hội hoàn toàn không có tính cách thương mại, tuy nhiên mọi ủng hộ qua hình thức cúng dường. Viên Giác xin chân thành cảm tạ.
- Ủng hộ hiện kim cho Viên Giác. Quý vị sẽ nhận được biên nhận theo sự yêu cầu để làm đơn xin quân bình thuế lương bổng hoặc lợi tức hằng năm.
- Những bài viết được đăng hay trích đăng, cũng như Quảng Cáo thuê đăng trên báo Viên Giác không nhất thiết là tư tưởng, lập trường hay chủ trương của Ban Biên Tập. Tác giả những bài viết, hay những người thuê đăng quảng cáo chịu hoàn toàn trách nhiệm về việc này.

Ủng hộ tịnh tài xin gửi qua trương mục:
Congr. d. Verein Vietn. Buddh. Kirche
Abteilung i.d.

Sparkasse Hannover
Konto Nr. 910 4030 66
BIC: SPKHDE2HXXX.

IBAN: DE40 2505 0180 0910 4030 66

Mục Lục

Trang

• Thư Tòa Soạn	1
• Tôn Giáo	
- Những ngày nắng gắt (Hòa Thượng Thích Như Điển)	3
- Karuna và tiếng hát của một bà lão ăn xin (Hoang Phong)	11
- Bồ Đề Nhí (Mặc Nhiên Thích Nữ Liên Nguyệt)	14
- Tánh Không trong thơ Vương Duy (Lâm Minh Anh)	16
- Lễ Phật bằng trái tim (Trần Lệ Hương)	20
- Ngôi chùa ở Tây phương, một kiến trúc ... (Mechthild Klein)	22
• Văn học Nghệ thuật - Chủ đề	
- Học và Hành VN qua các thời đại (Nguyễn Trí Hồ Thanh Trước)	27
- Minh Trị Thần Cung (Trần Phong Lưu)	31
- Tiếng thét buổi rạng đông (Song Thư TTH)	35
- Thu vàng mây tuổi (Huỳnh Ngọc Nga)	39
- Huế và nỗi nhớ (Nguyễn Hạnh HTD)	43
- Thành tích tặng Đảng ngày 02.09 (Tích Cốc Ngô Văn Phát)	46
- Tộc Phạm Quế Sơn với công cuộc mở cõi ... (Châu Yến Loan)	49
- Thân thế và sự nghiệp của J.W. v. Goethe (Lương Nguyễn Hiền)	51
- Cái bẫy (Đỗ Trường)	58
- Những áng phù vân (Trần Thị Hương Cau)	62
• Câu chuyện Y Học:	
- Tinh thần mạnh cho trái tim khỏe (Huỳnh Hoa)	64
• Chương trình Phật Sự năm 2020	68
• Tin Phật Sự (Phù Vân phụ trách)	70
• Tin Sinh Hoạt Cộng Đồng (Đại Nguyên)	73
• Tin Nước Đức (Lê Ngọc Châu phụ trách)	77
• Tin Việt Nam (Quảng Trúc phụ trách)	81
• Tin Thế Giới (Quảng Trúc phụ trách)	86
• Phân Ưu- Cáo Phó - Cảm Tạ - Tri Ân - Thư Kêu Gọi.	
- Trang 13, 26, 72, 76, 88.	
• Hộp Thư Viên Giác – Phương Danh Cúng Dường	89
• Thơ:	
10. Tôi vẫn chờ (Tuệ Nga Diệu Minh). 12. Bài Thơ tháng 10 (Tùy Anh). 19. Đường mưa phố nhỏ (Hoài Thi). 21. Thơ Đường (Thích Như Điển dịch). 48. Trúc rừng không ghi hết tội... (Trần Thế Thi).. 80. Năm năm tình mộng buồn – vui, và Nhớ ánh trăng thu (Mặc Nhiên Thích Như Tú).	
• Hình bìa: Em bé què – Tranh của Họa sĩ CAT Đơn Sa (Hoa Kỳ)	
• Cáo lỗi: Vì số trang báo có giới hạn nên bài viết của Quý Văn Thi Hữu gửi đến, cũng như Phương Danh Cúng Dường không thể đăng hết trong kỳ này. Chúng tôi sẽ lần lượt đăng trong các số báo tới. Xin thành thật cáo lỗi cùng Quý Phật Tử và Độc Giả.	
• Báo Viên Giác	